

Tom. 48

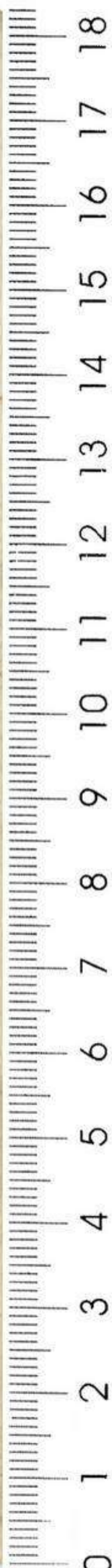
Libex mutilus in principio, sed in
fine compositus ab Albertano Brixien^{sis}
super doctrina dicendi, et tacendi.

dicens Vos aut curam omnes sub
 in fides ministrare in fide uia
 uirtute. in uirtute aut sciam. in
 scia aut abstinentia. in abstinentia
 aut patientiam. in patientia aut pie
 tate. In pietate aut amore fratri
 tatis. in amore aut fraternitatis car
 itate. **F**idem tunc placet homo deo.
 ut placuit latro in cruce. et sine fi
 de displicet homo. **U**n aplos ait. i
 possibile e sine fide aliquie place
 re deo. et p fide et uiam uirtutum. **U**n
 bto Johs m. e. sua dixit. **H**e uictoria
 que uicit mundum fides nra. **E**t ex fide
 et uirtu uiuunt. **U**n aplos m. e. ad ro.
 dixit. **I**ustus aut ex fide uiuit. **E**t in
 religio fides catholica. **H**e e uirtuale
 qua romana ecclia docet. colit et ue
 nemt. **S**im q i quicumq uult. et i
 credo in teum omne. **E**t intelliga
 fitem uiua. et n mortua. **H**e bonis
 opibz uestit. **N**am ut ait aplos. fi
 des sine opibz mortua e. **E**t i opibz
 qnz successit. desit. qz opa n formu
 t esse. fides m ppe hoc n e dereli
 quenda. **N**am dixit quida sapiens.
A malo m successit deesse qz fitem.
Nam ut quida sapiens dixit. **F**item
 qui pdit. quo se fuet n e relictum.
Et intelligo fitem firma. et indubi
 tata. na de fco dei nullo m debes
 dubitare. **B**eatus e petrus. cu dno
 ihs xps ambularet sup aquas ma
 ris dixit ei. **S**itua q dno iube me nei
 re ad te. **E**t cu ihs pceptu dno abu
 laret sup aquas maris dubitauit.
 un statim rep subiigi pp dubitati
 onem. qz dno apprehendens eu per

manu subleuauit eu dicens. **N**o
 dice fides q dubitasti. **E**t alibi bto
 Jacobus m. e. sua pma dix. **S**iquis
 aut uim moriger sapiat. postulet a
 deo quidat omibz hincant. et no
 impetat. et tabuuret. **P**ostulet aut
 in fide. nich hesitans. qui e hesitat
 simul e fluctui maris qui aueto mo
 uet. et circumfert. n g extimet ho il
 le q accipiat aliquid a dno. **S**icut du
 plex aio inconstans e in omnibz
 ays suis. **E**t dno in euangelio dix.

Nam dico uob si hincis fidei et no
 hesitatis. si moni hinc dixis
 tolle et iacta te in mari fiet. et omnia
 quecumq petieris in orone crede
 res accipietis. **E**t in ecclesiastico dicit
Cor. ingrethens duas uias n hebit
 requiem. et pui cordis nullis sca
 dalizabit. **E**t Beneca in eplis dixit.
Qui q testinatur puenire uult. u
 na sequat uia. et n p multas uaget.
Et alibi uita sine pposito uaga e. nich
 q turpius dubio et incerto actu.

Per spem aut **P**er spem. **17.**
Acquirit amor et dilectio dei. **C**ho qz est spes
Spes e expectatio eta future
 beatitudinis. de qua spe naz dicit
 spera in deo. et fac bonitatem. inque
 pacem et psequere eam. **E**t alibi iac
 ta cogitatu tui in dno. et ipe te erui
 tnet. **E**t alibi. reuela dno uiam tuaz
 et ipe faciet. saluat e dno omis spera
 res in se. **E**t ait ppha. iustificat iu
 as tuas qui saluos facit sperantes
 in te. nam sperantes firmat in dno ab
 eo ptegrum. et liberant ab eo neqz
 confundunt. neqz infirmant. et ab eo

redimuntur et pascuntur et in divitiis
 eius **U**t ait propheta speret in te.
 qui novetur nomini tui quoniam non te
 reliquisti querentes te domine **E**t
 tibi domine misericordia tua eius e
 loquia domini igne examinata. pro
 ter est omni sperantem in se **E**t tibi in
 te sperabunt patres misericordiam sperantem
 et liberasti eos ad te clamaverunt
 et salvi facti sunt in te speraverunt et non
 defuerunt **E**t tibi iudica me domine
 quoniam ego innocens manus ingressus
 sum in domino non infirmabor **E**t tibi
 in te domine sperabo non confundar in
 omnibus misericordia tua libera me.
Et tibi redimet animas suorum suorum
 et non dereliquit omnes qui sperant
 in eo **E**t tibi spera in domino et fac boni
 tatem et misericordia tua et pascetis in
 dominus eius **E**t tibi adiuvabit
 eos dominus et liberabit eos. et eruet
 eos a peccatoribus et salvabit eos quia
 speraverunt in eo **E**t tibi dixit apostolus
 in e. ad romanos. spe enim facti
 salvi sumus **E**t spes autem que ut non
 est spes. et nota quod spes est ultimum
 malorum solatium **E**t dixit seneca
 de legalibus institutis. **P** caritate.

P caritate autem acquiritur
 amor dei et dilectio. quia per illam
 omnia virtutes et omnia bona adiu
 vantur. Nam ut ait beatus petrus in e.
 sua prima. caritas operis multitudi
 nem peccatorum atque ut dicat. hinc
 caritate et fac quicquid vis **N**am de
 caritas est et qui manet in caritate in
 deo manet. et deus in eo **E**t dicit beatus iohannes
 in e. sua dixit **E**t ait caritas finis

angeli in motu ad fruendum deo pro
 se. et a primo pro deo. et caritatem
 habet in quod in epistola sancti pauli di
 fruitur. et amicus dei reputabitur. in
 telligitur etiam caritatem si quod vulgo dicitur.
Facias illi caritatem. id est. elemosinam.
Ut dicitur date elemosinam. et omnia mun
 da erunt vobis **E**t alii dicit per sapientem
Cui operatus ante sua ad clamorem
 pauperum. ipse enim clamabit et non exau
 diet **E**t alibi quod dicit pauperi. non indignus
 quod autem despiciat repantem. sustinebit
 penuriam **E**t seneca dicit. habet iadu
 ris consilia quod in pro se pro comodat et ali
Filius sirac dicit. elemosina vivit quod
 facti sunt in ipso **E**t alii. ysaias dicit. fra
 ge panem tuum eripienti et egro
 uagos quod indue in domum tuam. si
 videris nudum. operi enim et caritatem tu
 am ne desperes. et eripet quod mane
 lum tuum. et sanctorum tua cito auerit.
Numquam enim deus melius agnoscatur quod
 per fidem panis. cum elemosine facie
 re. quod manifeste potest. per euangelium di
 gnoscere **N**am apostoli quod cum domino cotidie
 querelati fuerunt. pro illi resurrectionem
 eum non agnoscerunt. sed cum viderent eum
 nentem eis scripturas. et incipientem
 amoyse prophetis. Congruunt tamen cum
 infirmitate panis quod dominus dicit illi
 manifeste intellige. quod deus nunquam melius
 agnoscatur neque oculi pro ad agnoscere
 di melius aperitur. quod per fractionem pa
 nis ad elemosinam faciendam **E**t elemo
 sina enim efficaciter homo hinc in die ma
 la ad domino libabit. sic etiam in die
 et mones suos iudicio bene disponet
Ut ait propheta **C**reatus quod illi super eum

et pauperum, idcirco mala liberabit eum dominus. et alibi. **Q**uod homo qui miseretur et commodat, disponet summo iudicio. quia iustum non commouebit. **C**onuersus enim in bonum debet illam elemosinam facere. quia illam rationem diligit deus. **Q**uod dicitur apud in epistola sua ad corinthios. et quia propter hoc inde sequimur. et quia cum datur elemosinas. non eas amittimus. sed nos eas consumamus. et pro eis in domino domum recipimus. **U**nde dicitur. **F**acite uobis amicos de mamona iniquitatis. qui recipiat uos in eterna tabernacula. **Q**uia dando elemosinam non tantum pauperi damus. sed ipsi deo. ut ipse testatur dicitur. quoniam uni ex minimis misisti. michi fecisti. et etiam quodam sapienter dicitur. **Q**uilibet elemosinam pro modo de paupere pensat. nam dum pascat eum. pascat amicum pauperis in seipsum. nam latet ipse deus. tunc est elemosina domini. quod cum donatur. nobis consumatur. et in thesaurus dei nobis redit. **U**nde dicit deus. **C**hesai. uisitate uos thesaurus in celo. ubi meturgis neque neque demollitur. et etiam marci alii dicitur. quibus sanctis quod uiuis. ministrat. **S**umit ubi donat. spergit et accumulatur. **Q**ui uero indignus bis munera preterita perdit. et quoniam donat. donat et inuentus. **Q**ui propter cum inuis metuitur et pascat. **Q**uia quod homo perdit. proderit ergo miser. **Q**uia dicitur in psalmo. si dominus in unitatis daret ignorantis. **N**am et sceleratis sol oritur. et per uitas maria patent. **C**onuersus ergo pauperibus benefacere debet. non autem

faciem tuam ab illo paupere. **S**icut in tobiam quod ait. dicitur tua fac elemosinam. et noli auertere faciem tuam ab illo paupere. ita fiet ut non auerteretur facies domini. quod poteris misericors esto. **S**icut tibi fuerit habundantia tribue. si exiguum fuerit etiam exiguum libere imparti stude. **P**rimus enim bonum thesaurum tibi in die necessitatis. quam elemosina ab omni peccato et a morte liberat. et non patitur animam uere in tenebris. **C**onfidentia erit magna coram summo deo elemosina. **Q**uia quod facit eum. **T**er angelus israhel dicit ad tobiam. bona est oratio cum ieiunio et elemosina. magis quam thesaurus aurum redire. quam elemosina a morte liberat. et purgat peccata. et facit in uenire uitam eternam. **Q**ui autem facit ueritatem et peccata. hostes sunt anime sue. et ideo forte daniel propheta dicit. nabuchodonosor regi. quod prouident delectationem regni sui pro somno actoris. **P**laceat tibi rex gladius misericordie. pro elemosinis redime. et iniquitates tua miserationibus pauperum. et forsitan inagnoscat tibi deus propter tua. **N**am dicitur quod propter copiam elemosinarum. bona tua decrescunt. uel minuuntur. **I**mo dicitur quod augentur et crescant. **Q**uam lucidum quoniam lucet candela et ardet. et lucem ab ea succinitur. **Q**uoniam propter candele non minuitur. sed duplicatur. **N**am propter elemosinam ista tua crescat et augetur. quod potes manifeste agnoscere per diuina. **D**eus enim ut ipse propter cum uidisset turbam quod secuta fuerit eum in deserto. misericors fuit si eum dicitur.

Quia quod homo qui facere elemosinam omnibus pauperibus. et etiam iniquitatis.

Quia elemosina ab omni peccato et a morte liberat.

Quia quod propter copiam elemosinarum bona non decrescunt.

Quia debet dare secundum facultatem tuam ut consolatio aliorum non sit tribulatio.

sidimiserit eos ieiunos. deficiant i
 uia et uolens facere elymosinas
 d' s'ba sua ab eo creata / panis. v.
 milia hominum exceptis puulis et
 mulieribus d. v. panibus et duobus pisa
 by **E**lymosina d' ita facta s'ba d'
 ab eo creata itam creuit. et habuda
 uit. ut ex reliquis panu et pisa
 um q' supfluerat et habudauerat
 duodecim cophum replent **S**ili
 s'ba d'ni habudauit et creuit qn pa
 uit domum. quatuor milia hominum
 ex puulos et mulieres d' vii panib
 et piscaulis paucis et ex reliquis que
 supfluerat. septem sorte colate se
 frugumtoz plene **P**otes etia ogno
 scere q' diuitie hominum n' minuunt
 s' creant. pp elymosinas pmlta
 exemp' humana. Nam multas bo
 nas domos uidi quaz diuitie ha
 budauer et cuncte. qn elimosine i
 eis h'auer. et h'ndant' fiebant. ely
 molinus aut p auantia s'ba tracta
 bona ipoz hominum anichilata sunt pei
 tus et destructa **S**icud eni homo p e
 ly molinas beatus. et eterna tabna
 cula recipitur **I**ta p subtractione ely
 molinaz p auantia efficit homi
 cidia et uia uadit ad tartara.
Conde dicitur suidens frim tuuz
 fame monete et n' panis. accidisti.
Et cariodorus dicit **C**erto qn qui
 pot exuicibz subuenit. si non
 palat exang **E**lymosina cre ex
 tingit p'ra **C**on ihus filius suac
 dicit **I**gne ardentem extingue
 aq' sic elymosina extingue p'ra.
 et resistit p'ra. filii elymosinam

efficitur

paupis ne defiaudez et oculos tuo
 ne auertas a paup. aiam exuic
 tem ne disperis. et no exaspis id
 piam suam ab inope ne auertas
 oculos pp uiam et n' relinuas qren
 tibz ietio maledie **C**onclue elymo
 sina i cor paupis et pte exorabile ab
 omi malo **E**t beatus ihoes i epla su
 dir. **Q** habueit s'bam mundi. et in
 deut frim suu necessitate patete
 et clausit uiscera sua a teo. quo
 caritas de' manet i eo **E**t ergo mor
 tem eutes et recipians ipadilum. s'
 quod apostolus dicit i e. ad galathas.
Corpus bonu ad omis. et maxie ad
 domesticos fidei. ad os. co qbus comod
 b' n'facere potes. nemo eni d' s'ba mu
 di b' n'facere potest. omibz. nisi solu
 deo **C**omibz igitur b' n'fac. et maxie
 egenis. ait eni caliodor. gentibz in
 sum est no diuitibz subuenit. fu
 die ei pot' q' mutie impleuit honora
 igitur domum d' s'ba tua et depmiti
 is ouis frugum tuaz et implebuntur hoz
 rea tua satuitate. et uino et oilana
 tua redudabunt. ut salo dixit **H**ono
 rare q' debes domum tuam d' tua s'ba.
 cu ut frim meliorata accipies **T**ia
 ut idem ait. feneratu do q' miset
 paupis. et i' illitudinem suam ac
 det illi **C**ic eni ysaas. no effundis
 animam tuam exuicem. ut aiaz affl
 ctam repleueris **O**rietur in teneb
 lux tua. et tenebre tue erunt sic me
 idies et requiem tibi dabit d'ns
 deus semper. et saluabit i' p'ra
 aiam tuam et ossa tua liberabit. et
 eris quasi ortus uirginis et sic frim

minus/cui nō d'ficiat aq'phonorare
 debes dominū d' tua s'ba. et cum eu
 uenti panem tuū diuidere. et habe
 bis laudem in deo. **U**t ait seneca i
 epistolis suis. **C**ongrua q'dem la
 us est naufrigo manū porrigere
 eranti uiam mōtate. aut exui
 enti panē suū diuidē. **N**on tū hoc
 facere debes amore laudis. s' tribu
 ere debes d' tua s'ba bona incētē. z
 nō exuana gloria. **U**t ait d'ns.
Cum facis elymosinā noli tibi ca
 nere. s' secreto. ut nesciat sinistra
 tua quid faciat dextera tua. facias
 s' elymosinas. ylaue et n' triste.
Enā ut martialis ait dicit. si donas
 tristis. et dona z p'mia p'dis. et h'n
 de facias elymosinā. s'm uies et
 facultates tuas ex tua habūdantiā
 ut elymosina tua nō sit alius con
 solatio. tibi autē tribulō. **U**t expectes
 q' filii tui ue alii p'te faciant. elio
 sinas. ul' a restituat. **D**ixit enim fi
 lius suus. **U**ntē mortem b'nfaciat
 eo tuo. z secundum uires tuas expo
 rigens da paup'i. n' ne alii relinq's
 labores tuos. **U**t ait ap' paul'
 i epistola ad corinthios. **S**i enim
 uoluptas p'mpta est. s'm. id. q'd
 habet. accepta est. z n' s'm id q' nō
 habet. nō enim ut alius sic remis
 sio. nob' autē tribulatio.
Sz exequalitate i'plenti tempore u
 m' habūdantiā alioz i'opiaz sup'tea.
 sic illoz habūdantiā n're debet
 cē inopie sup'lemētū. **E**t etiā sene
 ca d' beneficiis dicit. **D**ato egent.
 set ut ip'e nō egeat. succurā p'ito.

s' ut ip'e nō percam. **E**t martialis
 ait dicit. ne noceras tibi. sic alius p'
 deq' merito. **V**elle teare alios. p' eis
 odire te. misum est. **E**t cato dicit.
Sic bonus esto bonus. ne te mala da
 mpna sequat. **E**t nō solum tibi
 nocere nō debes. p' munificentiā. ul'
 liberalitatem tuā. s' n' alius.

Ut ei cypriodorus. **M**unificentiā nūq'
 nulli uolum' exare. dampnosā. ne
 q' alii tribuitur. alterius dispendio
 applicetur. **U**nde etiam tili' dicit. **V**i
 dendū ē ut ea liberalitate utamur. q'
 profic amias. nemini noccat. et ta
 li liberalitate uti debem' ut de nō nō
 d' alieno t'buamus. **T**ribuere ē dea
 lieno nō est iustum. et cauere d'cē.
 ne maior sic tribuendi benignitas.
 q' facultates. **U**t id dicit. **S**cdm eioz
 facultates z posse tuū. s'ua cypriod'
 d'cē. **Q**ui ait. p'sona tua refugiu
 sit opp'lo. infirmi defensio. z pre
 sidium aliqua calamitate o'dulo.

Qualiter retineat amor dei. **U**t
Retinetur amor dei et illius di
 lectio p'seuerantiā. **U**nde d' n'
 q' inceperit. s' qui p'seuerauit. **A**ptus
 est rex dei. **E**t dominus p'po ore di
 cit. **Q**ui a p'seuerauit usq' infines
 hic saluus erit. **E**t alibi etiam d'.
Nemo mitens manū ad aratē. z re
 piciens retro. aptus est Regno di
 celorum. **E**t scs ioh'es i' q'la sua
 dicit. **O**mnis q' p'cedit z non p'manet
 in doctrina xpi. deum nō habet.
Qui p'manet i' doctrina eius hic z
 filium z p'zem habet. **P**e amore
 dei et dilectōe illius. p' magnitudē

Non qui incipit s' qui
 p'seuerauit. aptus ē
 Regno dei.

negotii: mei pauca ingenium. ad plenum te non possum docere. **E**t hinc breuiter et succincte et quali sum magis tibi scripsisse sufficiat. Tu autem extuo ingenio adeo tibi proficere. semper augere. et super addas. ut per dei gratiam ad illius amorem et dilectionem ualeas peruenire. **De amore et dilectione proximi.**

Habito tractatu de libello incipit. **A**more dei et dilectione ipsius. **T**ractandum est de amore et dilectione proximi que illi coheret. et sine qua dei amor haberi non potest. **D**e sancto iohanne in epistola sua dicit. **E**t omnis qui diligit fratrem ex deo natus est. et cognoscit deum. **Q**ui non diligit. non nouit deum. quoniam deus caritas est. **E**t alibi etiam dicit. **S**i quis dicit ut. quoniam diligo deum et fratrem suum odit. mendax est. qui non diligit fratrem suum. qui uidet. deum qui non uidet quomodo potest diligere. et hoc mandatum habemus ad hoc ut qui diligit deum diligit et fratrem suum. **E**t beatus paulus dicit. **Q**ui diligit proximum. legem implet. et a sapienter etiam dictum est. **I**nter quibus placitum est spiritui meo quod sunt probata coram deo et hominibus. **Q**uod corda fratrum et amor proximorum et uir rursus sibi consensientes. **T**res autem species odium animae iniquae. **P**ropter superbum. diuitum mendacem. et senem fatuum. **E**t sensatum. **E**t etiam cum dominum dilexeris. diliges dominum deum tuum. ex toto corde tuo. ex tota anima tua et ex tota mente tua. **S**tatu. **B**uixit. et proximum tuum sicut te ipsum. dicitur

in huius duobus mandatis totaliter pedes et per se. **D**iligas ergo proximum sicut te ipsum. ut istud sicut notet similitudinem. et non quantitate. nemo enim potest tamen alium diligere. quam se ipsum diligit. **S**ufficit enim si diligis proximum ad id ad quod te ipsum diligis. id est ad uitam eternam. **P**rimus ergo homo innes generaliter et ubi in ipso sunt diligendi. nam uoluntate habere debet et etiam in actu per ut potes optere. ut homines boni sine reo fuerint. et per bona opera in paradysum uadant. **R**ecogitatur amore omnes diligas in primo. **A**mor enim alius est iustus. qui dicitur caritas. de quo. **S**. dicitur in titulo de amore et dilectione dei. **A**lius uero per uisus. qui cupiditas potest nuncupari de quo ualens tractauit. illius quod diffinitur dicitur. **A**mor est passio quedam inuata procedens ex uisione et inmoderata cogitatione forme alterius. scilicet. ob quam quidem alius super omnia cupit. alterius potest amplecti. et omnia de utriusque uoluntate in ipso amoris precepta optati. **D**iligas ergo homines in bonum et non in malum. nam et apostolus dicit. non diuicia amalo. sed uice in bono malum. et alibi in epistola ad romanos. **U**nusquisque uirum proximo suo placeat in bonum. qui enim diligit alium in malum. non illum diligit. sed potest odire et se ipsum dampnare. bis enim peccat. qui pro obsequium accomodat. **Q**ui enim peccat plus in se quam in alium peccat. **E**t sanctus patrum dicit. **H**omines sic sunt diligendi ut carnes eorum

Difinicio amoris

tene

nō diligantur. D' amore igitur ho-
 minis i' hominē dic' ut plenius
 notavit beatus agustinus, i' l'ere
 suo q' legitur in domum post p'ete
 colt. q' sic inapit. nō solū uniuo.
 q' etia **in orat' amor 7 q'it'.**
E nota q' amor admodū xp' alh
 oritur. coaglat'ur. ul' gellatur.
 7 ellatur. i' amicitiam queritur. et
 p' bona queritatem 7 longam q' sue
 tudinem/ quasi i' natura deducatur
 adeo. ut quasi lapis datus efficiat.
Amor hominis uelud lacrima ab
 oculis. oritur etiam qm' ab auribus.
 nā si audiens filiū tibi ee. qui nū
 quam uidisti/ per solum auditū au-
 riu' p'cipitur amor i' corde tuo/ ut
 eum i' capias diligere. **H**o etiam est.
 cū de aliquo bono homine multa bñ
 audis ul' seruitia alio p'cipis. **T**ona
 pis eū amorē p' aures ad illum di-
 ligend'. **C**oaglat'ur aut' amor 7 gel-
 latur ita q' i' amicitia queratur p'
 fidem. p' q' uiuū. p' laudem. siue
 loq'lam. et p' bona s' uita i' uicem
 data et accepta/ p' fidem coagulat'
 s'm senecam. q' dicit **A**mica fides
 coagulū est amicitie/ sapie summa
 mentū/ p' q' uiuū aut' int' hoies
 bonos coagulat'ur amor/ ut dicit q'
 dam sapiens. **Q**uiuū ē coagulū ai-
 citie int' bonos. int' malos aut' di-
 scencio. **U**nde dicit seneca i' eplis. **A**n
 autūspiciend' ē/ cū qbz edas aut bibas
 q' quid edas aut bibas. **E**p'lo sine
 amico/ leonis ac lupi uita est/ s' p'ha
 dixit **C**upertio celo. et insatiabili cor-
 de/ cum hoc nō edebaz. h' aut' sit

quiuū coagulū amicitie/ nō tā fit
 q' tandum est/ multas rationib'. **E**t q'
 in quibus multi mali homines. qm'
 q'gregantur. 7 quia dissentiones ma-
 xime inde oriuntur. et q' s'fluitate
 multe illic fiūt/ 7 p'p'ua multa/ s'ba
 hoium ualde minorat'. **U**n' solo. di-
 cit' **P**elius ē ut ad domū luct' q' ad
 domū q' uiuū. **C**ato dicit/ uis q' ui-
 uare. **P**lacitōne aut' bona coagulat'. **E**t
 amoret i' amicitia queratur. **E**t est eū
 diuin' uirtutū. **E**t etiam p'p'hi-
 lus dicit. eritat et nutrit fiducia
 dulcis amorē/ p' bona aut' obsequia
 uicem data adq' accepta celatur amor
 7 cadit i' amicitia. et effiat homo ze-
 lolus/ unde dicitur. zelus domū tue co-
 medit me. **E**t alibi/ noli emulari in
 malignātib'. n' zelatūq' faceres n'
 q' tate. **E**t regula amoris dicit. cui
 nō zelat. amare n' p'ot. 7 erueti ze-
 lopitia affectus semp' elat amadū/ p'
 mutua etiā s' uita i' uicē data accepta
 q' accepta acquirit' amicitia/ 7 obuat'
 7 retinet'. **U**nde dicit q' uiuū. **A**udio
 sic dia. dando retinet' amia. **M**edu-
 bites cum magna p'ris i'pendat' p'
 ua. **H**us et eū reb' quūgit qm' ai-
 ito. **E**t alibi **C**aptilis i' dū notis
 7 caus' amias. **Q**u' donare potes q'
 tis q' cede rogātū. Nam uice fecit
 se bonis impte lucrōli ē. **E**t tere-
 tius dicit. **O**blequit' amicos. iū-
 tas/ odium parit licitū ab amico s'
 modo sup'letis. nūq' illi tribuendo/
 illius amicitia p' des. cum ate semp'
 dāpna suscipiat. nūquā aut' luc'.
Amice eū utilitatis cū assumitur.

q'noq'

q'ndā sapiens dicit
apū amicitie ē bñ lca
maledicē aut'.

Obsequio qm' dulces
retinent' amia.

et si te semp dāpna patitur tua
amicitia ipi nō placebit / nā ut dicit
phs **Q** utilitatis causa est assumptū
est / tam diu placebit / q̄ diu utilis fu
erit . certe si amicus tibi sepe dedit
docuit te illi reddere **Q**uā qdam phs
dixit . bñficiū sepe dare / docere ē reddere
Et sicut seneca ep̄lar dicit . bñficiū usū
gratū hoīes eē putant illa crescant
mora . Et tanto plus solus dū ē / q̄
to tardius ingratius ē / q̄ bñficiū red
dit sine usura / s; h; bñficia p̄ morā
crescant . n̄ tū congrua oīa in
h; us ē reprehendenda **Q**uā dicit qdam
phs . tene rectam iustitiā inter ho
mines et diligente te . n̄ n̄ p̄teris ulli
reddere mutū boni ul' mali / quā diu
tius expectabit te amicus . et diuicius ti
meb' te inimicus . Reddere debes ergo
bñficiū amico usq; si potes **Q**uā
in memoria frequer has bñficiū tibi al
latum . et bñfactore in collaudes . ai
enim seneca . satis magā usum est /
p̄ bñficio memoria **E**t etiam bene
factorem reuerentis et timeas **Q**uā
ut idem ait . optime positum ē bñ
ficiū . ubi metuunt q̄ acapuit **E**t
caueas diligente ne reddas malū
p̄ bono . sicut bñficio . quod eēt iniquū
n̄ tollerand' adeo . nā ut ait salo .
ip̄ uerbis **C**ui reddit malū p̄ bono
nō recedit malū d' domo eius **E**t
si nūq̄ amico tabuis . iuste postea
ab eo petis / et alibi dicitur bñficiū
q̄ dare nescat / iuste petat . imo etiaz
inodiū cadit . ut id' seneca dicit .
Nullū est odium p̄ iniūsi / q̄ me bñ
ficia uiolati pudere **E**t libentius

debes enī reddere . q̄ d' nono recipere
Inde etiam seneca dicit **E**rit q̄
bñficiū accipit libentius quā redat
quāto illatioz est qui soluit / quam
q̄ mutuat . tanto debet eē illatioz . q̄
se magis hēre alieno accepti bñficiū
exonerat / quā q̄ magis obligatur .
Cui enim d' accipiendo cogitat . oblit'
ē accepti . nec ē amicitia si negotiatio
q̄ admodū accedit . q̄ qd' q̄ secutiū
sit spectat q̄ dū est . dignius deti
pi q̄ decipiendo cogitat dū dat qd'
si reddere bñficiū fas nō potes . salte
p̄ confessionem bñficiū retibue **N**ā
ut ait id' seneca / Inidum aut' solo
est bñficiū . ipi ofessio . d' negatio at
bñficiū . ad malignitatē . et ingrati
tudinē spectat **Q**uā qdam phs dicit
Beneficiū q̄ denegat coram oculis oīa
cimentis se accusat **Q**ueq; bene
ficius et uirtus dandi . et recipiendi
plenus . J. nō . in titulo d' retinendis
amicis . placeat aut' tibi alterius a
micitiam / ē amica comō ofuare . et
nō cum alterius i comō . sicut sit aic'
sue inimic' / nā ut ait tullius de offi
tiis **N**is dolor . nis mors neq; aliqd . q̄
extremus accidere possit tam est tē
nāz . q̄ ex alieno in comō suū magē
comōdum **I**nde seneca dicit . sancti
ē sua mala quā aliena tractare . extinguē
Et alibi . misius est nocere q̄ ledi
Plonaq; aut' ofuare / et longā ofue
tudinē . **A**mor i nām ofuitur .
adeo / sicut quali lapis datus efficitur
Quia ofuetudo ē altera nā .
Sicut enī aqua fontis et putei assi
dua et longa ofuetudine semp melior

efficiatur, ita amor inueteratus sem-
p nouo melior inuenitur. Unde ihs
filius sime dixit. uinū nouū rācū
nouus in uetescant rācū suauita-
te bites illud. Alibi amīc tuū et aīc
pīs tuū nō derelinqs. nouus enim
amicus similis illi non erit.

Et nota q si etiam amicitia anti-
qua plongam q̄suetudīez ihabitum
mīs sumpta ita appellatur q̄ qī la-
pis lapis clauis efficiatur. Ita ita i-
uetata odium dī. et odium inuetat
a deo i natum oueritur. qd̄ inimi-
co antiquo nūquā q̄ dīe possis.

Unde qdam phs dixit. E assoties
te inimicas tuas. cū alios possis
reperire socios. Que enī mala egis
notabit. q̄ uero hāc fūit dīnāte.

Plus uō dicit alius phs. Ingnoto
quali inimicos eē uitādos. et iēis
non eē confidend. Ante cognitōem.

Aut. enī. nō adgrediamīs uiam cū
aliquo. nisi eum p̄us ognoūis. siq̄
ignotus i uate assotiamūt. iter
q̄ tuuz. i uestigauit. dīcte uelle lō-
guis ut quā dispuleris. et si detu-
lerit lanceam. uide ad dextram. si
ensem ad sinistram. Salo uō de mi-
nico antiquo dicit. Inimico an-
tiquo ne credas iētūm. r̄ si hū-
liatus uadat curius. ne credas ei.
captus enī utilitate. nō amicitia
reueritur. uduitate. ut capiat fugi-
endo q̄ nō potuit p̄seqdo. Et alibi
i oculis tuis lacrimabitur inimicus.
r̄ si uideat temp. nō satiabit sang-
ne tuo. Qr̄ seneca dicit. p̄ amico
potius occidi expedit. quā cū inimico

uiuere. r̄ etiā ylopus dicit. ne ofi-
datis societa. neq̄ hūc dīegatio ē
q̄bus egistis p̄ngne discrimīa tri-
stis. et alibi idem dicit. Nulla fides
hosti tibi sit. q̄ talia nosti. p̄sus r̄ ho-
stilis. tibi sit p̄suasio uilis. fraud-
nelas due. nec sic uidare p̄ue. nā
r̄ qdam phs dicit. Eū inimico ne-
mo tute i gūtiām redit. Quia ut
ait seneca. nūquam u fuit diu
ignus d̄ficat uapor. Vapor enī hodu
latet in p̄ctore inimici. Et hodu
f̄tuluz ē uenenuū amicitie. Gr̄
amicitia ei. ul̄ gr̄a q̄ta d̄ facili n̄
pōt durare. Alius dicit. Cūm adāuz
nulle p̄es ouenit. **De incomodis amoris**

A nō. quia amoris **prauū. r̄.**
multa sūt incomodi si i p̄tem
p̄uam idinet. nā ut ait seneca.
Cambre semper causa dāpni q̄ti-
tur. Alius dicit. Cum amas non
sapiēs. cū sapiēs nō amab. r̄ regle
amoris dicit. Qui dormit r̄ edit q̄
amoris cogitatio uerit. et q̄libet a-
mantis actus i amāis cogitāte fi-
nitur. Et uerus amās. nil beatū ē
dit. nili q̄ cogitet coamāti placere.
r̄ amor nil possit. amor dīnegare. r̄ n̄
soler amari. nimia uoluptatis hā x que
būdantia uerit. r̄ amans coamā-
tis solatus satari nō pōt. r̄ amoro-
sus semp ē timorolus. Et omis
q̄sueuit amans i amāis aspectu
p̄ lascere. et in repentiā coamāis
uisione q̄tmesat amās. r̄ uer̄ assi-
duo. sū i mīllitē coamāis ymagi-
natione d̄tinēy. et p̄eta dicit. **C**
res ē solhati plena timorū amor.

His ita qz pensatis r multis aliis
 q uix possent enarrari ul' exogitari
Quidius eplaz appellat amorem or
 bum r no uidentē dicens **Q**uia pō
 genibz qz tuus regalia tendo. bētia q
 deat no uidet ullus amans **E**
 lex uocat amorem furiosum dices
Amoris furore. nich ē uehementius
 quā retinere pfecte est p̄rie. **R**
Retinare ergo amorem tuū r resti
 gere debet. ut amor q uetus cōdiz
 prauus efficiatur. sicut enī puer
 nisi p uigam r baculum casti
 garetur. stultus fieret no ait sa
 piens stultia colligata est inco
 de pueri. uigā r baculus fugabūt
 eā **S** p̄ta etiam dicit **U**igā tu
 a r baculus tuus ipi me glōria
 sunt **I**ta amor nisi restringetur
 efficietur uagor r cupiditatem
 r libidine cadet. Cūe uita nō
 suo mūtada s̄ penitus fugiēda.
Qua dicit sapiens **P**ost q̄ cupis ceteras
 tuas ueras ne cadas in dēuū mi
 nior tuor. et alius dicit. qz ho
 minū gladius in p̄ce uoluptatibz
 uulnētur **Q**uidius dicit. utile
 p̄ditum ē scias extingere flamas
 neqz hūi uiripectus h̄re tuū **A**
Amorem aut tuū n̄ bñ restigē p
 tes quū oratur. p̄m enī motus
 amoris. q p̄ oculos r aures oritur i
 nobis nō est p̄m nāz motus. i mo
 tus q oritur. ab sensibz. h̄c est
 a uisu. gustu. auditu. odoratu. et
 tactu. i nobis nō sūt ueraciter
S i domino q p̄stitit nob illos sen
 sus. nam eo ip̄o q uides ul' audis

* J bello

rem placabilem mouis ad illā di
 ligendam **S** i seneca dicit **N**eqz
 mortem effugere. n̄ amore qsq̄
 pot **R**estigere tñ potes motū illū
 ne amor iamiciā malā oūtatū
Eo h̄ dicitur ortum amoris n̄ bñ pō
 se restigi. restringitur tñ qz ad
 uicendo oculos ne uideat uanita
 tē **Q**uā ut ait tullius. nō solū
 manus. s̄ q̄ oculos abstinentes
 oportet h̄re **E**t abstinando aures
 ne d amore praua audiat ad simi
 litudinē aspidis sicut et optumtis
 aures suas q nō exaudiet uocem
 icācantū. et uenefia icāntatis
 sapienter et abstinando linguā. ne
 d amore p̄ua loquat **Q**uā ut ait
 apostolus. turpia colligā bonos
 mores corrūpūt r qdam sapiens dicit
Sermo luxurie augmētū ē luxu
 rie. r seneca dicit **A**uēb quoz
 turpibz abstinetō. Cūa licentia
 eoz i prudentiā nutit. **E**t
Socrates dicit **Q**uā facē turpe est. ea
 nec dicere honestū puto. n̄ etiaz
 putes te turpia et i honesta facē
 posse **Q**uā ut ait lex **Q**ue facta
 pietate ul' extimatēz ul' uerēti
 diam n̄az ledunt et ut gnālic di
 cam q̄ cō mores sūt h̄z nos facē
 posse credendū ē. Cūcūqz aiō fiant
Quā ut dicit qdam p̄s. nich i rest
 quo aiō facias. q facē iustosū
 est. nā facta cūctūz. aiō n̄ ur.
Amore ergo tuo firmū ip̄nas ei
 qz habenas taliter retineas. ut
 si amor tuus ab ocul' ore scādalizat
 vbum dñi ob h̄ues q dicit **S**icālo

cuius scandalizat te abscede eius
 et phice ate. **S**icut ergo oculus tuus
 ne peccent nam ut dicit sapiens
 Quis peccat oculi. sicut animi in
 pac. Alioquin transibiles eunt oculi
 Nam dicit sapiens. iterum et portio
 non implebuntur. sicut et oculi hominum ita
 transibiles. **A**more ita quod tui oculis et
 auribus et lingue. et animo impudenter
 restigas ac domes ut non efficiatur
 manus neque ostentatur ianua stulti
 et ul' insipientis. nam ianua avari
 ul' cupidi. ul' pueri. ul' superbi. ul' p
 uerli ul' facili sine loquas et linguo
 si. ul' uicandi. **E**t qualiter dicam. o
 mni malorum hominum amicitia destructa
 et penitus euitanda. **De amicitia stulti**
Amoritia stulti ul' ul' insipientis. **24**
Insipientis non est amplectenda
 quia stulti aliena uicia ducunt et suorum
 obliuiscuntur. **V**nde quidam philosophus dicit
 Spum est stulticie aliena uicia cernere
 et suorum obliuiscere. quia cogitationes
 dei non intelligit ut ait philosophus. **V**n
 insipiens non cognoscit. stultus non
 intelligit. Nec recipit stulti correctiones.
 si me sine in heret. **V**n sapiens ait
 i auribus insipientium ne loquas. quia
 despicient doctrinam elegantium. **E**t alibi
Quia stulti. recta est i oculis eius. Sapi
 ensque audit consilia. **E**t alibi noli
 arguere irrisorem ne te odent. argue
 sapientiam et diliget te. et alibi si quid
 deris hominem stultum in pila quasi pri
 latus ferente. **S**up pila non auferet
 ateo stulticia. **E**t alibi cor sapientis
 in dextera eius. **D**e stulti dimittit ei
Et in uia stultus ambulans cum ipse i

5
 sapiens sicut omnes stultos estimat. **E**t
 alibi qui cum sapientibus graditur.
 sapiens erit. amicus autem stultorum
 similis efficietur. et alibi non detur
 stultum uerba operta. nam principem la
 brum inciens. **E**t alibi fur sapiens
 si cum stulto ostendit. siue uascatut
 siue uideat. non inueniet regem. **E**t ali
 dicit cum uulore ostentui non habet.
 loque eius assiduitate. quasi colica
 fugias. scietas enim eius tui laqueus
 fit. althaque affabilitas despectio. nam
 etiam potes cum stulto ogne loqui
 enim uicini aliam attendit. nam auditum
 aliam plet. **E**t si cum eo loquas. p
 dis uerba. nam ut ait ihs filius si
 tac. **E**t uariat uerbum non accedat
 qui q extat dormiente. agni sopno.
Cui dormiente loquitur q narrat stulto
 sapiam. et itine narratio dicit. qd
 est hic. **V**nde alibi id dicit. ubi non e
 auditus non effundis sermonem in por
 tune noli extolli insipia tua. **I**mpo
 tuna est enim narratio tua. quoniam non pte
 tur tibi auditus. qd e quoniam musica iluc
 tuus. **V**nde idem ait. musica i lucu
 i fortuna narratio. uicet potes co
 mod' uiue cum stulto. quia tota uita
 eius pro luctu opurat. **V**n ihs fili
 siac. dicit. **L**uctus motui. vii. dieb.
 factu ripu. omnes dies uite illorum. et
 non solum uitare debet colloqui stulti.
 sed etiam ipse stulto silentium imponat.
 si comode hoc facere potes. sicut uerbum
 salonis. qd ait. **S**udium demat ams
 et q imponit stulto silentium uas mi
 tigate. **I**nsup etiam si p dicitur. **I**nsi
 entis amicitia eius pdis. **C**um retine

illam potes **U**n aut ihs filius suac.
 datu insipientis no erit ual tibi pa
 uca dabit. z magna i p pabit. oculi ei
 eius septemplexes sut. **U**nde etia seneca
 d bnficiis dicit **U**nqua i pte spei
 quod datur satis est. z maiora quo
 maiora uenerit. z etiam alius ml
 tis rationibz amicitia stulta respuen
 da est. na ut uulgo dicitur. melius
 e collo portare stultu. qua ei mostia
 re uiam. h stultus difficile portet.
Unam ut id ar **U**renia et salem. et
 massaz feru. faallius est portare.
 qua hoiem ipudentem fatuu z im
 pitu. **E**t alius sapiens dicit. **E**pe
 dit magis urse ature raptis fetibz.
 quam fatuo ofidenti instulta sua
Uno eni potes stultu corrigere. citius
 eni te i tuam stulticia seducere q
 d tua sapia aliqd capere. omis stulta
 et insipientes maluoli sut. z ma
 luolus animi abditos dentes habet.
 z i maluola aiaz no itabit sapia.
Qu dicit qdam pph **U**ltior e sapientia
 aspera uita int sapientes. qm dula
 uita iter insipientes. z no has pma
 gno amicitiaz stulta. qz n e p ma
 nens. plus etiam dico tibi. n has
 amicitia sapietis uui. ai stultis et
 lectatoribz educati. na ut qdam pph
Umelior spietas simplicis int sapi
 etes nutriti. qua prudentibz z lectato
 ribz educati. et h stultus sit diues
 ut fortunatur. n tu ei distractam
 amicitia hie paures. **U**t eni tullius
 d amicitia. nec qcp insipiente i for
 tunato tollerabilis pot fieri. **E**t
amicitia auari ul cupidi mada. z.

Inter amicitiam aut auari ul
 cupidi. Amor tuus quere n
 debet quia cu auaritia h aplm sic
 iudix ouz maloz. ab auaro nullato
 na possit oriri. **U**uar eni nisi cum
 morit nil recte facit. **U**nde etia ma
 tralis dicit. no sibi ne alius pdest
 du uiuit auar. z pdest alius z sibi du
 morit. **E**t alius pph dicit. n nullo ana
 tus bonus est. ne pessim. **E**t alius dix
Urecunia no satiat auar. h urtat.
Et certe auaro. deus ipe no sufficit.
Unde agu dicit. qd auarus e illo c
 teus ipe no sufficit. **E**t no. q auar.
 temp habet man poretas iac
 apiendo. dauilas no indando z tribue
 do. ul retribuendo. et dicitu filu suac
Uqui ait. no sit poretta man tua ad
 accipiend. z ad dandi collata. quare
 no e dignu amore l amicitia. **U**nd
 regula amoris dicit. **U**mo semp osu
 euit ab auaritie domialys exulare.
Ualia regula dicit. probitas sola q fa
 cit amare. q. pbitate cre auar nul
 lus pot habere. nec etia pot auari
 na asa honorem. auaritia obstante
Unde qdam dicit. nec sol splendorez.
 nz thus plabit odorem. cu p auari
 tiam fuerit qo nactus honorem.
Uidign eni e auarus habere honore
 ul dignitate. z apud eu eet loco
 ignominie. na ut ait seneca. **U**low
 ignominie. e apud idignu digni
 tas. z iter honor honestu deorat. i ho
 nestum notat. et merito respuenda
 amicitia e auari. quia ut ait ihs
 filius suac. auaro nich est scelex us.
 qd supbit tra z amio. nich est iquis

quam amare pecuniā. **A**uarius nāz sibi malus est. & nullū diligit. & ut ait sapiens / qui sibi ipi malus est. nulli alii bonus est. Nam ut ait seneca. **A**uarius ipse causa sue ē miserie. nam et sibi & aliis omnia dāne. gat. **E**t idem ait / negandi nūq̄ auaro defiat. nec etiam pot̄ auarū securā uitam ducere / cū de re pducenda minus cogitet / eodem testante. q̄ ait. n̄ li potest securā uita ostingere / q̄ de re pducenda minus cogitat / & etiā mis̄ ē semp auarus / cū sua ei semp uidet̄ pua / & nō ampla. Nam ut idem ait. **A**liati sua nō uidentur amplissima h̄ totius mūdi sic domū. mis̄ ē auarus. nulli gratus est. ergo neq; sibi. **S**eneca epistolaz nemo sibi gratus est / qui alteri nō fuit / & siue sit diues sū paup. auaritia romē malū semp illum comitatur. q̄ amodū eū nich̄ refert uirū egrum i lingueo leuilo. aut iā uero collatē. **C**uicūq; autē illū trāstulē / morbū suū secū trāstulē. sic n̄ refert uirū eger & auarus animus i diuitiis i paup̄tate ponatur / malū suū illum sequitur / ita q̄ desunt i opie mltā. auaritie oīa. Nam ut ait seneca i epistol / auaritia paup̄tatem i tulit / et multa o cupiditate omnia amisit. **N**ā is minimo eget / q̄ minimū cup̄. **H** enī papitur ut hoies iāio. q̄ nō i patrimonio putet eē diuitias / eadē auarus nō possit op̄mer̄ animū suū p̄ auaritiā. cōst̄as secum morantes & domū suam / q̄ sectatū auaritiā / q̄ autē odit minere u uet. **E**t auarū amata meuo est

uitanda. **E**t nota q̄ auarus p̄rie dicitur inuētendū cupid / iacq̄tēdo multa enī sūt q̄ p̄ nimia cupiditatem multa enormiter acquir̄ / p̄p̄ aut acq̄sierint nō sunt uētendū auari. s; acq̄sita p̄ cupiditatem largiter expendit / adq; osunt. **C**upiditētia ē mala / nā is nimio eget q̄ nimū cup̄. **V**nde dō dicit / nō cupiscēs rem p̄mi tui. **E**t leatiō iacobz dicit / nūq; enī temptatur a cupiditētia sua abstracts et illectus. **I**n cupiditētia ocepent. parit p̄catum. peccat cū osumatū fuerit gnāt mortem / & etiā apostolus i epistola ad thimoteū dicit / Tradit em omnū maloz est cupiditas. et it̄m cupiditas mala ē / ut cupienti aiō nich̄ satis festinet. **V**nde dicit osueū. **C**upiditati tarda est celitas / om̄s ei p̄raue cupiditates porte sūt iterni p̄ quas itur ad mortem. q̄ si alit̄ auferri nō possent. ipm̄ cor euell̄n d̄ eēt. quia nich̄ amat cupiditas. nisi q̄ nō h̄ q̄ seneca dicit / terribilissima cupiditas pestis. pestis est. q̄ solet egenos facere quos capit. dū finem querendi nō iuenit. **N**ā ut itē ait / altera cupiditas ex fine alterius nascitur. **C**ū ait / fortior ē q̄ cupiditatem uiat. quā q̄ hostem sbiciat. **E**n̄ etiā tullius d̄ senecute dicit / nullaz capitaliare pestes / quā uoluptates corporis hominib; anatura datā. ē uoluptatis auide libidines & temē et effrenate ad potiend̄ iatant. **H**ic patrie p̄duōnes. h̄ic rēz publicaz euliones. **H**ic cū hostib; claudstina

Nō quot mala sequit̄ ex auaritia.

Vnde salomon ait / **C**ōturbat domū suam.

colloquia nasci dicebat nullū deni-
 q; scelus nullū malum facit eē ad
 qd suscipiendū libido uoluptatis
 impellat. **S** cupra uero et adultia
 omne tale flagitium nullis alus nece-
 bus extitit nisi uoluptatis. cū qz
 natura homini sui natura siue
 quis deus. n̄ n̄ce p̄stabilis dedi-
 sset huic diuino muneri ac dono.
Nich̄ tam eē inimicū q̄ uoluptatē
 eū libidine domate locū tempore
 eē in oīo i uoluptatis signo uirtu-
 tem posse consistere. **Q**uo dea nich̄
 eē tam d̄ testabile tamq; pestiferū.
 quā uoluptates siqdem ea est. maior
 ē adq; longinqz omne aī lumen ex-
 tinguat. **De amara supbi ul' p̄uā**
Honorem tuū quāq; talē uitāda
 opescas adq; distingas ut iam
 ariam supbi ul' p̄uā hominis nul-
 latenus te ostingat. **S**upbis eū
 resistit dominū humilib; autē dicit
 grām ut sanctus pe. iē sua p̄a dicit
Supbia eū homines suos facit et
 libertatem n̄ris tollit. **V**nde dicit sa-
 piens **L**iber nō est q̄ supbus iſlamat
 animus et etiam pacem tollit
 martialis uocis dicit. **E**t heretam
 pacem ueritosa supbia tollit adq;
 tumor mentis maximane t̄. **E**t
 ihs filius suus dicit. **I**bi fuit sup-
 bia. ibi et contumelia. **V**bi autē hu-
 militas dicit. ibi et sapiētia. **E**t
 salo in prouerbis dicit. inter su-
 ptos semp iurgia sūt. **C**ū agunt
 cuncta cum consilio. **R**egunt sapia.
Sicut autē dominū anglos supbiētes
 d̄ celo p̄icit. sic quāq; supptos adq;

peruersos ate repellas. ut ateoꝝ
 supbia ul' p̄auitate n̄ o tamineis
 n̄a ut ait filius suus. **C**ū tetigit
 picē congnabitur atea. **E**t q̄ cōtra-
 uent supbo. induet supbiam. et
 idem sapiens dicit. **D**e supboꝝ diuitū
 societate diuon. ne fueris socius q̄
 communicant cacabum ad ollam.
 q̄n̄ enim se colliserunt ostingetur.
Dives iuste egit et fremebit. **P**au-
 autē iustus tacebit. si largitus fuit
 alimet ate. **S**inō hūis relinqt te.
 si habueris quinet teum. et euacua-
 bit te. et ip̄e nō dolebit sup te. **S**ine-
 cessarius illi fueris. **S**uplatabit te. et
 s̄uidens spem dabit n̄aris tibi tū
 et dicens. qd ē opus tibi. et ofundet te
 inabis suis. donec te examinauit. **B**is
 et ter. **I**n nouissimo d̄ider te. et postea
 uidens derelinq̄t te. **C**apud suū mo-
 uet ate. **H**umiliate deo. et expecta
 man' eius. atende ne seducat inſtu-
 litiā humiliens. **M**oli eē humil' in
 sapientia tua. **N**e humiliatus in-
 stultitiam seducaris. **A**d uictus a
 potentiore discede. **E**x h̄ enī maḡ
 te aduocabit. **N**e improbz sis. **N**e i-
 pinguis. **N**e longe sis ab
 eo. **N**e eas ioblunem. **N**e retine-
 as ex quo loqui aī illo. **E**t ne cre-
 das multis uerbis illius. **E**x multa
 enim loquela tentabit te. **C**auet
 et attende diligent' auditui tuo.
 qm̄ ē subtilis cō tua ambulat. **D**ili-
 ge dnm̄. et iuua illū in salute tua.
 omne at diligit sile sibi. **S**ic romus
 homo p̄mū sibi. **S**icut communi-
 bit lupo cum agno aliquo. sic cō-

cario peccatorum iusto. q̄ coram eo ē
 sancto homini ad eam. uenatio
 leonis. honaḡ iheremo. sic palatia
 sunt diuitum paupes. sicut abo
 minatio est. superbo humilitas. sic ex
 altatio diuitum paup̄. **D**ives como
 tus confirmatur ab amicis. **H**umi
 lis aut̄ cum ceciderit expellitur. et a
 notis diuiti decepto multi recuperatio
 nes. locutus ē super et iustificauerunt
 illum. humil̄ deceptus est. in
 sup̄ et arguitur. locutus ē sensate et
 nō ē datus ei locus. **D**ives locutus
 est rois tacuerunt. et uerbu illius
 usq̄ ad nubes pducent. **P**aup̄ locutus
 est et dictum est quis ē hic. et si offen
 derit. **B**uertent illum. et salo impubis
 dixit. **E**tiam primo paup̄ odiosus
 erit. **A**mici uero diuitu multi. diui
 tie enim adunt amicos plimos. a
 paupere autem. et hu quos hūit se
 pantur. et multi colūt psonam po
 tentis et amica sunt dona tribue
 re. fr̄es hominis paup̄is adunt e
 um. **I**n sup̄ et amica recesserunt ab eo
 procul. et iterum diues impat pau
 peribus. qui accipit munus suus
 est fenerator. **E**tiam alibi. deso
 cietate et clientela et o suetudine
 potentu et diuitu superbor. et ducū
 uitanda amicus sapientibus et i
 strum. **N**ā dixit qdam p̄s. Res
 est similis igni. cui sinistras ad
 motus fueris cremaberis. si extero
 remotus. fugebis. **E**t filius sicut
 dixit. aiuro hūte potestate crede
 di loqr̄ esto. **E**cce enim qm̄ in medio
 laq̄onū ei ingrediens. **E**t alius p̄s

dixit. si in clientelam potentissimi ho
 minis deueniens. aut uitas aut
 amicitia p̄denda est. nā maḡtes
 et potentes siue duces. aut ip̄ant
 aut insp̄ellūt. aut rogando faciūt
 q̄ cūcūq̄ ualeat. **U**nde qdam sapi
 ens dixit. **C**orare ducū spes uolē
 ta uilendi. et q̄ nudato sup̄licat en
 se potens. **E**t etiā qdam sapiens
 dixit. **C**ubi paup̄ diuitē imitari ce
 perit. **P**it̄ nā ut ait tibi. **H** modi
 diuites se honoratos et beatos pu
 tant. hu n̄ obligari qdem bñficiis
 uolunt. qui etiam bñficiū se arbi
 trantur dedisse. cum ip̄i magnū q̄
 uis aliquis accipunt adq̄ rase aut
 pustulan. aut expectari. aliquid sup
 plicauerit. ita p̄ficiis rationibz nō
 ē mltū utend. n̄ morand cum h̄
 modi potētibz. et manē rogibz. **E**
Ut quidam p̄s dixit. nūc p̄s q̄stigit
 homini. quā diu regi seruire. et tu
 d̄ boni acquirere. et id̄ p̄cepit. ne
 quisquā nimis moraretur in seruitū
 regis. **E**t alius p̄s dixit. q̄ seruit regi.
 ut ita dicam sine fortunio. et h̄ secu
 lum p̄dit. et aliud elugas. ergo to
 nos et humiles cū quibz utaris.
 et bonus eris. **U**n̄ p̄s dixit cū scō
 sanctus eris. et cū uiro in aente. i
 nocens eris. et cum elato elatus eris.
 et cū p̄uicio p̄uicio. **D**e amicitia uī lo
A **H**or etiam tui q̄s. **N**ō te ita deapiat. ut iam
 tiam loquas ul' linguoli. ul'
 fatū. te trahas. **I**deo aut̄ amia
 citia illoz est uitanda. quia i m̄
 talogo non d̄est peratum. **E**t lin

. huiusmodi

Non s̄ seruitio regis

uitanda

guoso p pham dicit **Q**uiv linguosus
 no diligerur/et ihs filius suac dix
Terribilis est inavitate sua ho
 linguosus/et tenearius i uerto suo
 hodibilis eic/z alibi fatuo no erit
 amicus/et no erit gra in tomis il
 luis/quu odit laquacitate. **Q**tingit
 malitiam **E**t alibi id dicit/cu uir
 linguoso no laquans/nz i igne illi
 stuas lingua. heni cum ill laqui
 no debes/illozum amicitiam uicci
 no potes/et alibi etiam dix **N**o cu
 fatuus consilium habeas. Non e po
 terit diligeret nisi q ipis placent. et
 scito/quod fatui dnt/q mlta fantu
 z supflua dnt. **S**e do. afor. us. ul
 fare fatur **E**t etiam tullius dicit.
Inicoz tota ratio abicienda e/cinos
 grece latine dicitur canis. In ani
 ci dicuntur latrantes ut canes. z ideo
 cum talibz qredepe no debemus. qz
 no itendunt rationi **N**am sicut
 ignis. quanto magis lingua suscepit
 semp i maiorem flamae erigitur.
Ita malus homo quanto magis ra
 tionem audierit/ semp i maiore ma
 litiam erigitur **Q**uare cato dicit.
Cont uertosos noli contendere uerbis.
 sz uerba loqutu audire tacitus et p
 spicere debes. z ab illis etiam disce
Cato enim seneca/ equo animo au
 dienda sunt i proloz q uita **V**nde
 cato dicit.

i non debet

Prosperato cuncta tacitus q qz loqit.
Simo homiu mores celatissimi i
 dicit idē **E**t amicitia uiri uacidi ul
Aditiam aut uicundi fuosi uita
 hominis no d fideres. qz illam

nullo modo habere potes/ ut ait sa
 piens **H**omini inuicido nullus est
 amicus. uiz in tonis eius erit gra
Et alibi melis ueloz ad uascend. qz
 uia in sinu stulti requiescat **E**t alibi
 salo ait **N**oli ee amicus homini
 uacido/nz ambules cum uirio fu
 rioso/ne forte discas feruitas eius.
 et sumas scandaluz anime tue **E**t
 alibi sic dicitur carbones ad pimas lig
 ad ignem. sic homo uacandus su
 scitat uas **H**omo emi extra cor su
 um est. cum uasatu. inem ut di
 catur nulli uascenti. uia sua uide
 i iustia/ beatus psyer dicit. nemo
 sue mris motus no extimat equos
Quodqz uoluit hoies se bn uelle pu
 tant **I**ta dicitur abur. q e calor/et
 diffinitur ita **I**ta est feruor cum ab
 itenozibz adexteriora prouipos. obil
 latam sibi diuina iudicia qrens.
Qu iratus consiliu spnit **Q**u ena dia
 ofueuit **I**ratu etiam facit ofiliu
 putat **V**nde et phs dicit **I**ratu bunt
 uites. et inimicu dnt/et ouidius
 eplae dicit **E**uelitet uanis ~~dis~~ ue
 dat arma dolor. z debet uitate uacu
 diam. tam ite qua i alio **I**ta uacand
 dia qui uiat maximu supat hoste
Vnde idē ouidius dicit.
Vince animos uiaqz tuos q cetera
 uia **E**t alius dicit. lex uidet uia
 tum. iratus no uidet illam.
Respice emi nul affluunt i uacida
Vt satanes dicit. z tomia i euogelio
 dicit **Q**ui uasatur fia suo/ uis eic
Et apostolus ait **I**ta emi
 uia iustia dei n opatur **C**ato dicit.

Iratus de re incerta credere noli,
Ira impedit animū ne possis enē
uerum. **E**t seneca dicit Iratus n
nisi criminis loquitur. **E**t ait sine
dare uer. inītiū ē sapientie. **A**li
idem dicit Legem solet obliuisci
uacundia. **E**t nota q. iratus sep
plus putat se posse facere. quā
possit. ideo superat posse suū. et
minoratur. **Q**uā seneca dicit. **E**
Iratus semp plus posse putat q. po
sit. et alius dicit. q. plus posse pu
tat. sua quā natura ministrat. po
se suū superans. se min. eē pot. **Q**uā
tulius dicit. **I**ra. paul. ablit. cum q.
nil recte fi. nil consolidari pot.
Quā enī aliqua perturbatōe fiūt ea
nō constantē fieri possūt. nō hūc q.
adsunt apbar. et pitagoras dicit.
Quo minus pleris uis. ob h. abi
ra magis p. meis. tunc enī nob. i.
apinuis uis. cū alio d. sinim. suis
namq. ue. inītiū ē p. me. **B**en. scate
dicit. **I**racūdius ē uis. delient. te
uiscatur. sibi. et certe uitare debes q.
libet uitare. et maxie potētē hīa
ut ait seneca. **S**ulm. ē ubi cū pote
te habitat iracūdia. nec etiā irā
sa debes potentia. ut idem ait. po
tenti uis. piculū ē q. reit. **E**t si
potens te leleat. potius sustineas
quā cum eo uiscaris. **E**t fac qd.
cato dicit. **C**ede locum lelus. fortue
cede potenti. ledere q. potuit. aliq. no
p. de. ualebit. potentiorib. enī pa
res eē nō possum. **S**imlr. uitare
debes stultū uatū. nā ut ait salo.
Graue ē fatum. et honorosa aueā.

Sed uia stulti utiq. grauior. uia certe
nō habet miam. nec erupes furor.
et impetum q. atati ferre quis potuit.
sic et uia probi hominis piculosa est.
Ben. seneca dicit. **G**rauior ē hoīs p. bi
uacūdia. rō accidit. quia p. hoīs
ponit nō uis. et ut ait caliodor.
Graui. uiscatur q. c. p. uicium como
ur. et si forte uacūdius ul. iratus ia
liquo te leleat. nō sis facilis ad indi
gnatōes c. illū. **Q**uā ut ait salo. uir
uacūdius prouocat iras. et q. q. ad in
di. gnatōes facilis est. **E**t ad p. oā
p. lūior. et in tantū nocet uacūdia
quā etiam dies hoīs minuit. **B**en.
ihus filius siue dicit. **S**celus et iracū
dia minuet dies. ante temp. senec
tam cogitatus. s. h. uia taliter p. hite
atur. **Q**uā tū bñ cōceditur. ut ait
p. ha. **I**racūdiū et nolite peccare. **A**li
dicitur. nō cadit sol sup iracūdiam
uiaz. et etiam seneca dicit. **T**onū ad
uix cito moritur iracūdia. et in tū
cōceditur uia. ut quā melior risu
censeatur. **B**en. sapiens dicit. **M**e
lior est uia risu. quia p. tristitia uile
corrigitur animi delinq. risus tū
p. maiori pte malus censeat. **B**en. sa
piens dicit. **R**isus dolore miscebitū
et extrema gaudiū luctus cupat.
Ben. enī ait nūquā. nisi. p. stulticia
tia uidere potest homo. **B**en. gliliū
tidentū te timere nō oportet. stati
enī cū uides plures gliliantes uide.
sare potens quod de stulticia loat.
Ben. ihus filius siue dicit. **F**atu
us i. risu exaltabit uacē suam. **B**en.
Aut sapiens. uix tacite ridebit.

E generaliter omnia malorum hominum
 amicitiam. distantia esse penitus
 evitanda. Nam per talium amicitiam
 et continua conversationem boni
 mores corrumpuntur et efficitur homo
 impitius, luxuriosus, et seditiosus
 et talia vitia acquirit, quae sunt penitus
 fugiendae ut sapiens fugienda
 sunt et modis omnibus igne ac fe-
 ro suadenda totoque artificio sepada-
 lagor a corde impitiam ab animo lu-
 xuria auertere, seditio acuitate a
 domo discordia, id luxuria quidam philosophus
 dixit. Nichil tam mortiferum est hu-
 mani generis quam luxuria. nam lux-
 sine luxuria corpus destruit, opes
 annihilat, animam necat, in exipit
 lumina orbat, uicem acerbat.

Vnde. u. lux. cor. opes anima. in lu-
 mina. uicem, destruit annihilat
 necat, exipit orbat. acerbat. Et etiam
 cuiusdam senectute dixit libidinosa
 Interpano adolescentia effectum cor est
 die sententiis, id seditioe dixit quidam
 Nichil tam mortiferum est inuicem qua
 seditio. nam seditio animi cito est ho-
 stium. et certe siuid talia vitia
 sunt fugienda, ita et mali sunt fu-
 giendi. per quos talia vitia acqui-
 tur. Nam siuid per consuetudinem lep-
 si, homo quoniam leprosus efficitur,
 et per peccatum mortuosum totum generum efficitur,
 et per modicam fermenti, tota mas-
 sa corrumpitur, ita per assiduam con-
 uersationem et amicitiam malorum hominum
 efficitur homo peius gulosus,
 cupidus, libidinosus, latro, fur,
 invidax, superbus, auarus, et ita omnia

malam uiam acquirit, ut simulcum
 illis cadat inuicem. Unde quidam
 philosophus dixit. Suides quibus malis
 operibus pergrauantur, ne inuicem,
 quia qui pendulum soluit, super ipsum
 ruina erit. Et alius philosophus dixit. Qui
 quis iniqua generis gloria fruatur,
 procul dubio mortis inuicem pe-
 nas lucratus. Et certe non solum
 mala societas, sed etiam mala uici-
 ritas est uitanda. nam uulgo dicitur, quod
 habet malum uicinum, habet malum
 matutinum. Et quidam philosophus dixit. Si
 emas domum ante quam cognoscas
 uicinum, et si ante huius domum quam uis-
 te hospitaetur malus uicinus, per
 us uendas domum, quam maneat
 iusta malum uicinum. De predicto
 etiam beatus apostolus paulus in
 epistola ad corinthios dixit. Ne con-
 sciamini fornicari, et non utique forni-
 caris huiusmodi, aut auarus, aut
 rapax, aut ydolis seruientibus.

Alicui debueritis iam de hoc mun-
 do exisse, nunc autem scripsi uobis,
 non commiseri, si is qui fecit in uos
 nominat, est fornicator, aut auarus,
 aut ydolis seruient, aut ma-
 ledicus, aut ebriosus, aut rapax
 et huiusmodi, in cibum sumere, et
 itine illius capituli seruient, aufer-
 te malum ex uobis ipsis. Et alibi
 apostolus in epistola ad thymotheum dixit.

H autem scito quod in nouissimis tem-
 poribus instabunt tempora periculosa, et
 erunt homines se ipsos amantes,
 cupidi, elati, superbi, blasphemae et
 parentibus non obediens, ingrati

No qd mala secuntur
 a luxuria.

scelerati / sine affectione / sine
 pace / cuminatos. Incontinentes /
 et imites sui benignitate. **P**ro
 res. proci / timidi / voluptatum
 amatores / magis quia dei / hites q
 dem spe pietatis uirtute aut ei
 abnegantes / hos dicit **S**eneca
 sopus dicit **A**d hunc mites cupidus
 o tepere litis. equus rest si quis
 caueat sic ut oves unguis ne
 simul / ut cuiusq; pumi conigat u
 trumq; suplicis dignus pfacis for
 te malignis / nec desideres lau
 dari amalis hominibus. **S**eneca u
 dicit seneca / tam turpe e laudari
 aturpibus / quam obturpia lauda
 ri. letior esto quot. duplices mal
 et malorum de te extimantes malas
 tuam imputa gloriam. **M**agna
 enim dmentia est uereri ne ita
 meus ab infamibus / nichil est stul
 tius homine / uerba metuente.
Calibi dicit idem / qd letaris qd
 ab omnibus laudaris / quos non
 potes ipse laudare. **Q**ui etiam ait
Qualis quis sit scies / si qd adim la
 udes qd adim laudetur aspereus
Unde etiam marialis ait dicit
 xic. nullu credo decus laudari a
 turpibus herme. s; nec laudari ob
 turpia credo decus / calibi id dicit
Contempni stulti contemere. **D**icit
 laus e / et otepni astulto dedecus
 ee nego. **C**alibus sapiens dicit.
Claudent te boni. opinentur de
 te mali. s; mali enim omnibus dis
 placent malis laudabile e. **C**alibi
 dicit / ne glauens i laude letitior

cui laus e uitupium. et uitup
 ium laus. **Q**uare dicit / ne te allo
 tues letitior / cui sciens et tibi
 d' decus. **E**t seneca dicit. **C**aliam n
 cupitudines amor turpium no pot.
 na ut uia lequam / p osuetudinem
 et amantia talium / etiam boni homo
 creditur malus. et p inde habetur
 ac si uentate malus eet. ut dicit
 qdam p'p's. uice iu optaneo / qd
 creditur / sicut eius / uitas q non
 creditur p mdatio reputat. **C**um
 huius ergo querlate q te meliore
 facim. **I**llos qd mite quo tu po
 tes facere meliores. sciens quod
 nulla res magis animos induit
 dubios qz turpium inclinabiles
 reuocat ad rectu / qua bonorum uirtu
 et conuersatione. **S**eneca epistolaz
 dicit. **Q**ui etiam ait. **H**abet et ite
 generosus animi / q iatatur ad
 honesta. **E**t ergo animi tuus in
 atetur ad honesta / semp fugias
 malorum horum societate / et conuersa
 tionem / atq; suspitiosi loci existe
 tiam / semp querito hoies et loca
 cu qbus et inq; ualeas erudiri /
 tuaq; prudentia ualeat ognosca /
 atq; merito collaudari. **S**ic enim ca
 nodorus. **Q**uare eruditus / ubi pos
 sit exstere gl'osus / et itez pudes
 frequitiam no respuit horum itq
 se nouit ee laudand'. **A**liquin in
 uirtutibus fama tollitur. si eaz i
 hominibus nita nesciantur. **D**e
Multiplicata uirtute amicorum.
T. no. quod i habendis re
 tinedis amias. magna q

multiplex est utilitas. corpus
 enim hominis sine amicitia primo
 tuo reputatur / unde dicitur Quale est
 sine anima corpus. talis est sine
 amicus homo / amicorum ergo suffra-
 gio corpus mortuum uiuificari dicitur
P amicos etiam uita hominis io-
 cundatur / sine amicus non potest
 esse iocunda / unde tullius dicit / si
 ea permanerent quae dantur dona fortunae
 uita tamen idulta / et debita ab amicis
 non potest esse iocunda / et amicorum utili-
 tas tanta est / ut aurum uel argenteo
 bonitas fidelis amica / nullatenus com-
 parari possit / unde sapiens dicit / amico
 fideli nulla est operatio / neque est digna
 ponderatio aurum / et argenti / opera uolun-
 tate fidei eius / **E** alibi etiam dicit.
Amicus si perierit / fides tibi quasi
 coequalis / et indomesticas tuas fi-
 ducialiter ager / ab inimicis tuis ac-
 tende secreta te / et ab amicis tuis
 attende. **A**micus fidelis protectio for-
 tis / qui autem inuenit illum / inuenit
 thesaurum. **A**micus fidelis medicamentum
 uite / et in mortalitatis / et quod metuet
 dominum inueniet illum / **C**ato ait.
Auxilium a notis petito si forte labo-
 ras. nisi quisquam melior medicus quam
 fidus amicus / et est tanta utilitas
 in accipiendo amicos / ut etiam re-
 gnus amicus non ualeat operari / ut
 ait cato / utilius est regnum mutis
 accipere amicos / **P** amicos etiam
 uita amicorum paratur / sicut pila-
 des curauit herestem. **C**ato dicit sep-
 timum piladem / aliquem qui curat
 herestem / hic quoque amicitie non

leuius uisus erit. nam ut ait sa-
 piens. nichil est dulcius quam habere
 amicum cum quo tamquam cum te ipso
 loquaris / unde tullius dicitur de amicitia
 dicitur Ego tamen uos octari possim / ut
 amicitiam ante ponatis omnibus huma-
 nis rebus / nichil enim est tam naturae ap-
 tum / tam conueniens ad res suas uel
 aduersas. si hoc primum sentio. uel
 bonis amicitiam esse non posse. **C**ato
 idem tullius postea subiicit / solent enim
 multo collibere de amicitia ciuitas
 tollunt / quia nichil aduersus in morta-
 libus melius habent / nichil iocundius.
E item idem ait. quoniam res huma-
 ne fragiles caducaeque sunt / semper
 aliqui acquirendi sunt. quos uere
 diligamus / et a quibus diligamur / cum ca-
 ritate et benignitate. quae sublata / omnis
 est ~~omnis~~ sublata iocunditas. **P** am-
 icorum est multitudinem et amicum. **P** am-
 icorum etiam amicorum consuetudinem
 et dilectionem / operes conseruant et reti-
 nentur / sicut nulle operes militum
 odus obsistere possunt. **U**nde tu-
 lius de officio dicit. **C**onmuni autem
 rerum nisi quicquam est aptius ad opes
 tuendas et retinendas / quam diligere
 et nichil est alienius quam timere. **P** la-
 re enim homines quam metunt odent.
 quod quicquam autem metuit posse ex-
 petit. multorum autem odus nul-
 las operes obsistere posse. et si a nullo
 ignotum fuerit / modo autem cognitum.
Non ergo credas amicum fidem
 pro metu posse acquiri / nam ut dicitur
 pro. ueni enim ei satis fidus est quam me-
 tuet. **C**ato idem tullius dicitur de exilio

Ceterum dilectione ita homo mutatur et re-
 tenditur / ut ab aliquo nequeat ex-
 pugnari. **C**ato dicit. **C**onmuni est
 inexpugnabile momentum.
 Amor ciuium.

custos diuitiarum est metus. q
 qz bñuolentia motus fidelis ua
 let ad ppetuitatem / qui uero ilibe
 ra ciuitate ita se instituit ut me
 tuant huius nich pot ee demitans.
Et eni q se metu uoluit / a quibz
 metuuntur / eisdem ut metuat ipi
 necesse est. Manditia aut z no im
 pio uis crescat amoris. Unde mar
 aalis actus dicit. Coruus z ore mi
 nar nos ut possis amare. Inui
 tus nemo nemo coactus amat. Ma
 ditia no impio aut uis crescat a
 moris. Vaca qdaz tauri / s; rpa le
 ona leone / iatos fugiunt s; cu
 puit placidos. Dilige nos omis
 ut amicus ab omibz un. Quere
 amor paries. dillimiles odium.
Et no solum amicitia pmetu et
 timore no acquiritur. ut retinetu.
Et etia impiu pmente metu pdi
 tur. Unde tullius dicit. nulla inx
 impu tanta est q pmente metu
 possit ee diuiturna. Et alius dix.
 Multos timere debet q multa ti
 met / z male ipando firmu ipu
 amittitur. Et seneca eplaz dicit.
 Nemo tabilis pot pot ee seque
 z iteum / magna securitas pcepto
 e nich inqz facere. Quia naces
 huius aliqui latendi fortuna nuqz
 aut fiditia. Multos ergo studia
 acquirere amicos / no metu s; me
 uo z pacificos tm.

De consiliis et consiliariis. 27.

Non tu cu oibz consiliu has.
 s; unu d mille. eligas consi
 liarium. Quia ut dicit sapiens

Multa pacifica tibi sunt / z consiliari
 unu d mille / paculu e eni cuibz aico
 suo / secreta consilia pandere. Eni qda
 sapiens dicit. q secretu e / nemi
 dicas. alius uero dicit. Cur ex ti
 mes ab illo posse cellari secretu.
Et alius dicit. Consiliu ascondit q i
 carcere suo e retulu. Reuellatu
 uero / te in carere suo tenet ligatu.
Et dicit. noli consiliu tuu omni reue
 llari hoii. Qui eni consiliu suu in
 corde retinet. sui uisus e / melius
 eligere. na pulcraus e tacere / q ut
 taceat secretu sibi q nullu aliu
 rogare. Sic eni seneca. Sic tibi ipi n ipalti
 ut taces / quo ab alio salentu
 qris. Qm qz ut ait canodorus.
Consilium qpe imitari dicitur iprouid
 tu p uide secreta tua p sentia et
 futura. cu amicus pbatu adq fid
 libz tracta / ut alio consiliu has.
 na ut cato ait.
Consiliu archaniu taato conuete
 sodali. z ditoris auxiliu medico
 conuete fideli. z etia qdam pso dicit.
Cave tibi a consilio illius a quo pe
 tis consilium / ut sit tibi fidelis z pro
 batus. z salamon sapiens ait. Cu
 gnato q uariis odioribz dicitur
 cor / z toni amica. Consiliu aia dul
 coratur. Alibi etiam dicit. Omnia cu
 consilio fac z no peniteb. Cum consi
 lio dico fideliu z pbatoy. z maxime
 tonu. et no cum consilio stultoy / n;
 iuueni. Stulta eni stulta diligunt
 z sua consilia / ad stultitiam e
 huius. Unde sapiens dicit. In itap
 stultus uerba prudentie. n ea dicit

L
q̄ uersantur i corde suo / r̄ impro
uebio dicitur / quibz suo sensu
sapiens sibi stultus habetur.
Iuuenes aut̄ maturū sensum
nō habent / r̄ iuuenilia diligūt
et eis iherent. nō enī pot̄ in eis
suis diuturnū haberi / q̄ nimis
celiter sūt maturitatē adepti.
Unde etiā panphil' dicit. Gaudia
semp̄ amat iuuenilia ūba iuuēt
Salamō dicit. **U**t tibi tūc au
ter puer est / r̄ cui p̄ncipes maē
comedūt. **C**uare r̄ martial' cō
dicit / cuiusdam suo amico. qui uo
cabat meliteg. **C**onsilio iuuenis
fidis melliteg / ruina expectare
potes dum sine consilio es. **Z**ali
pannoy uetery facile otempuit
ulus. nō sic consiliū postume
sp̄ne seruū. **N**ā ut ait iob. **I**nā
q̄ est sapientia. r̄ in longo tpe
prudencia. **N**ā ut ait caxiodorus
Illi prudentiores semp̄ sūt habiti
q̄ mltorū homīz querelationibz p
bantur eruditi. **E**t idē ait. **B**e
nes ip̄i consilius sapientia dil
cūt / r̄ iterū / cū mltā tribis. **A**bi
tiq̄ meruisti placē de p̄is. **E**t
tulius d' senectute ait. **N**ō uiribz
nō uelocitatibz / aut celeritate cor
por / r̄s magne gerūtur / s; consili
aucontate r̄ scientia / q̄bz nō mo
do. nō orhan. s; etiam augen se
nectus solet. **E**t nō solum unū
consiliū / s; etiā mltā consilia cum
eis facere debet. nō subita / neq̄
festinata. **N**ā ut sapiens dicit.
Sub nō ē gubernator. populus cō

uet. Salus aut̄ ubi mltā consilia.
Salamō ip̄ouerbis dicit. **C**on
sulantur cogitationes / ubi nō erit
consiliū / ubi uō plures consiliari
sūt / o firmatur. **C**onsilia intelli
go bona. nā facient iniquissimū
consiliū / sup ipm̄ de uoluer / r̄ nō
gnoscer̄ unū remat illi. **U**t ihus
filius simac dicit. **C**onsilia nō
fecisti nata dixi. quia duo sūt
gta consilio. festinātia et ira / r̄
alibi etiā sapiens dicit. **C**onsilius
q̄ diu tractauis / id puta retissimū.
Relox enī consiliū sequit̄ p̄nā. **C**ali
Liberate utilia mora ē tutissima.
Calibi consilio melius uices quā
inuidia. **S**eneca etiā dicit. **I**n
sulta temeritas nescit expectare
consiliū. **P**ho etiā dicit. **N**ō cre
das stultū / cū re mutare consili
um. **Q**u' seneca dicit. **C**onsiliū tu
um si audient hostis / consiliū dis
positōem p̄mutet. **N**ec credas oī
q̄ audiens consilio. donec p̄as a
sit uale p̄batū fuit in alio. **U**t
qdā p̄s dicit. **N**ec credas consilio
illius q̄ secreto aliqd̄ consulit. e
palam aliud se uelle hosti dicit
enī caxiodorus. **M**elioris gen' ē. cū
te consuleret. et aliud uelle mosta
re. ne credas mali hoīs consilio
Scriptū ē enī. malus a se nūq̄
totū consiliū refert. **E**t dicit. **C**on
siliū nō ē capiendū / q̄ mutari
nō possit. **N**am ut ait qdā sa
piens. **C**onaliū ē consiliū q̄ mutari
nō pot̄. **E**t nō. quod temp̄ cō
siliūz tūc deest / qn̄ maxime op̄

Et ut quidam philosophus dicit quare in
 consilio non est cum festinata nisi
 cum iam procedit: sed dixerim duo
 esse causa consilii. videlicet festi-
 tiam etiam etiam. et voluptate dices.
Impedit enim consilium voluptas ra-
 tionem inimicam. ac. mta ut ita di-
 cas. pstrugit oculos. nisi habet illum
 cum utute comitum: et in consilio ut-
 tate debet assentatorum maxime in-
 fimum rebus. **T**ullius dicitur
 in infimum rebus unde ~~tullius dicit~~
 maxime utendum est consilio amico
 et quod maior etiam quam ante tabuenda
 est auctoritas: huius d' teporibus ca-
 uendum est. ne assentatoribus patefa-
 ciamus aures. ne adulari nos si-
 namus. in quo falli facile est. tale
 enim nos putamus. ut in re laude
 mui ex quo nascatur inuabilia
 peccata. cum homines inflati opinio-
 nibus cupit invidet: et in maximis in-
 santur erroribus. **U**n sciendo nullas
 inuicem pestes esse maiorem quam
 adulatorem. blaudia assentatorum: sed
 perniciosa sit assentatio: tam non
 esse nemini potest. nisi ei quod eas
 recipit. adque ea delatatur: ita
 fit: ut huius assentatoribus patefa-
 ciat aures suas. maxime quod ipse sibi
 assentetur. et se maxime ipse delatet.
En etiam cato dicitur: cum te aliquis
 laudat. iudex tuus esse memito.
 Plus alius deceat. quam tu t' crede
 noli. **S**eneca in epistolis dicit.
 Multo magis ad rem pertinet quod
 tibi iudicatis. quam qualis alius

Et alibi inquit. te ipse confideri. non
 qualis sis alius credas. sapiens
 enim est. malle sibi placere quam po-
 pulo: ut Seneca dicitur. et in consilio
 non moueans ad uerba operata.
Nam oratio eius quod uirtuti operata dicit
 inoperata debet esse et simplex di-
 xi sibi tullium. **W**illimus rebus ma-
 xime utendum est consilio. **I**n etiam
 Seneca d' formula honeste uite
 dicit. **T**unc consilia tibi tibi saluta-
 ria. aduoca cum tibi aludic uite
 prosperitas: tunc te illud ilubrico
 tenebis ac siles: neque tibi dabis
 impetus liberos: et conspicias quod eundem sit
 et quousque. et huius multum sapiens
 fueris. tue scientie non habebis. sed
 consilio sapias ab alio in uestigia
 bis. **C**ato enim casiodorus. **S**apias que
 in alto: penes quod est scientie magni-
 tudo. dubitare rem et asapienatibus
 consilium que. non est ueritatem in in-
 tile. **E**t etiam in teporibus mundi scip
 sic in nec. **Q**ui magis intelligit
 magis dubitat: et ille ut plus sibi
 sapit qui plus delipit. **P**ro ergo sa-
 entie est scire quod nescias. vit enim
 est quod quod tam uile. uix tam fac-
 le. quod ad plenum scatur: conspice
 datur aliquid: nisi forsas illud per-
 fectum scatur. quod nichil scatur per se.
Ideo autem supra dixi d' consilio.
 factis plenibus et futuris consilium
 capiendum: quia de peccatis factis.
 atque secretis: de quibus consilium ca-
 pi non potest: non debet facere me-
 tionem. **U**nde filius syrac dicit
Amico et inimico: noli enarrare

sensu tuu / si e tibi delictu / denu
 dare noli / audiet em te / respiciet
 te. / qd defendens peccatu tuu / bñ
 debet te. / Na dicit lex / **facte aut**
res nulla constituta iste fieri possit
Unde si silu in haberi no pot n
 utilitas tibi / **ne** dicere paues.
Na ut ait seneca / post calamitate
 memoria. alia e calamitas / maxe
 ubi memoria calamitatis ut pccu
 facti pot suscitare malicia / **Unde**
cato dicit / **Lucis p terte** / noli male
 dicta referre / post iniurias na
 meminisse maloz e. / i o silendo
 penitus ea / memorare nulli dles /
 / maxe mulieri / ul ebrioso / nam
 ut dicit pbs / **Carulitas** mulier
 it solum nouel cellare quod ne
 scit / **Salamo dicit** / nullu sectu
 ubi reg ebrietas / sacdoti tu omia
 archana adq secreta pnie ei pi
 zere / manifeste detes / **ut sanctus**
iacobz / i epla pma dicit / **Confite**
mini alterut pta uia / deficiete
a sacerdote / **Calu ofiteri detes.**
De pbatoe amcoz. R.
Icet aut i habendis amias
 ut dixi magna sit utilitas /
 no tu ueloz sis i adgre dis amia.
 nullius eni amicitie an pbates
 te ostigere detes / **ut ait** marcel
 lus coas / **auda suo amio** / quo
 cabatur **cusipus** / **an qua ames**
cusipe pba / **hamae pbati** / **aua**
totulu illu peccore suscipias. se
 pe diu q suo q dignu cens / adre
 p tractat / **sapiens sic amat** exhibe
 / **z ouidius dicit** / **Quale sit id**

qd amas / **celu circuspice mte** / et
 tua lesuo / **sb trabe colla uigo** /
sapiens dicit / **si possideas amicu**
reptate posside / e eni amie sz
 sua tempora. / i tempore aut tu
 bulatōnis / no pmaneb / et pba uo
 lens amie dei fieri. / **z sciens amio**
pbatos meliores alio fore / dicit
flu me die / **tempta me** / **ure te**
nes meos / **z cor meum** / **z etia beatus**
iohes / i epla sua dicit / **traullimi**
nolite omi credere spm sz / **pbate**
spz / **si ex deo sut** / **z etia apostol** / **ie**
pistola sua ad th salonienses dicit
omnia pbate. q bonu e tenere. ab
 omi specie mali abstinete uos.
z sapiens dicit / **q credit ato.** le
 uis e in corde / z minorabit. / **faci**
litas eni aie adptem stultitie u
git / **z alius pbs dicit** / **ne laudes**
amiau donec pbatis eum. / **z itm**
alibi dicit / **z amio no pbatos**
punde tibi semel de inimias. / **z mi**
llies d amias. quia forlitan qnz
 amie e inimie. / **z sic leui** / **poterit**
p quere dapna tuu / **z seneca dicit**
tu omia cum amio d libera. / **z**
de ipso pu / **Elige igitur amio**
pbatos. q tibi fideles ee possint /
 z eos uno affectu n uno has
 mento. et tales amio elige / q
 n pudeat elegisse. / **ut eni se**
netia / **amate sic inape** / **taquam**
no liceat desinere / **Que face dho**
p amias / **z q rogare** / **z quo tebe**
Probato aut amio cu ill unie
 / **z adq** / **temptato** / **z nullu** / **z de lege**
fideles ualde inueniens amicitie

ita p̄ore suscipias eum. ut pro eo facias q̄cuq; comod' p̄ amico fieri possit. honeste. ita q̄ deum n̄ offendas. n̄ tuā q̄sacētā ledas. peccatū enī p̄ amico. facere nō d̄t̄. **N**am dicit tullius d̄ amicitia. Nulla est excusatio peccatū. si amici cū peccatis. / maxime de re turpi. ubi duplex peccatū ē. **A**it enī seneca. **N**on turpi te peccare. bis est d̄linq̄re. nec etiā debes amicum defendere in peccato. ne tibi cum pare. **A**it enī seneca. nocentes q̄ defendit. sibi cum pat̄. / r̄iterū. totius fit culpe. q̄ nocentem uiuat. nisi forte p̄ illius salute. h̄ facit. **A**it enī idem. nich̄ turpe dicas p̄ salutis remedio. **I**nnoce igitur amicum defendere debes. ut p̄e defensor dicas. **N**am ut ait ciceronius. ille p̄prie defensor est dicēd'. q̄ defendit i noxie. aliqui sicuti turpitudine e m̄dicio eum defendēs. / amicitia nō duraret. **N**ā ut dixit tullius d̄ amicitia. difficile ē amicitia durare. siue manere si aueritate defeceris. **A**mica enī uita si ferās. / facias tua. iō aut̄ dixi comod'. **Q**uod ut lex dicit. **E**a dem̄ fieri posse intelliguntur. q̄cō ote fieri possunt. et etiam alibi fieri dici cōsuevit. **A**ge sic alienū. ut tuū nō obliuis caus negm̄. Amicos enī. ita p̄d̄ eē debemus. ut nob̄ nō noceam. / ideo dixi honeste. **Q**uia ut ait tullius. si omnia facienda sūt etia i honesta q̄ amica uelint. nō amicitie tales. s̄ q̄ uinationes putāde

sūt. vñ facere debes p̄ amico. qd̄ honestū sit. / d̄ negare q̄ n̄ rectū sit. **H** igitur lex manuata sciatū. **U**t neq; iogem̄ res turpes. n̄ faciam̄ iogatu. / ab amicis honesta petam̄. amicor̄ cū honesta faciamus. studiū semp̄ ad sit. cū ratio absit. **C**onsiliū uerum dare gaudam̄ libe. h̄ ē in q̄ scietas. i qua omnia sūt q̄ putat hoies ex peccata. honestas. gl̄a. tranquillitas. adq; iocūditas. ut cum h̄ ad sint. lenta uita sit. cū sine h̄s eē n̄ possit. q̄ cū optim̄ maxim̄ q̄ sic. siud uolum̄ adipisci ut uti operā da est. sine q̄ n̄ amicitia neq; ul lam rem expectas. q̄sequi possu m̄. **E**a uō neglecta. q̄ se amicos h̄e arbitantur. tūc deniq; euasle sentiūt. cum eos aliq̄s quis casu expia q̄tigit. **E**t etiam uicam dari d̄ amica ad iuicor̄. i honestal turpia petere. **N**ā maxim̄ hōna m̄cū amicitie tollit. q̄ exea tollit uerecūdiā. ut tullius dixit. q̄ et̄ ait. **M**axime ā p̄ turbatū d̄stia i amicos. q̄bus / nō tribuere cū recte possis. / tribuere q̄ n̄ sit equūq; officiū ē. **A**ctis aut̄ aia ita eos diligas. ut illi tua amicitia nō careat. multos eī uidi q̄n̄ amicos s̄ amicitia amicit. et illo tibi aequales extimes. ita quod illis tamquā ip̄tibi credis. / te / tua illis secure. / / siū suspit̄e co mitas. **A**it enī ciceronius. **C**or̄ secum illi ē. q̄ q̄ mutitur ap̄hatis. **E**x quo enī illos approbāms. / te

illis mala suspicari n̄ debes. **S**icut
 enī cito **S**uspectus caueas ne
 sis miser omnibus oris nā timi
 dis 7 suspectis aptissima mors ē.
 sicut amica iuicem sibi nō crede
 ret. uī amica nō eet. nā si aliq
 amicu extimas. cui nō tantū cre
 das ut tibi ualde eras. 7 nō satis
 nosti in amicitie. v̄ tulus dixit
Nich̄ i amicitia fictū. nich̄ q̄ si
 mulatū eē debet. nā ficta omnia
 catus quā flos auli cadit. n̄
 q̄ quā simulatū pot̄ eē diutū
 nich̄ ē dulcius. quā h̄re cū quo
 audens omnia loq̄ ut tecū. nich̄
 est amabilius. nich̄ q̄ pulchrius.
 q̄ mox similitudo bonorū. **V**nde
 idem tulus subiūxit. **C**ōm̄ scie
 tati. nulla p̄tator ē. nulla fir
 mior. q̄ cū uiri boni morib̄ simi
 les sūt familiaritate quicūq̄
 salustius etiā dixit. **N**ō uelle et
 nolle ead̄ in fortuna amicitia est.
Sicut loq̄ cū amicos debet tāq̄ d̄s
 audiat. sic nō uiuē cū homi
 nibz tamq̄ deus uidet. ut sene
 ca eplax dixit. **N**ich̄ ē tam optū
 ut nō reuelletur. aut secretum q̄
 n̄ sciat. **V**t matheus i euāge
 lio dñi dixit. **V**n̄ uulgo dici con
 sueuit. subnuue q̄ tu latens. i
 longo tempore p̄tenti. et etiā
 tulus dixit. **H**onesta enī bonis
 uiri nō cuncta quītur. neq̄ q̄
 quā audebit uir bonus uelle. q̄
 non audeat p̄dicare palam. 7 c̄
 te auādu est maxē ut eos auz
 quibz sermone q̄ferim. et uē

ri 7 diligere uideam. ut idem
 tulus dixit. 7 illā uāam amig
 tiā extimes. q̄ nō spes n̄ timo
 nō utilitas sū cā diueller illā.
 cum qua hoies moriuntur. 7 p̄q̄
 moriuntur. nich̄ enī ē. q̄ nō tollet
 q̄ p̄fē diligit. **V**t tū amicitie
 difficile repūitū ihus. **Q**uō hono
 ribz te q̄ publica uisantur. **I**n
 foro enī plimū posse iudiosa
 res est. 7 breuis. **S**icut seneca in
 eplis dixit. **D**ifficile ē i re p̄p̄
 amicos p̄bare. **R**adusa facile. nā
 ut ait seneca. **A**mici an non
 has calamitas apit. **S**icut alibi
 idem dixit. amicos fortunato uocat
 7 i fortunato iuciat. esto. **E**t alii
 dicunt. **M**ulti sūt dū numerat
 amica. s̄ i necessitatibz pauca. nā
 h̄ ē uē amic̄. q̄ te adiuuat. cū
 tibi sc̄m̄ deficit. amic̄ q̄ tuū
 talit̄ diligas. ut uir cū inte sic
 q̄ ab illo diligaris. **N**ā digni
 sūt amicitia. q̄z i est causa ut
 diligant. **S**icut tū d̄ amicitia
 dixit. **S**icut n̄ amicus nullus
 te amabit. **V**n̄ martial' catus
 dixit. **C**opians q̄ nullus te ama
 aciliane. **T**u quoq̄ nullū amas.
 dilige. catus eius. tu ḡ p̄mū ex
 te te bonū. 7 si q̄re alterū tuū
 simile. p̄ q̄ enī p̄sioē dicam
 i pudent̄ habere talem amic̄
 uolūt. quales ipi eē nō possūt.
 q̄ q̄ n̄ tribuūt amicos. h̄ abas
 desiderat. **S**icut tulus dixit. **E**t
 nō. q̄ iter amicos amicitias
 i mortales eē oī. **Q**uam dixit

sapiens cū amicos iudones Bue/
 amicitias loqas eē oz **Vn** tūli di
 dit **Cū** ē illud q dr. opulos mo
 dios sal sūnt edendos eē ut ami
 citie mūn expletū sit **Et** nō. qd
 q pfecte diligit. ē effecto amico
 facile uasa nō pot **Vn** dicit glu
 euit **Amicitia** nā reintegrato ē
 amicus **Amas** enī multa s
 nātur natus / etia qdam sapiēs
 dix **Amica** i uirid. pena nō hē
 ralius dixit amās sicut far ex
 gitando. magis exardescit **Et** q
 ouidius uatus cū quadā dixit **Od**
 io si potero / si nō amice amabo.
H uirga taur amat. q tū odit hē.
Sic ergo neq sine te. n3 tecū
 uiuere possū. / r uideor uoti nesci
 eē mei. / r nō. q amou pfecto fier
 tempus nō atum fac / non enī ē
 ipotestate animi dponere amoriē.
Et seneca dixit **Amor** ai arbitro
 sumus. n pōit nec credas malū
 damico tuo. n expūto id manu
 feste agnouis. / s si aliq d amico
 tuo male loquatur. / pde ut p h
 dixit / tu tue ling / sic ego max
 domū sum auriū **Alius** aut
 maledenti audam / respondit.
Tu inq d maledicē didisti / ego
 scientia teste. didici maledictā
 qtepnerē / n3 inter duos amicos
 tuos iudicauis nisi forte discas
 sis. / r apprimas eoz uolūtātē
 d uenūz uolūtate h fecens / qz
 ut dixit sapiens **Mollesti** est
 iter duos amicos. q inter du
 os inimicos iudicāte **Sic** eip

Ames amice. ut ei sis amice. Qui
 dam enī amat / n tū amica sūt
Vn d mācaal ac dixit **Quis** aīc
 amat. s nō q amat omnis am
 cis. / si quā petre tu amas esto
 r amice ei **Quare** enī seneca in
 epistolis dixit. siuis amari ama.
Nō enī potē qsqūa beate uiuē q
 se tū iuetur. q omnia ad utilita
 tes suas conuertit. alii enī ut ui
 uas oportet siuis tibi uiuē / nā
 qfortū ouiz itā inter nos fac
 amicitia **Et** ipuetbio dictū est
q totū uult totū pdit. erant
 ergo q putat se hē amicos / q
 ipi nō sūt / s seneca qui ait **Null**
 lū habet maius malū occupatus
 homo r bonus obsessus. q q am
 cos sibi putat qbus ipē nō ē **Et**
 ergo te tū ilpicias. / s r hoz desid
 ria qm cōplas. / dicit ei cariodorus.
Alid aliena desideria fidelī gerē
 h ē bona pā ptealle **Et** seneca
 d beneficiis dixit **q** sibi tācū bñ
 optat male pōat **Et** alius dixit.
trialus ē dndus. q tū cā sui bo
 nū est **Secūm** tū quātitate fidei
 amica / est amicus diligend / ut
 q te plus diligit / ate magis dili
 gatur **S** uicō pax te diligit / r ei
 amorem r amicitiaz nō accedat
male enī q pta ē int amicos
 amicitia quoz unū p amico aiā
 r corpus r sām pōit **Alius**
 aut d alid pax aut nich aua
 rit / maiorem aut amoriē mūn
 pteate teles **De** amor pēti / honore
 r quo i senectute tebes te regere. 27.

Licet enim quia patris amor
omnes alios extellit, ut in re
tribuas, me patrem tuum preceris
hominibus debes diligere, et reuereri.
Cut enim ait lex sancta et honesta
persona patris, filio semper debet uideri.
Et sapiens exaltatus dixit, qui ho
norat patrem, iocundabitur in filio, et
die orationis sue exaudietur. **E**t
alibi id dixit, qui honorat patrem, ui
ta uiuet longiori. **E**t qui horet
patrem, refugietur a matre. **C**ui
tinet dominum honorabit parentes, et
quali dominus fuerit huius, qui se gene
rauerit, et in ore et sermone. **E**t in
omni patientia honora patrem tuum,
ut super ueniat tibi benedictio a deo,
et benedictio illius iocundum mane
at benedictio patris firmat domum
filiorum. **M**aledictio autem eradicit
fundamentum, negligens in contumel
io patris tui, non est tibi gloria, sed
confusio. **G**loria enim hominis,
ex honore patris sui, et dedecus filii
patris sine honore. **A**lii suscipi
senectutem patris tui, et ne cont
stet eum, iura sua. **E**t si defecerit
sensu, ueniam da ei, et ne spernas eum
iura sua. **E**t alibi etiam dicit
honoza patrem tuum, et gemis mis
erie tue non obliuiscaris. **C**onemto
quoniam nisi per illos non fuisses, et re
bue illis quomodo et illi tibi. **E**t
apostolus in epistola ad ephesios, dicit,
filii obedite parentibus, uis in do
mino, hoc enim iustum est, honora pa
trem tuum, et matrem tuam, quod est manda
tum primum in promissione, ut bene

lit tibi, et longeuus sis super terram.
Et cetero dicit, dilige non egria caros
pietate parentes, nisi in re offen
das, dum uis bonus esse parenti.
Et iste filius suae dicit, Quam ma
le fame est, qui relinquit patrem,
et est maledictus a deo, qui exaspant
in re. **E**t martialis cetero dicit,
Dilige, si bonus est, ita pietate pa
rentem, si malus est, tolletur, filius
esto bonus, uis id, bonus est qui
malos tolletur, non potest. **E**t iste
cetero dicit, Verba cum tuleris di
scens, alii magister, ser patris in
pium, uerbis cum erit inuita, et
in ueniente tua uitam tuam talit
exerceas.

De senectute. 27.
Licet tua senectus meo col
laudetur, cetero filius rab
anus uenatur, et suscipiatur, et
cetero dicit, Cetero uelox series
cum facta, et dicta recensens.
Et fac tibi succurant, uiuenis qui
feceris ipse, et si ad senectutem pue
ris, animam tuam plus solito ex
ceas, langorem, et delidiam, et lu
xuriam, et omnia puerilia fugien
do, ad uiuendo etiam patris, et ami
cos, et uiuente, prudentia tu
a atque consilium. **C**etero ut ait se
neca in epistolis, Turpe est huius auct
oritate senis, et uicia puerorum,
nisi puerorum tantum, sed infantium,
non enim exerceant senes, pueri
lia etate, sed uicio. **E**t unde marti
alis quatuor dicit, post annos, c.
puer alpheus, et ad hoc est non

etate pura sicut puer. **Et** alibi
 de puero prodire me senem p̄cipis
 de tu de uetulo eē puer maxima
 ne cupis. / semel puer nature nō
 uetat ordo. si sup adideris. s̄ uenit
 exuitio. **Magis** enī peccant senes
 ludendo / puerilia exercendo. q̄ s̄ i
 iuuitate peccarent. **Senectate**
 stante q̄ ait **Quanto** feruus pec
 catur / tanto turpi accipitur. / et it̄
Annus cum ludis / morti d̄licias
 facit. **Et** ita secū d̄ tullū / indig
 tralacta adolescentia / odiosas effi
 cit senectute. / honeste acta sup
 ior etas / fructus capit auctorita
 tis extremos. **Porro** p̄dictos in se
 nectute tua suare debes / s̄ in tu
 lux. qui ait **Luxuria** iōmū etate
 turpis est. **In** omni etate turpis ē
 In senectute nō feculissima. **Sic**
 libidini in temp̄tiaz accersit
 duplex est malū / quod etiam ip̄a
 senectus de d̄aus conapit / adole
 scentū facit impudentem int̄
 pantiam. **Unus** enī exemplū lu
 xurie ul' auaritie mult' male facit.
Et seneca dixit **Ubi** peccat etiā
 maior / male d̄facit minor. / etiaz
 tullius dixit **Seniū** autē laboris
 corporis minuendi sūt. **Senectate**
 tiones uero animi etiā augende
 uir / danda uero alēis est opa / ut
 et amicos et iuuitates. / et manē
 p̄u rem / consilio / prudentia quā
 p̄mū adiuuet / nich' magis cauē
 d' est senectuti / quam ne languori
 se desidie q̄ dederit / / si istos mo
 ros bene suauens / tua senectus

et a filius ab alio bene suscipietur /
 et ualde honorabitur / et honesta erit.
Nam ut ait tullius de senectute **Se
 nectus** honesta est. si se ip̄a / defen
 dat. s̄ i suū retinet. s̄ in ei / māa
 pata est. s̄ iusq̄ ad extremū sp̄m domi
 natur in suos. **Defendere** enī se
 d' senectus a langore / et desidia. n̄
 d' alterius pro sensu se tradere /
 n̄ d' dare sup se alicui domiātū
 iuita sua. / et cui d' consuleret p̄
 dentia / et consilio suo / ita erit senē
 tus honesta / et etiaz iocunda / ut id'
 ait **Si** habere aliquid tāquā pabulū
 studii adq̄ doctrine nich' est ociosa
 senectute iocundius. s̄ licet ita
 ut supra d̄m est / amare debeas pa
 rentes / et filios / amorem tū dei p̄
 ferre debes / amari paterno / et filio.
Unde matheus in euangelio d̄ni
 dixit **Qui** amat patrem aut matrem
 plus quam me / nō ē me dignū
Et q̄ amat filiū aut filiā sup me
 dignus nō est me. **Et** alibi idē
 euangelio dixit **In** nimia hominum
 domesticia eius. **Et** nō. q̄ nul
 los uidi filios / q̄ male parentes
 tractass' / de quib' in h' seculo d̄s
 n̄ faceret iudicaz uisibilem. et
 h' merito acat. **Nam** ut ait
 canodorus **Quib' fuit** exosa so
 cietas penit' cuius / nō meēt
 habere osortuz. ne puri cordis
 iccūda s̄ enitas / nebulosis ma
 culis polluatū. **De amore / et di
 lectione filioz. 27**
De amore nō filioz tuoz / s̄ d̄s
 tibi dedit. te nō amoneo.

natura enim intus te impellet. quod
eos diliges uehementer. magis enim
timeo. ne illos plus te diligas. quam
illoz amorem negligas. **Unum** tibi
tibi dico. ut non tantam pietatem in
eos exteras. pro cendo. et iuge. et baculo.
quod pietas tua iodium cadat. ut
salomon ait. **Quod** percutit iuge. odit
filium suum. qui autem diligit illum.
instanter erudit. et alibi. **Fuga**
et correctio tribuent sapientiam. puer
autem qui dimittit uoluntatem suam.
fundet matrem suam. **Et** alibi
Stultitia colligata est in corde pue
ri. uirga et baculus fugabunt eam.
Fugata ergo stultitia per correcti
onem. efficiuntur filii sapientes.
et letificabunt te. nam ut idem ait. fi
lius sapiens letificabit patrem.
filius uero stultus. mestitia est
matri sue. et alibi. **Erudi** filium
tuum. et refrigerabit te. et dabit deliti
as anime tue. et alibi. **is** filius
sicut dicit. si filii sunt tibi. erudi
illos a pueritia illorum. filie sue tibi
serua corpus illarum. et non ostendas
faciem tuam. ad illas. tunc fili
am tuam. et grande opus ferens. et
hominum sensato da illa. **Et** alibi. au
dite populi. omnes gentes. et recto
res ecclesie. filio et mulierum. fili et ra
mice. ne dedero potestatem super te
iura tua. melius enim est. ut fi
lii tui in te respiciant. quam te re
pione. In manus filiorum tuorum.
Et si forte filii uel alii amici tui.
correctores. et ad monitiones tuas
recipere nolint. non tamen desistas.

alarem

Unde cato dicit. **Cum** mone
as aliquem nec se uelit ipse
monea. si tibi sit curus. noli des
istere ceptis. et cato dicit. dicit.
Non facile. non facile efficitur ui
tiosus. cum moneat. illi. assid
uus. nec facile erroris uitio so
desat. quam assidua doctrina pergrauit.
Nec pueros filios tuos ad iracundi
am. **Unde** apud i. e. ad eum dicit.
educate illos in disciplina et cor
recte dei. **Ad** artem. ergo diuini
filios castigare debes. quam enim deus
diligite castigat. flagellat autem omnes
filium quem recipit. ut sanctorum puer
ait. et ibi filius sicut dicit. **Quod** diligit
filium suum assiduat illi flagella.
ut letetur in nouissimo. et non pal
pet primorum hostia. iacta filium tu
um. et pauentes te facit. lude e
eo. et conturbabit te. ne credas il
li. ne doleas. et in nouissimo obstu
pescant dentes tuum. curia. dicitur
eius in uirtute. et tunc lateat
ei dum itans est. ne forte indu
ret. et non credat tibi. et erit tibi do
lor anime. **Nam** et salomon ipse uer
bis dicit. **Ad** adolescens uirum ma
tuam. cum seruire. non recedes ab
ea. **Unde** quidam sapiens dicit. **Qui**
non assuescat uirtutibus dum
iuuenescat. Auitus nescit disce
dere quam senescat. **Si** licet filii
taliter sint castigandi. tamen pro
muetend est aliquando. iuuenibus
sequi imperia. **Ut** seneca i. e.
dicit. **Nec** iustus iocundus in
pulis. simpliciatur. non oblectatus

Et uos pres. Nolite ad iracundiam pro
uocare filios uros. **Et**

sup ipos. sino e timor dei cum
 illis. necedias uite illoz. r uere
 pexens ilabore eorum. **H**elius e
 unius timens domum. qua mille
 filii impu. **S**ec utalius e mou si
 ne filius. qua relinqre filios i
 pios. **A**b uno senlato habitabit
 patria. r atibz impus d'ficur. ut
 sapiens dicit. **S**ec etiam ut here
 dicites bona relinqs filius. gla
 ututu eos instruere debes. vnd
 tulius dicit. **O**ptima aut here
 ditio apatibz traditur filio. o
 qz p'monio p'stantor. gla uir
 tutis. r exqz gestaz. **C**auetas ne
 amor filiorum i tanta d'metiaz
 te obstringat. ut tui ipius obli
 uiscas. tibi ipi utilia r necia de
 negando. **N**am ut ait seneca i
 epistolis. **M**agna d'mtia e he
 dis sui res parare. r sibi omnia
 denegare. ut tibi exanimis uni
 mic magu facias. **H**eres quato
 enim plg accepit. tanto pl's de
 tua morte gaudebit. **U**nde et
 salamo iectaste dicit. de testae
 sum ois in dustriaz miaz. quabz
 sole studiosissime laboram. herede
 hiturus post me. qua ignoro.
 utru sapiens an stultus futur
 sit. r domabitur in laboribz mis
 qbz deludam. r sollicitus fui. no e
 q'qua ta uanu. **V**n cessauit
 tenuitauer qz ar meu. uleat la
 bore. s' sole. nam cum alius
 labore insipientia. r rina et
 sollicitudine. homini caoso q'si
 ta dimittit. r hec ergo uanitas

et magnu malum. **S**ec alibi dix
Quacruat ex animo suo iuste
 alu aggar. r in bonis suis luxu
 riabitur. r q' habebat hostem pleru
 qz dimittit heredem. **S**ic ergo s
 uas filius r amas. i uita tua ut
 mortem tuam no expectet. Aliq
 etiam estranei tuam uita hodie
 haberet. **S**eneca testate. q aut
 mortem amia expectant eius
 uitam omis odeunt. **S**ec vxore
Uxorem uero diligenda. **U**
 tua pfecte diligere debes.
 quia ps tui corpus est. r un
 corpus tecum est. **U**t ait
 dominus. qui eam adiutorius
 hominis uocauit. na cum fea
 set homine dicit. faciam ei ad
 iutoriu. r exita de corpore costra
 ad i fecit etiam. et dix. **E**p h
 relinquet homo. pa. r m're. et
 adheret uxori sue. r erit duo
 in carne una. **S**ec alibi dixit ap's
 i. e. ad ep's. **D**iligite ur. u. sicut
 xps dilexit. et r s' uirgo id apo
 stolus. ita uiri d' diligere uxo
 res suas. ut corpora sua. qz q' sua
 ur diligit. se ipm diligit. ne
 unq' carne suam odio habuit.
 s' nutat r fouet eam. r p'tea
 etiam subiuit. **V**n q's suam
 uxor. sicut se ipm diligit. **S**
Uxor aut timeat uir suu. et me
 rito uxor est diligenda. quia
 don est dei. **D**ixit eni ihs filius
 suae. **S**onus r diuite dantur
 a parentibz. **A**d mmo at p'e. u
 ruz bona ul' prudens. **E**st eni

ut dicit adiutoriu hois .z maxe
 egem. **Unde** idem dicit **Ubi** no e
 sepiis dicitur po . et ubi no e in
 ulr / in gemelac eg . z adeo tenens
 uxorem diligere / ut dicatur . cam
 tuu corporis potestate hre. **Unde**
 ait apostolus . i . e . pa . ad corinthio
 uir no ut habeat . **Unde** ait aplo
 i . e . pa . ad corin . **Uir** no habet
 potatez sui corporis . si mulier
Uxor aut no habet potatem sui
 corporis . si uir . nolite fraudare i
 uicem / n forte eto sensu ad tps .
 ut uacatis oratoni **Uir** ueritimi
 ni i idipm / ne temptet uos sata
 nas / ppter otinentia uiaz . et ali
Uxor uir dicit redat **Similr** at
 z uxor uir . in tam etiam tenis ux
 diligere . ut nuqua ab illa ualeas
 sepeari / nisi obcam fornicationis .
Unde dicit **Quos** deus quirit .
 homo no sepet / n credas peccm ee
 o iuges o miscei secum carnaliter
Cum p aplm dicat **Utriusq** hnt
 suam pp suam fornicatez **Uir** p
 aundem dem sit . o elius e nubere
 qua uir **Et** alibi etia p eud dem
 sit / q matrimonio uiget uiginez
 suam . bn facit / z q no uigit me
 lius facit **Et** alibi **Uir** alligatus es
 uxori / noli quere solutione . solut
 es ab uxore / noli quere uxorem .
Sicut accepis uxore . no pecca
 sti . z si nupscat uirgo / no peccauit
Et etiam **Quidam** dicit **Mulier**
 alligata est legi qto tempoz uir
 eius uiuit **Et** si dormient uir ei
 liberata est a lege / au uult tati

nubat in domino . Ratioz que eic
 si sic pmalente s eu **U** . si g aposto
 lus dicit illu bntace . stultus est z
 hereticus . qui at aplm phitet nu
 bere / z uibet abstinere a abis / quo
 deus creauit . ut aplo i Epistola
 ad thimoet dicit **U** . xps aut manife
 dicit . quia i nouissimis tempo
 ribz discedent qdam a fide / atend
 ntes spibz erroribz z doctus demo
 nioz . iypoculi laetes mdatu .
 z cauterata hntes o sciaz . phntes
 nubere . z abstinere a abis quos de
 creauit . ad papiend cum giaz ac
 tione . n3 pte hrege dicere / dm
 apostoli ee intelligend . d nuptu
 diuino / na sice nuptu diuino in
 telligeretur / sm illaz auetes / meli
 eet abstinere a nupto diuino / q
 nubere in xpo / q apte flm e **U** . nec
 mberas hereticas . n3 illis celas
 qui dnt / ut ee dimittenda . n3 auz
 ea ee carnalr utend . pue itelli
 gendo . euageluu . u dicit **U** . qui
 dimisit pa . aut ma . at filios
 aut ags . aut uxorem / cementu
 accipiet / insup z uitaz etiaz **U** .
 eni intellig / qn duoluntate utru
 qz uigis fit . c uouet castitatez .
 uel transeat ad religionem / duo
 luntate alterius / ambo / ul etia
 ua tranlit ad religionem duolun
 tate alterius **ambo** o uigualto
 senescente . z in seculu manete /
 z castitate uouente . ul etia c
 uoluntate eius / si m m e n consu
 matu p carnalem copiaz . quia
 uacatus est . denupt **U** . detreta

Uir / q non e p cam
 coniuges gmiscei .
 secum carnaliter .

Secretales & uia proclamant. **Q**ui
 dico quod non debes cessare anup
 tu etiam carnali si tibi placet ha
 bere uirum/ uirum accipias potius orna
 tam bonis moribus/ in bona scie
 tate ueritate/ quam diuitiis hndate
 rali malam/ & potius puellam q
 uidua. **D**ixit enim quidam pbs. ac
 cepit uirum puellam q uis sic uetu
 la. **E**t cito dixit. **U**xorrem fuge
 ne ducas sub noie dotis. nec re
 tine. uel si cepit ee mollesta. **I**n
 facias maximos sumptus in nupti
 uxoribus. **N**am dixit seneca. **I**n nuptiis
 sumptuosas facere uita. **E**t si for
 te iuxore aliquid iuenis q tibi dis
 pliacat/ equo aio id tollerare debe
 sicomode id fieri potest. **N**am dixit
 quidam pbs. **N**ulla tam bona uxor
 in qua non iuenias qd qerans. &
 nulla tam bona fortuna est/ de qua
 nich possit qris. **T**ulius d amicitia
 dixit. **N**o est qquam difficili/ quam
 iuenire q sit ex omni pte in suo
 genere pfectum. **U**nde salamon
 in eccaste dixit. **U**irum d mille un
 uerpi. mulierem ex omnibus no in
 uenit. **S**ed h salamon. nullas iuenit.
Seneca tam benigni uxores sup
 omnia q mendauit. **S**icad nich e
 supius benigna quige. ita nich
 e crudelius in festa muliere. **Q**
 to enim sapiens uita suam p ui
 ri salute opponit. tanto malig ad
 manti morte/ etiam uita suam re
 putat. **I**deo bona uxor e diligen
 da. nam dixit quidam pbs. **B**ona i
 bona mulie bona societate ee. to

na mulier fidelis e custos. & tota
 domus. **E**t alibi dixit. casta matro
 na patendo uiro impac. **S**i ergo
 uir mala e/ eam ferias. p ut como
 de potes. ait enim quidam sapiens
Ferias no culpes q mutant n pot
 si licet diligere debeat uxorem. n
 tam dare debes illi potatem sup
 te/ iura tua/ n dare debes illi pri
 matu. ne forte tibi. **E**t ut ihs fi
 lius sirac dixit. **U**liet si pri
 tum hat qtrana est uiro suo. **U**x
 rem aut tuam ita diligas/ ut il
 li fidem fuando alii ea uiuente n
 ad heredas. s pudicia h ues. **N**am
 ut ait lex. **P**rimu uir ee ut pu
 dicia uir ab uxore erigat q ipse n
 erit. **E**t seneca epistolarum dixit.
In pbu eum ee diam q ab uxore
 pudicia erigit. cum ipse sit cor
 ruptor alienar uxore. **E**t salamon
 dixit. **Q**uic e adule p cordis ino
 piam. pder animam sua/ turpidine
 & ignominia/ gregat sibi obp
 um illius no delectabitur/ n ad
 uletis uir tua. n eam nimiu lau
 des/ ul eam uitupes/ n modicitate
 turpiu uiror eam corrigas. **D**ixit e
 seneca d foru honeste uite. **E**t
 nullus amicitia. p adullate/ acq
 ras. laude parte uitupa p t. **S**it
 eni reprehenda est nimia laudo
 tio & immoderata uitupatio. **H** adu
 latione/ illa malignitate suspecta
 e. n puoce uxorem aduacida/
 si h uitare potes. **Q**uia ut ait sa
 lamon. **N**o est capud nequus/ sup
 capud colubri. n est uir sup uia

mulieris / si si forte sui tua culpa
tutam prumpit / eius uerba mi
nime timebis. **A**it enim cato **C**on
iugis irate noli tu uerba time.
Nam ista ut iudias lacrimis dum
femina plorat. **U**nde etiam sene
ca dicit. **D**uo genera hnt iaculis
feminarum lacrimae. et doloris un
in sidiaz aliud / na mulieris laci
me odinens / sut malitie / r pace
lacrimae insidias no fletum indi
cant. **U**t cato dicit. **N**il tene uro
u desuis crede qrenta.

Sepe enim mulier q quix diligit
odit. **N**ec uxoris consilio minus
ihetras. **A**it enim qdam sapiens.
Cato osilio femine uicuit iudis
q impu dicitur. **C**onsilium femine
aut minus curu. ayo minus u
le.

Suis congehis. r diligendis.

Seruantes aut r micananos
r suos. q fidelit r dote suut
tibi spili / multu diligere debes.
eos q regere r gubnare / clemet
cum illis agere. **N**am dicit ihs. fi
lius sime. **N**oli ee sicut leo in
domo tua / euetens domesticos tu
os / r obp mes subditos. **C**aluis dicit.
Suoz statum r oditone mo domio
sz iudicio regas. ut pam domu
no possideat. sz potius ammitta
re putas. **U**t quida phs dicit.
Eolant te potius sui tui / qua ti
meant. **C**uos em regere debes
leonina ferocitate no tates. ali
ognate sbiecti merito paueret.
Ait enim qdam phs. **C**ustodi te

arege illo q ferus e ut leor / cui
est leuis animus ut puer.

Cato ergo bonus / r bn r bona opa fac
ut sbiecti equo animo tibi peat
Ait enim seneca. **I**omus equo animo
parent / ubi boni impit. r q in s
nos suos utcaud est / r audelis /
fac ostendit potatem ad usus ali
os sibi d fuisse. **C**r salamo dicit.
Fectorem te posuerit. noli extolh.
esto i illis quasi un eripis. **E**sidae
te r fideliter tibi sbiecti huerant.
talem illis te exbas. ut qi p pte
rez tuay domini uideantur. **M**a
dicit phs. **Q** dote fuit / ptem domi
natus tenet. **U**nde ihs filius sime
dicit. **U**uo sensato libera fuuit. r
uir prudens r disciplinatus no mu
mumbie. conuictus r inscius non
honorabitur. **E**t salamo dicit.
uis sapiens dominabitur filio
stulis / r inter fies hereditate diu
det. r alius dicit / qui iure fuit /
uis est / si uoles minit. **E**t sene
ca dicit / probus libertus / in na e
filius. **E**t no q sup dicitis tenu
uolus fueris / beniuoli auz eiga
te r res tuas facient / r ob seqa tua
ca te / no habebut / nam dicit qdam
phs / obsequum beniuoli amrai fi
nem no habet. **E**t seneca dicit.
Tenuoli ai quicq magna ogtio
est / nec regas eos ul foueas in
uicis. **Q**uia ut dicit qdam sa
piens. **N**o arugit sz ledit. q in
uitium regit. neq nutus eos a
pueritia delicate. nam ut ait sa
lamo. **Q** delicate apueritia nut

. Subiectoz /

fine

suum suum / postea illum sentier
 otumacem / si etiam uilem / ita q
 nullu potest tollerare laborem.
Sicut apuena in labore nutrit
 nullum laborem p ea recusat. **N**
 aratro transferuntur. i p. defiat
 puer ill' uictus / r' m' d' / **C**h ma
 cialis catus dir' / mollib; assuet'
 est laucam ferre recusat. **S**erua
 tenere ferrea capis ob est / **S**epuis
 uncta manus / capim no' acap
 ensis. loca / r' fca' catus. frigore / r'
 m' bze dolet / assiduus ueneris ueril
 lifer emiliane. uirtutis n' q' sig
 nifer ee' pot'. uirtutis enim glo
 na / non facile / **S** labore acqui
 t' **V**nde cariodorus dir' **S** labore
 q' p' no' refugit q' uirtutis glori
 am q' cupiscit / si huius modi d' hant
 labores sustinere no' possunt **S** r'
 id ait **S** amena omnia delicata sunt
 ad labores / r' finale bonus afflictiois
 sentiunt / qui uti suauib; d' hant co
 sueuerit / nec timeas suos tuos /
 nisi cum dilectione / nam dicit q'
 dam p' **S** omnis ee' qua' suu' di
 amus / q' seruū timeat / suos tñ ali
 enos bñ timere debet **V**nde sapi
 ens dicit **S** no' accuses suū ad to
 minū suū / ne forte ualcat tibi
 r' auas / n' ledas suū tuū opate
 i' uitate / n' merrenatū dantem
 animaz suā **S** dicit etiam sapi
 ens **S** uis sentatus sic tibi di
 lectus sicut anima tua / no' fuan
 des illum libtate. n' inopem d'
 relinquo illū **S** r' seneca i' eplis
 dicit **S** na' pacta reliqe / an co

stantib; diuidunt sic pacta ui
 ta aliqd' porigas. huius q' totū
 uite ministu fuerūt. r' si suū tuū
 diuites fuerūt. eorum diuitijs
 tempate uitais
 neq; illos spoliabis **S** aliquid con
 ditionē tuam faceres deteriorē.
S nam dicit marialis **S** acus / d' u
 spoliat seruos. dum dir' ipis oia
 eorum opede suū tuū lentule so
 luis cum paupertas suū tibi li
 b' tate acq' / allunt diuitie / tu do
 minans ei / si aut' suū tuū i' disa
 plinati fuerint / adhibe illis d' t' nā
 r' correctionem / ad mod' sapientis
 qui dicit **S** uita et uiga r' hon'
 alino / panis r' disciplina r' opus s'
 uo / operantur in disciplina / r' pete
 req' scire. laxa manū illi q' pete
 libtatem. **S** iugum illorū curuat
 collum dur' / r' serua' inclināt o
 pationes assidue. s' uo malinolo
 tortura r' competes / mite eum i'o
 patione ne uacat / multa enī
 maliciaz dicit auositas **S** et cte
 netia bonis bene debet / s' uis r'
 suentib; ministrare / ne s' q'
 dam necessitate compellant pecca
 re **S** dicit enī cariodorus **S** subqua
 dam necessitate peccare creditur /
 cui netia no' prebentur **S** et no'
 q' omis suū fere malinoli sūt. et
 fures / adq; iniuria dominis suis
Vnde seneca in eplis dir' **S** totid'
 habemus inimicos quot suos n'
 tam p' h' i' eos laure debet. s' mo
 derate castigare **S** dicit enī caro.
S seruoz culpa / cum te dolor uiget

no' q' serui q'
 inimici sunt.

Vnde se in eplis dir' **S** nullū labore
 reculant manq' que ad arma ab

iuam. Ipse moderare tuus ut p
cere possis. Et alibi cum seruos
fueris ipse mercatus iulus et fa
mulos dicas. homines tam ee
memento. **Seneca** aut mer
ces no remaneat apud te usq ma
ne dignus eni e mercedari m
cede sua. **Sicut dominus dixit.** scdm
eigo qualitate psonaz corrigendi
corrigendi et castigandi sunt ser
uientes. mercedarii et serui nam u
ait cariodorus. seruos distictie p
mudi suet mansueti auilr amon
di. dolosi caute. simplices sble
uitate tractandi sunt. ait etiam se
neca. malos metus cohercet no
clementia. **Umetu** ut ait salamo
in exaste. p uili diffiale corrigatu
et stultor infim' est nris. **De cau
tela i retinendis amicis. 27.**
A retinendis aut amicos dili
gens cautela est habenda. Ami
cus eni faale adicitur. diffiale
no retinentur. **In primis** sic has
amicum ut non timeas ipm fieri
inimicu. **Amicor** aut negotia talit
tractes. ut eos in aliquo no ledas.
bonus eni amicus letus graui ira
scatur. duplici eni dolor cu alio aq
no meruis uenit. **Inde** etia sene
ca dixit. tanto magis iuria est af
fectio. q. to magis proximi q. facit.
Et cariodorus dixit. **Maloz** eni on
niu pbitur extremu. inde detum
ta iusape. **Vnde** archibancur
auxilia puenire. **Calius** dixit. **Q**
to in proximo plus q. confidit. ta
to fraudato spes confidentis

Lanimum magis aetat. n. aba
mico iure dante aliquo sumas
Nam dicit regula amoris. no e
sapide quod amans ab iure su
mat amantem. **Seneca** epist. dix.
Nullum honestum est quod aba
mico non coacto fit. omne ho
nestum uoluntariu est. et b. po
tes ppendere q. iure dat amice
sitacet admonit. **Nam** ut ait se
neca. **Sapiens** quod petatur. hie
negat. omis cum benignitas p
petat. et p. um e libenter facientis
cito facere. tarde uero uolentis
e. quare no ei precibz insistens.
nec est dignus rogari. et si h. face
res. ingenuitatez tuam lederes.
Aut enim seneca. **Ingenuitatem**
ledit. qui indignu rogat. et licet
dixerim. q. p. iculum est auilz ai
co secreta pandere. **Arthana** tu ti
bi omnia ab amicos secreta has. et
eis i omibz esto fidelis. nec secreta
p. palare debes. **Na** ut ait salamo
Cum ambulat fraudelent. reuel
lat arthana. **Cum** aut fidelis est.
cellat animum q. nullum. et itum.
Q cellat delictus qui amicitias.
Cum aut reperit s. monem. sepat
federatos. **Ihs** filius suae. dixit.
Cum dimidat arthana amica p. det
fidem. et no iueniet amicu ad am
mum suum. de nudare aut amica
ministerium. **despicio** est anime i
felias. **Et** etiam qdam p. se
pultus apud te sit sermo. quado
tu solus audieris. nec despicias
amicu tuu. ul. aliq. aliu. **Na** ut

Salomon ait **Q**ui despiciat amicū suum, indigens est corde. Virat prudens tacebit, ralius dicit qd omis despiciat, omibz displicet, nō dicas amico tuo uade reuertere quia cras dabo tibi, ai statim possis dare. Nam ut qdam phs dicit **E**minuū timore addere roganti, si tempore ē caliditas negandi. Calibi dicit. honesti ē rem negare, quā longos timores dare. Caue tam si tibi forte nō placet amico petita pmittere, ne pp ueracūdiā inadas imdatū. dicit enī qdam phs. Veracūdia negandi caue, ne tibi inferat necessitatē nitiendi. **E**t nō. qd nun' decipitur, cui ce leuter negatur, ut qdam sapiēs dicit, cum osideratē pmittere, plenus aut quā pmitis tūbue, pmissione actende. si pmissio nō sit turpis ul' exturpi causa, ut leges clamāt, ul' si pmissio co mode suau potest. **Q**uedā enī pmissiones fiūt, qz minime sē suauē. Nam tulius dicit. Nec pmissa sūt suauā. q sūt huc qbz pmissus iutilia, nō si plus tibi nocet, quam illi pfit cui qd pmissus. **U**nde qdam sapi ens dicit. Sapiens nō mītitur cū suū ppositū in melius mutat. **N**ec mutuaū amīcū. grāde ul' graue es, ne forte phr tuus efficiatur inimicū. Nam ut seneca ep̄lar. Leue es alienū facit de bitorem graue inimicū. **N**ā ut ~~seneca ep̄stolar~~ leue **N**on

ergo de graui ere alieno pamicū fideiubeas, ne forte eius inimicū efficiaris, si si forte fideiussisti, si ua osilium salamonis, i p̄tib. dicit. **F**ili si sponō deus p amīcū tuo, defixisti apud er̄neū aiām tuam. illa q̄atus es uerbis oris tui, captus p̄is sermonibz tuis. **F**ac ergo q tibi dico fili, mīte met ipm̄ libeta. quia inadisti i manū pami tui, discurre festina. festina suscita amīcū tuū, ne detens sopnū oculis tuis, ne dormitent palpebre tue. enī q̄ damula d manu. 7 quasi ams d' insidus auaripis, minus dicit q̄ fat ias, 7 diu deliberatō cito fa cito. **F**elitas enī b̄ficiū grāe facit, nam p̄m ē libentē faciē tis cito facere. **I**ngratū aut te neficiū est, quod diu iter ma nus dantis hesit. **N**ā 7 seneca d' beneficiis dicit. **G**ratissima sūt beneficia pata facile curētia, n̄ nulla ituenit mora, nisi iacci pientis ueracūdia. **I**n et sen. ep̄lar dicit. **B**eneficiū diu petiē uilesat acceptū. **U**nde et axio doris dicit, apud oscientiam nō stram lesionis genus ē p̄futu ra tardare, nō possum' extimae 7ocund', q̄ ingrata fuerit dila tione suspensū. **C**ato dicit. **F**ac sup̄tum p̄e. cum res ex postulat ipā. **E**t dand' aliquid cum tempus postulat aut res. **E**t alius dicit. **R**es multam i stantiaz exbita cura iur' emptōe

ad

quā ideo seneca dixit **C**optamū
 est desideria cuiq; antecedit illo
 melius cupere ante quā rogem;
 cū homini pto ad rogandū suffū
 dat uitor; qui h' tormētū tenuit
 ac. multiplicat muni suū. Nam
 ut idem dixit **M**ollestū ē; bone
 rosum. dū d' nullo multū dicit qd
 rogo. **I**tem nulla res car' qstat;
 q' q' pabz empta ē. nō solū in
 dando post delibitōz ueloz eē d'
 tes. s; inonū ope tuo; nā dixit
 salamo **V**idisti uix uelacē iōi
 ope suo; coram regibz stabit. nec
 erit int' ignobiles. **I**hs filius
 sine dixit; nomibz opibz tuis ue
 loz esto; romis infirmitas non
 accuet tibi; nō tū tantam uelo
 citatē exerceas. q' opis pfectōz
 d'pediat; s; de opere bene osumato
 talit' ualeas laudari; inde potio
 ra merito debeat proseq'. **C**atē
 canodorus; iuste potiora pseqtū;
 q' de omilla sibi pfectōe laudetur
Nec dicas amico aliqd q' aures
 eius merito offendat. **N**ā si ad
 mitens lapidem i uolatilū dicit
 acat illa. sic; qui ouitiatur ami
 co suo dissoluit amicitiaz; ut ihs
 filius sine dixit. **S**; licet nō sit
 committand' amico; ul' etiam alu
 equo tam animo. audienda sē
 ipator; z amicor; quicia; ut se
 neca i eplis dicit; nō solum ad
 uitō amia tessare debes; s; etiā
 cellare cum amia. ul' aliud un
 quitiari possit. **V**nde cato dixit
Qz pudeat scios prudens celāe

memento. Ne ples culpent qd
 tibi displicet unū. **E**t alibi quātū
 cumq; potes cellato cum amia.
 z maxime qm cum nō ē in istū; s;
 ad huc latens ul' cultū. **N**ā ut ait
 canodorus. **C**ulto sanctus ē te
 nebris occultate uitōsa; quā culpa
 da p'sumpta i portunitate uulgare.
Ideo aut' dixi mento; qz corpe ai
 cum bñ potes. nā ut ait cilius
 damianus. **M**ouū z mouē pum
 ē uē amicitie. z altere libere face
 nō aspere alterū; patient' atque
 nō repugnāter. **E**t etiā salamo ait
Qz corripit hominē mag' grās in
 ueniet; q' qui plingne blandimē
 ta deap. **I**llud aut' secreto z tenu
 gne. z non mordacit' facere de
 bes. **V**nde cato ait.
Litem inferre aue cū quo tibi
 grā uicta ē. Ita hodiū gnāt. o
 cordia nute amore. **E**t alibi.
Ad uerlus notū noli q' tendere ub.
 lis minimis uerbis interdum
 maxima crescit. **E**t etiā seneca d'
 formula honeste uite dixit. **A**d
 moneb' litent' reprehendens patiēt'
 si merito ob uirgabit te aliquis
 scato. quia in merito p'fuit. si
 i merito p'ere uoluit; nō acba s;
 blanda uerba timeb'. oronē uel
 le ac posse secunda uirt' est. **E**t
Molle aut' monei stulticia est
 uelle. **V**nde ouidius dixit d'
 amore. **I**n patientis animi nec
 adhuc traxabilis arte. Respuat
 atq; hodiū uerba monentis hē.
Et nō acerba uerba timebis. s;

Nō d' hominibus
 uelocit' in oī
 opere suo; corā
 regibus stabūt

si blanda quia ut dicit sapiens
Malus homo qui blande loquitur
 in nocentium laqueus est. **C**ato dicit
 si mones blandos lesos quia intare
 memento. et alius dicit **T**emper
 dulce fugias. quia amara fieri potest.
Salamon dicit **H**omo qui bla
 dis fictisq; sermonibus loquitur
 amico suo. recte expandit pedibus
 eius. **A**lius dicit **N**ulle sunt cuncta
 oves insidie. quia hec que latent in
 simulacris officii. aut in aliquo ne
 cessitudois nomine. nam eum qui p[ro]p[ri]a e[st]
 adulatoris facile quod cavendo vita
 re potest. **I**nde etiam seneca dicit
Priora multa cogitat minus dolor.
Et alius dicit **P**riora sunt tecta
 odia. quam aperta. p[ro]terea tacetur
 minus magis offendit te quam loqui.
Et alius dicit **C**ui bene dissimulat
 citius inimico nocet. **A**lius dicit
Cum est canem timidum uehementius
 latrare. quam mordere. **R**al
 tissimaq; flumina minimo sono
 labi. secundum ergo tulum dicitur
 amara. **C**onsulto melius est te quibus
 dam aceros inimicos mereri. quam
 eos amicos qui dulces uideantur.
 illos sepe ueni dicere. hos nunquam.
Amonitio uero. et reprehensio ab
 amico terugne et libenter recipi
 quod. nam ut ait salomon. **M**eliora
 sunt uulnera quam diligentis et
 fraudolenta odientis oscula. **E**t ali
 bi. **M**elior est manifesta correctio.
 quam amara ab condicis. **E**t bene
 dicit secreto homines admonere.
Quia dicitur ait si peccauerit in te si

tuis. corripe eum in te et ipsum
 solum et cetera. **Q**uidam philosophus dicit.
Secreto amicos ad mone. palam
 lauda. multa enim caritas spectem
 representat. non amatis. si enim te
 merere et mordaciter ad moneas ul
 reprehendas. **A**ccidet tibi quod sala
 mon dicit. **Q**uia aliena temere
 manifestat uicia. sua intempesti
 ue audiet crimina. et corripe dele
 sine uitupatione. et interrogate p[ro]ce
 dente. ut idem dicit. **C**um in interroga
 tionem neminem uitupes. et post
 interrogationem iuste corripe. et in corre
 p[ro]ptione siue oburgatione aliquid semp[er]
 aliquid blande commiscere debes. **S**
 seneca qui ait. **O**bligacioni semp[er] a
 liquo blande commisce. facilius ei
 penetrant uerba que mollia uadunt
 quam aspera. et certe que uides hoies
 in calamitate. cessare tunc debes
 ab oburgatione. **C**um enim quidam philosophus
 uigari in calamitate grauius est quam ip[s]a
 calamitas. **I**nde seneca dicit. **I**n
 calamitioso usus etiam iuniorum est non
 tam corripas utisorem. nisi ip[s]um.
Nam ut idem ait. **C**orripit utisorem
 ip[s]e sibi iuniorum facit. **Q**ui arguit
 impium. ip[s]e sibi maculas querit. **E**t
 nota que h[ic] per sapientes dicitur.

De beneficiis et munibus. **12.**
Quod memoria beneficiorum labile
 est. iuriorum uero tenax. **I**nde
 interrogatus salomon quod in hoies
 facilius senescit. **R**espondeit. **B**eneficium
 tua humanitas adque benignitas in
 quibus laborando. de acceptis beneficiis
 recordetur cotidie. de iuribus uero

Non est qui
 facilius senescit
 inter homines
 quam beneficium.

obliuiscatur, ut ait cato **Q**uo
memor accepti beneficii **E**t ali
Exiguū mun' cum dat tibi am
cus. Accipio placite plene laudare
memento **E**t prauū hominis est
suscepti beneficii obliuiscere, mo
ne vsopico colloq'te.

Nil preest p' dē malis, mens p'ua
maloy. in memor accepti nō ti
mer eē boni. **A**ceptū enim
b'nficū. etne memorie o'mendandū
est. **E**t plene laudare debet. **E**t palā
nō secrete. neq; ad aures **U**az
ut ait seneca. **I**ngratū
ē qui remotis arbitris i' anglo
ad aures angit gratias **E**t ali
epistolis dixit **N**emo agnoscat
p'ter sapientem referre gratias.
solus sapiens scit amare **S**olus
sapiens amicus est. et nisi in sa
pientie fide nō eē.

Et nō. qd' in b'nficis dandis, bonū
est ad dicere uerba bona. **P**ro
humana benigna. q; o'midare q;
p'ctes. ut ille uidet se castiget. q;
tardior i' rogando fuit.

Adicias enī. si familiarē i' q'lam.
sine q'relam **I**ualcor tibi. q; ai' al
quod meū desiderasses. non id sa
re me fecisti. **E**t quod tam diligēt
me rogasti. d' mō q'qd' desidera
sti. audacter petas. pliq; enim sūt
qui beneficiā a p'uitate uertoy et
sup' alio in odio adducit. eo s'
mone. ea q; sup'bia usū ut in pe
trasse peniteat. **D**emūtia enī ē.
corripe cui das. **E**t in serare o'tume
liam tonis. **S**i quid erit **u**no

Lte quo uelis ipm' admonere.
aliud temp' eligito **N**ō enī sūt
exaspanda beneficia. imo p' spem
futuri uerbis amplianda. nō q'
quam triste illis. ad miscend'.
nō sūt angustanda b'nficia. imo
p' spem futuri uerbis amplianda
Nā ut ait cato **A**ngusta
sūt beneficia. q; nō etiam defu
turus aliquid pollicentur. nec s'
sūt dilatanda b'nficia. nec p' p'ui
magna accipienda **A**it enim
seneca. de b'nficiis nec exigui di
latato. nō magna p'p'ius accipe
patiar **E**t nota quod ut salamō
i' p'ibus dixit **T**os unus abscon
ditum. qm' utilius est q' palam
datum. **U**nde ait. mun' ab
sconditū extinguit iras. **E**t donum
insinu. i' indignatē. maximā **E**t
Et nō. q' minus nō semp' accipi
endum est. nec semp' reiciend'.
nam quod honeste accipi nō
potest. nullatenus reapiend' **E**t un
quam p'is dixit **P**disse malle.
quam sup'iter accepisse. **E**t se
neca dixit **B**nficiū accipe lib'itate
est uide' **l**ib'itatem. si cito lib'itate
tuam uindas. ab inhonesto ul' in
digno b'nficū accipiendo **T**os enī
te illi retribuere. **E**t illius debito re
eē. q; grauissimū eē **A**it enī se
neca **D**urū tormentū est debere
cui nolis. **E**t q' i'caundissimū est ab
eo accepisse b'nficiū. q; amare i'
p' i'uriam possis **R**espiciendus
aut' minus non ē. qd' honeste
et ab inhonesto accipitur. et accepto

munere / non e protinus iuce
 metend. **N**am ut ait seneca
 de bñficijs respiciendi muneris sig
 nū est / p̄tius aliud iucem mu
 nere / munere mun' expugnare
Et nō. qd' h' laudare dteas amūc
 d' accepto bñfo / eni beneficiū ace
 ali collatū q' memorare nō debes
Nam talis dicit d' amicitia q'
 meminisse d' is in qm collata
 sunt / nō debet q' memorare qui
 o tūc / statim eni cum dicas te
 beneficiū dedisse / uideris repetē
Nam ut ait seneca / bñficiū
 q' dedisse dix' / petit. **C**aluis dicit
 qui dedit bñficiū taceat / narret
 autē q' accepit. nich' eni eque in
 dando bñficio intand' est / quā iā
 nis iactatio. Res eni loquatur
 nobis tacentibz / **C**ato dicit.
Officium alterius multis narrare
 merito. **E** Adq' alius cum tu be
 nefecens. ip̄e sileto. **E** siue bene
 ficus alii dedens / siū ab alio ace
 pis. semp illatē te ostendas. **D**ix'
 eni ihs filius suac. **I**n omni dato
 illatē fac uultū tūū / **I**n exal
 tatione sanctifica decimas tuas.
Et martialis cōcus dixit. **C**actollē
 illatē uilissima munia uultus.
 vultus sublustres maxima deici
 unt. **D**e munita obliuioni
 tradenda.
De munita obliuioni tradenda
 dicit domin' **C**orinthi iudicā / et
 ego retribuam. **E**t seneca eplaz.
 ait. **I**n iurie obliuifa detem' bene
 fi uero meminisse. **N**am i iuri

nam iuriaz remediū e obliuio
Et ihs filius suac dixit. **C**ōmē in
 iurie p̄tius ne meminero / et
 nich' agas in opibz iurie. oīd at
 ab i iuria amia talē optempes
 ut eius amor nullatenus minu
 atur. **N**ō solum ab iurie amia
 obtempare dtes / s; etiā ab iuria
 cuilibet alterius. **S**o ultis eni tu
 natur q' uni facit i iurias. **C**atio
 torus dicit. **I**n iuria uni opigo
 tota conteritur. **E**t etiam ap' i epla
 ad collatēses ait. **Q** eni i iurias
 facit accipiet q' iniqz gessit.
Et seneca eplaz dicit. **C**ab alio expec
 ta q' alii feceris. **C**auere dte de
 bes ne amor minuat. **A**mor eni
 nūquā i eodem statu p̄manet
 aut eni crescat. aut decrescat. **S**o
 eni ip̄o qd' dicit i ueteratur et
 crescat. **N**am dicit regula amoris
Si amor minuat' cito decidit. et
 raro q' ualescat. et martial' cōcus
 dixit. prudenti. prote consilio e
 seruandus amicus / q' sero acquo
 s; cito p̄dis eum.
De laude facienda ul' n. 27.
Et amicu. n' aliq' aliu. inel
 p̄sentia colaudes / quia dicit
 p̄s. **L**audare p̄sentem nec ledere
 decet / p̄sentem dico aliu. s; nec te
 ipm laudare debes. ne derisorē i
 uenias. **A**it enim seneca. **C**
 Cui se ipm laudat / cito derisorē
 i uenit. **C**ato dicit. **N**ec te col
 laudes / nec te culpaueris ip̄e.
Hoc faciūt stulti / quos glā ue
 rat inanis. **E**t iusta illud. os

alienum te comedet / non p
pium / quia omnis laus in po ore
sordescat / nec vitupes amiaz /
nec deo ludas / ut dicit pbs. ann
cum nec ico ludere qdem decet /
nam / martialis actus dicit.

Viciat subito / subit q laudat
aledi / **H** utrumq; tuum sigt
uitium / no est amicus subito
ul' in moderate laudand' / vnde
cato dicit. pce laudato. na quod
sepe probaris / vna dies qualis
fuerit ostendet amic'. nec acced
queas amico / na ut ait sapiens

C. atones que / q uult rece
dere ab amico / et omi tēpore eū
reprobabilis

**De amicis dubi
tatis & fictis.**

Nat q dicta sunt intelligas
deueris / & probatis amias.

Niaut d'amico dubitas. uttu
bonus an malus sit / ignoras
illum / ulteriozem amicitiaz n
asumas / nam dicit qdam pbs.

Siqd dubitas ne feceris ai em
iudicio. quod negatu fuerit fu
gito / **E**t tullius de officis dicit

Bene papiut q uetant q qua
agere. q dubites equu sic an
niquuz / equitas enim p se lu
cet. dubitatio aut' significat
continet iuue / ideo forte se
neca dicit. **S**olet ee indubio
pro consilio temeritas / amicitia
uo dubitaci amia / an ptaez / ue
ritatis ognitae / **S**uspensio teneas /
nam ut ait seneca d' formula ho
neste uite. **D**e dubis ne diffinas

si suspensam tene sniaz / non
statim sine iatōnabili tār bū
ogrita. abeo diuertat / nam s
regulam amoris / nemo sine ra
tōnis excessu suo dz amore pri
uari. no ergo debes puare tuo a
more aliq / pp diformitate corpi
ul' exiguitatem. ul' inlealitate /
dum tam alias bonus sic. naz
ut ait seneca i epistol' / **C**are debe
mus no de formitate corpi se
dari animu. s; pulcritudinem
animi corpus adornari. neq; to
nuz n; malu uagina fac' gladiu

Id de corpore dicens est / **E**t cato
dicit / **C**orpiis exigui uires co
tempnere noli. **C**onsilio pollet
cui ui na negauit

Et si forte
tibi alludit amic' tuus. nec e
corde fidelis amicus. fac ut dix
cato. Cui simulat uerb. nec cor
de est fidus amicus / **T**u quaq;
fac simile. sic ars deluditur ar
te / **N**am et sibilanda / ficta loq
tur. tam si prudens fuis / cor eius
facile tibi patebit. ait em' sala
mon. quo maqs resplendet uul
tus p spiciantuz. **S**ic corda ho
minu maia suē prudentib;

Et alius dicit. **S**peculu e mris
faaes. et taciti oculi mris ar
chana fatentur / **E**t fac ut dix
oratio / **N**uqua te fallat animi
Suulpe latetes / ut ait ouidius
Impia s; dula melle uenena
latent / **Q**uar' faciend' est s; dān
ylopi q dicit. **P**ollicitis oris
q quam uideantur amoris. ne

L

ne q̄ fidatis / ne forte p̄ h̄ peccatis /
 uerba q̄dem mellis sunt plena
 ⁊ intima fellis. ⁊ n̄q̄bz ē n̄usquā
 fidei spes certa q̄bz quam salibi
 id̄ vsopus dixit / nam simulato
 res uariant p̄ tempore mores /
 mēti sincere neq̄ut eo ulz nocere /
 q̄ n̄ ad momētū sit eis opus s̄
 ad emptū. ⁊ q̄ crassantur. qua
 fraudis arte minatur / hac os
 nō m̄te q̄tingat iure p̄ire. et
 si h̄ feceris. fallā simulatores
 ei nocēbit. ⁊ non tibi. ut sanct̄
 p̄per ait. fallaces semp̄ aūtor
 quētur amoris. Et mala m̄s
 n̄m̄q̄ gaudia pauas habet. /
Sicut amice oīo malū inueniēs /
 quia erando p̄ illecebras eius
 illū malū putando tonū ama
 re cepisti / amicitia eius nō reti
 neas / nō enī ī tali errore ē diu
 tius p̄ seuerādū. **I**nimua enī
 grauius sūt q̄ p̄ simulores
 amicitie alios nefarie p̄deūt. ta
 les igitur uitandi sūt. vnde q̄
 dam sapiens ait / p̄tidos amicos
 d̄ uita / nich̄ eis credendo et cauē
 do omnia. Amicitia t̄n̄ eoz non
 subito / n̄ p̄raue diuellas / s̄ pau
 latim p̄ deluetudine eam de
 linquas. atq̄ aboleas / nō dicēdo
 causas q̄ ab eo diuertē uelis / ut
 r̄ouidū d̄ remedio amoris le
 gitur. q̄ dixit / nec ais ap̄eri. q̄
 d̄ uertia malis / nec dic qd̄ dole
 as. clam t̄n̄ ulz dole. ⁊ etiam bea
 tus paulus dixit iē. ⁊ ad t̄salom
 cen. **T**enūtiām uobis fratres

V

ī nomine domini n̄i ih̄u xp̄i
 ut subtrahatis uos ab oī f̄ie
 ambulante iordinate / tales q̄
 amicitie sūt remissione ulus
 eleuande. v̄o d̄r̄ catone diuulle /
Et dissuende maḡ q̄ discedende. n̄
 quem admod̄ ītolleabili ul̄ ī
 iuria exardescēt / ut n̄ rectuz
 n̄ honestam sit. nec fieri pos
 sit / ut nō statī alienatō diluic
 tiq̄z faciēda sit. nich̄ enī ē t̄n̄
 pius quam ē eo belluz genē. o
 quo familiarit̄ iurens. **U**t t̄uli
 d̄ amicitia dixit / p̄ suetudine
 enī aboletur amicitia. p̄ otinua
 aut̄ ⁊ assiduam querelatōz ⁊ osu
 etudine semp̄ augetur. ⁊ crelat /
Quē amice tuuz uir te / put como
 de fieri potē / nō paul̄ semp̄ detes
 h̄re. **V**nde salamon dixit / melis
 est uianus uir / quā f̄i paul̄. et
 etiam uulgo dia osueuit. **Q**
 Qui p̄caul ē oculis / paul̄ ē alumie
 cordis / de amore ⁊ dilectōe p̄mi
 ⁊ acq̄rendis ⁊ retinendis / ⁊ oser
 uandis amias. **A**d plenum t̄
 scit̄er n̄ ualeat / s̄ certuo inge
 mo semp̄ amicos fideles acq̄
 ras / eos q̄ taliter studeas con
 uare / ut dulcedine ⁊ amicos su
 stitigio / merito ualeas uegetari
 atq̄z gaudere. **D**e amore ⁊ dilectōe
1 rex corp̄aliū h̄b̄ ist̄ cap̄.
Contractu h̄ico d̄ amore ⁊ dilectōe
 dilectōe aliaz rex. **S**ciendē est d̄ amore ⁊ dilectōe
 quod res alie dicuntur corp̄a
 les / alie incorp̄ales. **C**orp̄a
 les sūt / q̄ tangi ⁊ uideri p̄ō.

primū uē uidentū est d̄ amore ⁊ dilectōe

ut fca. aux et argentū, uestes et pecunia. et alie innumābiles. Incoꝝ porales uero q; tangni et uidei nō possūt. ut iustitia. ius et ratio. sciētia. et uicia. et uirtutes. d' amore q; tractari oñt. **I**n p̄mis d' amore et dilectōe rez corporalū et temporalū tractabim; postea d' amore et dilectōe rez incorporealiū tractaturi.

Tua igitur distīo q; gnoscat corporeales et temporales res eē diligēda. nā sicut corpus sine anima uiuē nō potest. ita sine temporalib; subdiuici nō potest durare. **V**icius enī et uestitus corpori ita sunt necessaria. q; sine temporalib; reb; uita ihominis a corpore nullaten; p̄durare. p̄ temporales enī res homo parentelas magnas facit. adeo ut in p̄philo dicat. **Q**uam mō sit diues auicā nata bubula. eligit emille q; libet illa uiz. **A**libi etia; dicitur. **G**lorificat; gace p̄ uatos nobilitate. paupertas domū p̄ mit alta nobilitate. **R**ozatus dixit. **E**t genus et formā regina pecunia donat. **P** temporales enī res acq; ut homo magnā potentia. ita quod reges et principes. et fere q; libet hominū eam sequantur. et inuicant. temporales it̄ res in omib; profūt. ut eis deficientib; efficiatur hō paup. mendic. fur. latro. et fere omia uicia acq; ut generalit̄ omia ophēdantur. q; dam p̄s dixit. **P**ecca e regū oīū rez. ut ergo homines tot et tātis bonis cōsolentur. n; tātis oppmāt

Lmalis. opes temporales meito diligere possūt. h̄ndi nāq; amoz uald; bonus est. dū tū mod; non excedat. **U**n qdam sapiens ait. **E**t mod; i reb; sūt certi deniq; fines. Quos ultra citraq; uequit q; sistere rectum. **A**morem h̄ndi cura opes temporales et bonate restringē oportet. ne fiat imod; ratus amor h̄ndi. omia mala uicia ad se trahit. **I**nmodat; enī amor h̄ndi opes. mīto auantia pot; nūcipari. i mod; ratus i s̄a amor h̄ndi q; nō extat i retinēdo. cupiditas pot; dia. i mod; ratus e deniq; amor h̄ndi. potestate s̄ ho mines pot; dia supbia. p̄ mod; ratur nāq; amorē h̄ndi. efficiatur hō. fur. latro. gulosus. luxuriosus. cupidus. auarus. supb; . ludor. et omib; uiciis malis inbens. ut q; h̄ mala uicia fugias. **I**n mod; ratus amor h̄ndi. ab aīo tuo penitus est fugand;. et igne ac ferro suadendus. toto q; artificio. a corde tuo e penitus sepandus. **M**oderate ita q;. et sine festinate. et quasi p̄ obliuione; opes temporales sūt acq; uende. **N**an ut ait salamon. **Q** festinat; ditati nō erit incens. **E**t alibi etiam dicitur. **F**estinate diuitie destruentur. **E**t alibi etiam dicit. **S**uba festinate cito dilabit; nec nō et minuit. **Q** aut paulatim colligitur. q; uolaplicatur. **P**ortu s̄c i iustoz sicut flumi; sicutabitur. **Q**uia q; male gregat cito disp̄. **I**ustum iudiciū e. ut q; d' malo p̄

ueniunt ad malum pueniat nec
accedit ad bonum quod non pcedit
extono

De acq[ui]siti[on]e et seruati[on]e opib[us]

In acq[ui]siti[on]e et seruati[on]e opib[us] et retinendis uehem[en]ter studeas tres comites pedis semp habendo. uidelicet deus et conscientia et bonam fama[m] ul' ad mun[us] duos. scilicet deum et conscientia[m] nam cum ad bona cuncta pcedant. merito deus omnib[us] opib[us] e[st] p[re]ferend[us] unde sapiens ait **C**eluis est pax cum timore domini quam theulari inseparabiles. insatiabiles. opes eni[m] s[un]t s[ecundu]m deum et s[ecundu]m conscientia[m] data. recte potens h[ab]ere ac posside[re] sicut ait apostolus **E**stote quasi testes. semp aut[em] gaudentes omnia possidentes. tamq[ua]m nichil habentes. **C**onultos eni[m] s[ecundu]m legem diuitias magnas habuisse et multos. ut fuit beatus iob. et etia[m] in euange[lio] legitur. de iosep. abaninathia q[ui] nobilis erat deamio. uir diues et iustus et discipulus boni domini **O**cultus t[ame]n p[ro] metu iudor[um] **O**portet itaq[ue] adq[ui]ras et possideas non in eis cor apponas unde p[ro]ph[et]a dicit **N**olite sperare iniquitate[m] et rapinas nolite concupiscere **D**iuitie sua fluant. nolite cor appone[re]. non ergo debes cor ul' a[n]i[m]a[m] appone[re] diuitiis ul' uoluntatib[us]. que orone diuitiar[um] oruntur et quar[um] orone peccata s[un]t inu[en]iunt[ur] nam ut senecca i[n] epistolis dicit **A**nima[m] uoluptati indulgere i[n]iuriu[m] est omniu[m] malor[um] **C**urpe eni[m] est. beatu[m] uita[m]

in auro ul' argento reponere quia ut ait in c[on]tra. opes no[n] faciunt ho[m]i[n]es homine[m] diuites. s[ed] egenu[m] diuitia[m] ergo sub pedib[us] debes h[ab]ere. et no[n] sup[er] capud[em] ut p[ro]ph[et]a dicit **O**mnia s[un]t i[n] i[n]teritib[us] pedib[us] eius. oues et boues innumerata. **I**sup[er] et pecora camp[or]u[m] habetas diuitias. sup[er] capud[em]. i. n[on] patiaris te aduuitus p[ro]mittit[ur] sup[er] pari. et ut uerus dicit **A**uarius i[n] p[ro]p[ri]e dicitur h[ab]ere diuitias. n[on] habet eni[m] auar[us] diuitias. s[ed] diuitie h[ab]ent eum. et ita illum detinet alligat[ur] ut diuitis no[n] possit gaudere. n[isi] fructus ex eis h[ab]ere **U**t salamo ait **Q**ui congregat diuitias fruct[us] no[n] cap[er]e ex eis **E**t cato dicit **E**ger diues habet nummos. se n[on] habet ip[s]u[m]. **I**ta certe habet auarius diuitias. sicut homo dicitur h[ab]ere febres. n[on] eni[m] p[er] se habet febres homo. imo febres h[ab]ent ho[m]i[n]em. eum q[ui] d[icitu]r alligat[ur] **D**iuities aut[em] acq[ui]ras. et sub pedib[us] h[ab]as. iustas t[ame]n. et bonas quia ut ait p[ro]ph[et]a **M**elius e[st] modicu[m] i[n] iusto sup[er] diuitias peccator[um] **M**ultas opes ita q[ui] temporales acq[ui]re debes. cum tuo et alieno comodo. et no[n] cu[m] incomodo alterius ul' iactura **N**am ut lex dicit **N**atura equum est. nemine[m] cu[m] altius iacta fieri lauplete. et tulius de officis dicit **N**eq[ue] dolor. n[isi] timor. n[isi] mors neq[ue] aliqd. q[ui] ext[er]ius homini accidere possit. tam e[st] g[ra]tia nam. q[ui] ex alieno i[n]comodo suu[m] auget[ur] comodum. max[ime] de exiguitate me dia **N**am ut ait c[on]tra. uisita

supari **A**uari ei diuitias sup[er] capud[em] et no[n] sub pedib[us] habere dicit[ur] q[ui] se a diuitiis

omnis cupiditates. est diuitem
fieri. de equitate iudicabitur
esse commodum naturale. et non
contra naturam. **D**elet etiam esse cum
modo. opponitur enim omnimodum. ergo.
et modo. nam ut idem cassiodorus ait.
si commodum mensuram equalitatis ex
cessit. uim sui nominis non ha
bebit. **C**onmā enim dicit sub certa
ratiōe moderari. ut possit dici iu
sta. quā nimia sunt. debet etiam co
modum esse pulchrum. **V**nde seneca
dixit. turpe lucrum. ut dispendium
fugito. petias enim illas uolum
quibus liberalitas suffragat. **C**ut
cassiodorus dixit. **Q**ui etiam ait
Aux siquidem pitella querere ne
fas est. pro maria. pro uulnere. pro fili
tates obprobrium. **I**n sua nam
iustitia honesta sunt lucra. pro quibus
nemo leditur. et bene acquiritur. quod
anullis ad huc dominus abrogatur.
illa enim uia lucra iudicant. que in
tegitate suffragante papimus
Aquas ergo lucra cum honestate
et loci utilitate. **N**am ut etiam
alius sapiens dixit. bona est so
cietas. quam omnimodum utilitas.
Interit ergo acquirere cum rapina. et
alterius iactura. **S**uis ut tua
suba duret. stabilis quod maneat.
Nam ut ait seneca. **T**eplis nulli
uero etiam cum rapina feliciter
cessit. gaudium in ipso durat in
posterum. et etiam si leges turpia
lucra. ab heredibus sunt extorquenda.
Tali ita quod opes acquirere studiis
quod dum taliquo nullatenus

offendas. **D**e conscientia bona in
opibus et in omnibus rebus. **S**
Conscientiam autem bonam. iudic
quod tendis opibus. et in omnibus a
liis rebus habere debes. ita quod nichil
adquis quod tuam conscientiam ledat. et
mentem tuam taliquo offendat.
Nam ut ait apostolus. **I**tepla ad
corinthios. **G**loria nostra haec est. testimo
nium conscientie noster quod dicitur pro
dicit. **C**onscientiam potius quam
fama. intende. falli enim potest
fama. conscientia nunquam. **V**aluis dixit
cicatur conscientie pro uulnere est. et
seneca epistolam dixit. **B**ona con
scientia turbam aduocat. **O**rala
et insolitudine anxia est. et sollicita
tali honesta sunt quod facis. omnes
sciant. si turpia quod referat. ne
scire. cum tu scias. ote in sum
iudicio. si omnes hunc testem
alius dixit. **Q**uod multas habet pote
tia rerum. pro muni debet purgare
conscientias. ut delicta quod corrigat. non
conuictat. **V**itet enim quod iudicat.
stultum enim est. ut alius uelit quod
impare. cum sibi ipse impare non
possit. et seneca dixit. **F**acillime
bono fruere. si uictus quod uicti
pabis. **E**t cato dixit.
Que culpam soles. ea tu ne fe
coris ipse. **T**urpe est dicitur. cum cul
pa redarguit ipsum. **E**t etiam scilicet
bernardus dixit. **G**racias gestas
mentis procellit honestas. **E**t etiam
filius suus. ait. **B**ona est scilicet cum
non est peccatum in conscientia. et nequissima
paupertas. **I**tere ipsum. **E**t etiam

S. dicit melius est par cum timore
 re domini quam thesauri in sati-
 abiles. **C**onlaentia enim lesa per
 male acq[ui]sita. ut alia turpia et
 pessima facta facit hominem tum-
 dum. **V**nde Seneca de formula
 honeste uite dicit. **T**uch hominem
 timidum facit nisi reprehensibilis
 uite conscientie. et quidam alius sa-
 piens dicit. **Q**uod incertum dampnat
 inia semper est reus. cum cotidie
 se punire conscientia. **V**nde quidam sa-
 piens dicit. **T**utissima res est
 timere propter deum. **V**nde etiam
 apostolus dicit. **P**rofecta caritas
 teras mitit timore. Et etiam pe-
 nam magna habet lesa conscientia.
Vnde quidam philosophus dicit. **C**onstantis
 est pena animi. quod pro factis penitet.
Et alius dicit. nulla maior ne-
 que pena est. quam quod suus et sibi
 aliquis displicet. **A**lius dicit. **M**iseris
 est miseris quam ut pudeat quod fe-
 ceris. nocent enim scelera et sine sic
 reprehensa. **V**nde Seneca dicit. **Q**uod Seneca
 etiam ait. **T**rahitur committit
 ignominie conscientia. **E**t Anodorus
 dicit. **Q**uod enim acqui putat. ubi
 bona conscientia perditur. et etiam ma-
 la conscientia semper homines torquet.
Bona uero nunquam sine spe perm-
 manet. **E**odem Anodoro testate
 quod ait. nolite sine primo credere
 que uidentur ad bonam conscientiam
 pertinere.

De fama bona.

Fama uero bona iam adis bonis
 et talis rebus omnibus huius

debes si potes. **S**am omnibus opibus
 profertur. **E**st autem fama ille se
 dignitatis status. legibus ac mo-
 ribus probatus. in nullo diminuitur.
Non ergo dominum dicitur fama. pro
 lucrum uel aliam rem nam scriptum
 tum est. lucrum cum mala fama
 dampnum est appellandum. **Q**uare An-
 odorius dicit. affectans fame co-
 moda pecunie negligit agum-
 ta. **E**t Salamo dicit. **M**elius est
 non bonum quam diuitie multe. **E**t se-
 neca dicit. **B**ona hominum tutior est
 pecunia. **B**onum tona fama inter-
 nebris. bonum splendore. **E**t cum
 omnis boni dicitur. possidet populi bo-
 na. **E**t Anodorus dicit. **E**t enim in-
 genuum animi linguam fame di-
 ligere comoda. **V**nde hanc agno-
 scatur quod fama teste laudatur. et
 Salamo dixit. **M**elius est
 non bonum quam unguenta pro-
 la. **E**t apostolus ad filipenses dicit. **M**o-
 destia uera nota sic omnibus hominibus.
Et etiam postea scribitur. **Q**uocumque
 bone fame fuerit. **B** cogitate. **E**t etiam
 in epistola ad theimoch. dicit. **I**d ipse
 oportet ad illi testimonium hanc
 bonum. etiam ab his qui foris se-
 retia. **I**hs filius sicut dicit. **C**ur-
 culaz letificat animas. **E**t fama bona
 in pingnat ossa. **E**t alibi. **C**um
 habe de bono nomine. **H** enim ma-
 gis permanebit. quam mille theu-
 san manam et procioli. **E**t Salamo
 ait. **S**up argentum et aurum. **G**ra tua
Et si uis suare bonam famam. **F**u-
 ge uoluptates et libidines. **V**nde

Non quod lucrum cum
 mala fama damp-
 num est appellandum.

L
cato dicit **S**i famam suam cupi-
dum uiuis honestas. fac fugi-
as animo q̄ sunt mala gaudia.
uite **N**am et alius ph̄s dicit **E**t
fugere cupiditatem reuoluū est
uicere. **E**t intantū laudabilis
ē bona fama. ut aquodam ph̄o
dicatur. **L**atet omnis uirtus nisi
fama late pateat. **E**t etiam alii
dicit **P**ro bona fama maxima ē
hereditas. **E**t nota qd̄ semp̄
debet noua et fama laus oriri.
ad hoc. uetus dicitur. **V**nde qd̄az
sapiens dicit. **L**aus est. ubi no-
ua oritur. uetus amittitur. et si-
uis habere laudes famamq;
bonam. fugito latinā. **N**am dicit
quidam ph̄s. **L**asauā et laudem
nulla concordia uigat. famam in-
telligas bonam et frequentem. q̄ i-
ducit gloriam. **G**loria enim ē.
Frequens fama de aliquo cum
laude. de qua dia osueuit. **V**ita
sine gloria. mortis est scia. q̄
gloriam adipiscuntur q̄ talia
conantur facere. ut quales ue-
lunt uideri. tales sunt. quod siq;
simulacra et inani ostentatione
et ficto nō modo s̄ mone. s̄ etiaz
uultu stabilem se gloria posse
sequantur uehementer eiant. uera
enim gloria iudic̄ aḡ. atq; p̄pa-
gatur. ut ait tilius. **S**ic et eorū
falsa fama et falsus rumor cito
dilabitur. **V**nde qd̄am sapiens
dicit. **F**alsus rumor cito oprimitur.
et uita posterior iudicat de prior.
Emule certe bonis iudicent. de eis

ut

talia suspicant. qualia facere o-
sueuerunt. quia ut ait cariodorus
Mis hūa facile suspicatur de quo
libet que ptulit. et ideo p̄ iudiciā
sup̄ bonos falsam famam qn̄ in-
dicat. **V**nde qd̄am sapiens dicit.
Fieri nō potest. ut absq; morsu e-
mulorū uite huius curricula q̄s
pt̄transeat. **C**oralor enim solatū est
bonos capere. dum peccatū mltitu-
dinez. putat culpam mltiū pec-
catorū. **V**nde qd̄am cum iudicio
garetur. quomō faceret. ut in iudic̄
non haberet. **S**imich̄ inq; ex
magnis reb; habueris. aut nich̄
felicitate gesseris. nam sola miseria
auret iudiciā. **E**t intelligas glam̄
famam uera. nō uanam. q̄ aita
uanitates modū excedat. de qua
dia osueuit. **F**ama uolat trahit
q; modus quocūq; ferratur. **Q**ue
aito mortales d̄primunt. atq; leuat.
Vnde qd̄am ph̄s dicit. **Q**uem fa-
ma semel pdic̄. uix aut nūq; re-
stituit. **E**t auḡ dicit. **Q**ui negli-
git famam. crudelis est. **E**t cato
dicit.
Luxuriam fugito. simul et uitare
memito. **C**rimen auaricie. nō s̄
q̄ia fame. et alius etiā dicit. **Q**ue
semel horrendis. maculis itama
nigrit. ad bñ teigendū mltā la-
teat aqua. **N**am si fama dura
uenit. difficile postea aboleatur. **E**t
tollit. **A**it enim qd̄am ph̄s. **C**rim̄ sa-
gite est simile. facile enim itigit.
difficile uero extrahitur. **S**uero
famam suam n̄ potes. qn̄ d̄m

offendas, ut ostentiam tuam ledas,
illam omnino obmittere debes. et
deum et scientiam fame pretere. **Opus**
igitur bonas et deo placentes acquiras,
manibus operando, et otia fugiendo. rati
onem omnibus amplectendo. **De opere**

7 labore manuum 7 negotiorum sua

Ambus enim operari debes. nam dicit
apostolus. i. e. ad ephesios. q.
fuitabatur iam non furetur. magis
autem laboret operando manibus suis. q.
bonum est. ut habeat unde tribuat
necessitati patientibus. **Et** etiam in epi
stola prima ad timotheum. dicit. Nam
corporalis exercitatio non ad modicum
utilis est. **Et** i. e. ad thesal. dicit
si denuntiam vobis. quoniam si quis non
vult operari nec manducet. audiuimus enim inter vos quosdam ambulare inquiete. et nichil operantes. sed curiosos agentes. **H**us autem qui hi sunt denuntiam et obsecramus domino nostro ihesu christo. ut cum silentio operantes panem suum manducet. et certe omnium opere bono fruenda est regula. quod dicit. quod bene potes facere. noli differre. pro visio enim dei ad vivat homines sine dilacione et pigritia. laborantes. **Q**ui in proverbio dicitur. dicit deus a bonum. si non procurata taur. **U**nde etiam panphil dicit. **P**rovidet et tribuit deus. et labor omnia vobis proficiat. **S**ed deo nullus forte labor. **E**t propheta dicit. labores manuum tuarum quia manducabis. beatus es. bene tibi erit. **L**abora ut itaque debes cum magna cura et diligenti opera pigritiam fugiendo. somnolentiam fugando. et otia

25
repellendo. ut labores et actus tui. ad effectum producantur. nam ut seneca ait in ephesius. nichil est quod non expugnet peritiam opera. et intentia ac diligens cura. bonas enim opes per agriculturam potes acquirere. nam ut ait tullius. **C**onmuis res ex quibus aliquid acquiritur. non est melius agricultura. potes etiam acquirere bonas opes per bonas et licitas negotiationes. transserendo res de locis in quibus habundant. ad loca in quibus deficiunt. maxime ad magnas civitates. nam dicit quidam philosophus. fer menses tuas ad magnas civitates. quoniam iulius ibi unde pute. **I**n magnis enim locis. diuitibus melius est negotiari. et uti atque morari. quam in locis pauperum atque pauperibus. unde quidam philosophus dicit. **N**e moreris in civitate regis. dispensa cum maiori fuerit quam redditus. **P**otes etiam acquirere bonas opes per acquisitiones et possessiones pecudum et bestiarum. maxime iuvenum et crescentium. et maxime in locis ipse constitutis. in rebus enim decrescentibus non est tam magnus lucrum. **U**nde quidam philosophus dicit. **N**oli associari rei deficiente. et ne possessiones associari rei crescenti.

De vitio otio et somno pigritia atque luxuria.

Otia omnino fugere debes. **C**onsultas luxuria. **E**ni malitiam docuit otiositas. **U**t dicit sapiens. qui etiam ait. **Q**ui operabitur terram suam saturabitur panibus. **C**ui autem sectabitur otiosus replebitur egestate. **P**otius namque replentur homines egestate. ut dictum est. et efficiuntur desides. et pigri et luxuriosi. extorquet homines

7 ad omnia fere mala uicia dissol-
uuntur / nam delictes sic potia u
iueniunt temp' congruū ad laborā-
dum. fugore enī torpent / calore ad
otia dissoluuntur / q̄c̄ dia osueuit
Fugore torpent. nos estus ad ega
soluit. Et sic delibib; temp' utq;
nare. **O**tia enī ita pigros faciunt
homines. ut fere omnia sua ne-
gligant / inculta relinquāt. **C**on-
filius sicut dixit. **P**agruū p̄gi
hominis trāsuū p̄ uineam stulti-
7 ecce totū; copuerūt ortite / si
fiac̄ enī eius copuerūt spine. et
niā lapidum destructa erat. q̄
cum uidissem. ap̄uū i animo in
exemplo didici disciplinā. p̄z i q̄
dormies et modicē dormitab;. p̄u-
rillum manus osceas ut q̄scas
et ueniet q̄ paulor egestas tua
et mendicatas / quasi uir amat
Et alibi etiam dixit. **C**usq; quo pig
dormis. q̄ osurges a sompno tuo
Inde ē q̄ cito osiliū tubuit dices
Plus uigila temp'. ne sompn' de-
ditus esto. Nam diuturna q̄es
uitus alimta ministrat. **E**t sene-
ca dixit. **S**tultū. ē. sompno delictū
7 mortem q̄rre. cū sompn' sic
assidua mortis mutato. 7 n̄m id
dixit. nullus michi dies potius
transit. p̄ntō nate natis studis
nō uacō sompno. s; succulo. et
culos uigilia fatigatos cadente
q̄ inope et castigatos d̄tineo. 7
salamon dixit. **N**oli diligē somp-
nū. ne te egestas opprimat ap̄
culos tuos / 7 saturate paribus

7 sompno fugato. corp' exēd'
ē / ita afficiend'. ut obedire q̄
filio rationi q̄ in sic ieremen-
dis negotus / 7 labore tollerato.
Cut tilius dixit. **C**ui enī trac-
tā ē corpus. ne aiō male pa-
reat. **S**icut seneca dixit. **C**ontēptus
enī corporis sui cū libertas ē.
7 magna ps libertas est. vñe
bñ comoratus. **N**emo enī liber
ē. q̄ corpori seruit. **C**ut id' dixit. ho-
nestum uile ē cū corp' nimis
carū est. corpus h' animi p̄d'
ē. ac pena.

De luxuria 7 luxurioso.
Luxurioso facto p̄ otia. p̄
quidum d̄m est. **O**tia si
tollas p̄re cupidinis arcus.
Contēpteq; iacent 7 sine luce
faces. **N**ō solum fugiendo otia
potes fugere luxuriā. s; etiam
fugiendo ip̄m actū luxuriā. **C**ū
dia consueuit. **Q**uali more
marris cedit inarora p̄bis.
Sede uenus cedit. iusta mag'
impta legit. **E**st aut luxuria
libidinose uoluptatis appetitus.
d' qua etiam cito dixit. **C**um te
d̄tineat uenis d̄p̄nosa uolup-
tas. **I**ndulgeat gule noli quā-
tis amica est. **E**t alit etia dif-
finit. **L**uxuria est res ap̄tibi-
lis. qua fugiendo fugam. et
seḡto p̄sequunt. **N**iamur q̄ ab
ea. **E**t nō. qd' luxuria n̄ tacū
peccat. s; etia publicat. **E**t sene-
ca in epistolis dixit. **C**ui etiam
dixit. **N**ich' luxuria tua tibi in

V

futuros annos intactū resuau
 etiam ouidius dicit Intitit a
 mor. mentis usu. dicitur usu.
 et luxuria dicit q notari. s. ititulo
 d' amicitia maloz homiu uitada.
 potia insup uitū iertie ofunū
 cur corpus unde cato dicit leg
 tiam fugito que uite ingratia
 fertur. Nam ai anim' languet
 sumitur iertia corpus Et etiaz
 qdam phs dicit auidam iertit
 dignaretis inq optaret. si aliqd
 ut inuitales man' ac pedes hiet.
 nuc aut cum omnia sint iertia
 q' eis uti nō uis. quate otū sem
 p fugiendū est. nisi forte otū ap
 pelles qn legis. aliter enī morti
 otūm opatur. ut seneca i eplis di
 xit. Otūm sū hīs mors est
 hominis uiu sepultura. ita ergo
 fugias otia.

De pigritia. 27.

Piger efficiens dicit enī sa
 lamō. Cogitantes rebulli sep
 thūdantia. omīs aut piger sem
 p e iegelitate Et alibi q fugus pi
 ger auid noluit. mīdicabit igitū
 egestate. et nō dabitur. Et alibi quile
 et nō uile piger. Anima aut opm
 tuū impingnabi Et alibi dicit. Leca
 iuna. leo utineribz sic hostium
 uoluitur in ardine sua. Ita pi
 ger in lecto suo Abscondit pig
 manus suas sub ascelis suis. et
 laborat si ad hos suos quertent
 sapientior tibi piger uidetur sep
 tem uis loqtibz snias Et alibi di
 pigrendo imitat sapre Et alibi.

Disoluta esuriet. Et licet piger
 p inercia longam uitam du
 cant n tam dicitur uixisse. un
 seneca i epistolis dicit. Quid il
 lum atuaginta anni uiuāt p
 inbertia exati. nō uix iste si in
 uita moratus est. n; sero mor
 tuus est. si diu nisi forte sicui
 xisse eum dixeris. quō dicitur
 atores uiuere. Et alibi id dicit.
Audaces fortuna uiuat. pig
 sibi ipi obstat. Et h dicit oia
 penitus eē fugienda. et tollenda
 non tū semp ceter eē inactu.
Cna dicit seneca. de formula ho
 neste uite. nō semp iactu sis
 si iertū animo tuo reqem da
 to. neqes aut ipi sit plena sa
 pientie. studis et cogitōnibz
 bonis. nam prudens nuq otio
 marcet. alā animū remissū
 habet. nuq aut solutū accele
 rat. tarda p plera expedie. dum
 molliat ardua exequat. fac
 enī qd. qua uia adredi debeat
 et cito singula. ac distincte ui
 det. Et inuidio. e. dicit qd caret
 alterna rege diuibile nō est.
B repat uires fella qz mībra no
 uat. Et inuicione di. Inēpone
 tuos iertū gaudia aiis. ut po
 sis animo q uis suffiat labiez.
 Et seneca dicit. iē. Inremediū
 cedut honesta solacia. Et qd
 animū exereat et ayon pdest.
O idem dicit. utiqz rephende
 di sūt. et q semp inqen sunt.
 et q semp qesat. Opes bonas

z diuitias iustas si potes tan-
tas honeste acquiras ut ex his li-
beraliter uiuendo diues reputeris
Nam ut ait tullius **H**is diues
est. cui tanta est p. ut ad liberalit
uiuendū ei sufficiat. **E**t ideo diu
honeste. quia n̄ ē utile ihonesta
diuitias acquirere. nam ut ait tulli
Quod honestum ē. id utile ē.
neq; utile ē ququam qd nō sit ho-
nestum. z nichil quod crudele sit.
utile est.

De usu diuitiarum. **¶**
diuitias autē acq̄sitas. sapiēt
eis utans. fugiendo auaritiā
z tibi alius qz bñficiendo. **V**nde ca-
to dicit. **U**tere questis opibus
fuge nom̄ auari. Cuius tibi diui-
tie profuit si paup̄ habundas. z
iterum **U**tere q̄sitis — s; ne uis
ari abuti. Cui sua consumē ai-
de est aliena secuntur. **E**t iterum
Utere q̄sitis modice cum sup̄tis
habundat. labitur exiguū quod
ptum est tempore longo. **E**t sene-
ca de formula dicit honeste uite.
Que hēs non apud te tamq̄ ali-
ena s; prote tamq̄ tua et dispen-
ses et utans. **E**t si in his bñ p̄u-
dens fueris. ubiq; idem eris. et p̄-
ut rex ac temporū uarietas erigat
ita te accomodes tēp̄ri. neq; te i
aliquib; mutes. s; potius aptes. sic
nim̄ q̄ cadem est. z cum in pala-
extendi. z cum ip̄ungnū restigat
Et certe siuid nomen auari fugi-
endum est. ita et nomen pdigi.
Vnde tullius dicit **I**mp̄tiendū est

s; diligenter z modate. q̄ ulti enī
patrimonia effunderūt. i cōsulte
largiendo. qd aū stultus est. quā
quod libenter facias. curare id
ut diutius facere nō possis. atq;
secuntū largitionē. rapine cur
enī dando egere cepit. alienus to-
tus manus in ferre coguntur. **I**ta
qd aī beniuolentia compande ai
bñfici ē uolunt. nō tanta assecūt
studia eoz qbus dederūt. quāta
odia eorum qbz ademerūt. **Q**uā
obrem. n; ita claudenda ē res fa-
miliaris. ut eam benignitas a-
perire non possit. n; ita resanda
ut omnib; pateat. **C**odiat ad h̄itē
is ad facultatē referatur. impro-
bus namq; consuetudinē uenit.
largitōnem fund nō h̄re. **C**ausa
largitōnis est. si aut necē est aū
utile. **I**n his autē ip̄is medi-
cilitatis regula optiā ē. auaritiā
ignorant modū utendi pecunia.
Ut seneca epistolaz dicit. **P**ro-
autē diuitiarū duplex est. primus
h̄re q̄ necē est. **S**ecundū primus
qd satis est. ut ip̄e dicit. **E**t ecce
auari ita claudūt suas pecunias
sibi. z alius eas de negando. ut p̄-
dicantur sepulce. q̄ ab illis h̄-
te ul̄ possesse. **E**t qdam sapiens
rephendit eos. dices. **C**ur homo
q̄ tuus es pauaritiā sepellis. es
enī. cur h̄s eris tu nō eris h̄s
Non ergo debes illas claudere l̄
sepellis. s; debes illis uti. nō ad
sup̄fluitatez. ul̄ ad delicias. s;
ad utilitatē. ne forte iducant
debilitatē corporis. **C**onidē seneca dicit

debilitatem nob induit celicie/
uelle ergo detes quod satis est/ et
ita habebis quod uelles/ nam ut
idem ait/ qd uult habet quiuelle q
satis est potest. **U**icq; eni usum
bonu; excedit. pondus est sup ua
cuum graue et fenta. **S**icut tãtas
possessiones acq; uere nō potueris/
ut ad libalē uiuē d' tibi sufficiat/
fm naturas uiuere studeas/ nā
si ad nām uixis. nūquā paup; eis/
si ad oppinione; nūquā diues eis/
Dixit eni qdam p̄s. **S**uns t̄ mū
do tm h̄e quantū sufficet nāe.
non multa debebit te congrega
re. 2. si satiffacere cupido uolueris
animo/ h̄ congregatis q̄cunq; itoco
mūdi ambitu o; tinerē diuitis.
sitis tamē semp; ardebit h̄ndi nō
eni in reb; uitium est. s; ianimo
Anim' eni solet uicari diues. nō
artha quāuis eius plena sit diui
tem manz. uidelo ditem. nō repu
tato. si eni te diuites facere uis/
nō pecunie est addend'. s; cupidi
tati detrahend'. **U**nd' matial' accus
ait/ cuidam suo amico/ qui uicā
batur rupili. **A**udio te rupili depa
uptate q̄rentem/ nō quod nulla
habeas. s; quia pauca tibi. **S**ic dicit
sapiens. **Q**uia nemo est paup; eo
qd possidet pauca/ s; quia plura ue
lit/ si paup; tati assensum p̄tere
studebis. si p̄ natura uiuere diue
eris. aspicio nudum q; te natura
creauit. **I**nfans i' mūdum tu
nich' intuleris. **E**t cato dixit. //
Comoda nature nullo tibi tem

27
pore d' erit. si contentus eo fuīs/
qd postulat usus. **E**t alibi idem dix.
Rebus et incensu. si nō est qd fu
ante. fac uiuas o; temptus eo q
tempora p̄tent. leto animo pa
uptatem ferias. **N**am ut ait se
neca in epistolis. **H**onesta qdem
res est/ leta paup; tas. **I**lla non ē
paup; tas. si leta est/ non q; parum
habet. s; q; plus cupit paup; est.
Cura paup; tatem. itaq; sic est
disponenda res familiaris/ ne pau
p; tas tibi honeri sit/ aut tu alic.
pauca tamē sūt. q; o; filio se suaq;
tecte disponat. ut idem dixit. **N**ō
ergo tam diuitie quam amor di
uitiaz i' culpa est. animū itaq;
2. cor tuum/ cura diuitiaz amo
rem talē o; p̄scas. ac domes. ut
te ip̄o contemptus sis. nam q; sibi
ip̄i satis est. cū diuitis natus
est. **U**t seneca dixit/ q; cum paup;
tate o; uenit. diues est. **E**t alibi.
Cum ēe letu p̄lectē. q; paup; tati
sue aptus est. et p̄ uo se diuitē
fecit. **S**ate uti paup; tate/ maxia
felicitas ē. **S**ic ergo animū tuū
o; p̄rimas adq; retinens/ ut tuo
statu bonisq; adeo tibi p̄latis/ o;
temptus p̄ maneat. alicq; sta
tus tuus tibi displicat/ semp;
maiora affectando/ semp; i' malo
statu eris.
Status eni hominis/ secundū
animū iudicatur. **U**nde seneca
i' epistolis qd enim refert. qual
status tuus sit. si tibi uidet
malus. **C**orib' namq; ē/ q; se misum

.No.

putat. nec est beatus. q se non
putat. **ut** sciates aut **S**ig res
tua tibi nō sufficiat. tu pueno fac
ut rei tui sufficiat. pccitas enī ne
cessitatū est remedium. ut medi
cina dampnoz. nā q pte sua dis
pendit. diu durant ei possessa. ut
qdam p̄s dixit. **E**t p̄mentā anī
cultas habet diuitias. nam ma
gne sunt diuitie. nō aipe diuitia.
Vnde etiam cato dixit. **N**e tibi qd
desit q̄sitis utere p̄e. ut q̄ q̄ est
sues semp tibi de eē putato. **E**t
alibi. **Q**d numū est fugito p̄uo
gāudere memto. tuta puppis
maḡ est. modico q̄ flumine fert̄.
Alibi. **d**espice diuitias. siuis aīo
eē beatus. Quas q̄ suscipiūt m̄
dicant semp auar. **E**t alibi. **p**au
ptatis honus patienter ferre me
mento. **E**t alibi. **D**ilige denari
um s; p̄e dilige formam. Cū
nemo sanct. n; honestus aipit
h̄e. **N**am ut ait seneca i eplis.
Conaiore t̄m̄to pecunia possid̄t̄
quam q̄. **E**t non debes aipe di
uitias. s; eas q̄tempnere noli
ita ut tibi cām maloz nō p̄eat
Nam id̄ seneca. **D**iuitie sūt cām
maloz. nō quia faciāt aliqd. s;
quia faaentes iritant. siuis
ergo h̄e diuitias. q̄tempne illas.
Nam ut idem seneca dixit. **V**uisti
ma ad diuitias. p̄ q̄tempnū di
uitiaz uia est. nam q̄tempnē
aligs omnia p̄e. omnia h̄e nemo
p̄e. **C**upiditas ergo diuitiaz
p̄entur repellitur. **H**ic tūli etiā

L
dixit. **N**ō est aut̄ ostentū. qui
metu nō frangitur cum frangi
a cupiditate. n; qui iunctū se a
labore p̄stent. uia auolūtate.
Quam obrem i b̄ uidenda r̄petu
nie fugienda est cupiditas. m̄
d̄ enī tam angustiaī tamq̄ p̄ui
est. quā amare diuitias. m̄d̄
honestus magnificentiā q̄. quā
pecuniā q̄tempnē. si habes ad b̄
ficiētiā libalitatē q̄ferre. //
Magnus etiā ē ille iudiciū q̄ cō
suū taliter ad̄cet. **V**o id̄ uirtus
nō ex audacia p̄up sit. etiā s̄m
seneca i eplis. **M**agni animi est
maḡ q̄tempnē. ac mediocria
malle. quā nimia. eo q̄ supflua
nccent. **S**icut segetē nimia sup
nit ubtas. sic ianu honore fran
gūtur. sic ad maturitatē nō pue
nit nimia fecunditas. **Q**uar. me
diocritas. magis aita diuitias
r̄ paup̄tat̄ optanda ē. q̄ n̄ietas
uel magnitudo. **V**nde salamon
ait in p̄. **I**ndiatatē r̄ diuitias
ne detens michi domine. **S**i s̄ h̄s
paup̄tatē. patient̄ tollent̄. s; di
uitias illas tibi subice. **V**nde
qdam sapiens dixit. **E**t michi
res. et non me rebus subicere
conor. **S**ic ergo animū tuū. et
cor tuum. et mentē tuam uicis.
Vt licet pecunia qm̄ careas. nō
tam pecuniā et diuitie te care
ant. dixit enī tūlius d'of. malo
uirum q̄ pecunia exeat. quam
pecuniā q̄ uiu. **N**am ut dixit
qdam p̄s. **P**ecunia si uita scias

ancilla est. sine las domina. **V**n
 oratus dicit.

Impar autem fuit collecta pecunia
 auq. pecunie ergo impare or n
 si uire te pecunia certe et omnis
 res quatu in se est. tunc sunt. qz
 hominu cu fce et create sut. **V**nd
 ait apostolus. i. epla ad timothe.
Omnis creatura est dei bona. respec
 tu tu possidentium eas. **Q**u ma
 la et male dnu. nam si a bono ho
 mine possideantur. tunc sunt.
Sicut a malo et malitioso et mi
 sero homine possidentur. male
 dicuntur. nam et uinu modice
 supru bonu est. ebrioso et sup
 flue bibenti malu est. **S**ponde cato
 dicit. **Q**ue potu peccas ignosce
 tu tibi noli. Nam cum nullu
 uim est. si culpa bibentis. **E**t io
 suare debes cariodou dictu. qui
 ait. **F**acilius est. ut acceret tesi
 tis quam recuset ebrietas. **E**bu
 enim ex biam e. i. ex miam
 i. ex mensura. et p absente repu
 tatur. et io seneca dicit. **A**bsentem
 lectu. q cum ebrio litigat. qz
 uinu non est malu. si ebrietas
Pecunia no est mala. si muni
 amor et cupido pecunie. **E**t certe
 si quis id sol. i. eos istanti. idui
 sis diuisa opatur. qz certam liqfa
 cio. fias aut obduat et sicut et
 humores soluit. et ta pecunia
 ab auaro possessa. illu auat.
 largu no decorat. pditorem ad
 paradiu et prodicem. et ad oia
 fere mala incitat. **V**n qdam

quidam phs dicit. **P**ecunia au
 ro supliciu. e p furo dno. paria
 diuim pditru. sic et apls ad thimot
 dicit. **S**uerebum auas peunab; q
 dem stulticia est. **H**us aut q sal
 ui fuit. i. nob utus est dei. **S**ic et
 eloqcia il sapiente hoie nald tra
 est. **I**n il sapiente uo pessima. **I**n
 sapiens dicit. eloqcia suu sapia
 gladius est in manu furiosi. et
 uirtus il sapiente bai est. **I**n in
 sapiente uo pessima. **V**n sapiens
 dicit. **S**it sine sapientia piculo
 sa est temeritas imputanda. **Q**re
 macialis dicit. uirtus studio ni
 mu cussie laboras. **S**ur absq
 modo nom hater uirtu. sic etiam
 omis dies boni fut. ut in genesi
 ligitu. **C**u diuisit deus lucem a
 tenebris. et diem anate. **E**t ma
 li dnr dies p malicia et misia
 hominu. ut expites dicit. qz
 domui ieuagelio dicit. **S**ufficiat
 diei malitia sua. **E**t apls dicit.
Redimam temp qm dies mali
 sunt. **S**ate te bonu. roma ap
 te bona dicent. na ut dicit qda
 phs. **N**ich e ho bonu sine se to
 no. **S**i g bonus fueris. omib;
 creaturis licite uti potens. si no
 abuti. abusus eni. ul supfluous
 et malz usus est rephatus. et n
 solum i mal. si etiam il bonis re
 bz. **S**eneca testante q ait. **S**tonax
 rrua nimia o suetudo pessima
 e. **E**t h ideo quia usus ul sup
 fluous usus ex libidine pcedit.
 ul libidine in ducit. **Q** omio

Lineam libido est impta uoluntas utendi creatura p se usus certe omniu tr. hominibz est ad hoc ocellus. s. abusus. ul' usus supfluus penit' est iedict' **C**ur optime notauit beatus aug' i' mone suo q' legitur. in vi. ferra. p' pen. qui sic inapit' no solum in nono r'c. pecunia g'uti potens. s. sillam hes ne uilis si' has eam uile. **C**na dicit qdam phs si pecuniam huius necesse est ut te ipm ul' pecunia has uilem. et impa tibi. na scriptu est. **C**impare sibi maxam est ipui. r'cor tuu et aiām. mitez q' tuam talr possideas. ut h' difficultim opus sit se ui' ceie. tibi tam in pando te talr in cas. ut te ipō otemptus sis. s. bz natura uiuas diuitem q' te faas. paup' tati a sensum p'ltando. r' naturalr uiuēdo pecuniam etiā otemptendo. tuipia q' luca uili pendendo. q' nō solum sūt otep' nēda. s. etiam sm leges ab eredi bz sūt extorq' da. iniq' sunc acq' sita. r' non iniq' retenta. ut luca meretrices. **C**uedam uō iniq' retenta sunc. r' nō iniq' acq' sita. ut sup habundantia p'end'. qdamat' **C**uiq' sūt acq' sita. r' iniq' retenta u' ulura. rapina. r' ideo nō sūt tenē da. s. restituenda. ut uia p'clam ant. **C**uilibz de suando p'dicta se diuites facere poterit.

De guerra uitanda. 27.
Nisi forte in guerra sit ostitutu' te eni quatum aiq' sic diue'

oportet illum si ignera p' seue r'auit. aut diuitias aut guerras p' deie. aut forte utruq'. **C**q' qdam phs dicit nemo i' guerra ostitutu' satis diues ee potest.

Si eni paup' e' guerra nullo m' sustinere potest. si aut' i' diuitis multum habundat. i' sup' tibi m' to magis habundabit. **C**nulle e' sūt opes ut in uidetur. q' sup' tibi guerre sint sufficētes. nam sic omis qui peccat. quāto maiores sūt. famosius am' huc. scdm m' t'ialem. q' ait. **C**omnis hō am' tanto famosius in se. quātū si qui peccat maior b' habet. **C**ra homo in guerra ostitutus. q' to est maior. tanto maiores sup' illum facere op' r' si guerra forte amiserit. maiori am' s' iacebit. **C**unde dcm est. excelsis faalius nocet cāus. r' ilucano dicit. **C**num da fator' fies. sumusq' negatus. stare diu nimiq' graues. sub pondere lapsus. r' martial' ac' dix'. **C**altior ascensus. grauior ruina plerq' est. r' nō solum diuitie p' dūtur. p' guerras. s. etiā padisus. r' amor dei. et uita plens. r' ami ci r' nota. paduerda. guerre fortu nā taliter amittitur. qd' lao p' dictor' omia mala succedūt. r' ad iferna aiā hois uita uia p' gē mollitur. **C**amore ita q' dei. et timore tātōz maloz guerra q' tum aiq' potes uitare debes. tu tibi seruando. r' alius relinq' do sua. nam ut ait senec' **C**rima

discordie est commune suuz fa
ce. Et iter quietissima uita
agerent homines interis / sidi
o her uerba inter se omis collent
s. meum et tuum. quod facere po
tis / si etiam dei mandata taliter
suaueris / qd nemini facias. qd
fieri no uis / et omnia facias alius
q ab alio tibi fieri uis. Et dicit
domi ieuangelio Omnia qcuq; uul
tis ut faciant uob homines. et
uos facite illis simili. Et h e l
nalis / q; qui no seruat circa omis
facere pponit. Carodoro testante
q ait / q sine l. uult agere cu
toz disponit reg quallare / et si
forte aliqua ex causa alicui in
uitus offenderis. Excusate stu
liu utaris. Qui ait. Videndu
e excusate adulus eos quos in
uit offendens qcuq; possis. qd id
quod feceris necesse fuit. nec alit
facere potueris. ceteris q opib;
et officis e. id qd uolatu est con
pensabis. Et siuis guentia fuger
nitatis omib; placere. qd facere
potens. s. in sciatem / q ait. Oib;
placere potens. sigessis optima
et lauitis fuens pauca / no in ta
tam uoluntate omib; placen
di habens. ut fauorem populi
p malas artes acqras. ait eni
Teneta. plaris fauor mal' artib;
qr. Unde qdam sapiens dicit.
nuq; uolui placere uulgo. que
eni uulgus nouit / ego nescio.
q eni scio / uulgus ignorat. Et
nota q simulas placuit in

ta tua / tibi ipi placere no poterit.
Que dicit qdam pbs / et siuis uita
guertam / n ames piculu. Na ut ait
salamō. q amat piculu ieo pibit.
Et signeriam uitaie d' siderias /
uita et fuge lites et otemptas / p
ut comode potes. Nam ostendere
cum potenti piculosu e cum
pau dubium / cu; minoru uecu
Et statuas etiam uitaie bellige
ros. et omis alios quos tibi dicit ui
tandos. s. in titulo de amicitia
maloz hominu uitandi. Et ibi
nota p eplam apostoli. faz ad thi
mot. caplo b ait. et i superiorib;
capitulis. Et si alios malos uitaie
debes / te ipm cohaere pmi / et cor tu
um opime. et lingua tua talit o
pescet. Et tuas turpes cogitates.
turpia q; dea et facta in te pue co
rigas. et fugias. Et in martialē q
dicit. Caudam sui amico / q uata
batur pbus. no bn uiuete te p
te fuisse refertur. s. sine pcedo
qreie etiam homine / s. sine pcedo
repute nullam ualebis sine al
homine. hoie tu repute uelis / ib
ad cultos. calles laa deua mudi.
Pecm teai est o scia culpa teme.
Et fugias alios. tu te fuge p
mitus ipm. Alterius census. ce
lor et esto tuus. Mens me hoies
omis fuge turpia coz. tu teai ha
bitas refuge facta tua. et ad corr
ptoz tu has / aut ualde amic.
aut ualde inimic. Et qdam sa
piens dicit. Oculos et aures uul
gi. malos testes ee puta. Et ai

No dubia contencionu

dicat et nunquam inuicem discor-
die ate incipiat. Nam ut dicitur
dam p[ro]p[ter] temp[or]e ab alio discorsio
incipiat ate aut[em] reconciliatio.
Nam ibi semp[er] e[st] uictoria. ubi e[st]
discordia. et falso in proverbijs di-
xit q[uod] iuuenit[ur] pax co[n]silia seq-
uitur eos gaudiu[m]. Et seneca in
epistolis dicit. discordia pue re-
crescunt discordia maxime di-
labunt. Et in principio deles
obstare guere. et cuius malo ut
legitur i[n] o[mn]i d[i]o de remedio
amoris q[uod] ait. Principis ob-
sta. seu medicina patitur. Cu[m]
mala plonq[ue]s qualuere mo-
ras. Et alibi idem dicit. Et
Dum furor incursu est. cur-
renti cede furori. Difficiles
aditus imper[ator] omnis habet.
Stultus ab obliquo q[uod] cum de-
scendere possit. Pugnare
i[n] aduersas ut natacora quas
Et alibi Dum licet et modica
gunt p[ro]ordia motus. si piget
in p[ri]mo limite siste pedem.
Et no[n] solum guere uitare
et fugere deles. si etiam bellu[m]
q[uod] co[n]te guere osueuit. Et
nilo fortius est uitand[um] et
quo p[ro]p[ter]a ait. dissipat gentes q[uod]
bella uolunt. bella enim p[ro]p[ter]
cum d[omi]no et malo suo d[omi]nare
osueuit. Et salamon dicit
Quiq[ue] sunt q[uod] p[ro]p[ter]a d[omi]nant.
licentia. lux. fames. bellum
ad ultim[um] uulgi. i[n] p[ro]p[ter]a ad res

cietas sola constiguit necessitas
Et necessitate et indigentia.
B. Alium igitur et guerra p[ro]
ducunt homines ad neces-
sitate[m]. et sic ad m[er]ita et ad
omnia mala. Et uita et puer-
bui dicit q[uod] necessitas no[n]
habet lege[m]. et seneca dicit. Ne-
cessitas regentem m[er]ita facit.
Et iterum necessitas ab ho[m]i[n]e que
uult i[n] p[ro]p[ter]a. Et it[er]u[m] omnia expi-
ri. necessitas subicit.
Et canodorus dicit. necessitas
modata no[n] diligit. et alius di-
xit. Magna necessitate cogit
etiam honestus ho[m]o. latinas ad-
re. Et ait. est una d[omi]n[us] ad uer-
sitate[m] huius seculi graui-
orib[us] lib[er]o animo ho[m]i[n]i q[uod] neces-
sitate cogit et sibi subueniat re-
quere inimic[um]. Et h[oc] id[em]. quia
ut ait canodorus. grauior[um]
insidias antiq[ue] adu[er]sari. sub-
m[er]it[um] q[ui] eius bona suscipim[us].
Fugias ergo guerra[m]. et omnia
q[uod] indigentia et necessitate in-
ducunt. Et eni[m] canodorus. In-
digentia uilte fugam. q[uod] sua-
det excessus. Et iterum dum ma-
xim[us] necessitas tollitur.
petrandi habitus auferitur.
Nam p[ro] necessitate puenitur ad
mendacitatem. misabilis in-
dicantis o[mn]i d[i]o. na[m] si p[ro]p[ter]
pudore osunditur. et si no[n] p[ro]p[ter]
egestate osunditur. s[ed] ut
mendicet necessitate osellit.
Indi gnatur. m[er]ita in

pcat. **Q**uod salation dicit me
 lins est mori quam indige.
Quia no tam plun nris est
 at pungna quam utus pau
 coz. ut qdam sapiens dixit. p
 spicere oz impice. q tellum
 iuuet ut iura iuter. na et
 casu. dicit **T**rata ciuitas. q te
 llum impice timet. alius no
 dicit. si pacem diligis. telli no
 feas mtones. **V**anus eni eunt
 est telli. **Q**uod uidas madateus
 dixit. no in mltitudine exici
 uictoria fit telli. s. de celo est
 uirtus. facile ei e deo a mltis
 paucos liberare. r sup mltos
 paucos uictoriaz dare. **E**t dicit
 dicit ad pbi. que cu lapide i
 terfecit. **E**t nouerit uniuersa
 terra h. quia no ingladio. m
 inasta saluat domum. **I**pius
 e eni tellu. **S**. rideo in bello mari
 mu est piculu. **E**t ut dicit sa
 pies. **N**umq piculu sine pi
 culo uiatur. quare telli picu
 lum roma picula uitanda
 sunt. **N**am r tilius dicit. **S**i et
 fugiend est etiam illud r curid.
 ne offeram nos piculis sin
 ciuita. quo nich potest ee stul
 tius. qua p radeundis picul.
 osuetudo inmitada est medico
 r. qui leuie egrotantes leu
 ter curat. grauorib; an mo
 bis piculosas curaciones r aa
 pices adhibere coguntur. **Q**uod
 in traqlo tempestates adtilas
 optare demas est. subuenit

autem necessitati quouis mo
 qua uis ritee sapientis e. in
 bello ete abomib; moro expet
 petari pot. **N**a inactu est quo
 moro te expetet. tu eam omi
 loco expecta. **M**axime in bello. ut
 sapiens dicit. **Q**uare tili dicit.
Tellum ita uitand est. ut nulla
 causa suscipiatur. n causa neces
 sitatis ul pacis bnde. ul i infu
 scipias calib; **D**icit eni tili. **S**i
 sapienda qd sunt tella ob ear
 causam. ut sine iuria impice
 uiatur. **E**t alibi idem dicit. //
Tellum aut ita suscipiatur. ut
 nich aliud nisi pax qita uidet
Pax enim semp est affectada. q
 nullas ilidias habet. **V**n idem
 tilius dicit. **M**ea q d' snia. pax q
 nich sic habitura ilidiaz. semp
 est osulend. **E**t alibi icelligi pot.
Nullum tellu e uislu nisi qd
 aut reb; petitis geratur. aut d'
 nuatiu sit an. r indicu. **E**t ali
 idem dicit. **O**ccidi pulatu est. si
 ignominiose suis. **D**e **s**perand
Et **m**unitione faciend. **27**
Et no. quod longa pparatio
 belli. celem uictoriaz facit.
Sic idem tilius dicit. **E**t etiam
 casiodorus ait. **N**umq qpe
 tunc efficitur pualida. si diuini
 na fuerit cogitace rborata. oia
 subita probantur incauta. et
 male ostructio lai tuc qz qu pi
 cula formidantur. **P**res ergo p
 lioz bn disponitur. quoc in pi
 ce tractat. nam ut id ait **M**u

initio semp tractanda est idtio.
quia tunc male queritur cum
necessaria iudicatur. Omnia uero
deliberata sunt robusta, et non
solum in bello. Et etiam in omnibus
aliis rebus diligens praeparatio
adhibenda est. Unde id tuli dicit
Cicero, quendam qui accedit caueat
ne id modo confideret, quod illa res ho-
nesta sit. Et etiam sic habet efficere
di facultatem in quo ipso confid-
endum est, ne aut temere despet,
propter indignitatem, aut nimis confidat
propter cupiditatem in omnibus aut nego-
tiis prius quam agerentur, adhi-
benda est praeparatio diligens. Idem
autem dicit supra, guerram quam tu
cumque potes uitare debes. Quia
propter malitiam, et rapinam, et uolentiam
iniuriarum, quae nullum in
uitari potest, duobus autem modis
tulum fit in iniuria, id est aut uir aut
fraude, fraudis quae uilipendit, uisile
omnis esse uidetur. Utique ab homine
alienis simul, sed fraudis est hodie
dignitate maiore, contra autem iniurie.

Nulla capitalior quam eorum tunc cum ma-
xime fallunt, id agunt, ut tui
uiri esse uideantur. Vnde si guerram
propter praedicta uitare non potens, uiliter
age sciendo, quod secundum uiam et ra-
tiones utiles te defendere potis.
Nam dicit lex, Aduersus periculum
naturalis ratio praemittit se dese-
dere. Inimicum est defensio praemittitur.

De guerra et defensione facienda.

Ut etiam ante tempus uolentem
occidit praemittitur. Unde alibi

l. dicit, melius est in tempore oc-
currere quam etiam post uindictam.
Et alibi etiam lex et decretales di-
cunt, ut uir repellere omnes lege
omnia quae uia praemittit. Et in
tunc uir repellere licet, quod si aliter
periculum uitare non potens, homines
caudisti, pleges, et uia nullo in
punieris, nam et si auerteris uel
hones in se commiserit. Et ag-
gros mortuus fuit, altero se dese-
dente sine compositum iacere dicit.
Unde etiam alibi, l. dicit, id qui
ob tutelam sui corporis facit id
recte uir fecisse. In defensione
facienda, caute te custodias, non
enim bene pugnat, qui uoluntate su-
pandi alium sed nudat, scriptum
est enim, Ita alium uulneris, ne
tibi pateas ad plagam, et si exte-
das brachium iudas ne tibi lacus
denudetur, nam omnis similis pe-
unt, qui impite et grauius pugnat.
Et nota quod quod aduerso uic
lao duplex sumit dicitur, et cum
hoste, et cum hoc lao ut quidam sa-
piens dicit, Resistere ergo, uo-
lentie et iniurie, taliter tibi
praemittitur, ut a quibusdam dicitur.
Quia et culpa non resistere in
iurie, si fieri potest, quam si pariter
tes, aut amicos, aut patriam
relinquat, tutelam tamen tuam cor-
poris detes inotinenti, et cum mo-
deramine in dicitur tutela, ut si
si telo, quis te uiderit, uolens
ad tutelam tuam, et non ad uindictam
tam uult tuam ante uas illud.

V

telo pcutere potens ad tutela
tam: no ad uindictam. **S**icut bella
suscipienda sunt: manu d'atans
est p'fide catholica. na sicut fides
nr'm scitu e' debet. sub quo da
udunt om's uirtutes. r' stuta a
minido pugnare debemus. **D**e q'
etiam dixit ap'ls i'e. ad eph. ar
co. fi. sum'tes scitu fidei i' quo
p'ois om'ia tela neq'ssum'e exti
guere. r' de qua etiam d'm est.

Prima petit campu dubia s' for
te duelli. pugna fides / agili e'
bida uultu. **H**ic p'fide tella su
suscipienda sunt: manu etiam
decedat' est. r' potius est mors
tolleanda qua fides dereliqu' da.
sicut arulus r' pugnatore / et i'
finita sancti p'fide morte susti
nendo pugnantur. **H**ic ergo i'
p'ustitia usq' ad mortem detet
tandu est. **I**hu suac testante
qui ait / p'ustitia agonizare p'
anima tua. r' usq' ad morte. eta
p'ustitia. r' deus expungnabit
p'te i'micos tuos. **D**e morte n

De metuenda s'z. r' p'p'enda. 27.

Non e' in talibz mors metu
enda. nam ut idem ait me
lior est mors / qua amara uita.
r' reges etna q' langor p' seueris.
No eni uiuere bonu est. s'z v'n
uiuere / unde totu uite remediu
e' / mortem o'tempnere. nich' triste
est. cum hui' metu' effugim'. v'n
aito dixit.

Ne timeas illam q' uite est ul
tima finis. cui metuit mote

q' uiuit p'dit id ip'm. **E**t inq'
metu leti na stultu e' tempore
i' om'u. Dum metuas mortem
amitte gaudia uite. **E**t iter / ml
tum uenturi / ne aues tempora
fati. Non metuit mortem / qui
scit q' tempne uitu. **E**t q'daz
sapiens dixit. **M**ortem o'tempnis u'
Omnem metu' uiuas. et alius dixit

Effugit mortem q' eam o'tempnit
Timidissimu q' q' conleqtur
Et martialis dixit. **M**ortis pau
le timor tibi uite comoda collic
nam mortis uiuas. du metue
do pis. **I**nter nature supnas
numera mortez. **T**e d' morte
metus sollicitare neq'd. **E**t aliu'
dixit. **E**t uitare neq's o'festum su
stine mente. Sic q' diu fuit
mors tibi mitis erit. **N**on ergo
nimis debes timere mortem. n'
etiam ueligiue temp' mortis

Nam ut ait seneca p' eundi scire
temp' assidue est mori. **E**t ubi
omnis uite metus est / mors est
optima. **I**nde etiam carodorus
dixit. **N**o eni est p'ui' tormitus ad
uersus aliq' formidare u'etuz /
du' semp' extimatur / enig'e q'd
timetur. **Q**uare seneca dixit. **C**ru
delius est semp' timere mortem
q' mori. sicut ergo bn uiuas /
mortem o'tempnas. ut cum ap'lo
dicere ualeas. **C**onchi uiuere r'
est r' mori luctu. **E**t p'dictis ita
q' colliguntur. **I**n quot r' i' qb'
casibz bella suscipienda sunt r'
manu decertand'.

Nam ut ait seneca p' eundi scire
temp' assidue est mori. **E**t ubi
omnis uite metus est / mors est
optima. **I**nde etiam carodorus
dixit. **N**o eni est p'ui' tormitus ad
uersus aliq' formidare u'etuz /
du' semp' extimatur / enig'e q'd
timetur. **Q**uare seneca dixit. **C**ru
delius est semp' timere mortem
q' mori. sicut ergo bn uiuas /
mortem o'tempnas. ut cum ap'lo
dicere ualeas. **C**onchi uiuere r'
est r' mori luctu. **E**t p'dictis ita
q' colliguntur. **I**n quot r' i' qb'
casibz bella suscipienda sunt r'
manu decertand'.

Omnis causa pro quibus bella suscipienda sunt manu dextera uidelicet pro fide seruanda. pro iustitia manutenenda. pro necessitate causa. pro pace habenda. pro libertate seruanda. pro turpitudine uitanda. pro uolentia repellenda. et pro tutela sui corporis facienda. alia uero non est dextera manu.

Umaxime alicuius uirtutem ut Seneca seplis dicit. Stulta est et minime uenies litato uirtute. occupatio extendi lacertos et dilatandi uirtutes. licet enim quilibet meliorare debet quia ut ait Cato dicitur non aliquid in mundo potest esse fortuna. quam licet non augeat gloriosa notitia. Vita in litteris potius consistere debet in cogitatione utili quam in occupacione uirtutes corporis extendendi. Seneca testatur quod ait. Cato homini et erudito uiuere est cogitare. licet in sapienter animo tamquam baculum in fumo corpore repositus est. ut quidam sapiens dicit. et haec omnia praedicta sunt facienda cum moderacione. ait enim Cato dicitur.

Modus ubique laudandus est non sunt facienda cum excessu. Cuius enim discepat appetente quod se pro excessu nutritur iudicant. ut ite Cato dicitur ait. nec etiam sunt facienda cum scelere. ait enim Seneca. Nunquam scelus iudicandus est. nec etiam sunt facienda ad uindictam.

Undicta uero officio iudicis ul' cuiuslibet tenet ul' ad iudicem habentes circa uindictam faciendam.

Undicta. Unde dominus in euangelio dicit. michi uindicta. et ego retribuam. de iudice non habent uis dicit per apostolum dicitur. Iudex non sine causa gladius portat.

Iudex debet esse malefactorum ira. Et tunc subditi omni humanae dicitur pro deum siue regi tamquam excellenti siue duabus tamquam ab eo missis ad uindictam. quia non faciendo uindictam. etiam omittendo uehementer peccat. Nam quod dicitur.

Iudex qui dubitat ultimum multos in peccatos facit. et alibi. Iudex qui non occupat peccatum. peccare impunit. Nam et alius dicitur. Crimini indulget. securam audacia excusat. Quod iudex est amalefactoribus timendum. apostolo testante. septima ad romanos. ubi dicitur. Si malefactoris time. Atoms autem hominibus amandus est pro quod timendum.

Undem paulus dicit. Principes non sunt timere boni operis. sed mali. Vis autem non timere potestatem. non fac. et habebit laudem. et illa dicitur. Minister est tibi in bonum. hoc autem intelligo siue sic non iudex. siue malus. nam et pilatus malus iudex erat. potestatem a deo habebat.

Undem eadem dominus dicit in passione sua. Non habes potestatem. ad uertus me ullam nisi datum esset tibi desce. non ergo nimium tuleris. si spiritus habentis potestatem superuenit in te. locum tuum ne dimiseris. Cuiusmodi autem cessare faciet peccatum maximum.

Undem eadem dominus dicit in passione sua. Non habes potestatem. ad uertus me ullam nisi datum esset tibi desce. non ergo nimium tuleris. si spiritus habentis potestatem superuenit in te. locum tuum ne dimiseris. Cuiusmodi autem cessare faciet peccatum maximum.

Undem eadem dominus dicit in passione sua. Non habes potestatem. ad uertus me ullam nisi datum esset tibi desce. non ergo nimium tuleris. si spiritus habentis potestatem superuenit in te. locum tuum ne dimiseris. Cuiusmodi autem cessare faciet peccatum maximum.

Undem eadem dominus dicit in passione sua. Non habes potestatem. ad uertus me ullam nisi datum esset tibi desce. non ergo nimium tuleris. si spiritus habentis potestatem superuenit in te. locum tuum ne dimiseris. Cuiusmodi autem cessare faciet peccatum maximum.

Ec nota qd' amodius dicit. ta
 diu enim iudex ee dicitur qua
 diu iustus putatur. quia nomi
 quod abeqtate sui p' supbiam n
 t'it. **E**t nota q' iuste et digne
 iudex potest et debet iudicia facē
 r' occidere sceleratos / ac latrones
 publicos / r' homicidas / et alios
 similia p'petrantes / ut p' iustit
 tas auctoritates ueteris et no
 ui testamēti pōt probant. Nam dicit
 illegit moyse. **V**rbaru' r' malefic
 non patiaris uiuere sup' terram.
Et alibi q' maledictio patris ul' ma
 tris. morte manatur. s' h' uicia
 dicunt legem moyse datur ad i
 alolo r' iudicia corporale nō ee fa
 cienda. n' iudicem iudicet r' im
 p'iu h'ntem posse de iure occide
Et dicit iudicem corporalem ad
 solum deum p'tine. allegantes
 p' se uerba domini q' dicit. **I**n iu
 d'ictam r' ego retribuā. r' si q's tibi
 percussit **maxillaz.** perige ei r' aliam / r' si q's
 abstulit tibi tunicā da ei r' palli
 um. **R**illam aliaz auctez. nolite
 iudicare r' nō iudicabimini. et
 nolite q'dēpnate / r' nō q'dēpnabi
 mini. s' certe p'raue itelligūt p'
 dictas auctoritates. **N**ā sicut in
 uno corpore multa mēbra sūt. n'
 tū eūdem actū h'nt. **S**icut beatus
 paulus dicit. **I**ta inter hoies
 distincta sūt officia. nā aliud
 ē dictū religiosis. **E**t aliud in
 seculo manentibz. aliud autē
 iudicibz religiosis. dicit ē. si q's
 abstulerit tibi tunicam. da ei

percussit

r' pallium. **S**i q's percussit tibi ma
 xillam. perige ei r' aliam. **A**d dō u'
 manentibz etiam bonus dicitur est.
 u' u' repellat omēs leges. omnia
 q' uia p'damāt. r' q' ob tute
 lam sui corporis facit. id recte
 fecisse uidetur. r' meli' ē in t'p'ac
 curē. q' post exitū iudicare. dū
 tū ad iudicem n' fiant p'dā ut
 supra dicit ē. **I**udicabz u' dicit ē
Iudicabz nō. iudex n' sine cau
 sa gladium portat. et cetera que
 supradicta sunt. r' etiā illis est dic
 tum. **N**olite iudicare s' faciē
 s' iustum iudiciū iudicate. **S**i
 enim peccatū eet iudici recte iu
 dicare nō dixisset p'p'ia. **S**ine uti
 q' iusticiā legitimum recte iudica
 te filii hominū. **N**ec apostol' dixi
 s' iudex nō sine causa gladiū
 portat. s' dicit ee iudex maleficōz
 r' uiaz. nec dixisset beatus petrus.
Anote s' dicit oī humane creatu
 re p' d'um. sine regi tamquā
 excellenti. sine duabz tāq' ab eo
 missis ad iudiciā maleficōz
 ad laudem uero bonoz. **I**ntelli
 go ita q' p'dictā auctem. nolite
 iudicare. s' s' in. vi. ad m'ndis q'
 iudicio necia s'c.
In iudiciō enī mō iudicō. **S**u.
 p'ncipalr sūt necessaria. **V**idelz
 sciā / iurisdicō. iocanato. deli
 beratō. iusticia. amor d'ni. et ne
 cessitas. **S**ciā i iudicō necia ē.
Salone testante q' ait. **C**an' iudi
 cū. p' iusticiā. r' an' q' laq'us. **I**e
 dyce. **C**at' iudex. q' p' iusticiā ma

iudicauit tunc. sic et iudex q p
 impia male letuit. tunc. vnde
 leges nre dicit. iudicatio est ne
 cessaria iudicando. Nam et ipi
 ipi iudei dicebant pilato. nob
 no licet occidere qquam. quia
 no habem iudic. alicqn sua
 nulla eet. ut pote ano opeteti
 iudice lata. ut leges clamant.
Hoc anato etiam i sua e ncia.
 i. rationis inqstio. nam bn ad
 hita ratio quod optimu est duc
 neglecta no. multis iplicatur et
 iorib. **S**ic qdam phs dicit. Na qd
 ratione caret. non pot ee dicit
 num. qui eni ratione secum po
 tat. totum mudu uiat. vnde q
 dam sapiens dicit. siuis uiat
 totum mudum uiat. vnde q
 sapiens dicit. sicut te ratio
Deliberatio etiam iudicio e nece
 saria. cum deliberate em et sin
 festinata. et ita procedend est ad
 iudicium. deliberate ei ualia mo
 ra est tutissima. optimi ei iudi
 cem extimo. q cito intellit. et tunc
 iudicat. In iudicando emi crimi
 nosa est celitas. vnde dia. osue
 uit. mora omis hodie est. sicut fac
 sapienter. **S**alibi am est. duo se
 contraria iudicis. festinata et
 ita. **S**ic etiam tili dicit. nuqua
 emi iustus qui a credit ad pena
 mediocritatez illam tenebit. q
 est inter nimiu et par. vnde etia
 lex dicit. quod iudex pondatas dz
 ferre suas. et frequer ptes int
 rogare. an noui aliquid addere

uelint. **D**ominus etiam cu mli d
 phensa i adulterio ducta eet
 ante eum digito saulebat in fia
 et post deliberatez eleuato capite
 sniauit dicens. **C**uiusq am e
 sin po pmo team lapidem uti
 at. **E**terum de liberando saulebat
 ita. et postea eleuatis oculis dixit
Cosuliet ubi sut q te accusat. et
 illa dixit. nemo domine. **E**ille r
Sinullus te accusat. nec ego te
 otemptabo. **I**ustitia uo ncia e
 i iudicio. quemadmodum dicit. dia.
Ante iudicium para iustitiam. et
Timor etiam domini e iudicium sa
 pientie. **S**ic phs dicit. nam tanta
 est confusio legum. et actor. ac
 decretaliu. qd ad iudicand. uix
 memoria homiu suffiat. **P**er lex
 dicit. ouis memoriam habere.
 et i nullo penitus peccare potius
 e diuinitatis quam humani
 tatis. **S**uehemter timo est. ne
 forte diuinitas in nobis no sit.
 necessitas uo incutere debet. in
 iudicio. post qua uoluntas. non
 enim dominus pilla uerba. noli
 te iudicare exclusit necessitatem.
 s; uoluntatem. q. d. no iudicatis
 ex uoluntate. s; cum necessitas
 subest. iudicare potest. is. ut. s
 dan. e. nolite iudicare scdm fa
 ciem. s; iustuz iudicium iudicate.
Simile nolite. est cum dicit. no
 lite iurare omio. no emi exclusit
 ibi necessitate iuradi. s; uolunta
 tem. q. d. no hatis uoluntatem
 iuradi. s; ex necessitate iurare

Timor domini est necessarius iudicio. qz

Ergo potius e diuinitatis q humanitat

V

potestis. Recte enim iuramentum
 prestat si tres comites secum habeat
 scilicet ueritatem, utilitatem, et necessita-
 tem. **U**nde apostolus in epistola ad
 hebreos dicit. **H**abere namque promit-
 tens deus. **Q**ui nemiem huius p-
 quiritaret iurauit per semetipsum di-
 cens. nisi benedicens. **Et** sub-
 iungit. **H**omines per maiorem sui
 iuramentum. **R**omus quod uisus eorum
 finis ac confirmatio est iuramen-
 tum. **U**nde angelus domini iura-
 uit per uiuantes israhel. **Et** dicit
Iurauit dominus et non penitebit
 eum. **S**ile nolite enim cum dicitur.
Nolite addere agrum agrum
 domui domini. **N**am nec ibi ex-
 cludit dominus necessitatem uel uti-
 litatem, sed uoluntatem, et nimiam co-
 rdis appetentiam. nulli enim sunt
 religiosi qui non addant. quibus do-
 mum domini. **N**am si tres mi-
 nores. uel predicatorum non habent
 ecclesiam appetentem. ad augmentum
 fidelium addent ecclesie sue. et si non
 haberent cognationem uel refectorium
 adderent predicta domibus suis. et
 cludit ergo dominus per illud uerbum
 nolite tantum modo uoluntatem
 nimiam et superfluitatem. **S**ile nolite
 est cum dicit. **N**olite cogitare de
 crastino. nullus est enim in mundo
 qui non cogitet de crastino.
Et simile. nolite est. cum dicit
 nolite diligere mundum. nam ea
 que in mundo sunt. nullus certe
 uiuit qui non diligat que in mun-
 do sunt. **N**on ergo exclusit ibi ne-

maiorum

cessitatem. uel utilitatem, sed nimiam
 uoluntatem. uel cordis appeten-
 tiam. sic et apostolus dicit. dicit
 si affluant nolite cor apponere. non
 enim exclusit diuitias. sed cordis ap-
 petentiam in diuitiis. quod potest perpendi
 per id quod dicit. omnia possidentes. tan-
 quam nichil habentes. sic ita que intel-
 ligitur uerba domini. **N**olite iudi-
 care. si non habetis peritiam iudica-
 di. atque scientiam. quod non de cultis
 uel dubius. **I**tem nolite iudicare
 si non habetis iurisdictionem. et nolite iudi-
 care. cum rationem. et sine iracundia. uel
 obmissa iracundia. et nolite. uel sine
 deliberatione. uel cum festinatione. **I**tem
Nolite iudicare iniuste. et cum ius-
 titiam. et nolite iudicare sine timo-
 re domini. et nolite iudicare si non habetis
 uoluntatem iudicandi. nisi tamen domini
 cum necessitas subsit. uel utilitas.
Et si ita feceritis non iudicabimini
 uel deprehabimini. per iudicium uestrum.
Imo meritum habebitis. **E**t et
 testis beati philippi testante. qui ait. **T**estis
 qui custodit iudicium. et facit ius-
 titiam omni tempore. **N**ec etiam po-
 sunt dicere. prefati heretici. legem
 moysi datam esse ad iacob. et moy-
 sem malum fuisse. nam si moyses
 malus homo fuisset. non appella-
 retur. in apocalypsi fuit deus. **E**t
 silex moysi esse mala. et ad iacob
 data. non dixisset beatus paulus
 in epistola ad hebreos. **E**t moyses. quidem
 fidelis erat in tota domo eius. tanquam
 famulus in testimonium eorum. quod non
 erant. et non tamquam filius in do-

mo sua q̄ dominus sumi nos nec
 p̄cipet deus legem moysi debere
 h̄uam. cum dicit sup̄ cetera mo
 ysi sedentē scilicet & farisei v̄p̄u
 te omnia q̄cuq; dixerint uob̄ fa
 cite & seruate. **I**uliet etiā dñs mo
 ysem debere audiri aī dīc̄ iēuāḡ
 diuitis. h̄nc moyses & p̄ph̄is au
 diant illos. & appellatur etiā pe
 uāgelū lex domini aī dicitur
 eliget; & adama. q̄ ambo eāt
 iusti apud d̄m̄ p̄tentes iōmū
 opere. & simone. f. l. dñi. **E**t eē
 dñs post resurrexerit aī appin
 quall; discipul̄ suis eūtib; ad
 castellum. q̄ d̄t emaus. **I**ncipies
 amoysem & p̄ph̄is exponere sc̄ip
 turas. sicut lex moysi dicitur
 ad iacob. nō incepit dominus ex
 p̄tētem sc̄ip̄turarū amoyse. **H**u
 ita q̄ p̄notatis cura iudiciorū
 temporalē & corporalem p̄ uer̄ te
 stm̄ & p̄ epistolas apostolorū. **E**tem
 etiā penāgelū. & p̄ uer̄bū d̄
 mini iudices secularem h̄ntes
 iudicē. atq; impiū posse facere
 iudiciū corporalem. & sup̄ dictos
 malefactores & similes posse occide
 re. & iuste. **I**ta dicit lucas in eu
 angelio. v̄ntū inimicos illos
 meos qui uenerūt me regere sup̄
 se. ad uate h̄ & interficite an̄ me
Et etiā p̄ passionē domini p̄batur.
 nam cum dñs in cruce penderet
 duob; latronib; uir̄ illum p̄ntis
 uno uidel; addertus. alio aī a
 sinistris. similiter in cruce penderet.
 & un̄ ex illis dominū īcepit

dicens alios saluos fecit. se
 ipm̄ saluū facere nō pot̄. sicut
 dei est descendat nūc de cruce. sal
 uet se ipm̄ & nos. **A**lius nō lat
 īcepit illū dicens. nec tu de
 um times. nos qd̄ dīc̄ factis
 patimur. & iuste. h̄c aut̄ nil ma
 li fecit. **C**onem̄o m̄i domine cum
 ueneris ī. **S**ignū tuū. **C**ui dñs
 ly. dicens hodie metū eius ī pa
 diso. aut certe latro iste dicit. ue
 rū aut̄ flm̄ suū dicit. ego uim̄
 est. q̄ latrones & alii similes
 digne & iuste p̄talib; factis oc
 cidi possunt. sicut latro ille di
 gne & iuste occidit. **S**i aut̄ flm̄
 & m̄diciū dicit. stultus fuisse d̄
 si p̄m̄diciū & flitate q̄ ē p̄m̄ m̄o
 tale. p̄adūm latroni p̄missi.
Conale ergo dicit heretia. q̄ aūt
 nullū eē occidendū. **S**i enī p̄ iū
 dicit. nullus occideretur. nullus
 bon̄ homo uiuē ualeret. tot
 eēt malefactores. q̄ uestes et
 cibaria illis auferrent. q̄ om̄s
 boni penitus destruerentur. & p̄nt
Iudex ergo iudicet & impiū h̄n̄s
 aduertere & castigare. & multatē
 pot̄. & debet plus etiā dico. quia
 sicut qlibet singularit̄ iudiciū
 faciendū peccat. ita iudex iudic
 tam om̄itendo nō eēt inuinius
 ap̄tō. nō ergo debet iudex mal̄
 p̄cere. s; eos punire. nā ut ait
 seneca. bonus n̄c̄t q̄ mal̄ p̄at.
Et sic cessabūt maleficia & male
 factores timebūt. **I**ta ut ait
 cariodorus. **E**xcessus tūc fuit

Nec dicit moyses de
 h̄re audiri nec a
 p̄pellaretur ī euāḡ.
 lex dñi. **D**ic̄ ei dñs
 ip̄s debere seruari

V

in formidine cum credunt iudicari ab; displicere. et ita iudicia iudicantur ut aliquo se ostentum non patiantur. Nam ut id ait. impetrant si ipso ostentur totum parte violatur. no ergo debet esse iudicantur minus familiaris. Quia ut ait lex familiaritas parit ostentum.

Qui canonizans dixit miles ad secta iudicis primat psum suum forma aut ornat aut maculat cum severitate itaq; iudicantur facinorosos. militate et castigantur de non cum familiaritate. aut et ostentum. Nam ut ait tullius ostentum animadversio et castigatio ostentum lia uacare debet. ut aduersus qui puniet aliqua aut libris castigat. si ad rei p. utilitate referat.

Prospicere etiam de iudice scdm leges. ne maior sit pena q; reperiatur culpa. ut psona transgrediatur delictum. p priuos notos. familiares paul acalupnia summo uenit. **C**ave ilup debet iudex secundum leges ne maior sit una. ne eis d. casu alii p. tantur. alii no in appellentur. q; pti cuius ostentum. ptem negligunt. pntosaz ut i ciuitate pducant. **S**ed dicitur adq; discor diam. ut idem tullius dixit. et no solu raterz suoz cuius toni ho hie debet. si etiam extoz. eod. tulio testante q; dixit. **C**um at raterz suoz cuius dnt hndaz hu dntmuc humani gnus so cietatem. **Q**ua sub lata benefi

Aut ei lex pntata suos teneat actores nec ulterius progrediat pena q; reperiatur delictum.

cia. liberalitas. bonitas. iustitia. funditus. tollunt.

Et no. q; si iudex pot malefactorum. ut dictum e. occidere. ita potest eos bonis spoliare et mltare. eod. tulio testante. q; autem enim est q; tra nam eum spoliare si possis. qua e honestu nec tate. tutela aut tu corporis facere debes i genio. adq; prudentia si fieri potest. et n supbia. unde scriptum e. **C**auti est astu q; sed se nocere fastu. **A**stu uicac homo. cuncta data solo. **A**stu ergo uice debes omnia. et maxime inimicos et filios iugam quertens. ut i magnu timorez iduxis. an qua ipotestate puenit tua. illo audacter. et sine dilate pseqre.

Quo enim mag; distulens pseq. tanto timor eoz magis minuet. et tua etuoz utus debilitat.

Quod qdam p. dixit. **A**udento uicacelat. turlando timor minuit.

Sed si uis facere iudicia ad dm returre. q; pte iudicando. malefactoru retibuet. ut ipse m. dixit ul' ad iudicem secularez. q; ai iustitia. raterz te iudicabit. et si forte inimic tuu ipotestate tua uideris iudicia putab iudicac potuisse. et de eo dices. n michi natuit. s; autz natendi hinc.

Sicut enim honestu iudicac geningnoscere. ut seneca d. formula honeste uite dixit. **S**opelius e ignoscere q; post uictoria peit.

Silam ut ait seneca. **S**onale uic.

qui penitet uictorie Optimum e
 enim ignoscere, semp tamq
 ipse cotidie pecces. peccato enim
 vincat qui clementia utatur.
In uictoria ei facit qd dicit. ca
 riodorus ait enim nob ppositum
 est deo iuuante sic uincere ut
 subicit se dolqat nrin communi
 tardius acquiescisse. et uicaste
 ipm iuictoria nam ut ait se
 neca. bis uincat q se iuictoria
~~nam ut ait seneca. uictoria ui~~
 cat. is uincat enim assidue. q
 nouit omia tempore. ut cario
 dorus dicit. **I**nde etiam ouidi
 epistolaz dicit. peccare posse scias
 est. siqd iuuat ipa potestis. s
 tibi suatus gloria maior ois.
Sali sapiens dicit. multa ing
 scendo potens fieri potentior. r
 alius dicit. malo etiam peccas.
 summa est pitur' bonus. idem r
 l. ait sancti. ele. Impunitu
 relinqre facit uicantis. q ino
 centes condepnare. **S**ic ergo po
 tens potentior sis. alius sepe i
 gnoscato tibi nuquam. ut qda
 phs dicit. sepe ergo ignoscere de
 bes. alius r maxime ofitenabz
 peccatum r in uerecundantibus.
Sicut enim seneca. **S**ubi confessio i
 remissio Innocentie enim priā
 est confessio. r itez pam ad in
 nocentia. lca tenet uerundia r
 penitenti confessio. na peccati extenuat
 q celerit corrigitur. r quāto ma
 ior fuis. tanto magis cura
 iudicta te humilem hostenda

Sicut et regem decet clementiam
 habere. **S**eneca de clementia i
 priis dicit. nulla clementiam mag
 decet quam regem. **E**t item uā
 cundissime r pui corporis sūt
 apes. rex tñ eoz si n aculeo est.
Tulius ait. **S**uch' em laudabili
 mid' mag. r pclaro uiro digni.
 placabilitate adq clementia. **S**en
 cariodorus dicit. **P**ietas qdem p
 ncipum totū custodit impiaz.
Quia pietatez exerce d' pncipe
 et potentes. nō solū iomiten
 da ul' mitiganda iudicta. s et
 i remittēdo qm de sua sū ul'
 ratione. **N**am ut id ait illud ap
 licanus uris utilitatibz q mi
 sericordi humanitate qcedim'.
Regnantis em facultas tūc
 fit ditior. c remittit r acquit no
 biles theusatos fame. neglecta
 utilitate pecunie. r tñ ita pro
 bandi est. māuetudo adq de
 mentia. ut adhibeatur rei p.
 cā seuitas qua sine admittari
 ciuitas nō potēte aut seuitas
 uirtus. debito suplicio coherces i
 iuriar. ut i moralū dogmate
 otant. **A**lius dicit. **R**emissus i
 ipati. melius paretur.
Et nō. q si omis iudictas face
 uolueris. amicos pdes. r sol'
 remaneb. r inimicos qz mlros
 recupab. siquid etiā de ioue scrip
 tū ē. si quot peccant hoies sua
 fulmina mictat. **I**upit' erguo
 tēpore solus erit. h d amore r
 dilectōe. dei r pimi. et corliū

rez. breuē ⁊ sumatū tibi scribere
tumū. tu autē pleni extulisti
tate ingenuū utilitatē eorū semp
in q̄tis. ⁊ eis uti eas q̄ regere sa
pienē p̄cūtes. **De amore ⁊ di
lectōe rez incorpaliū hb. in p̄**

Premisso tractatu de amore
⁊ dilectōe rez corporaliū
⁊ tpaliū uidendū est. d' amore ⁊
dilectōe rez incorpaliū. q̄ cord
animo ⁊ m̄te op̄hēdiūt. s̄m māi
bz corporeis tangi possūt. Nec
etiam oculis corporeis uidentur
uditu tñ op̄hēdi possūt. sicut
iustitia. et uis ⁊ ratio. et uirtutes
et uicia. q̄ omnia uehementer sūt
diligenda. uicis penitē fugatis.

De Iustitia. 27.

Iustitiam uehementē diligere
debes. quia ut dicit tullius.
fundamentū est p̄petue com̄datōis
⁊ fame iustitia. sine q̄ nichī p̄
eē laudabile. Idem uō dicit. i
ustitia est omniū dnā ⁊ regina uir
tutum. In sup etiam dicit. nichī ē
honestum. q̄ iustitia uacat. p̄
dax ergo est dictum platois q̄ ait
non inq̄ solum scia q̄ ē remo
ta a iustitia. calitas potius q̄ sa
pientia est appellanda. Vm̄ etiā
animū patris ad p̄cūlū si sua
cupiditate non ualitate cōi i
pellitur. audire nom̄ habet po
tius. quā fortitudinis. ⁊ p̄ea. id.
tullius s̄būit. nulluz uō temp̄
ē q̄ iustitia uacare debeat. Senē
ca uō d' formula honeste uite
dicit. Iustitia est natuē tacita

o uēcio i adiutorū mltorū in u
nta. In moralū uō dogmate di
ffinitur. Iustitia ē. ostant et p̄petua
uolūtas. ai. uis suū cuiq̄ tribuēs
Optes uō iusticie sūt. nō uolate.
hoies. uerecūdie nō offēdē. ut tu
lius dicit. Et nota qd' iustitia si
ne prudentia multū p̄dest. sin
iustitia nil ualeat p̄dentia. ut idē
tullius dicit. q̄ ait. nemo iustus
eē potē. q̄ mortē q̄ dolorē. q̄ ex
liū. q̄ egestatē timet. Aut q̄ ea
q̄ hys cāa sunt equati ant̄ponit.
Atq̄ etiam subiūit. itatiam ne
cessariā fore dices. hys q̄ uēdē
emūt. odiaūt. locant. s̄ h̄ndis
q̄ negotiis implicātur. iustitia ad
itē gerendā necēria est. cui tāta
est uis. ut nec illi q̄ maleficio
aut scelere pascūtur. possint si
n̄ aliqua p̄cūla itatē uiuē. nā
ille q̄ ant̄pata dē. nisi eq̄lit p̄
dam dispiciat. aut iusticiā ascaū
aut relinq̄tur. Cui g' uām glāz
adipisa uolet. iustite fugantur
officiū. nā ut salamo dicit. q̄
sequitur iustitiaz ⁊ miaz. iueniet
uitam ⁊ gloriā. Et nō. q̄ p̄iust
tiam oia reguntur. ⁊ p̄ iusti
tiam oia destrūuntur. q̄z etiam
regnū amittē. agētē. igētē cū
stet. Tibu filio sime testante. q̄
ait. Regnū agente igētē tñl
fertur p̄ iustitias. iniustias. ⁊ o
tamelias. Jus ē ars boni ⁊ eq̄
in p̄cepta iuris orūitur. q̄ q̄lūt
h̄ honeste uiuē. alim n̄ ledere. ⁊
suū aliq̄ tribuēs. p̄cūta itaq̄ talit

Iustitia cūctus cōf
uatrix societatis
⁊ cōis utilitatis. s̄z
uero legis. dicitur

homines ornant adque moribus
bonis que firmant. que merito illa
sicut te ipsum diligere debet. Non
autem est quidam minus affectus de qua
seneca in epistola dixit. Non est arti-
ficio bonorum. Sequitur autem ratio
naturae. quod est eius ratio. non inmuta-
tio. aliter etiam diffinitur. Ratio
est ius discretiva. boni et mali. li-
citi et illiciti. honesti et inhonesti.

Quidam inueniuntur. id est in ratione in-
quisito. que ualde est diligenda. ratio-
bus amplectenda negotiis. nam que
ratione caret. non potest esse diutur-
num. Cuius enim rationem secum portat
totum mundum uocat. unde scriptum
est. si uis uicere totum mundum sibi
ce rationem. Ratione enim inuen-
ta est adolescentia. et bene adhi-
ta ratio. cernit quod optimum sit.

Neglecta uero multis implicatur
erroribus. Et ut ait tully. sic in
reliquis rebus maiora sunt opera animi
quam corporis. sic hec res quas
ratione et ingenio persequimur. gra-
uiores sunt quam ille que uisibus.

De artibus diligendis. **27.**
Diuitie uel opes ut diximus
diligentia. multo fortius arte-
bus opes uel diuitie adquiruntur.
diligere debet. Nam ut seneca
epistolarum dixit. Artes sunt nate
sapientia imperat. hinc enim libiles ar-
tes non dant uitam. tamen animus per-
pauit ad accipiendam uitam. alie
uero artes homines dicunt.

Et non. que ars dicitur ab arte. eo
quod ad ipsum tanquam ad aliquid cer-

tum homo acceditur. est autem ars in-
finitarum finitum opendum. sicut ars
est collatio preceptorum ad unum finem
tendentium. Artes ergo diligas
eas que habere studeas. et ex his fili-
os instruas. artibus enim uita hominis
instruitur. adque defenditur. opes ac-
quiruntur et retinentur. et etiam opibus
discrimen habet. Artes ita pretere se sunt.
que non relinquunt homines nisi in mor-
te. unde cato dicit.

Si tibi sint nati non opes tamen ar-
tibus illos. Instrue que possit. id
est rem defendere uitam. et alibi. discite
aliquid. nam cum subito fortuna recedit.
Ars remanet. uitamque hominis non
deserit unquam. et quod pampylus.

Ars animos frangit et firmas
diruit artes. arte cadunt tur-
res. arte leuatur honus. et pi-
scis liquidis deperditur arte
suis. Et pedibus suis perma-
currit homo. rebus. et in multis
ars adiuuat officiumque. pauper suo
sepe patitur offitio. et quauis uisita
sedatur principis uia. Et alibi id
dicitur. Cautam uerum prudentia di-
scatur usu. usus et ars dicitur que
sapientiam omnis homo. Et alibi idem
dicitur. Desperare nacet. uotum autem
improbus implet. arsque uigil
magis sepe ministrat opes. Vi-
gilare itaque debet cura artes.
eas que cura et studio exerceat. ait
enim cato. Exerce studiū quod ui-
pcepis arte. ut cura ingenium
sic et manus adiuuat usum. Usus
ergo neccius est que per facilem

nam equaliter arte. vñ. u. as
 dat usus habet. uirtus artibus
 usum. difficilem facit. p̄bet i
 arte uiam. Et magi bñdixit.

Rem tria p̄ficiunt. ars cui lege
 regaris. usus q̄ sues meliores
 quos imitaris. ars certos usus
 p̄mptos imitatio redit. artifices
 aptos. tria concurrentia sumos. /
 seneca dicit. nil plus p̄dest ipu
 g. et iom̄i arte. q̄ exercitiu. /
 p̄ dca intelligas d' artibus bonis /
 probatis. **C**onale namq; artes. /
 sunt artes noiande. tulio testa
 te. qui ait. /
 innume sunt artes
 p̄hante. q̄ minuste sunt uoluptat.

De uirtutibus diligendis et uitijs fugiendis.

Virtutes diu uehementer ee di
 ligendas. dix ei ag. uirt e
 hitus m̄tis bñ com̄p̄te. ad mo
 du humane nature ostante u
 rationi. **E**qua tulius dix. /
 h̄ ee statū uirtutis. q̄ uoluntate
 hōis. /
 aduersus suos. /
 i. utili
 tates suas aduigere. **E**t ei ue
 onus. /
 tribz uebz fere uirtut. q̄
 rum una ip̄sp̄ciendo est. qd
 i unaq; re uim sincer qz sic. qd
 ostante uia uq; sit. qd conse
 q̄s ex quo qz giganē. q̄ auq; ue
 causa sit. **A**lterum cohibere
 mot' animi t̄bato. appetitōne
 qz hōedientes ratiōni efficere.
Et iū hūo q̄ congūm̄ uti mo
 derate a scient. **V**nde etiam
 ouidius dicit. **E**t uirtus pa
 citis abstinnisse bonis. **E**t c
 te magis curare abes uicia

fugere. et fugate. quā uirtutes
 acquirere. **B**ñ tulius dixit. **N**ec
 tam emittend' ē. ut bona qz no
 b' nō sūt sequam̄. quā uicia fu
 giamus. /
 nā /
 beatus ambi di
 xit. **E**gredius uirtu uirtutis opa
 tur ingressu. **E**t nō. q. ut tili
 d' amicitia dicit. nichil ē uirtute
 amabilius. nich q̄ magis a
 liciat ad diligēd'. q̄p̄ ē p̄ u
 tuteu. /
 p̄bitatez. etiam eos
 quos nuq; uidim̄ diligamus.
Qdam enī in uirtute summū
 bonū ponit. **I**p̄a enī uirtus ai
 citā gignit. /
 et continet. uiz sū
 uirtute amicitia ēē alio mō p̄t.
Et nō. quia ut seneca i eplis
 dicit. /
 sūt uirtutibz uicia ostantia
 /
 et nullū ē uirtū sū p̄trociniō.
Vicia enī nra. quia amam̄ de
 fendim̄. /
 et malum ea excusare
 quā exuere. /
 s; sūis uirtus ex
 uilongē auitior explis uere
 dendū est. quia omnia uicia o
 nām pugnare. /
 et sicut uirtu
 bz sunt uicia ostantia. /
 ita bonis
 mala sūt ostantia. **E**t iō uirtus qz
 sepe ē i aliquo. reputat ei pui
 tio. et aminat in. **Q**z o2 dicit.
Sūt mala uicta bonis errore
 sub illo. punitio uirtus amina
 sepe tulit. **E**t alius p̄s dicit.
H scli bona sūt conmixta. nō
 enī comedes mel sū uene
 no. errore itaq; d' pullo. /
 semp
 uirtutes a seq detes. q̄ sole dā
 te dno. te beatu facere possit.
Qz manialis citida. q̄ uocabit

Ucarino dicit. **C**redis opes solas
te posse carere beatere. **V**irtus e
q̄ te sola beatere potest. **P**us ḡ red
uinda sue uitia q̄ obstant uirtu
bz. postea qz ad uirtutes accedēd
Nā idem dicit. **N**ich̄ prodeē dāe
p̄cepta. nisi p̄us amoneas ob
statuta p̄ceptis. ad uirtutes. ḡ
ad ipiscendas in p̄mis neccē e.
ut cor et animū m̄temqz tu
am ab omibz uitiis mūdes. ac
purges i gemo tuo. **M**agni
namqz ingenu e reuocare m̄te
a sensibz. z cogitatione z cōsuetu
dine. grauissimū est enī q̄ s̄uetu
dinis impū cogitacōes enī
p̄ue. prauos mores inducunt.
z hoies cōignāt adqz polluūt.
Vnde dñs i euangelio dicit.
Nō qd̄ inuitat p̄ hos cōignat ho
minem. s̄ p̄ue cogitacōes. q̄ a
corde descendūt. de corde enī ex
ūt cogitacōes male. homicidia.
adulteria. furta. ~~fornicia~~. forni
catōnes. flā testimonia. blasfe
mie. h̄ sūt q̄ cōignāt hominē.
Spū ergo ambulare debes. et d̄
fideia carnis nō pficias. ap̄lo
testante q̄ ait. spū ambulate z
desideria carnis nō pficiatis z
ut generalit̄ tibi dicam. omnia
uitia uitare poteris adqz fuga
re. s̄ uitiis scelatos. z cōuūs
cō uitiis quibz hoies corrupūt.
z scelati efficiūtur. quos tibi di
xi uitados p̄ eplam ap̄li. ad thi
mot. faz. cap̄lo. h̄ aut̄ scito q̄
p̄uitū e. s̄. i. ti. d̄ amicitia a

uari ul' cupidi uitanda. z etiā
intitlo. s̄. de amicitia. **V**n̄ et
salo dicit. **S**ice uisore. z eiciet
cū eo i uitiis. cessabūt qz cause z
q̄ tumelic. purgato ḡ corde atqz
mūdato auituo z cogitacōibz
malis. illud rotoraē d̄tes uitiis.
Et ita melius accip̄t ueni q̄ par
ma bellita p̄ solo testante. **N**on
ope louce nec egebit acimie
sice. more n̄ hostili. cuiqz i uua
mie p̄li. Solo uirtū q̄ coltat ro
lore tutu. **C**ertus itaqz tuū uo
tutibz taliter amare debes. ut
amorem dei z caritatē q̄ d̄. dilcō
dei et p̄zini omibz alus rebz p̄e
ras. **D**e qbz satis sup̄ sc̄ip̄li. dilc
tēm nō p̄zinoz. z maxē tuoz
fario p̄nas. **N**am ut ait ap̄lo i
euāgelio. ad thimot. **Q** suoz et
maxime domesticoz curā nō
habet. fidem negauit. **E**t i fideli
deterior. **S**ollicitudiez z diligenti
az. portanās tuū pectoris facias.
De sup̄bia. **V**.
Hospitalitatē uō cō sup̄biā sēp
p̄ponas. ut q̄ tumeliā uitāe
possis tonaqz humilitatis asseq
Nā ut sapiens dicit. **S**ubi fuit
sup̄bia ibi z cōtumelia. ubi aut̄
humilitas. ibi z sapiā siml' cū
gloria. **D**icit enī alibi salamon.
Timor dñi disciplina sapiē. et
glām p̄cedit humilitas. z ituz
sup̄biā. sequitur humilitas. z hu
lem spū suscipiet glā. **E**t ac
sup̄bia amor pe extelletie. et
fuit uitiū p̄i sup̄bia. **V**n̄ ihs

suac dicit **C**onitū supbie hoies
apostolice adeo. qm̄ adeo q fec.
qm̄ adeo q fecit illum recessit
cor eius. qm̄ intū p̄i ē om̄is
supbia. r̄ certe cōtatē p̄cedit
supbia. r̄ an̄ ruina exaltatur spi
ritus. **U**t idem salamo dicit. r̄
ih̄s suac dicit **C**odibilis est co
ram deo r̄ hominibz supbia. r̄
exēbilis om̄is iniquitas. r̄ itm̄
Cobūrgatio r̄ iūnie anulabūt
stam. et domus. q̄ nimis lēp̄le
ē anulabitū supbia. r̄ etiā iob. di
xit. si ascenderit usq̄ ad celos sup
bia. et caput eius nubes tetige
rit. q̄i sicut q̄ linū ifine p̄detur.
Con̄. supbia tā altas habere radi
ces. quod etiam om̄ibz viciis
fugatis adhuc remanent. reli
qe supbie. **U**nde dicit. **U**ci bñ
pungnaris dum cūcta sb̄cta
putabis. **Q**ue nimit infestā
uicenda supbia restat. **D**e qua
supbia r̄ supbz plus nō. i. c. d.
amicitia supbi. ul' pueri hois
uitada. r̄ debet fugere supbiam
r̄ in p̄spis rebz. **U**nde tilius
dicit. etiam in p̄spis rebz. ad
uoluptatē n̄r̄ flūētibz. sup
biam magno ope fugiam. **C**ūq̄
ut adūsas res. sic? fas immo
derate fere leuitatis. **P**clara q̄
cqlitas i om̄i uita. r̄ idem uul
tus ead̄q̄ fruens ut de scitate
d̄. **D**e inuidia. **U**

Inuidiam oīo fugias. potius
enī ledit fentē q̄ illum q̄r̄ quē
portatur. **S**o. ei inuidia secum

portat. nūq̄ letus est. nisi d̄xi
moz d̄ trimento. et nūq̄ tristis
n̄ deoz comodo. **C**ū de scitibz. **C**on
uidia est hodiū aliene felicitatis.
ul' dolor animi. **A**lienis comodis
r̄ ita quāta sūt feliciū hoūz gau
dia. tanta sūt inuidoz gemit' ut so
crates dicit. **U**nde qdam sapiens
dicit. **C**ognos ēē inuidos si fieri po
sset. idibz ciuitatibz. oculos r̄ aures
h̄re. ut de bonitatibz hoūz oūz tō
querentur. **E**t certe notabilis
est reglā. qua tradit cariodorus.
dicens. q̄quit ex inuidia d̄ iūtas
nō reputat. quā inuidiam secū
p̄tant. plinqz paupes. r̄ de t̄tore
r̄ ydiote. q̄ inuidit aliene sc̄e.
Cū salust. dicit. **S**emp̄ i ciuitatibz
qbz nulle opes sūt. tōis inuidēt.
malos extollūt. r̄ etiā odiūt. noua
exoptant. odio suaz. **M**ūtari oīa
studēt. sapiētes at̄ alius n̄ inuidēt.
Cū scriptū est. **C**ū inuidet aliene
scientie. ul' uirtuti. q̄ confidit de
sua. si mali semp̄ i inuidēt. nam
ut beatus ambrosius dicit. si nō
eēt claritudo sanctorū. inuidia n̄
surgereet impiorū. **C**ū tantū cō
dicatur inuidia n̄cere. ut fetēs
illam. dicatur in comburi. **C**ū dicit
oz. **I**nuidus inuidia oburic̄ int'
r̄ extia. **I**nuidiosus ego. n̄ inuid'
eē laborio. **I**nuidia luet q̄ rea
tanda. silet. **C**rimine se celat.
qui q̄ sapit utile cedit. **N**ō ergo
debet celare utilia. p̄ inuidiā. s̄
illā ciuilibet ostendere. **Q**uia h̄c
facendo tua scientiā. tibi r̄ alius

Con̄ d̄ inuidie

. boms

prodest. et tui ingenii fructum
capis nam dicit tilius. **F**ruet
ingeniu et uirtutis omnis q; psta
tie tuc maxim h; cum iprim
q; q; ofertur. **S**i aut celauis uti
lia tua scientia nec tibi nec
alteri prodeat. dia ei ofueuit

In mundo q; nil abscondita profue
follus humi census clausus sb
pectore sensus. **I**nuidiam q; ta
li ita fugias. qd tacendo ul lo
qdo ul faciendo te ul aliu uole
das. **S**eqdo dnm catonis q dicit.

Inuidiam nimio cultu uitae
memito. **Q**ue sino ledat tu
hanc suffere mollestu est. **E**t n
solu a corde tuo iuidia repellere
debes. s; et ab alior iuidia. q;
tumcuq; potes ptaue; et ntaxe
ab iuidia amicor; q; frequ; mag
homines ledit q; inimicor; iudi
dia nam dicit qdam sapiens. **C**a
uete nos mag; amicor; iuidia
q; inimicor; iuidiam oportet. illo
eni aptum. hoc celatu malu
naxendi q; fraus; q; no sperit.
potentor est contra iuidiam;
dilectione dei et pximi opponas;
compatiendo pximor; detumitio;
et gaudendo de illoz comodis.

De sapientia.

Sapientia et meditati; capi
fetas tuas ofituas. **E**t studio
et studiu; iatos tuos spuales; d; q;
quac; **S**apia ei sin; doctrina
meditati; et assiduati; boni stu
diu; et rumiati; et eruditi; et uigi
lacione; no; bn; acquiritur; nec re

tinetur. **S**icut eni; aristodorus. egre
sit pfecto ingeniu; n; uigila
tione repetitur. **S**icut aut; seneca.

Acut; aut; in celo frang; tenuis
sio. **E**t no;. qd; adtona; q; annuati;
studiu; nec tant; scribe; dtem; nec
lege; tm; altera eni; res oftrigit
uires; et exauit. alta soluit; di
luit. **I**uuat; g; h; illo comeand;
e;. ut qdam sapiens dicit. et dep
dictis plene. no; s; ipn. h; libri.
d; doctrina. **C**omemora; uo; tesa
ur; sapie; tue istant; pferas.

Solet eni; plus pce; si pauca sa
pie; pcepta memorie teneas. et
illa ipmptu; et iusu; sue tibi.
qua; simulta; q; didicertis; s; il
la memorie; no; comdauis. qua;
memoria; iuuare; dtes; cogitatio;

et ingeniu; eruditi; **S**icut eni; tili
d; senectute;. **S**oend; memorie
gratia; qd; cotidie; dicitur. audie
rum. egim; comemoro; nesperti;
hee sunt eruditi; ingeniu;. ui
dend; est ergo. q; sic; inu; sapi
entia; a quid; sapientia. **I**nitiu; sa
pientie; s; ppham; est; timor; d
mini. **S**quo; qda; p; dicit; si
mor; dnm; sic; negotiatio; tua; et ue
niet; tibi; luctu; sin; labore. e;
eni; timor; dnm; clauis; adome
tonu;. et ad papiendar; glam; qdu
tum; na; q; timet; deus; omnia; ti
met; eu;. q; uo; no; timet; dnm; ti
met; omnia; et q; timet; dnm; di
lig; illu;. et q; diligit; dnm; obedit;
d;. **S**apia; uo; e; scia; sapore; u
tutu; qdita; s; alit; diffinit

. duo sunt

Seneca in epistolis / sapiam dicens
 sapientia e p[er]f[ec]ta bonus n[ati]o h[uman]e
 humane r[ati]o diuinaz r[ati]o humanaz
 reru[m] scientia. de qua r[ati]o salamon
 in p[ro]uerbis dicit melior e sapi
 entia auctis p[ro]f[ic]io opib[us]. r[ati]o
 d[ic]it[ur] e[st] d[e]siderabile ei n[on] potest q[ui]a

Et impij dicit. **S**apientia soror
 mea es. r[ati]o prudentiam i[n]ca ai
 ai tuam. **E**t it[em] / posside sapias
 q[ui]a melior e[st] r[ati]o aq[ue] prude
 tiam / quia melior e[st] argento.

Ihs filius syrac dicit h[uman]u[m] et
 musica leuificat cor / et sup[er]
 tr[an]s d[ic]it[ur] dilectio sapien[ti]e. r[ati]o p[ro]f[ic]io
 e[st] sapientia talem e[st] uirtute[m] q[ui]a suu[m]
 studio sapien[ti]e nemo beate uiuere
 potest. r[ati]o suu[m] sapientia animi e[st] d[ic]it

Nam dicit seneca i[n] epistolis **E**ger
 animu[m] e[st] suu[m] sapientia **S**apientia e[st] ai
 mu[m] firmat r[ati]o fabricat uita[m] dis
 ponit. regit actiones. agenda et
 omittenda d[ic]it[ur] m[on]strat. sapientia nos
 tuen debet. h[ic] docet ut deu[m] se
 quatur / f[aci]t animu[m]. h[ic] erigit. ut
 ad legem suam q[ui]a uiuat. nec
 auita uita d[ic]it[ur] dilectat / hoies sa
 pientem facit. Ita ut q[ui]s d[ic]it
 sapiens c[on]tra omis fert arma
 du[m] cogitat.

De fortuna. 27.

Sapientis uita fortuna uir
 tute licet al' id d[ic]it[ur] d[ic]it[ur]
 r[ati]o q[ui] d[ic]it[ur] fortuna tribue
 nob[is] aliquid boni boni ul' mali.
Or' idem dicit male geritur
 q[ui]d fortune gerit fide. fortuna
 enim uirtuta e[st] / r[ati]o splendet

fragitur **E**t it[em] id d[ic]it[ur] nec
 uita nec fortuna p[er]petua hoib[us].

Et it[em] hoies cu[m] se fortune p[er]
 mactat. n[ati]o d[ic]it[ur] d[ic]it[ur] **C**anodorus
 dicit **S**apientem suu[m] cu[m] agitur.
 nec mundus fortunatis casib[us] i[m]
 plicatur. Sicuti ei timet fortuna;
 sapientes ferunt **S**icut seneca d[ic]it.

Et n[on] q[ui] neiem fortuna cupit
 nisi ad h[ab]entem **S**icut q[ui]dam d[ic]it.

Et n[on] q[ui] fortuna q[ui] nimiu[m]
 fouet facit stultum **S**icut alius

dicit **E**t n[on] q[ui] fortuna lubri
 ca e[st] i[n] uita d[ic]it[ur] n[on] p[er]t. r[ati]o alius
 dicit fortuna sicut medic[us] in
 pituis multos necat **E**t n[on] ut

dicit ihs suac. sapiens i[n] omib[us]
 metuit r[ati]o max[im]e inimicos **S**icut sa
 lamon d[ic]it **S**icut homo / q[ui] semp
 est pauid[us] / q[ui] n[on] m[en]s est dure.
 cozuet i[n] malu[m] **S**icut seneca d[ic]it.

De timore. 27.

Obi omis uirtutes timet. in
 nullas i[n] adit **E**t it[em] id d[ic]it
 ait. semp metuendo. sapiens
 euertat mala **S**icut ali id d[ic]it
 ato p[er]it uina / q[ui] uina timet /
 q[ui] alibi it[em] d[ic]it **C**aret p[er]ido / q[ui]
 etiam tutus auert **T**ime debet
 no[n] solu[m] mag[is]. s[ed] etiam modica
 q[ui]a **S**icut alius sapiens d[ic]it.
Immu[m] q[ui] uis huilem doct[us] e
 metue **I**ni et **Q**uid d[ic]it d[ic]it
 die amoris d[ic]it.

Pua necat morsu / spatio su u
 pa taur **L**acine n[on] magno
 sepe tenetur ap[ud] p[er]iph[er]is ait.

Res cu[m] i[n] uirtute g[ra]dia p[er] mouet.

nō
 semp metuendo
 sapiens euertat
 malum.

eximua mag^{is} cantila nascit^{ur}
ignus. Et gnar pui gradia
papuz. z alibi ca puscila naer
lapios quia nocentia uitar. z
marcialis dix. **C**ave leo no teti
git dum mordet aranea ledit.
Teuole n em gradia. pua caue. s
lz time semp detas. n solu mag
s etia pua. no tu detes ee mmi
timid. Na ut seneca dix. piau
la timid etia q no fut uidet. z
alibi id ait. cotidie dapnat. qui
semp timet. **E**t alibi script e.
Quidam fallere ducere. du falli timet
Et no. q studiu sapie phia dicitur
tulius dixit. **S** qua z seneca epi
stolar aut phia dicitur itres p
tes. i morale. i nale. i tatal
le. **C**ui copone auiz. **S**ecda rex
nam securat. **T**ercia petates
uitorz exigit. ac stum adqua phi
ham nemo puenit occupatus.
Amaticali ato et h testante qut
Dedita mens ams. sic uen nescia
uris. **E**t a phia p fca. ognitio ho
minis d se ipso. **S** unnu g i uita
solam est. studiu sapientie. q. q i
uenit felix est. z q possid. beatus e
z ut sapiaz.

De pietate.

Pietatem n d fias. s illa extendo
benig ea semp an culos. aut
peni beatus paulus ic. fa ad thi
moteu. **E**xte te ipm ad pietate. na
corporal exatato. ad modic utilis
e. pietas ac ad oia e util. p
missionone hns uite. q ne e z fu
ture. **E**t no. q culpe se ca pieta

lis. eaz q pietate iducit. **T**am
ut carodoz ait. **C**u si culpar coo
nes emget. lau pietas n hret.
Et no. qd pietas est ca benignita
tis. benignitas ei habet spes vy.

De benignitate. 24.

Benignitas aut hē spes vy. s.
religionē. pietatē. i nactiaz.
reuentia. misericordia. amicitia. q co
dia. **B**enignitas e uirtus ad benefaciend. disposita
sua cūctis dulcedine. **R**eligio est
ut. corā dō ceimoiā afferens. pie
tas e uirt p p sagnine iuctis r p p
bnuol officiu. z diligens tribuat
cule. **I**ncertā e uirtus cōz i iuxie il
latēz abozēs. d qua dcm ē. **S**uū
semp lum sequi incertā.

Reuentia e uirt. grauib psonis l
aliq plate sblimati d bite. hono
rificatois cultū exiles. **M**ia e u
tus q mouit sup calamitate afflic
toz. **A**micitia e loū uolūta erga
aliq ca illi q diligit. l dic fm tu
lius. **A**micitia nich aliud e. n oūz
diuinaz. humanaz qz rē. cū bni
uolentā rcaitate. sūma ofensio

Cōcordia e uirtus ciues z opatōtas
i eod iur. z cohitatē spōtanee uicēns.
Et i pietate uō hās i corde tuo te
nignitate. z ita heb omē alias p
dictas uirtutes. q dnt spes benigni
tatis. **D**isciplinā uō ac suos z de
genes exccas. opūctēs. nō g spō
te penitētes diligas.

De gulositate z glume. 25.

Gempatiā u z abstiniā uō. z
psimonia. ac glositatem z i
glumē statuas. **D** qua gulo

Nota mala que
Secuntur ex gula.

litate ihs sicut dixit **A**maru
nu pingua. n ditabitur alibi.
Pessima e paupertas q agula pcedit
Et alibi oparius ebriolus n latu
plectabit et q spnit modica pan
lati d'acet. q diligit epulas ie
gestate erit **S**ali/salitas e copris
7 aie sobrius potus/ unu mltu
potatus iuitatez 7 nam. 7 mina
mltas facit **I**n rano dix.

Hec bite qd possis situ ius ui
ue san. qz orbi naqz mali/ ca e q
cuqz uoluptas. 7 apostolus dix/ no
lite deberi uino/ iquo e luxuria/
sicut r'edabis/ id ihs dixit/ nolite
auidus i oi epulante. 7 n effun
dis te sup omes elca. **I**n multas
elcis erit infirmitas **Q**u' seneca i
eplis dixit **T**oni ualitudini g'ria
e ela/ uaria 7 nns copris/ alicia.

Con aut/ fames. reddet malu to
nu pane 7 tenez. 7 id n e an ede
d' q illa impet **S**. de formula
honeste uite dixit **E**d' at' crapuli
tatem. bite at' ebetate. **U**ice e
ex faali sic. n ad uoluntate. s
ad abu accedat. palatu tyu fame
extiter. n sapores **H**anc g' sanaz
ac salubez uite tene forma. ut
tantu cor indulgeas/ q' e tone
ualitudini satis est/ ut id i' eplis
dixit **I**ta habebis censu salutis
corporis. q' e sr omes celum. naz
ut ait ihs sicut. n e census sup
censu salutis corporis. nec e ob
lectato sr cordis gaudiu **C**ensu
g' salutis copris habebit uita
qz tibi adicies/ sicut tempantia et

abstinencia uitauit comestices
crapula ebrietate. nimias 7 ma
rimas 7 frequentes/ atqz d'licatas co
mestices. h' naqz g'uat/ ihs. tubat
sensu. oprime itellctu. unice co
mouit/ gutas iducit/ panu 7 os
fetidu flat. 7 oribile sonu emi
tut/ culos lacrimosos faciut. cata
re iduce nates 7 os 7 aures faci
ut fetore/ atqz putredie hndate.
P h' ilup peccin acquit. luxuria
iducatur. deus offendit. h' demqz
skas minuit. honores tollit/ aiaz
siml' cu copore/ po' mltas infirmita
tes ad inferna pduat **C**opito g' a
gulam 7 gulositate/ 7 i' glumie/ ut
cas uicis. opponere debet tepantia
e sius spebz/ que sic diffinuit.

G

De tempantia. 27.
Tempantia e dominu ratiōis in
libidine 7 alios motus i' potu
nos 7 habet ille tepantia. spes. uiu
indeliat/ p simoia. modestia. lie
audiam. pudicia. moderantia. ab
stinencia. honestate. pacitate. sobrie
tate **P** simoia e scia uitadi sup
tus 7 cultus sup uacuos/ aut ars
familiaritate modesta utendi **C**o
destia est mot' 7 cultu **C**romes/ i' n'az
occupatez at' excessu. 7 ille excessu
sistere **C**retencia e. ut et. 7. dicet
est igellu 7 ubo honestate sua e
Pudicia e dominio ratiōis pecc
latia domare. **C**o moderantia e in
mnu appetitu aboz/ i' pio i'ois reuo
care. **A**bstinencia e/ statutu tpo
p'ndedi n puenire **H**onestas e.
nec latiores alios q're. n' i' appatu

cohibendi

L opam dicitur peccata est in sua re
fertōnis n̄ excedere. Sobrietatis
ē excessus ī potu cohibere. Has
itaq; tēp̄tiam. z alias pdictas
uices q̄ dicuntur species tēp̄tē
et gulositatē uices. ac sup̄bis.

De paciētia z ī paciētia. 27.

Paciētia nō arma tua p̄ter.
Ita q; p̄ paciētiā eāq; mutari
nō possūt. tollerabili sustineas
z iacula uitor. ī uinax q; tolle
rabilū z misiar q; uita n̄ pos
sūt. eāq; aīo feras. Scipitū est enī
feras nō culpes. qd̄ mutari nō
potest. et alibi q; enī qd̄ mutari
nō pot.

metuit is uiuē q̄ eto aīo neqd̄
ad paciētiā ergo ih̄. q̄ ad potētē
reuerē debet. Na dicit sc̄tes.

Paciētia ē p̄tus misiar. paciē
tia utiq; cultas h̄t diuitias. pa
tiens eī z fortis se ipm̄ felicem
facit. z dolori cuiq; remediū ē
paciētia. ut a sapiētib; scriptū
est. Et certe plus d̄t ualere pa
ciētia. om̄ib; aliis uirtutib;. vñ

Uñ nulla ualec tñ. utus paci
entia quātū. Vñ etiam d̄t. Ut
uidua ē. quā nō paciētia firmat.

Ca cato dixit. maxima eī mox ē
sep̄ paciētiā ut. et c̄te nō vñ d̄t
ē. q; vñ pati nō pot. salamone
d̄t. Vtuna uñ p̄ paciē
tiam eī cognoscit. z gloria ē eī
siqua p̄ter gaudi. z alibi qui ē
paciens multa gubernatur p̄
tencia. q; autē impaciens. exalta
bit stultitiā suam. z alibi. ut na

cundus p̄uatat n̄tas. q; paciens
est. mitigat suscitatas. z it̄m.
Q; paciēs est sustinebit d̄pnū. z
cum tāpuent. aliud apponet. p̄
paciētiā nāq; imiscet se. q; q̄z
rei ad se nō p̄tinēt. q; ē culpa
sunt. z stultitia. q; regula iudi
cat. Culpa est imiscē rei ad
se nō p̄tinēt. Na salamō in
p̄buis dixit. sic qui apprehendit
aurib; canē. sic q; t̄alut. z impa
ciēs. q; misceat uixē altius. Un
id̄ dicit. q; eī paciēs uñ
fortis. z qui d̄nātū aīo suo. expug
tor ē urbiū. h̄ alius sapiens di
xit. uetē paciēdo ī uinax
ī uitas nouā. Cali dicit. paciēdo
multa. ueniet q; neqes pati. z di
ffinitur paciētia h̄ modo.

Paciētia ē uirtus q; tumeliaz et
om̄is aduersitatis ip̄e eq̄nimit
p̄tans. ul̄ paciētia ē remediū
ī uinax ut ī moralū cogmate
q̄t̄. ul̄ vñ. Paciētia ē equa
nimis tollerātia illator. Et nō.
q; paciētia ē spes fortitudis.

De fortitudine. 28.

Fortitudo h̄t ī se. vi. spes.
vidz. Cor. angnāmitatē. ma
gificētiā. securitatē. fidutiā. pa
ciētiā. q̄stantiā. Fortitudo ē. con
siderata p̄culoz susceptō. z diu
tuna labor. pensio. Cor. angnā
mitas ē. difficultū. uābil. z sp̄ta
nei aggressio. Magnificētia ē p̄
clator. osumato. securitas ē. in
comitātes. ī m̄hētes. ul̄ rei
ī carce affines n̄ formidare.

VI

Fiducia est/ et species animi
 pducendi ad finem re iustitiam
Patentia. s. descripta e **C**onstantia
 no. ut. 7. dicitur. e stabilitas
 ai firma. r. bono pposito p seue
 rans. has itaqz siml cu patien
 a fortitudine. r. omis alias u
 tutes pdictas/ q dnt spes for
 titudinis **L**iberalitate sup tua
 dispesande facias/ eaqz cu auai
 tiam die noctuqz opponas. di
 stinitu aut liberalitas/ i mora
 luu dogmate h modo.

De liberalitate. 27.

Liberalitas est/ utus animi.
 beneficioru erogatur. Ma
 p affectu benignitate. p effctu
 beneficia diam. **H** uirtus to
 ta itribuendo r. retribuendo glitit/
 liberalitate. no hnt auari/ q
 semp uolunt acipe r. nich dare
Vnde reprehensus fuit sceu p
 martiales q dixit **S**ceu tu ce
 nas apud omis/ te pe nullus.
 alterius sicis pda. nemo tu
 um. aut tu red uices/ aut d
 sine nulle ucau. **V**etec est
 semp sume. nulqz dare. **I**ndu
 lgentia uo r. remissione. semp
 tecum potes. simplicitate sem
 p tua amica uices/ eamqz se
 p tecum hnt pures. na et le
 ges ea suam amica uocauerit.
Etia domi hoies simplices
 ee isic. dicens. **E**stote prudete
 sic spentes/ a simplices sicut
 columbe.

De pace. 27.

Pax aut adqz concordia tua
 pua ptractet. ita q. nich e
 scadalo ul bello exagus. si como
 de h fieri pot pacem itaqz cum
 hominibz has/ ai uirtus tellu/
Ut qdam sapiens dix. na raplo
 repla ad thimoe dix. n corona
 bitur. nuli q legitime ctaneit
Ut igitu corona r. pace has/ ai
 uirtus te ctare oporteat/ r. mare
 ai uito impietatis. **I**mpu eni
 pace nullaten hnt possunt. **P**laya testante q ait. **C**ipi
 reduat fruct ei/ iocultatez/ r. lu
 ctu/ no e pax. **D**ix deus ipus/
Rficu uirtus ita ctanis/ legem
 qz dei dilexeris. pacem militam
 habebis. **P**ha testante q ait. **P**ax
 mlta diligentibz legem tua. r.
 ne illis scadalu. dei timorem
 rudibz pdee studias. eos qz di
 timorem istruas. **F**ide uo/ r. spe
 a caritate/ ipectore tuo semp
 has/ de quibz. sat. s. scilicet cu
 rari.

De constantia. 27.

Omnia leuitate r. ibecillitate
 animi ostia uirtu oppo
 nas/ qua tili dix. nich e qd
 tam deat. qua iomu te gen
 da/ capiend qz adilio fuare
 constantia. **V**nde etia cito dixit.
Constas r. lenis ut res expoitu
 lat esto. **T**empribz mores
 sapiens sine cumine mutat.
Qu sit constantia/ i moralu dog
 mate/ ita diffinit. **C**onstantia
 e stabilitas ai firma/ r. i pposito
 p seuerans.

De prudentia. 27.

quali mare feruens
 q quietere non potest

Prudencia deniq; & omnia dca
 facta q; tua disponat / et re
 gat / atq; gubernet / na ut ait
 cariodorus **S**uperne octa ifati
 gabilis & expedita prudentia / que
 prudentia sic d'scribitur. pruden
 tia e rer' bonaru' & malaz' utz'
 q; discretio / cu' elate boni. & fu
 ga mali. q' qdem prudentia ad
 beatam vitam sac' est / scdm
 seneca epistolaz' dntem **Q**ui
 prudens e' & tempas e' / q' temp
 ans e' & costans e'. q' costans e'
 in pturbatus e'. q' i pturbatu e'
 sine tristitia est. q' sine tristi
 tia e' / beatus est. g' prudens be
 atus e' / prudentia ad beatam
 vitam sac' e' **S**ic ergo cu' p
 dentia beate uiue' / esto prudens
 costans / & tempans / & i pturbatus
 & sine tristitia.

Et no. qd' prudentia habet
 sb' se. vi. species. s. racione / in
 lectu. prudentia / conspectio.
 cautio. doalitate **S**ic
 ratio s' diffinis' est **I**ntellec'
 e' speculatio uer' / prudentia e'
 plens natio futuror' p' trac
 tans euntiu' **C**onspectio e' ca
 or' uitioz' cautela **C**autio est
 discere alicuius uitia / spem
 uitu' p'fentia. doalitas est u
 tus docendi impitios **U**taq; si
 prudentia huius. & alias p'dcas
 uirtutes / q' spes prudentie dnt'
 tec' portabis / & siuis prudentiaz
 exerce' / e' prudentia i futura p
 spectu' intende' / & q' possit q' d'

gere aio tuo / cuncta dispone. un
 cato dicit. p'spice q' uenit os
 ca' ee' ferentis **N**am leui' le
 dit q' qd' p'uidim' an' **E**t ita. q'
 sequit' specta. qd' immet ante
 uidet' / alius dicit **J**acula p'
 uila min' ferunt **S**i ita q; tibi
 subitum sit / s' totu' an' pense'.
Nam ut seneca d' formula ho
 neste uite dicit **Q**ui p'uid' e' n'
 dicit no' putam' h' fieri / quia n'
 dubitat. s' expectat / no' suscipa
 tu' s' auet **E**t ali' i eplis dicit.
Nich' aut' ordinatu' e' / qd' p'apitat'
 & p'perat. prudentia itaq; tua / s'
 senecam futura p'uidit. p'fita
 recordatur. p'fentia ordinet' **N**am
 qui nich' de p'terito cogitat / p'dit
 uitam / qui nich' d' futuro p' me
 ditatur / i omnia incautus madit /
 p' p'onas aut' i aio tuo / & mala
 futura & bona **U**t illa sustine
 possis. ista moderari **C**uiq; fac
 ti causam reqre. & cu' initia in
 ueneris exitus cogitabis.

De Inicio.
Initium naq; uehement' inspi
 end' est **S**icut p'leges. uni
 cuiq; rei poteritissima p' e' iuti
 um. & uni cuiq; atus ritum
 est spectandu' **S**ic et in omibz
 aliis negotiis initia diligente
 circumspicienda s' **N**am sicut sa
 lustus dicit **O**mnia mala exi'
 orta ex tonis iutis **E**t quia ut
 dicit ihs sicut **I**n omibz bonis
 duplicia mala iuenies / prud'
 ne' & cum d'liberato s'ilio n'itia

p tractab / prudentis eni pum e
 ofilia examinat / r n ato creduli
 tate ad fla plabunam si ibonus u
 tuis piculum est / pp duplicia ma
 la / mltio mai piculum talus / ul
 i rebz male icopus uerlatu / riaz
 ur i decreas legit **U**ix tono
 paguntur catu / q malo fue in
 doata pncipio . sic r panphilus
 dicit **P**ncipiū . fine qz siml p de
 tia spectat **R**ex finis habet eme
 r omie detus / vbi pncipiū fine
 qz icōspice uerbi **S**ut melius po
 flis pmeditata lca / r seneca ine
 pistolis dicit **F**acili e inuia in
 rōz prohibere . q inpetū regere . r
 alibi / facilius est excludere / quā
 admissa compme . nisi ei iuia ma
 loz compmas / mala crescit . et
 mod no secuant **E**t idem seneca
 dicit **N**ūquā puitola suat mod .
Iuia eni inportate nra sunt . deue
 ntu fortuna iudicat / r māialis cre
 dyat / pma recens r pua e culpa
 putada tibi . ficinat humi spina
 robusta / et plima iudix . mens
 assueta malo flmi hzet ei ctra
 prudētia **E**tiam illud . nō . qz sibi
 prudens fueris .
 tristitiam h' seculi abaid tuo pe
 nitus fugab / nam ait salamo .
Sicut tinea uestimento / r iunio
 lig . ita tristitia hominis cordi noc
 et **I**tem ^{non} gustabit iust / qquid ei
 acciderit . **T**impu aut replebit
 malos / et iis suat . dicit **C**ulto
 eni accidit tristitia / r nō e utilitas
 inulla **A**libi idem dicit **A**im' gaudes

floridam uitam facit . sic tristis ex
 siccant ossa **S**eneca i eplis **N**ich e
 stultus / quā famā captare elite
 r lacrimas aptare . n eni sapienti
 uro accidere pot . qd eū cōstristet .
Itae rct subquoz pōdere **A**libid .
Nulla res citius adodiū ueit . q do
 loz recens . dolor libent ad se q sola
 torem induat **I**nuetatus uō de
 ridetur / nec in mīto / aut eni simu
 latus est . aut stultus / r pūphilus
 dicit **S**ut grauit deat / nō ptinet
 ad sapientē . Cum dolor ad diuū p
 mia nulla ferat **V**n alibi idem
 dicit **S**tulte qd insans . cū te do
 loz urget ianis . **A**que gemitus
 p mia nulla tuis **T**empet q tu
 um . mod et prudentia fletum **T**e
 ge tuas lacrimas . pspice qd facias .
Et etiam supradictus seneca dicit
Nō affligitur sapiens liberoz . ul
 amioz amissione . eodem ~~ad~~
 eni animo fert illoz mortem / q
 suam expectat / malo eni ut relin
 quas dolorem . q ab illo relinqis
Rquā pmiū id facere desiste / q
 etiam si uoles diu facere n pōis
Vn qdam sapiens nūciata sibi
 filii morte inqd / cū eni genui
 moritur / **S**ai **S**i ergo moriant
 amia tu / nō eos plorabis **N**ā
 ut id ait **N**ec sica sit oculi ai
 nō amio . nec fluant lacrimaz
 e / r nō plorand **S**uas ita amia
 tuas iuita sua / eos repa si pote
Nā ut idem ait **S**ana e amie re
 pare q flete . r tempat tam flet
 iter tristes n est p hie . im mo

cessus / scdm beatum paulu q
 dixit i epistola . pma ad roma
 nos **G**audere cum gaudentibz /
 flere cum flentibz / **et** cetera / **et**
 cicerodorus dixit / **piacdm** qddam
 est inter tristes / uelle gaudere .
Et tilius de amicitia dixit / **qum**
 est animi bn qstia . **et** letia
 bonis rebz . **et** dolere cas / **id** etiā
 repellere detes tristitiam hui
 seculi / quia ut beatus paulus
 dixit i epistola sa / ad corinthio
 ciza medui / **S**ci aut tristitia
 opatur mortem / q eni fm dm
 e tristitia / pna insalut instabi
 le opatur / **et** id illam ate repelle
 non detes / s potius illam die
 natiq studas hre / quia ptea
 quertet ingaudiu / **h**ic dñs i e
 uagelio dixit / **in** salamo ait .
Cor sapiet u tristitia . **et** cor stul
 toy / ubi letitia . **et** itm melius
 est ue ad domu luce / quam ad
 domu quini . **p**rudetia uo acq
 sitam iustitia / tanq tibi ne
 cessariam semp an celos has /
 illam diligendo / **et** us admortē
 pilla pugnando / **q**ua satis
 tibi sup dicit . i . r . **d**amiatā et
 dilate rē incorporaliu .
De uerecundia .
Uerecundia ilup tuadā fac
 taqz decoret / **q**are eni sa
 lamō / **an** gradine . **an** gradie
 pibit coruscato / **et** an uerec
 diam pibit gra / **s**pes ei est sa
 luti / ubi homine obligat
 pudor / **p**udor ete q nō frang

et nō flectit timor / **nā** ut ait
 sapiens / **u**biqz pudor ibi et fi
 des / **et** q timet uerecundia timet
 q timida . **et** q timet q timeliā
 raro accip i uita / **nā** **et** alibi dixit
Sine uerecundia nich rectū eē p
 nich qz honestū / **q**uare seneca i
 epistol dixit / **u**erecundia ton est ia
 dolescete signū / **et** pudor ued
 dimissus nuq reintegrat / **ut**
 idem ait / **q** uerecundia **et** sic disti
 nit / **u**erecundia e ingestu / **et** in
 ubo honestate puate / **nō** tñ di
 eē nimia uerecundia / **nā** ut ait
 qdam p̄s / **u**erecundia i genia debi
 litat uerecundia . **p**ua cōfirmat audacia .
Et nō . qd sicutis p̄ctū pur
 gauetis / **ill**o qz p̄dictis uicibus
 alus qz undiqz artiauis . **f**acili
 me potens d actua uita ado
 tēplantāz trāsire / **et** spū ambu
 lando amore plentis uite qui
 nos ilaqatos tenet / **q**tep̄nē / **nā**
 ut i q̄tū mudi leg / **De amore**
plentis uite continente .
Allitur ilupiens / **et**
 uite plentis amore . **s**i sa
 piens nouit q tu sic plena do
 lore / **q**uicqz formosus / **m**ūd
 gerit aut preciosus . **f**lores habet
 morem . **e** dat nā colorem / **et**
qor ut sicutur toe color ani
 ch ilatur . **p**ostea nec florem
 mostiat nec spizat odore . **R**e
 gia magestas omū terena po
 testas . **p**spens rex series lo
 ginq diey . **t**rasiet absq mora
 cum mortis ueniet hora / **q**q̄d

Quid est uerecundia

ergo facies referas ad mortem
 nam ut seneca i xpiis dicit **Q**
 dicit eam proderit tibi ad repantiam
 omni rerum qd frequenter cogitatio
 eum **O**pare igitur profuturo scdo
 qd nunc sis mortuus et p plenti
 qd semp uiuatur **U**t qdam pbs di
 xit **N**o ergo ponas spem i longa
 uita ne male uiuas **N**am ut
 ait seneca male uiuere. cum sep
 uiuere putat **E**t cato dicit **T**em
 pora longa tibi noli p mite
 uide. Cunctiq; ingredieris seqt
 mors corporis ubi no uiuit e
 mch i mente e nisi ut uiuat **E**
 qdam pbs dicit **O**mnis itaq;
 dies uelut ultim' ordinad e. et
 si forte spem ponis i longa uita
Recordare frequenter qd seneca dicit
In longa uia puluis lutu et
 pluuia. sic i longa uita. opul
 ta sunt i comoda et recordare i oia
 mudana tmlitona fore ad qd
 duca **D**icitur ei i mundi qd septu
Quid qd sit honor aut nunc tibi
 scribere conor. Nosti qd satis
 qd nil habet utilitatis p dia tra
 tu. / diuitiaz fabrica mitor
 gndis structura domoz. gla m
 laz cu delitio epulaz. Insig
 nes qd tori. aippe. cyphiq; dcoi
 respndes uelut / morib; obstat
 honestis. Grex armtoz spatof
 culais agroz. fertile uinet di
 uerla uite repletu. **G**loria na
 toz dilcto dulas eoz **C**uncta re
 linq; tur nec p; iuenietur. Et
 uiuere durat / quis prudens qre

erat n metuens hoies faceret
 mors alpa finem **R**eb; mu
 danis mdaab; i malesanis **I**n
 nite i has qd dia cosileu. omnia
 tralibit nos ibim' ibitis ibit.
Ome qe genitu. tendit ad in
 certu. omnia pteruit p amae
 deum. **P**dictis itaq;
 pensatis sapient' q; cognitio
Salamo reputau oia q i sole
 sunt uanitate i afflictioem sp
 nich sub sole mane dices **I**ma
 gnificau opa ma / edificau in
 domos / plantau uineas. feci or
 tos / i pomeia co seu. ea aucti gnio
 arboru **E**stau michi piscas
 aqz / ut iugare siluas lignoz
 gminatu / possedi suos i ana
 las / mltiq; familia hu. arm
 taq; i magnos ouiu gges / ult
 omis q an me fuerit i ulm **C**o
 acraui michi argentu i auru
 i stas Regum i p uitiar **F**eci
 in catores i citatites. i deliti
 as filioi hois. scyphos i uite
 os i muniteia ad uina funden
 da. i sup gressus sum opib; os
 q an me fuerit i ulm **S**apia
 quoz p seiauit metu / i omnia
 q d'iderauer' oculi. no negau
 eis / nec p hui cor meu. qn oi
 uoluptate frueretur. i oblecta
 ret se in his q pauam **H**ac
 incus sum ptem ma. si uite
 ter labore meo **C**uq; me que
 tissent aduuisa opa q fecer'
 mat' me. i ad labores inqbus
 frustra fidauerat. uidi i omib;

colleho

he

hys uanitatē / & afflictōem aī /
 & nich' manere s' sole s'ig' salo.
 tam sapiens & q' fere oia bona
 q' cuq' extogitari possūt. hūit /
 & ea p' nichilo reputaū. Nos alu
 muleū hoies q' fere nulla hēm /
 ea q' ipā cū labore acqum' cum
 timore retinem' / c' corūto amuc
 tim' q' ihus iherem' / & pillis s'
 um catozem nūm reliq' m'. siml'
 q' uitā etnam amittim'.

Conuisione ad dominū.

Non itaq' tardes quā ad
 dominū / nec differas die
 i diem / nā ut qdam p'hs dixit.
 Signatus fuens. aliquo mō
 & facile possis literari / n' expecte'
 quia dum expectab' literari / faci
 lus graualis amplius. Et et
 ihs s'rac dixit. nescit homo fi
 nem suū. s' sicut pisces capiūt
 amo / & sicut aue' op' hēdūtū laqō /
 sic capiūtur hoies itēpore. nā
 ut martial' dixit. vniēdi. recte
 fatuus p'astinat hōiam. Crasti
 na cras semp' dat m' nūq' hodie.
 Crastina lux accepta tibi dum
 crastina lux ē. dū uenit / & nō dē.
 incip' ēē dolēs. das. cas. cū cō
 aliū p'unctis. recte dum cras
 multiplicas / temp' & ora fugit / & in
 iudicandō / n' oculus. & iura / mora
 sic ualde utilis. ut sup' d'cū ē.
 In cōuisione tū ad dnm' ē mora
 mlt' piculosa. Etiam qm' mō
 tiferā. & pot' dia / ut longne caue'
 suspicōr' ēē more. Nec credas ali
 q' in monasterio / ul' talis reli

giosis letis / tū m' posse saluari. p'
 deo seruire. nō em' religio ē tazi
 loco t'eno / quā ihois corde. Nam
 cum deus sit uqz. pot' qlibet uqz
 dō suire. q' martial' cū dā suo
 amico / qui uctabat' iouian' / et q'
 causa s'uiendi dō / sepe mutabat'
 loca. dix' cur adeo gaudes motu
 iouiane locali. Cur tam sepe fal
 lis. an quia leuis es / signat' ē
 moē m'is / mutato tāta. qd' nō cō
 cordes. nec tibi cōuenias. pondus
 habe. stabis s' pondere / gleba q'eta
 ē / diripitur puluis pro leuitate
 sua. nec natura lat' tibi recte ui
 uere donat. s' m'is discretā p'pōia
 q' tenax. Inde etiam seneca epi
 stolaz dixit. n' qualesat planta
 q' sepe trāffertur. Et alibi n' mlt'
 ad tranquillitātē letus cōfert. aīm'
 est q' sibi q' m'at omia. Quies
 enī siue tranquillitas sine q'eto
 animo cōnō potest. Vnde idē di
 xit. nulla placida q'et / nisi quā
 ratio composuit. Nam itertlū qe'
 in q'eta est. nec ē tranquillitas i loco
 it'acullo iacere. Et alibi idē dixit.
 Quid p'est mare trahicē / & nubes
 mutare / si uentia nō mutātur. Et
 qdam p'hs dixit. Bn uiuere. oī
 loco potes. nisi te ipm' destituas
 nō ergo destitue ul' derelinq'ed'
 tes. s' auiz' / cor tuū / & mte' tuā p'
 dictis i'itabz ornare. & nō solū
 cor armād' est / s' etiā cor p' cotū.
 aut enī apostolus / i epistola ad
 p'heios / cura finem. Estote su
 cti lumbos uros / i uitate & idus

loricam iusticie / 7 caltiare pedes
 i paratū euangelū pacis / in oī
 bz sumētes scutu fidei / i quo possi
 tis omniā tela neq̄slimi extignē /
 7 galeam salutis assumē / ut 7
 gladium sp̄e qd̄ est uerbum dī.
 Et nō solū armis p̄dictis ē corp̄ ar
 mand. S; etiam necis uestibz
 armate induend; / nō negligēd;
 ne forte mens male compōita ui
 ceatur. Dicit ei seneca. **Q**ualis ap
 pat̄ extēior / male opōite mētis nū
 tius est. **O**rnatus autē sin̄ cult̄
 corporis / mod̄ nō excedat. **E**t enī
 ouidius ep̄lax̄ sine p̄ccul̄ anob;
 iuuenes ut seia cōpa. sine coli
 modico / forma uilis amat. **I**nd̄
 etiā sapiēs dix̄ qd̄ est neq̄us ac
 turpis effemīato uiro. **C**ōponas
 ergo p̄m̄ / mētē tuam 7 tecū q̄sista
 nō uacillando / 7 stabilitatē suādo.
Ait enī seneca. **I**e p̄m̄ argm̄. con
 pōite mētis existimo / posse q̄sistere /
 secūq; morari. **I**de etiā cato dixit.
Conueniet nulli / q̄ sec̄ desider̄ ip̄e
 postea uō cum bonis hominibz /
 bñ recteq; utaris / nō solitarie in
 mundo. S; semp̄ bonam sciētā
 tem affectando. **N**ā ut idē seneca
 dixit. **N** pot̄ aliqd̄ bonū eē / nisi cū
 homine. 7 alibi / nullū bonū sin̄ scio
 icunda possō est. si enī bonū so
 tuum semp̄ tec̄ habueus. nun̄
 peccab; nā ut idē dixit. **M**agna p̄
 p̄cor̄ tollitur / si peccatoris testis as
 sistat. **T**u ergo / cum peccare cu
 pis. recordare qd̄ deus cū cele
 stia cūa te uidet / tuq; p̄ te

stis ruder est affitq. **E**t etiam y
 sopus dixit. **S**ic adeo noli tibi met
 cōfidere soli. **C**uilibz ip̄e p̄m̄
 cōtēplis ut sciant. **S**alamō dixit.
Melius ē duo siml̄ eē quā unū.
 hnt̄ ei emulūm̄ sciētatis / siml̄
 occidit / ab alto fulciēt. **U**e soli.
 quia cū occidit. n̄ habet s̄b̄ leuā
 tem / si dor̄ m̄erit̄ duo fouebūt̄
 mutuo. **U**n̄ qm̄ calefiēt / 7 si q̄s p̄ā
 p̄ualueit̄ q̄ unū. duo resistent̄
 ei. **F**unū d̄s t̄plex / difiale rūpit̄.
Et mārial̄ q̄dam q̄ idem p̄ius
 dixit. **E**mule ue soli. quia duz
 cadit ip̄e / leuātē n̄ habet. **I**le ip̄o
 sp̄em sibi op̄osuit. **S**edera dum
 tēpnit / dum sp̄nit h̄c sodalē. p̄
 fiat ut seles / nemo iuuare uelit.
Cum solio sc̄t̄ptatur p̄deta fur
 ti. p̄a p̄titur / uera fides soti. **N**e
 scit amor uehem̄s adq; p̄icula
 rūpi. **N**ec funis t̄plex rūpitur
 exfacili. **F**orte qd̄ uelles sotiūm
 rep̄ire fidelem. **S**z p̄ui mores
 gelus 7 ma negat. **C**onūsiōne at
 ad dñm̄ a te facta / pot̄eris d̄ du
 abz uis / unā elige. **D**e uita
Actiua 7 d̄templatiua. **Q**
Idelicet actiūm l̄ḡiplatām
 uita / d̄ qbz homines mltā
 cogitādo / plūz ualde dubitāt. q̄
 eligē uelint. **S**z tūli d̄ actiū uita
 dixit / fluctuosio at̄ v̄manogm̄ / et
 ad caritatē amplitudie / q̄ aptor̄
 ē uita eoz q̄ se ad p̄m̄ p̄m̄ ad
 inagnas res gēdas acomodaunt.
Et it̄m d̄ eadem / tūlius dixit. **C**oag
 ē secūd̄ nām / pomibz gn̄ibz. si

Nō de solitudine me

fieri potest q̄ seruandis / aut in
uadis / maximos labores molle
stiasq̄ suscipere / quā uiuere i solli
citudine / nō mō sū ullis mole
stus . s̄ etiam maris uoluptatib̄
habundare . romūb̄ coribus / ut ex
cellas alios pulcritudine / r̄ uib̄ q̄
arta optimo / r̄ splendidissimo q̄sq̄
ingenuo . longe illam uitā huic
an̄ponit . **E**quo efficit nē obedi
entem hōi n̄cete n̄ posse . nam
r̄ alibi scriptū est . nich̄ ē tam na
turale / q̄ q̄ sorte nature iuuat̄ .
Duita aut̄ cōtemplatā q̄ otiosa . si
ue t̄quila dicitur . **I**o t̄uli dicit . ||
Cozula aut̄ / r̄ sūt r̄ fuerūt / q̄ eam
q̄ dico tranquillitatem expetētes . a
negotiis publicis se remouēt̄
otūq̄ pfugiant . **I**n huius r̄ nobi
lissimi phi / regesq̄ p̄ncipes / et
q̄dam homines seueri r̄ graues /
nec p̄li / n̄ p̄ncipum mores fe
re potuerūt . **V**iruntq̄ n̄ illi . i
agris / d̄ctate familiarū suar̄
eor̄ / quidā q̄ tentā suo paruo / ne
uitioy q̄ tep̄ nēda suā est . **S**̄ fa
alioy r̄ t̄ncioy / alius grauis aut
mollesta uita ē otiosor̄ . **V**n̄ ihs
s̄uac dicit . **F**ili ne i m̄lis sint
actus tui . nō uētiles te i cō
uent̄ . nec om̄es aure moueāt
te . **R**ōns i ena . dicit . **C**ozarte q̄
i actu erat / r̄ satagebat atq̄ fr̄q̄
ministrat̄ . **C**oz artha / mātha .
sollicita es . r̄ turbat̄ erga p̄m̄ .
p̄uo unū ē neciūz . maria op
timā p̄tem elegit / q̄ n̄ aufert̄
abea . **Q**uod iō dicit / quia i q̄tē

plone erat arta pedes dñi / ran
diebat uerb̄ ihs . **A**p̄stol̄ dicit
Nemo militās dō implicat se se
cularib̄ negotiis / r̄ iō dicit / q̄dā
p̄s . **Q** uult mūd̄ relinq̄re . in
deat / ne aliqd̄ teneat . q̄ sit illi
p̄uiz . qm̄ tā tūd̄ ualeret . ac si
p̄alis . ignem extinḡnet . **Q**uare
alius p̄s dicit . **I**deo firmē mi
litauis . om̄ia tibi er̄ p̄sp̄a / q̄ cūq̄
reus . **Q**dam alius dicit . **Q**uēde h̄
s̄clm̄ p̄futo . r̄ utiq̄ lucrabis .
Sclm̄ enī h̄ . q̄ p̄s iustabilis . ē
iustis ē matris uter̄ / r̄ eadem
mors er̄ exit̄ . **Q**ut alī philosoph̄
dicit . r̄ iō ait . **Q**s p̄t̄ ihs̄ s̄clō cū
mutabile sit . aliqd̄ stabile h̄re
Et h̄t̄ filii karissime / d̄ amore
r̄ dilect̄e dei / r̄ p̄xim̄ / r̄ aliar̄ t̄r̄ /
ad forma uite / b̄uēt̄ r̄ summas
sc̄ibere curauit / n̄ t̄n̄ ad plenuz
p̄ p̄uitatem mē sc̄e . **V**m̄ quia
ut ait lex . **Q** nō s̄t̄ilit̄ sc̄m̄ em̄
dit / laudabilior ē eo / q̄ p̄r̄ iue
nit . tu i uacato dī on̄ipotētis
noīe / eringeno ab eo tibi p̄futo /
h̄ opusculū em̄dabis / r̄ augete
studebis / s̄cl̄ q̄ d̄ d̄cedent̄ tibi gr̄as /
r̄ iustis i mutabis / iustia r̄ p̄a ita in
ces / atq̄ fugabis / ut n̄ito uicē
cūis ualeas nūcupari . **V**ilr̄ s̄
āge / confortet̄ cor tuū / r̄ sustine
dominū . **R**ad regnū celoy satage
puenire . ad q̄d̄ ille nos q̄ducit /
q̄ sine fine / uiuit r̄ regnat̄ amē .
Expliat lib̄ d̄ amore r̄ dilect̄e
dei / r̄ p̄xim̄ / r̄ aliar̄ t̄r̄ . r̄ d̄ forma

uite que albanus confidit brian-
sienfis de ora scē agathe opillau
ac scripsit / cū eēt iante dñi i
p̄ federia / ianitate amon. in q̄
pōitus fuit / cum eēt capitane
gauardi / ad defendendū lectum ipm
ad utilitate cois brixie. Anno.
dñi. m. duc. xxx. viij. d. m̄. sea
ugusti. idie scā Allexand. q̄ ob
sidibatur ciuitas brixie p̄nd. ip̄.
Indicte. r̄. **Hic ē sermo que Al-**
bertanus causidicus brixien-
de scā agatha cōposuit. 7 edi-
dit int causidicos ianuenē 7
quosdam notarios sup confirma-
tione uite illoz. tempore dñi
manuehis de madio. p̄nt. Jan.
currente. m. cc. xliij. i domo
merdary dñi petri causidici.

Quoniam die scā Nicolay.
Congregatio uia sic in
noie dñi / a quo ē omne
datū optimū / romē donū p̄fectū
descēdes a patre lumini. ap̄ q̄
n̄ ē cōsummatō. nec uicis iudis
obumbratio / s̄ a sapiente dñi sit /
sunt sapientes n̄ adicias teq. tñ
ofisus. n̄ d̄ mea scia / s̄ d̄ m̄ia
q̄ dixit **Quos n̄ estis q̄ loquimur** / s̄
sp̄e patris mei q̄ loquitur i uobis /
ofisus etiā d̄ uia tenis audie
tia / loquat int uos sapientes u
ba dices **Quos estis sal t̄re** / qd̄
si sal euannent. in quo salietū
ad nichilū ualeat ultra / nisi ut
eiciatur foras / 7 calcetur ab ho
minibz. q̄uis ūba ista d̄a sint
apostolis. p̄ dñm n̄m i b̄m r̄

tñ 7 uos sapientibz p̄ similitudē
q̄ d̄a uerba predicta / uos estis sal
t̄re 7 c. dia possit / quia sicut p̄
apostolos. xani reducti sūt ad sa
porem fidei / 7 dulcedinē et̄ne uite /
Ita 7 p̄ uos / uiaq̄ sapiam reddua
d̄z om̄s actus hominū / ad uos / con
fluentū causa q̄ silu / ul' ad uo
ru / ad sapore iudis / 7 salcedine
it̄ne. ac dulcedinē p̄ceptor uiri.
Sicut namq̄ dicitur fides / q̄ sacer
dores n̄m / q̄ nos r̄anos fecerūt /
ioze d̄ibz n̄m appoluer̄ salem /
dn̄tes / accipe salem sapie / ut r̄
p̄ficiat adiutā et̄nā / salem sapi
entie ioze d̄tere habem / scdm̄ te
atū paulū / q̄ ait i eplā ad colicē.
Sermo uir semp̄ i ḡtā sit cōditus /
ut sciat quō ōz. uos unūq̄
7 d̄ere / q̄ uidens qd̄ sit i uis
sapie / 7 qd̄ sapientia / q̄ sunt sa
pientē comoda / et̄e i uis sapie
est timor dñi / ut p̄p̄a d̄c̄ / n̄a
q̄ timet dñm / timet om̄ia / sic qd̄a
p̄p̄s dicit / 7 alius dicit / timor dñi
sit negotiatio tua. 7 ueniet tibi
luctū sine labore. sapia uō ē / p̄
fectū bonū m̄tis humane. ac d̄i
nax 7 humane rerū scia / ut d̄c̄
seneca / sapientie uō comoda s̄
ifinita / nam dicit salamo / in
p̄ uerbis / q̄ eliq̄ est sapientia
cūas p̄tios opibz. 7 om̄e deli
dabile ei nō pot̄it opari. 7 i m̄
dic sapie foras m̄a es / 7 prudu
tiam uita amica tua / it̄m pos
side sapiam. quia aut̄ melior
ē. acquirere prudētiā. q̄ melior

S
e argeto. **S**icut dicitur. **S**icut
musica letificat cor. et super utrumque di
lectio sapientie. **P**ropterea est sciendum
sapientiam talem esse virtutem. quod
sine studio sapientie. nemo bea
te uiuere potest. et sine sapientia ani
mus eger dicitur. ut seneca in epistola
dicit. **S**apientia enim animum firmam
et fabricat. uitam disponit. regit
actiones. agenda et omittenda demo
strat. **H**ic nos debet tueri. sapientia
docet ut dominum sequaris. feras causas
hic exigit. ut ad legem suam quibus in
uat. nec auitate iura dissentiat.
hic ita hominem sapientem facit. ut a quibus
dam philosopho dicitur. sapiens cum omni
fer arma. dum cogitat. dicit etiam
sapientiam. scientiam saporem uirtutum
condita. ad hoc ergo ut habeamus scientiam
saporem uirtutum conditam. **Q**uid sit scientia. **Q**uid sit uirtus. et
quibus modis saporem uirtutum conditum
Scientia est nobilis possessio que
distributa suscipi incertum. et auarum
dedignata possorem. nisi publi
cetur. cito dilabitur. publicum ergo
debet et disputari scientiam. ut augetur
et incertum recipiat. **Q**ui seneca
de formula honeste uite dicit. /
Nulli in prudentiam despicias. **N**am
si monis ipse. si loquitur patiens.
seuerus ac ser. plaris non aspis.
sapientem cupio et dialis. que scientis si
ne arrogata postulata ipse. que
nesciens. si in occultatione ignora
rantie tibi benigne postula in
partem. **U**irtus autem si beati agitur. et
habitus in bonis bene constituit. si

humanam naturam sentantem in bono. **C**o
dicitur uero scientia saporem uirtutum.
et ad sapientiam reducat. ut peccata
reducatur actus hominum. ad sapor
rem rationis. et salubritatem ititue.
et iuris preceptorum dulcedine duobus
modis. uidelicet. laudem septem
et uirtutis exortio triplici. **I**n primis
namque. cum homines ad uos confluunt in
consilium. uel auxilium habendi curare
debent. ut eos ueni et dilige uideam
in parte uero debent eos aliquid bene et
bona eis dicere. ut eos trahant ad
uirtutem amicitiam. **N**am ut ait salamo
in apertum amicitie est bene loqui. orale
dicere est exordium inuicem. **S**ed
non alacritate debent loqui dulciter. et
dulcia uerba proferte. **N**am ut idem ait.
Libum dulce multiplicat amicos et
mitigat inimicos. **I**n etiam dicitur
sueuit. silua tenet leprorem. sapi
entis lingua leprorem. **E**t paulus
dicit. exorat et uiuere facundia dul
cis amorem. **T**er allacritate debent
loqui molli et molles rationes habere.
Nam ut idem dicit. **C**ollis in frangit
uam. **S**ermo que durus. suscitatur fu
rorem. **Q**uarta uero allacritate debent
loqui pulchre et honeste et pulchra uerba
proferte. tripliciter penitus omissis
Nam dicit beatus paulus turpia ad
loqui bonos mores corumpunt. **E**t sene
ca de formula honeste uite dicit.
Cauere que turpiter abstinere. quia li
centia eorum impudetiam nutrit. **E**t sala
mon dicit. **H**omo allacritus. ubi in
partem non erudiet. **C**eteris diebus uite sue
Et sociates dicit que facere turpe est

M

ea nec dicere honestum puto.
Quia uero alacritate debemus loqui
 oportet uerba composita et ornata
 dicere. Nam ut salamo ait. fauus
 mellis uerba oportet dulcedo anime
 et sanitas ossium. **cratochorus** dicit
Loqui omnibus coniter datum est. solus or
 natus est qui discit dicitur. **Ser**
 ta autem alacritate debemus loqui sciens
 ut ea que profertur etiam et cognita
 sunt. Unde quidam sapiens cum in
 terrogatus esset ab alio quomodo posset
 optime dicere. **S**icuti modo diximus
 que bene sciatis non enim debemus dicere
 uerba obscura uel abigua uel sophi
 stica nam nichil recte tacere. quod uel ne
 get an obscure respondat. que
 adhuc ut incertum dimittat interrogate.
Ut lex dicit. Unde etiam quidam
 philosophus dicit. **S**ancti est mutum esse. que
 que nemo intelligat dicit. **E**t philosophus **sinac**
 dicit. **Q**ui sophisticate loquitur. odibi
 lis erit. omni testandabit quia
 non est data illi a domino gratia. **S**epti
 maque alacritate debemus loqui sa
 pienter sine dolo fraude et malitia
 bona mente et intentione. et sine alius
 lesione. Ita septemplex tali alacu
 tione conditur scientia uirtutum sa
 pientie. quod dicitur et ut diei triplicis u
 ritatis exercitio. Nam ut ait **tu**
lius **o**mnis uirtus tribus uerbis utitur. que
 et prima perspicenda est. quod iuna que
 re uim sinceram que sit. **Q**uod consen
 taneum. quod consequens. ex quibus que gign
 gnant. **C**ue cuiusque rei causa sit. **U**bi
 est cohibere motus animi turbatos.
 et appetentes obediētes efficiē iōni

Stria est rebus quas acquirunt uti mo
 derate adque scienter. de quibus singulis
 despiciamus. **I**n pro quo uirtutis exercitio
 quoniam homines ad nos ueniunt cum consilio
 uel auxilio. perspicere est. **C**uid uim
 sit. quia uirtus pro deum collata est.
 que sola de homines primos facit. cum
 ipse deus uirtus sit ipse testate. que
 ait **E**go sum uia uirtus et uita.
Cetera adiecit **tu**
lius. **S**inceram que. huiusmodi
 dicit. quia sincera et pura uirtus
 spectanda est. **M**andato pene fugato
Qui dicit caritatem non est uim. si ergo
 nichil misceatur ad usum. **U**nde
 dicit **di**
abolus est mandatum. et pro eius
Sal dicit potius diligere est fur que
 assiduus mandatum. **S**uper eo uero que
 adiecit **g**eraneum statim in nego
 nobisposito inspicere debemus ut ne
 gotium id consentaneum sit factum
 an. non. simul inspicere est que adiecit
 huius negotio. et que consentiat. adhuc
 ut cognoscamus. ut ne negum pro
 possit ad effectum. an. non. **C**uid autem
 consensum. id adiecit quia quidam ipse
 uim bona. ex quibus multa mala se
 sequuntur. idemque enim tonis dupli
 ca mala inuenies ut sapiens dicit
Que inspicenda sunt. ex quibus que signa
 tur. que cuiusque rei causa sit. que dicit
seneca. de formula honeste uite.
Que rei causam regere et cum uita in
 uenies exercitio in dicat. **I**n et
paphilus dicit. pro namque fineque
 circumspecte uerbi. ut melius po
 sis premeditata loqui. **I**n pro uero u
 ritatis exercitio cohibere debemus mo
 tus animi turbatos. et appetitiones

obedientes efficere rationi. q. si
debet duplicat. videlicet ut cobi
team motus nri animi turbatos
z cobi team motus nri turbatos
animi laq. nobiscum. na in ne
gotio nobis p. o. statim debemus
recurere ad dm. et ad q. sciam
nrz. q. ad mod. galli. qui e. catat
cum aliis se e. parit. **S**i motus
nri animi. i. aliq. sint turbati. l.
odio. ul. amore. l. p. ab. ul. timore
ul. iudicia. ul. aliqua d. n. q. ex
ca. p. dicta. q. n. o. ai. p. n. e. repellere
debem. dm. z. q. sciam. p. ca. l. h. n. e.
Simul. si mot. ai. laq. nobis
cum turbati sint. aliqua exp. dic
tis. ca. is. ul. alia. quia uult ut
ei. p. stem. q. silu. ul. auxiliu. in
mala. ca. ul. iudicem. ei. malitaz.
ul. collusiones. ul. faciam. aut di
cam. aliq. q. d. ledat. pietate. ul.
extimac. aut uerecundia. nrz.
ul. suam. l. e. aliq. q. d. sit. a. to
nos. mores. statim. deu. h. n. tes
p. culis. apta. f. o. te. debem. ai. ei.
mo. tus. turbatos. p. posse. cobi
tere. ei. q. z. benigne. dicere. **A**mi
ce. no. p. te. h. fieri. quia. q. f. ca.
pietatem. ul. extimac. ul. u. e.
cundiam. nrz. ledit. z. ut. ge
n. alit. dicam. q. a. to. nos. more.
fuit. nec. nos. posse. face. cred
nd. est. na. idem. fieri. possederit.
q. d. comod. fieri. p. o. ut. leges
nrz. clamant. z. si. forte. amicus. ul.
uicaris. ul. aliq. potens. ul.
notus. i. t. i. t. ul. p. ca. faciam.
uult. debem. resistere. **N**ecte

tem pati ad malitia nos t. h. i.
s. ad. mod. carumite. q. t. h. it. ad. se.
feru. cu. ul. illos. ad. n. r. m. tonu.
p. o. itum. trahere. d. tem. seq. do. p.
ceptum. pauli. dicent. **N**oli. uia.
amalo. s. uice. i. bono. malu. z. in
nutu. d. o. silu. salamonis. q. ait.
Noli. ee. huilis. i. apia. tua. ne
huilias. i. stultita. seducas. nam.
s. m. i. q. amoris. n. e. extulato. p. a.
si. amia. ca. p. ca. uis. Amia. e. c.
muna. si. feras. facis. tua. plus. z.
dicatur. quia. bis. p. o. obsequia.
comodat. z. inen. sibi. pat. qui. no.
cent. aduuat. nec. timeant. p.
tentes. is. illis. i. betram. **N**a. ut
seneca. dix. **S**i. i. amia. z. d. i. e. t. e. l. a.
p. o. t. e. t. i. s. s. i. m. i. h. o. i. s. d. u. e. n. e. r. i. s. a. u. i.
amiatu. aut. fides. p. t. e. n. d. a. e. q. r.
salamo. dix. aduocat. a. p. o. t. e. t. o. r. e.
discede. **E**x. eni. mag. te. aduoca
bitur. no. t. n. longe. sis. ab. eo. ne
eas. i. obliuice. **N**e. accedant. ad
ctu. i. t. u. t. i. s. ex. i. t. u. i. ubi. t. u. l. i. u. s.
dix. Tertia. e. rebz. quas. acq. u. i.
m. uti. modate. adq. saent. in. quo.
notare. debem. q. illos. q. ad. dm.
ad. consiliu. l. auxiliu. uenit. sep.
nob. a. q. r. e. re. debem. z. ab. eis. lucra
u. z. e. o. z. amicitia. z. lucra. uti. mo.
dante. adq. saent. s. i. t. u. t. i. s. p.
p. r. i. e. t. a. t. e. nam. ut. idem. t. u. l. i. u. s.
dix. p. u. m. i. t. u. t. i. s. e. e. s. t. a. t. u. o. q.
ciliare. a. i. o. s. h. o. u. i. z. z. a. d. u. s. u. s. s. u. o.
i. u. t. i. l. i. t. a. t. e. s. a. d. u. i. g. e. r. e. u. t. i. l. i. t. a. t. e.
ergo. z. lucra. z. comoda. ab. eis. tra
here. d. tem. **N**a. ut. ait. aug. h. a. z.
aduocato. u. e. d. e. i. t. a. m. a. d. u. o. c. a. t. i. o. e. z.

zuius pito uindere iustum
 filium. **V**ntamē lucū suū co
 mod' detet eē pulatū. z nō tūpe
 detet eē moderatū. detet etiaz
 eē naturale z nō cōtra nām pul
 crum detet eē. quia turpia lu
 cra etiā ab heredibz sūt extorq
 da. ut. l. nre dit. **Q**uē seneca dicit
Tūpe lucū uelud dispendiū fu
 gito. z alius dicit lucū cū mala
 fama dāpnū ē appelland. **C**od
 ratū. detet eē. i. cum mō. mod'
 ei iomūbz suand' est. **V**nde dicit
 q' sūeuit est mod' i rebz. sūt certi
 deniqz fines. quos ultra. citta
 q' neqz q' sistere rectum. **C**om
 ponitur enī comod'. ex. q' z mō.
Chā ut caxiodorus ait. si comod'
 mēsurā eqtatis exeslerit. uim
 sui noīs nō habebit. **S**z eē nāle
 commune. i. cum com' urō z ali
 eno. nā ut ait lex. **N**ā equū ē.
 neiēm cum alteri iactura fi
 lacupletare. plus etiam. dicit
 tullius. ait enī neqz timor. nō
 doler. nō mors. nō aliqd. qd' ex
 trāsecus hōi accidere possit.
 tam ē q' nām. quā ex alieno in
 comodo. suū augē comod'. ma
 xime d' exiguitate iudici. **N**ā ut
 ait caxiodorus. ultra omīs crudeli
 tates ē diuitem uelle fieri. de
 exiguitate iudici. q' iudicos z
 paupes. ac debiles. orphanos
 z uiduas. ac misabiles pso
 nas. libentissime gratis. z nō
 p' pecūia uiuare delem'. maxim'
 enī lucū est exi' sibi z dō sui

re. z ita p'dictis inspectis diligēt
 qz congruitis. tali septēphā lectu
 tione. ac triphā uirtutis extitō.
 uirtutis possunt scāi uim. sa
 pore uirtutū odire. ac p' sapia. os
 actus hōiūz ad nos ofluētū re
 dducere. ad saporem rōnis z salte
 dinem ititē. ac dulcedinē p'cep
 torū uirtis. **V**idam' itaqz qd' sit rō.
 qd' iustitia. q' sit uir' p'cepta. **N**ō
 certe ē qdam mētis aspectus. qui
 dē nature imitatio. ut senecā
 eplis dicit. z diffinitū ita sūt ē uis
 discretiua. boni z mali. **S**icut illia
 ti. honesti. z dishonesti. ē elate tōi.
 fuga mali. **I**n eē dē. Ratiotina
 tō. i. ratiōnis i'q' sitō. z certe sapō
 ratiōnis. mlt' ē. quia rō bñ adhi
 bita. qd' optimū sit cōtō. neglec
 ta uō mltas i'plicat' erroribz. z q'
 rōnem scāi portat. totū mūd'
 uicē. **Q**uē qdam p'p' dicit. **S**uis
 uicē totū mūdū. subice te
 ratiōni. **S**ubice ergo nos dētem'
 nos ratiō. z et' alios cū qbz uti
 m'. p' posse nro. ad salte dinē it
 tie. actus hōiūz reducē dētem'.
Iustitia uō s'm tullū. ē omīs do
 mina. z regina uirtū. q' id' tull'
 dicit. **F**undamētū ē p'petue co
 mūdationis. z fame ititē. s'm q' n'
 pōt eē laudabile. seneca uō di
 finuit ititē dices. **I**ustitia ē
 nāe tacita q' nō tō. i. aduitorū
 mltorū iūta. **I**n moralū uō
 dogmate diffinit'. **I**ustitia ē ut
 q' s' nature hūmāe societatis. z
 oīs utilitatis. **L**eges uō diffi

Nō quid ē ratio

Quid ē iustitia

Sicut iustitia est constans et perpetua
uoluntas iuris sui cuique tribuens.
Pudicis ergo pensatis ac multis
aliis. quod iustitia dici possunt. dixit
ihesus sic ait. **F**iliu agonizare parat
tua. et usque ad mortem atque pro iustitia
ad deum expugnabit. propter omnes inimicos
tuos. uiris quaque precepta
quod magna dulcedine habent. sunt
habet honeste uiuere. alterum non le-
dere. et suum cuique tribuere. et ueni
ergo pudicis et in nobis habebit lex
dicens. militat namque pro mundi causa
qui gloriose uocis confisi munimur
nunc laboratum sperem uitam postea
quod defendunt. uos enim nunc. id est fama
nunc gloriosa erit. est enim gloria
frequentis fama de aliquo cum laude
quod fama multum affectat est deus.
Cait enim paulus. **Q**uique bone sunt
fame habet cogitare. et ihesus filius. s.
dixit. **L**ux oculorum letificat animam
et bona fama impingnat ossa. et
alibi fuit habet de bono nomine. habet enim
magis permanebit quam mille the-
sauri manuum. et pretiosus. **C**alvus
dixit. cessat omnis uirtus nisi fa-
ma late pateat. et uirtus quasi munimur
nunc. id est amore animi. unum
est enim irrepugnabile munimur.
si amor animi. **S**icut tulli dixit. **Q**ui
etiam ait. **O**mnium uirtus rex nec
quod quam est aptius ad opes tuendas
et retinendas quam diligere. nunc alienum
quod timere. perclare enim enim homines
quod metuunt oderunt quod quod odit pro
se expetit. nullas autem opes mil-
torum odus obsistere posse. et si an-

ignotum fuerat. modo autem quod
nunc est stultum quam illi auitate
uelle tamen. nec est enim ut mil-
tos timeat. quod multi timeat. si ita
defendemus spiritum et uitam aliorum et nunc quod
est debet aliorum magna. et etiam poste-
riorum negotia geremus. eos quod dese-
demus instruendo eos. gloria uirtutum.
Nam ut ait tulli. **O**ptima hereditas
a parentibus traditur filius. omni-
pari modo presentium gloria uirtutis
reque gestarum. quod etiam seneca
dixit. **N**ullus michi dies potius
transit. propter. nocte noctis studium
non uacuo somno. sed sub cubo. et cu-
los uigilia fatigatos. cadentes
quod iope et castigatos deinceps. postquam
nunc gerit. quod possunt esse utilia.
illud scribo. salutares amonitiones ue-
lud medicamento siles eis ponunt. et
si quod dixi uobis causidias. intelligantur
tunc dicta. et uobis notarius siue
tabellonibus. per similitudinem dici
potest. uos estis sal fidei. quia
sicut per salem. omnis fere cibum
diuinitur et saporem accipit. ita per
uirtutem officium. ac sapientiam uirtutem
omnis fere actus hominum quod diuinitur.
et saporem firmitatis accipit. et
deus possunt laici. si uobis uirtutis
nunc possumus facere. **N**am ut ait
cicero. **N**on est in bono. tam
bona fortuna. quam si augetur licet
rari gloria notitia. sum ergo
sal sapientie eumque illo hominem. quod
si sal emanit. in quo saliet. non
eritis iudices. **Q**uia ut ait cicero
odorus. **T**u diu iudex quod dixit. quod

M

diu itus putatur. **N**om enim qd
ateqtate sumit, p supbia no tur
net eritis ueri defensores. **N**az
ut idem ait. vere defensor dr. q i
noxe defendit. nec eritis sapie
tes. s; stulti. quia sapia huius mu
di, stultitia e apud dum. ut dñs
dicit. nec eritis tabelliones. s; dolo
si. 7 falsarude quolib; urm dia
poterit. cu pfa. qui ait. **E** os ama
titudine 7 dolo repleti est. sub li
gua ei labor 7 dolor. 7 de omnib; uob
dia poterit. sepulc' patens e gut
cor. linguis sitis dolose agebat.
ueneren asp' s; labus eoz. iudica
illos deus. **F**aciendi etiam ex ralo
minib;. s; etia inferno adiatol' ha
beam' itaq; thore salem sapie. qui
nob' pficiat adiuta etna. ad qua
ille nos conducat. q sin' fine uiuit
7 regnat.

**Sermo secundus sup illumina
tione 7 super spiritali et co
porali refectione 7 que sint
necessaria in refectione.**

Orate frs deū ut ministerio
sue sanctitatis p me suū
suū iutilem adq; idingū
ministrer uob' hodie aliqd utilita
tis. **F**res mei more solito hic co
gati. p'pitiū nrē qgregatois in
spitiam. etia illud aliqua p'ttate
p'pitiū ete nrē qgregatois. triplice
habet cam. **Q**uar pma e illumina
tio. nā qfueum' hic congari a
collōnē faciendam. ut olm emat
de quo facer iste locus illumietur.

Secunda e ta spūalis refectione. quā
atūbz cum ducte suscipe qfue
um'. **E**tia est corporalis refectione.
quā hic cum caritate debent su
mere. deq; singularitē disputa
m'. cura illuminaatē scire o. **Q**d
qui alius lum' uolē ptere. nisi
lum' d; hie. nam sine lumie
homo quasi cecus dicitur. etia
qd' sicetus ducar tecu. ambo
ifoneā cadit. **U**t i euāg. uitas
ipā testatur. **U**t g' um' lum' hām
aluis q; possim' oferre. sciend' est.
P hieud illumie nrē corporali q
fueo qtuor intuenit d; uidelz
1. ignis. 7 olm. adq; aliqd corpus
purum. i quo olus infundat 7 ac
tendi possit. 7 ipā accensio. ita 7 in
lumie nō spūali. p'lecta qtuor iter
uenit d; **S**igne nāz hie debem'
h' e deum i cordib; nrīs portare. ei q;
memoria hie adq; illius amore
calefieri. qd' deus ignis sit. bñ te
statur beatus paulus i eplā ad eph
dices. **T**em' deus nr' ignis est q
sumēs. Consumit em' omia nrā
peccata. h' em' e ignis. qui apparuit
moysi in rubro. h' e colūpna ignis
q' edux' populū p' imelic' p'fectus.
hic insup est ignis. hñs carto
nes d' solatoios qui disduūt cōda
nrā ad bñ faciēd'. d' q; dicit p' hū.

Sagiate potentes acute. cū cartoni
bz d' solatoios. **H**u sūt cartones. q's
debem' uicere sup capita inimicor
nrōz. ut ait beatus paulus i eplā
ad romanos. **S**i exuerit inimic' tuus
aba illum. sicut erit potū da illi. |

H enim faciens. carbones ignis
ingens sup capud eius. olium u
hinc detem. h e mitorie tonoz ope
rum. ropum caritatis. h est oliu
de quo dicitur / i euag. d r. u gub
quaz quiq; erit prudentes. v. fa
tue / prudentes ne ornauerit lapides
suas oleo. r intrauerit cu spolo ad
nucias. fatue uo no sberit oleu
No exulse sut anutis. deniq; d ill.
Am dico uob nescio uos / h olim d
ee puu / nulli q; putredi ad mytu
ut exeo pur lum / r um uar ate
lic **N**am cu facim opa caritatis n
detem h facere cum uanagloria ad
mura **N**o dicitu e i euagelio noli
tuba canere. s; secreto ut nesciat
sinistra tua. qd faciat dexta tua / et
pater tuus q uidet i ascuto / reddet
tibi / n em obliuiscetur deus s opi
bz caritatis / s; indie iudici dicit.
Estuii redistis michi maduca
te / sicui redistis in bitere / nud
fui / ropuistis me / hospes fui / colle
gulis me **I**ntum r uicere fui r
uificastis me. ueite r pcepit reg
nu re. n; ee dtem facere opa hi
inute r / impulsione. s; illa iter
No aut ag q dat paup; n ur re
ffiacat uisera idigenas. s; ut re
moueat tedui impetatis. r rem
pdit r mentu / r ceite opa caritaci
mto opantur olo. quia sicut olim
cuicq; licori appoitum. semp emi
net. siue sup ponat. siu mtra
ponatur. ita r caritas omib; u
tib; sceminet **N**nde dicit beatus
paulus i epla p ad corinth **N**uc

aut manet. fides. spes. caritas.
tira h maior aut hor e caritas. r
sicut no olo materiali tnp fungi
mur. s. ad illuminatone. r ad codien
dam alia abuna r aduicere / ita et
de isto olo spuali. i. caritatis. de
tem tnp fungi. s. ad illuminat
ne. quia p illud p uenim ad dnm
lum. ut dixi. r ad odiendas alias
uitutes. quia sin caritate alie u
tutes nich sunt **N**o paulus in p
dicta. e. dixit **N**o aduicere diligetio
iusticia. r odio hudo iqtate / ad
exemplm r / d quo dixi p h / dilora
sti iusticia / r odisti iqtate. ppa u
rit te deus. ds tuus / oleo leticie p
q sortib; suis **N**o sicut dicit filii
agonizate p aia tua. r us; admo
tem eta puistia / r dno expugnab
pte. omis inimicos tuos. sicut p
dicta opa caritatis n fiene pura
itente. s; ex uanagloria. ul' ali.
h oleu no ee puru. s; faciens h
accepisset mced; sua / r dicit olim
petrus d quo dicit p h / olim peccato
ris n impingnet capd meu **N**o
aut ituenire d. h e corpus aliqd
puru qd accendat. i. corpora nra
d; ee pura. ut ihus olim p dcm
bn ifundat. r accendi possit. ca
naq; purificare detem / r omes pu
tredine poy anob; remouet / poy
pnie q; sut vii. uidel; solitudo
defensio. indignatio. timor. d
sideriu. emulatio. pena. de q; si
bz mtr; fac paul. i epla sa. ad
corinth. cura mediu ubi dicit
No que emi sedm deu e iusticia

No aut facientes
de mo s; a pter
n; poy m; tatez

M

pniaz: z c. solitudinē enī hzē
 stem' emdandi qd' delinqm'us/
 defensionē uō debem' face' ul'
 habere. quia nos debem' d'fede'
 apcedentibz delictis/ul' asendo
 q'ia d'ing'itōem uō debem' hzē. i.
 indignari cura nos met ipos/
 si forte caderem' ip'dicta d'licta
 ul' alia pcedentia. **T**imore uō
 semp debem' hzē. ne forte mā
 damus z reu'tam ad p'ora. qz
 beatus homo q' semp e'c' pau'
 dus. **I**nitiū enī sapiē e' timō
 d'nī/ ut p'ā dicit/ etiam qdam
 p'is dicit/ **C**unctimēt d'm. omnia
 timēt eum. qui uō nō timet d'm
 timet omnia/ z alī dicit. **T**imō do
 minū sit negotiō tua. z ueriet
 tibi luctū sine labore. **R**esidū
 uō debem' hzē semp/ p'uei i me
 lius. emulatoz uō debem' hzē.
 s. sanctorz. qz illos semp debet
 imitari. penā nō stem' s'btine'
 hē corpora nā affugere. uigili
 is z ieiunius/ z aliis opibz bonis.
Sip'dicta opa p'nie/ corpora nā
 ita fuerūt deputata/ bñ potit
 ih'us o'lm infundereaq; addi
 amorem bñ potant accēdi.
Quā e' e' ad illu'atōem nām et
 necessariū. ut dixi. uidelz ipā
 q'celio. ait enī lucas i euagelio
Igne uer' mite in cōm. z qd'
 uolo. ā. nisi ut accēdatu. e'c'
 accendi d'z ignis amoris z i
 cordibz nris. p' exagitātōem ipō
 z corporz/ cca opa lauitatis/ ad
 mod' facis. q' semp q' to mag'

+ exagitat' tāto mag' accēdit/
 z i maiore exag'it'āia p'ā te
 stante q' ait. **C**um effudis a
 numā tuam exultanti/ z aiāz af
 flicta repleueris/ orietur iteneb'
 lux tua. z tenebre tue erūt sic
 meridies. z req'em tibi dabit d'
 deus semp. z implendūbz aiāz
 tuā saluabit. z ossa tua libabit/
 z eris q' ortus uinguis. z sicut
 fons uiuus cui nō deficit aq'.
Item idem ait. **F**range panem
 tuū exultati. z sicut nudo
 p' eum. z egenos uagos q' indū
 in dom' tuā/ carne tuā ne despe
 reris. z tu'c erūpet q' mane lu
 mī tuū/ z sanctas tua atius ori
 etur. **E**t tobias dicit. **D**' tua s'ba
 fac elymosinā/ z noli euertere
 faciem tuā ab ullo paup'e. z ta
 enī fiet. ut nec ate auertatur
 facies d'nī. **Q**ue facies uā lux
 est. **S**icut test' ioh'es dicit. **Q**u
 met deum. omnia timēt eū. ait.
Lux uā q' illu'inat omēz
 hoīem uenietez ih'uc mūd'. itz
 idem tobias dicit. **N**ō potue
 ris musicos esto. **S**imilz tibi fu
 erit h'ndant' tribue. **S**i exigu
 ū fuit. z exiguū ipāi stude. p'
 mū enī tibi tonū tesauras i
 die necessitatis/ qm' elymosina
 abōni peccō z morte libat. z nō
 patitur aiāz ne iteneb'z ita
 orto z accenso lumīe in d' pot
 rit dia/cū p'ā. **D**' omibz nob' lux
 ortā e' iusto z rectis corde. leticiā
 fuit z enī deo. nā letitia e' cū

etiam salamo ait Lux aulox
 letificat animā. ⁊ fama bona
 impingnat ossa. ⁊ etiam dia potit
 cum beato paulo. eratis aln. te
 nebre. nūc aut lux idomino u
 ergo filū lucis. ambulate. fruce
 aut lucis. idomū bonitate. ⁊ ita
 ⁊ uitate. ambulare itaqz debem
 ut lumē dirigat. n3 extingatur q
 facere possum duobz modis. in
 celz **U** p seueratā ⁊ cum ea remo
 uerim anob q conuenerit lu
 mini obēe. Illud qz exting que
 mō indico. sc. vi. uidelicz impu
 ritas lumis. remotō lumis. ⁊
 alumie amicus. siue aura. ob
 staculū lumī appoit. occultatō lu
 mis. ⁊ lumis singlitas. de ipu
 ritate lūs fac dicit uob. si aut
 remota estis alumie. l lumī. ano
 b nimis. ē remotē. ita ut n clae
 uideatis. suare dñi p̄. q ait.
Accedite ad eū ⁊ illuminamini. ⁊
 facies ur̄e nō ofundent. qd face
 debem. p p̄nam ei q. opera au
 fferendo anob p̄a ⁊ uita. vñ
 tum. aut ⁊ auam qz ofueunt
 lumē extingūe. anob remouere
 debem. h ē supbia q uino opit
Dixit enī mārial. **E**t herēa pacē
 mitosa supba tollit. quā pe
 nitus ē remouēda. **O** dibil est
 enī corā deo ⁊ homibz supbia ⁊
 execrabil omis uitas. aut ihs
 suare dixit. **Q** etiam ait. obur
 gatio ⁊ uizie annullabē stiam.
 ⁊ dom q nimis l cuplex ē. an
 nullabitur supbia. ⁊ iob. dixit **S**i

ascendit usqz ad celos supbia ⁊ ca
 pud eius nubes tetigent. q̄i s̄q̄l
 linum i fine p̄detur. **S**alamo dixit
Ubi fuit supbia. ibi contumelia. u
 aut hūilitas. ibi sapiā siml ē
 gloria. **o**bstaculū uō lumī oppoit ē
 aufferendū. **Q**uia si corda nra fue
 rint a peccatis ⁊ uitiis obfessa. de
 tem illa p penitentiā aufferre. atqz
 penitē remouē lumē enī talis. nē
 est qd ubiqz funditur. nisi obsta
 culū ei opponat. nā sicut ostio
 clauso. dom ē tenebrosa. etqz ap
 to statū fugatis **a** p̄is tenebris
 lumī s̄intrat. ita deus. qē lumī
 stat ad hō. **s**tū cordis nra. ⁊ pul
 sat **U**t ip̄e met testat dicens. **E**go
 sto ad hostiū ⁊ pulso. ⁊ si obstaculū
 peccoz aufferatur. statū lumī xp̄i
 s̄intrat. totū qz cor ad di a
 more illuāt. **O** occultatō u hōis
 luminis remouē debet. quia ut
 ip̄e met dñs ait. **N**emo accedit
 luēnā ⁊ potit eam s̄ modio. s̄
 sup cādelabzū. ut luceat omibz
 qui i domo sūt. n enī debem
 ascondere lumī scientie nre. s̄
 omibz tam i dictis. quā i factis
 ad utilitatē oferre. **a**dqz ē b uere
Una ut ait tilius. **F**ructus i ge
 nu adqz uirtutis. omis qz p̄sta
 tie tunc maxim capitur. cum
 ip̄amū qz confertur. **u**m ē
 enī ualīa occultatō. **N**ō s̄ scriptū
 ē. in uia lucet q ueritāda q
 let. **C**rimie se fedat. q quo
 sap̄ utile celat. ⁊ etia dictum
 est. **I**n uicio duo sūt. q nil

patore lenis

abscondita profuit. fossus huius est
 sicut clausus sicut. singularitas d
 niq; sunt huius auferenda e. qe
 cum scia nra debet omib; luce
 adq; conferri. singulari qm; ofert
 tm modo uni pti/accipiendo. ps
 potentia. ul' amicor. ul' et pecu
 nia. ul' odio ul' timore/ alr uidi
 catur ul' sic q' id potulatur. qd
 e peccm mortale. **S**icut leges et oia
 uita pdamant. **H**us itaq; sex in
 peduntis. alumie sb latis. **S**um
 lum dante dno poteim hre. alu
 q; confere/ adq; tribuere. **N**unc ac
 cedam ad sm cam ppositi nre cog
 gationis. s. titadum de refectoe
 spuali/ qua hic afrib; cu ducte
 reape ofueum. **C**irca q' sciend
 e/ q' sicut i refectoe corporali hre
 debem panem. 2 aq. uinu. 2 alia
 abaria. ita i refectoe spuali pdic
 ta debem hre panem. pane hre d
 bem. s. uite intellecte. d quo legit
 ililpo sapiente. **C**ibus illis. pae
 uite i intellecte. 2 aq sapie salutis
 potab eos. panis uite est/ panis
 lacrimar. i opuctio ptoz/ d quo
 pane dicit **ph** ababis nos pa
 ne lacrimar/ 2 potu ddisti nob
 lacrimis imensa. **ph** uc panes
 p uenim ad panem uiuu. h e
 ad xpm. qui ait **E**go sum panis
 uiuus/ qd celo descendit. **H**uc pae
 maducate angeli/ 2 maducate
 debet homo. **ph** testate. q ait.
Epane angeloz maducauit ho.
 2 edisti eis ihudata/ hnc paez

q obliuiscitu maducate. aucte.
Sicut ait de se **ph** percussus sum. ut
 fenit 2 auuit cor meum. quia ob
 litus sum comedere pane meum. **E**
 ergo pane die nactuq; cu affice ma
 g' debem ad dno postulae. ut ipse
 detur iorce sua. dicens **P**anem
 nrm cotidianu. da nob hodie. aq
 debem hre sapie. ut dixi. 2 dicitur
 celestis. q' aqua p misit. e sama
 utane dicens/ dabo tibi aq salie
 tem i uitam etna. **S**um u hre
 debem/ opuctois p pns nostris/ d
 quo uino dicit **ph** potasti nos
 uino opuctois/ p h unu puei
 tur admez uinu/ h e ad celeste mi
 stium. qd est misteriu. nouo et
 ueti testamto. d h uino meo ple
 ni e calice i manu dmi uini mei
 plenus mixto/ alia uo abaria ad
 plena refectoe hre debem. 2 omnia
 uba dei. 2 de do loqna. **S**icut ait
 ait **n**o ilolo pane uiuit ho/ s.
 d omi ubo/ qd pcedit ex ore di. abz
 ei nr debet ee. facere 2 ad imple
 uerba 2 uoluntate ei q misit nos.
Sicut ipse met dicit de se **S**icut enim.
Meus e abz. ut faciam uolunta
 te ei q misit. **N**unc accedam ad dca
 cam ppositi nre ogregatois. h est
 ad refectoe corporale/ q' cum cari
 tate h ofueum pape/ dca q mod
 ctum debem suare. vi. q huius u
 sib; otinetur.
Et timor i dapib; bndictio lecto
 temp'. s. mo uius uult' plais. ps
 deat egenis **T**imore ete hre de

7
S
tem' enī dapes nob' apponuntur
ne forte nimis comedam' / ul'
i aliquo deū offendam' / uix' illud.
Creatus homo q' semp' erit pau-
dus. si enī addam' tinnisset / s'
pariso piectus nō fuisset. be-
nedictō intueūte debet / uix' illud
benedix' / r' fugit. tēto r' temp' int'
uenire dō. quia debent' si religio
si sunt / facere legi an' niam
plentiam / r' factū horam t'ia
expectare. an' q' ieam' quuua
ut de his duob' legitur idē
tis. x. iij. di. c. nō liceat. s' mo-
uō b'uis d'z adē uix' illud. In
m' l' l' c' q' nō deest p' m' r' etiam
s' m' catonē / q' ait / loq' r' pauca i
quuuo. ultra uō illat' debent'
h' r' s' teatū paulū dicēte. illa
rē datorem diligit deus. r' it' n'
q' misetur inylantate. r' etiaz
uix' dan' ihs sitac / q' ait / i omū
dato illat' fac uultū tuū. ps
quc'q' det' egenis / uix' ubū d'ni
dicentis. date elymosinā. r' oia
etiā dabūt' uob'. r' uix' illud
apli dicentis. date elymosinā r'
omīa mūda erūt uob'. r' etiam
s' uerbum cui'dam sapientis
q' ait. q' s' q' es inīsa. q' s' q' es i
m' l' a' p' m' de paupe pensa. nam
dū pasas eū / pasas amice d' m'.
paupe in spē nā latet ip' d' s'.
E' ipa aut' relectōe. iij. d'z abēe.
q' q' t' n' cur h' uerbu. Absine deli-
tie d' c' t' o' crapulla n' m' ur. r' e
litie debet. abēe / nō enī deside

debent' delicias ul' d' licata abai
a. h' illis q' n'z uti possunt / si ab
sq' desiderio sumā tur. nā etiā
uiles abi ap' cōtēs accepti inpe-
diūt p'fectū abstīnēte. ut legit
i d' c. di. xli. c. delitie / d' tracto uō
debet ab eē / q' n' d' tem' d' trahere
abis. n' factorib' eoz. nec alic
alu. uix' libū pauli. nemiū det'
hentes. Crapula ill' debet. abēe.
S' m' ubū pauli dicentis. i ep' l' a' p'
ma ad corinth' / s' r' m' m' u' a' u' i' a' s
sicut q' dam eoz n' m' a' u' i' t. r' pi-
erūt abextimātore. r' s' salamoē
dicēte. caue'te uos am' m' a' t' o' e' q' n'
pest. q' m'. r' sum obscurū iua
cū nō ibit / m' l' t' a' uō debent' adē
in relectōe. nā mod' s' uare d' tem' /
i quā t' u' a' t' e' r' q' u' a' l' i' t' a' t' e' r' i' m' l' t' i' t' u-
dine alor' ac uarietate. In q' t' i' t' a-
te / quia n' d' tem' nimis comedē.
Ait enī seneca. d' formule hone-
ste uite / ede cōm' crapulitate. vict'
tibi ex faali sit. n'z ad uoluptatē /
s' ad abum accedat. palatū tuū
fames exatet. n' s' a' p' o' r' e' s. h' a' c
s' sanam h' a' c' salubrem uite te-
ne formā / ut tū corpore i' d' u' l' g' e' d'.
quātum tone ualitudi' satis ē.
ut idem i' ep' l' i' s' dixit. In q' l' i' t' a' t' e'
uō debent' mod' s' uare / quia nō
debent' curare quā l' i' a' s' i' n' t' abaiā /
s' sumit' nob' diuā / ul' n' b' n' q' d' i-
ta / famē d' tem' expectare. s' sene-
cam q' ait i' ep' i' s' t' o' l' i' s. fames. r' e
d' d' e' t' m' a' l' u' p' a' n' e' m' / t' o' n' u' e' t' e'
nerum. uō nō est an' ed' n' d' u' m'

M

quā illa impet / i multitudine uo
 atoy ruaietate debemus mod
 suare **S**icut ait ihs siue **M**olhe
 quid idm eplone . nec effuda
 te si omem elca / i mltas ei e
 sas eit infirmitas **S**ic rdepo
 tu id dicit **S**anitas e corpus et
 aie sobrius / pte vinu mltay
 potatum uitatez . ruam ru
 mas mltas facit . r seneca ine
 plis dicit / to ualitudini cia
 ee alimta uaiar / r nns corporibz
 aliena **P**dicta deniq suando /
 potelm tunc paupate uitae
 sanitate suare . r na di fugere .
Paupate tpe fugiem **Q**z ut ait
 ihs siue **Q**ui diligit epulas i
 egestate erit **E**t itm id ait **S**e
 sima est paupas / q agula pe
 dit . r itm q amat unu r pignu
 n dicabitur **E**t rursus **O**pauus
 ebriofus no lauplectabit . r q sp
 nit modica / paulati dacet . na
 uo dei potimus sic fugere . qz
 uasatur deus pbi gulositatibz
Put pha dix **C**onaducunt et
 saturati sut nimis / rad huc e
 sce eoz erant ihore ipoz / r ua
 dei ascendit sr eos . sanitatez
 uo sic potunt osuare / quia ut
 ait ihs siue **S**icut capula mlti
 obierit / q aut abstus e adia
 et sibi uitā / r habebit censu sa
 lutas coporis . q e sup omes ce
 s **N**am ut id ait **N**est census
 sup cens salutas coporis . nec e
 oblectatio / sup cordis gaudium

maxima e pau
patis que a
gula pcedit

Euitate itaq; uitate dtem come
 satres . epulam . ebetates rimi
 as / r maxas r frequetes adq deli
 catas comestiones . h nam gnat
 sto . turbant / sensum opmut
 i cella . untre q mouit gutas
 iducat . p anu ros . fetid flatu
 et quiblez sonu emittit / edos
 lacmosos facit . curat iduat .
 nates ros . r aures facit fetid
 adq pudie hndare . ph insup
 pti acquit / luxuria iducat / deu
 offenditur / h dmq sbas minu
 ue . honores tollit / op sil caia
 post mltas infirmitates ad inf
 na pduat . p refectione dmq mo
 d s uerit q ih uersu qaneta .
Asuproqz abo . reddat gra po
 ue id e . ipdicta . di . xliij . c . no
 liceat . pda suates cum duotte
 dante dno / potant refica ad
 mltam r in regno di **C**atq ille
 nos coducat / q sin fin uiuit r
 regt rcla rclor . **A**m **I**ncipit ser
 mo que albertanus confidicus bu
 rren opouit r echdit int fies
 minores r confidicos bxpientes
 in congregatione quam fa
 ciunt more solito .
Patres mei / ad honore
 dei r refectez paupum .
 more solito qggati sum **U**t
 g deus honoretur pp nra qgga
 tone . r refectio nra plena sic .
 an q acedam ad copozale refec
 toz **C**aias nras reficiam dabis

N
quod mala sequit
ex minima come stoe

F

spiritualibus nobis ministratis
 p[ro]phetam dicente. **B**eatissimus qui
 diligit super egenum et pauperem. idcirco
 mala libabit eum dominus. **A**d intelli
 gentiam huiusmodi multa notanda sunt.
Imprius quod sic intelligere super
 egenum et pauperem. **S**ecundo quod dominus egeni
 et pauperibus. **T**ertio quod a quibus modis
 super eos intelligere debeamus. **Q**uarto
 quod huiusmodi facere debeamus. **C**um
 quod prima in ordine debemus. **I**ntelli
 gere hoc est in corde legere. id est in corde
 factum pauperis vel egeni apponere. sic
 dicit misericordia. secundum misericordiam in corde
 apponere. egeni dominus quod indigent
 aliquibus necessariis. sic dicit. **A**tegeo
 egenos. et ita multum diuites. quibus nihil
 egere possunt. **P**rophetam testante. **Q**ui
 dicitur egrediuntur et revertentur. **I**nquire
 tes autem dominus non minuet omnino bonum
 pauperis. **N**on dicitur parum hoc non vel parum
 portans. **R**ed dicitur pauperes pluribus
 modis. **D**icitur enim quibus pauperes
 spiritu. de quibus dominus ait in euangelio. **B**e
 atissimi pauperes spiritu. quoniam ipsorum est regnum
 celorum. **D**icitur etiam pauperes de substantia
 huius mundi. de quibus dominus in euangelio di
 citur. **P**auperes habebitis uobiscum
 me autem non semper habebitis. **I**n
 opes autem dominus sine operibus ut qui
 nichil habent. **S**ive ergo egeni sint
 sui pauperes spiritu. sui pauperes de
 substantia huius mundi. sui inopes si
 omnia intelligere debemus. **A**p[osto]lo te
 stante. **Q**ui ait in epistola ad gathas.
Dum tempus habemus. operemur
 bonum ad omnes. **P**rophetam axime autem

S

ad domesticos fidei. **T**unc uideamus
 quod quot et quibus modis si egenos
 et pauperes intelligere debemus.
Recerte omnibus sensibus nostris si
 eos debemus intelligere. **I**tem aliter
 vii sensibus principalibus. **Q**uorum
 duo dominus sensus anime. **I**ntellectus
 et affectus. alii uero dicuntur
 sensus corporis. quod sunt visus
 auditus. gustus. odoratus
 et tactus. de quibus singulis despiciamur.
De intellectu.

Intellectum debemus intendere si
 egenos et pauperes. quia cum
 eis beneficia debemus intelligere
 quod faciamus et debemus hoc facere bo
 no intellectu et bona intentione. **N**on
 ex uana gloria. **A**it enim dominus in
 euangelio. cum facias elemosinas
 noli tuba canere. sed in abscondito
 ut nesciat sinistra tua. quod fa
 ciat dextera tua. **E**t patet tuis quod
 uidet in abscondito. **R**ed dicit tibi
 materialiter dixit. tu quoque cor me
 tricibus et palatis. quod hoc non potest
 perdens ergo noster.

De affectu.
Affectum debemus intelligere
 si egenos et pauperes. quia
 cum illi beneficia cum
 bona uoluntate. et magis affectu.
 et illa uoluntate hoc facere debemus. **N**on
 tristitia. **C**um enim dicitur
 rem diligit deus. ut beatus pa
 ulus ait in epistola sua ad corinthios.
Et etiam materialiter dicitur. **S**i donas
 tristis. et dona prima perdis.

M

Ac tollunt ylatos uulustima
muna uultus. vultus sublu
stes mara tercutit. Et etiam
ihs filius siac dixit. In omni
dato. ylatu fac uultu tuu. et te
uultate sanctifica d'amas tuas.
no ex neccitate d'ni. quia ut
ait ag' q' dat ut careat tedio i
t'pellantis. n' ut reficiat uista i
digentis. et rem p'dit. et mitu. **Silv**
q' dat paupi p' plente pudore.
n' hater mcedere. coacta e' f'ui
tia no placet deo.

De visu

Avisu etia detem' icelligere
sup egenu et paupes. oculis
corporeis et oculis m'itis. suu cor
dis. **O**culis corporeis caois dete
m' icelligere sup eos ad exemplu
d'ni. d' quo dicit ph'aso. oculi ei in
paupem respiciunt. et palpebre ei
interrogat filios hominu. libenter
enu detem' eos inspicere. et eoz
miseri. alicqn karitas dei in nob
no est. nam ut ait beatus io
h'es. i' epistola sua. q' hater stam
h' mundi. et uideat fr'em suu ne
cessitate patienter. et claudit ui
scera misericordie sue a teo. quo
karitas dei e' illo. **E**t etia in
decretis d'ni est. si uideis fr'em
tuu fame morietem. et no panis
accidisti. nec detem' oculos n'ros
ul' facie n'ram auertem a paupi
bz. dixit ei ihs siac. fili elimo
sinam paupis ne d'frauds. et o
culos tuos ne auertas a paupe.

et aiam exarientem ne despereis.
et no exaspes iopia sua abinoze.
no auitas faciem tua p' uiam. et
no relinquo q'rentibz te retto
male dicere. **T**obias dixit filio
suo. **F**ili de tua s'ba fac elimo
sinas. et no auertas faciem tua
ab ullo paupe. ita e' fiet. ut n'
auitat' ate facies d'ni. **S**culis
u' codis ul' m'itis. detem' icelligere
sup egenos et paupes. qz licet n'
uidam' eos i plenti. et i p'ubio
d'ni sit. qui paul e' altuul' paul
e' alumie cordis. **T**en' eos semp i
corde ac memoria h're. sollicitate
d'lem' ad ex' ap. qui dix' i' ep'la sua
ad galathas. q' zeph'as. et iac' et lo
bens d' deit' sibi et h'amate
d'ltas scietatis. et ad didere ut
paupes memores eem'. qd' ipm
sollicitus sui face. i. memoria
paupu h're.

De auditu

Auditu etia dete' se egenos
et paupes icelligere. et d' lidia
eoz exaudire. ad exemplat d'ni.
d' quo dicit ph'aso. **D**ificium paup
u' exaudire d'ns. et p'prietatem
cordis eorum. exaudire auis
eoz. **E**t detem' obtare aures no
stras ad clamore paupu. **A**it
enu ysa'as. q' obturat aures
suas ad clamore paupis. **U**t
clamabit et n' exaudietur. **Q**u' dicit
f'mo. quot audim' paupes coti
die clamates. ad quoz clamore
obtuam' aures n'ras. **S**icut

S

sic homo. tam rationabil. deus e
d' diuice se paupem fecit. / 2. cor. 8.
upum se ostendit dicens. Qd
u unu ex minimis istis fecistis.
opachi fecistis. / qui pascat pau
perem pascat deum. vn dicit.
Quilibet est in mala p'mu d' pau
pe pensa. Nam dum pascat eu
pascat amice deum. paupis in
spe nam latet ipe deus. Si ergo
dum paup clamat deus da
maie intelligit. / nos n' exaudi
mus eum clamantem. Qr ipe
nos clamantes exaudire debe
ret. certe rationabil' n' debet
nos exaudire nisi de misericordia
sua. h' faciat.

De gustu. 2.

Gustum i' s' egeos / pau
peres intellige d'temus
quia d' eo gustare debem' nob
s' trahendo. illis qn' d'temus
laure. na' ut ait seneca de
orand' laus est. naufragi
mau' p'rigere. eiant uiam.
similit' cu' exuiente pane su
um diuide. ysaias dixit. fra
ge exuienti pane tuu' egenos
uagos. induc i' dom' tuam. si
uideis nud' op' eum. / r' cane
tuam ne d'sperens. nulla ei
ex ca' deus meli' cognoscatur. q'
p' fractem panis adelimosi
nas faciendas. Qd' deus ma
ifeste ondit nob' cum ihs qp
pinq's post resurrectionem

suam discipulis suis euntibus ad
castellu' q' dicitur emaus. / et
ponebat eis scripturas i' ap'ie
amoyse / r' ihs / i' p' uo' no' cong
scebatur eum. Et cum e' cotidie q'
usati fuerat. / q' g'ner' t'n illum
p'ea i' fracte panis. / q' daret
illis manifeste intelligere. qd' d's
nuq' melius cognoscatur. n'
oculi homiu' melius ad dei cogni
tionem ap'untur. / quam p' frac
tem panis adelimosina' fa
ciendam.

De odoratu. 2.

Odonatu' etiam d'tem' s' r'
egenos et paupes intel
ligere. / r' oronib' n'ris. / r' q' or'o
nes odoramenta dicantur. h'emus
i' ap'ochalipsi. ubi scs 10. dicit.
qd' uidit. r' xiiij' seniores h'ntes
singuli citara' / r' fiellas aureas.
odoramentoz plenas. q' s'nt orato
nes sc'oz. q' etia' ap' dicit. r' e
ton' odor sumi. Et etia' d'm est.
Orugatur d'ne or'o ma' sic i' ca'
su' in o'spectu tuo. na' sic in cel
ton' odore p'at hoib'. ita or'o
bona. ton' odore reddit d'o. ora
re itaq' d'tem' ad dominu' p'is.
ut d'ns eruat illos d' tribulato
nib' eoz. mltu' ei ualet or'o.
Iusti assidua. ap' d' d'na' / r'
et etia' p' petro su' i'temissione
orabat. Orate et p'is d'tem'
p'sentis. / r' ciuitantes. eos q' or
tari. ut cum uos ill' b'ntia' r'
r' i' d' suo aliis tribuat. / r' etia'

M

suos illis no tribuitis illi sal
fata ad largiatu. **O**rate a de
tem. pegenis r paupibz. plidz
r diuites. q siles uistite. r alios
uudict hntes r i cais eoz libe
e assistere. qd nos calidici plm
qz malefecim. libenti ei oram
scis ppetua q i cais dei r pa
upiu p uita etna. q eo dteret.

De tactu.

Sicut etiam debent intelli
gere sup egenos pau
pes ad exemp dñi. **N**ā
cū dñs d'scendisset d'mōte. a
cūnt ei qdam leplius dicens.
Dñe tu potes me mudare. ac il
le dixit. uolo mudare. r tetigit
eum r mudat e. **E**t r oculos
ceci linuit d' luto. sed exputo. r
sanauit eum. **S**ig dñs celi n
e d' d'ingit tãgere tam turpes
paupes. ut est leplius r cetus.
neqz nos nisi d' d'ingnai dte
tãgere quolibet paupes. **L**ibet
itaq dtem illos tãgere. r d'c
to ad lectu transportare. r ad ne
cessaria illos adiuuare. r et cca
porrigere. man qnz r et ad ex
leuice uulnatos sup uimil
los adiuuare r amndae illos sta
bulatio. r h tetigeri uobis istos
vy. mos q sensus pncipales.
qbz debent intelligere. sc ege
nos r paupes. mlti s' tñ sen
sus r modi qbz sup eos itelli
gere possunt r debent. s. mĩa r
benignitas. humanitas. scia

r alu multi d' qbz no oz ad p
sens ~~disceptat~~ disceptat. **N**o
ergo se exaltet aliqs ad ele mo
sinam. dices n hzo qd tribua
paupibz. nullus e e i mudo q n p
fit i telligere. **I**ntellige sup ege
nos r paupes aliquo expdictis
modis. alicqn ds mda eēt. q
dixit. **P**aupe semp habebitis uo
b' cum. r cum uolueris potis
ill' bñ facere. **S**iqs ergo illis bñ
face uult. p. r si no bñfacit ali
qs paupibz. no dest illi facultas
s' uoluntas. **S**ig n hē aliqs
aur r argēt. r s'bam r mūd' e
buat. illis orāem. tonā uolup
tatem. r passionē. r dicit cum
apostolo q s i'firmatur. r ego no
i'firmoz. q s scādalgatur. et ego no
uioz. **S**ed dicit q beatus petrus dix
claudo. **A**ur r argēt n e m. qd
at hēo tibi d' nā ut apls ait i
epla scda ad thon. **S**i uoluntas
qd pmpa e. sed m i q hē ac
cepta e. r n s' id q no hē. **N**on
aut ut alius sit q solacō. uob
at tribulo. s' exqualitate imp
senti. uia hndatā alioz mopi
am supleat. sic r alioz habū
dāta nre d' eē idpie suplemt.
h' uices r facultates paupibz la
guri dtem. **S**icut ei salamo. **S**an
mortem bñfac amico tuo. r p
uues expūget' a paupi. n' ne
alu relinqs latores tuos.
Faciam itaq q dicit tobias
filio suo. **Q**uo potius misicōs

S esto: si mult' t' fuit h'ndat' t'buca
fiat exigui. & illud exigui inpti
ri stude. **N**a ut seneca d' beneficia
is dicit. sic dato egenti ut ipse
n' egeat. sic dato pituo ut ipse
n' peam. **C**ato dicit. sic ton' esto
bonis / ne te mala d'apna seq' t'
Cu' enim regit deus ab hoie aliq'
ultra posse n' regnu' dei tm'
ualet. q' tu' h' s. & etiam ut d' s'
plus gaudere d' pua elymosia
data ipaupertate / q' d' mag' data
idivuitus. **V**n' lucas i' eua dicit
Qu' ihs statit c' gathophilanz /
aspiciens turba iacente i' gazo
filato / & mlti duites iactabat
mlta / & una vidua paup'la mi
sit duo minuta i' gathophilato.
Ihs at' quacs d' discipulos suos ai
am dico vob' / h' vidua paup'la
plus misit omib' / q' misit i' ga
zophilato. quia illi exhabudata
sua / h' aut' depaupertate tot' uic'
suu' / s' m' pu' / gaudet d' paucos d's
obletat' i' ip' / s' extulit aliq's
a telimolina dicens. **E**go sum i'
mortal' p' d' sitota' miaz skam di
stibus i' abo paup'u' / karitate at'
no' h' ui. nichil in p' d' est / a' tu' ad p'
q' tum ad p'fectoe' / p' d' est. q' tu' ad
p'fectoe' / plus / cu' elymosine fec' ex
caritatem. / i. du' q's e' i' mortal' p'o
ad mlt'a. plus enim ad ton' nom'.
S quo salamo dicit. **C**ozeli e' nom'
tonu' / qua' duit' mlt'e. **E**t ihs
syrac dicit. **C**ura h'e d' tono noie /
h' e' mag' t' durab' / q' mille theu

sari magni & p'iosi / p' sue et ad
mitigacione p'ne. q' nullm ton'
i' remunerat' / p' se & ad habitatez
gite' ut atius illustret d' s' cor ho
minis. mltos enim sanctos illu
stratos legim' / p' elimosias / q's
facebant. an' cum si eent ita
boni. ut d' cornelio centulice leg.
i' actib' / ap' loy / **C**ui anglo dicit. **E**
limosine tue comemorate sut
cora dno. / d' tobia. / d' sed eustach
io / & mltis alus scis legitur. p'
sue q' ad agnit' d' uita' ih' mudo
Ut salamo ipu' ait dices. **H**onora
deum d' tua sk' / & d' p'ritus omiu'
frugum tuar' / & i'plebunt h'orea tu'
satiutate. et uino torculai'a
tua redudabunt / no' enim d'elat' sk'
houi' p' opiam elemosinar' / imo
semp' c'elat' / & auget' / nam sicut
q' n' lucet candla / & ardet. / & lum'e
ateo sumit' / lum' p'rie cadele no'
minuit' s' duplicatur / & ita sk' ho
minu' c'elat' / & augetur / p' d' u'
elemosinar'. q'd' possim' maite' q'
gnosere p' exemp' d' uua' / dat' ei
n' ihs / & cu' uidiss' turbam' q'
secuta fuerat eu' i' deserto. misit
fuit sup' eam. dices. / si dimisso co
i' uinos. deficiet i' uua' / & uolens
facere elimosiaz d' sua sk' a teo
data. pauit. v. milia houiz / ex
ceptis puul' & mulierib' / d' v. pa
nib' / & duob' pisab'. elimosina
uo' d'ni ita fca. / sk' d'ni a teo e'
ata. itant' c'ent' & h'udant' /
ut ex reliquis frangim'coz / **q' f'**

q̄ supfluerant ⁊ habundauerunt
 duodecim copiam repleverunt. **S**icut
 s̄ba dñi habundavit ⁊ c̄uit. q̄n̄ pa
 uer. iij. milia hominū extra p̄u
 los ⁊ mulieres. d̄ vij. panib; ⁊ pi
 faculis paucas ⁊ ex reliq; q̄ supflu
 erunt. septem sorte collate sunt
 frumentor. **F**lene possunt ⁊ gno
 scere. qd̄ diuitē hominū; nō minu
 ūtur p̄ elemosinas. p̄ multa ex
 humana. n̄a multas bonas domo
 uidim; quax diuitē habūdauit
 ⁊ c̄uenit q̄n̄ elemosine. iēis ha
 bundabat ⁊ habūdāter fiebant.
Elemosinis autē pauertatē s̄b̄tē
 tis. bona illarū domorū sūt auer
 ta penitus ⁊ destructa. **N**e ergo eli
 mosina. sc̄a extra karitatem.
 ad tot tanta. ualent ⁊ profunt.
Hil dixit. agū. **I**nc̄m̄ dum mal
 es fac q̄qd̄ boni potes. **I**ndicat
 quis ego habeo filios ul' paren
 tes. q̄b; uolo relinq̄re. n̄a q̄ elimo
 sinas nō fac. plus alium q̄ se di
 ligit. ⁊ alius relinq̄re. nich; s̄
 penitus resuat. qd̄ ē maḡ d̄m̄tia.
 est h̄reclis sui negotiā p̄curare ⁊
 sibi om̄ia d̄negare. ut sibi exāico
 faciat inimicum. **E**rgo enī here
 ditas. quāto ei plus d̄ tuo recepit.
 tanto magis d̄ tua morte gaude
 bit. ⁊ dñs ieuang. p̄ matheū dicit
Quod diligit patrem. aut matrem p̄
 q̄ me. n̄ ē dign' me. nūc uide
 filias aut filios plus quā me.
 n̄ ē dign' me. **N**ūc uideam' q̄r s̄
 egenos ⁊ paupes itelligē d̄tem'.

Certe quia dominus eos nobis dereliquit
Propha testate q̄ ait. tibi derelictus
 est pauper ⁊ orphani ad iutor. h̄c
 psalm' ille loquatur d̄ deo. tū mi
 carius dei ⁊ cui; quic dicitur. est
 tibi derelictus. ē pauper ⁊c. sig' dei
 paupes nobis dereliquit. ⁊ refugium eorū
 ee debemus. ⁊ ad iuuuāe illos in
 tribulationib; suis. ad exemplum
 dñi d̄ quo dicit p̄ha. factus est do
 minus adiutor pauperū refugium
 in p̄p̄tationib; ⁊ tribulationē ⁊ t̄tē
 detem' paupes p̄ posse a p̄tētib;
 ad exemplum dñi d̄ quo dicit p̄ha. q̄
 liberauit pauperem a p̄tente. pau
 perem cui nō erat adiutor. ⁊ detem'
 effurgē p̄ mis̄ia eorū. illorū ad
 iutorio. ad d̄ dñi d̄ quo dicit p̄ha.
Pro mis̄ia sopū ⁊ gemit' pauperū.
 n̄c ex̄gim' dicit dñs. si forte
 paupes aliquid abstulerint nobis.
 p̄ eorū paupertatē. d̄tem' ill' p̄cere.
 ad exemplū dñi d̄ quo dicit p̄ha. p̄cet pa
 uer ⁊ inopū. ⁊ aias pauperū saluas
 faciet. **A**lia ⁊ itē. si egenos in
 telligē d̄tem'. q̄ ill' languēdo. d̄
 t̄bium'. ut sup' d̄m̄tia i sup'
 t̄e. h̄ facē d̄tem'. quia pauperib;
 languēdo. n̄ t̄m' ill' t̄d̄ dam'. s; ⁊
 nob' resuam'. bon' ē enī elimo
 sine donū. q̄ cū datur nob' res
 uat. ⁊ in thesaurū d̄ nob' redit.
Pro mer d̄nte. thesaurate uob
 thesaurū i celo. ubi n̄ enugo n̄
 tineat demollit. **E**t etiā matialis
 dicit. **Q**uibus sanctis q̄ uilis ti
 giline ministrat. sumit i donat.

S
sp gū. raccumulat. Et salamo
in puerbo dixit. **E**t fenerator q
miseratur paupis. r masculu
dinem suam reddet ei. d. n. q.
infinita sunt rantes qbz pdic
ta facere debem. in qbz non
oz ad plens insistere. **V**ltimo
audiam pnia q pp pdicta co
sequi debem. r certe munabi
lia r infinita nam h faceret
eum beati. in die mala lite
rabit nos dñs ut hic dicit.
Hec est in die iudicij q erit ma
la mal. et bona bonis. nulla
enī dies p se mala est. s. ois
dies boni sunt usq̄ genesi.
legitur. **Q**uā dūmisit deus lucē
a tenebris. r fecit diem r noctē.
Dicit enī ibi quod deus iudit
opa sua q erant ual. r bona. s.
dicunt dies mali pp malitiaz
r misiam hominū. **V**nd dñs di
xit in uangelio. **S**ufficit huic
dici malitā sua. r ap̄s r epla sa
ad ephesios. **R**edimite tps. qm
dies mali sūt. **C**oniam ut ait
qdam p̄s. **N**ich est hōi tonū
sine se tono. r eum iocundi
phā testante. q ait. **S**icū dū
homo q miseratur r comodat. dū
ponet smones suo iudicio
qz idē nō comodabitur. reli
mosine p nob exorabē ad do
minū. vnde bōi malo r etias
resistent. p̄s n̄s elimosine.
Eut id ait. **I**gnē ardentem
extinguit aqua. sic elimosina

resistit p̄s. **E**t etiā ū ait tobias
filio suo. dando tibi elimosia.
p̄mū bonū tibi thesaurizas i
die necessitatis. qm elimosina
atōi p̄o r morte liberat. r non
patit aīam ire in tenebris. fidu
dicia magna erit corā sumo
deo. elimosina omib; q faciūt
eā. r q si i digebim. salone te
stante q ait. **Q**ui dat paup̄i n̄
i digebit. q at despiciat dep̄ca
tem. sustinebit penurā. r i ha
beni tōa. q narrat ysaias dices.
Cū effudis aīam tuā exaneri
r aīam afflictā repleas. orie
tur i teneb; lux tua. r teneb;
tue erūt sicut meridies. r te
qem tibi dabit dñs deus sep̄
r i plēdorib; aīaz tuā saluab.
r ossa tua liberab. r eis q̄ ortu
miguus. r sic fons uiuus. o
nō d̄ficuē aq̄ qd plura. non
possem bñficia. q q̄ secuti sum
enarraē. nec oculus n̄ uidit.
nec auris audiuit. nec in cō
hōis ascendit. q̄ ta pauit d̄
diligētib; se. h̄ deniq; notabi
le est. r plus q̄ notabile. qd
elimosina ē. sūm tonū in hō
mine. **C**ū sicut i templo dñi
om̄s pie tes ad unū lapidē
reducunt. r sub illo lapide clau
duntur. de quo lapide m̄tem
fac̄ p̄s. dicens. **L**apidem q̄
repleuunt edificantes. hic fr̄s
ē in cap̄ anguli. **Q**uā r om̄ia
opa hominū. ad elimosinam

M

reducunt. sub ea datur. et
 etiam dico uobis quia solada
 tio elemosinarum ut est. quod
 dominus dicit nobis regnum eternum. et so
 la d'negatio elemosinarum est ratio
 quod dominus dicit nobis eternum suppli
 cum. quod possumus uidere aperte p
 euangelium domini. **Na** ultima se
 tentia qua datur est dominus. i
 die iudicii dicit bonis. qui erunt
 ad dexteris. **Uenite** benedicti pa
 tris mei. et percipite regnum quod uo
 b' patrum est ab origine mundi.
Et reddet rationem quod dicit. **naq**
 exiui enim et deditis. quod dicit
 namque. exiui enim et deditis
 michi manducare. sicuti et dedi
 distis michi bibere. nudus fui et
 copuistis me. hospes fui et coll
 egistis me. et sum et in carere fui.
 et uis ualuit me. **Nec** dicit quod
 fuistis sobrii. casti. humiles. et
 uoti. continentis. mitis. ut tali
 a bona fecistis. si tamen modo tamen
 elemosinarum reddens dicit. exi
 ui enim et deditis michi ma
 ducare. et sicuti simile est dicit
 malis. qui erunt a sinistris. **Ite**
 maledicti in igne eternum. et
 reddet rationem. quod dicit.
 exiui enim et non deditis mi
 manducare. **Sicuti** et non dedi
 distis mi bibere. **Nudus** fui et non
 copuistis. **Hospes** fui et non colle
 gistis me. **In carere** et in fir
 mitate fui. et non uiscitastis me.
 nec reddet rationem aliam. **Un**

erum dicit. **Quia** fuistis lat
 roes. fures. homicid. falsarii
 blasfemi. symoniaci. luxuri
 osi. contumaces. inuites. sibi in
 uidi. ut quia talia mala fe
 cistis. si tamen modo tamen elimo
 sine sibi. ut pauperibus. et negare
 pretendet. dicens. exiui enim
 et non deditis michi manducare
 et bibere. **Et** elemosine dato. et dene
 gatio est ratio quod deus daturus
 est uitam eternam. ut dene
 gaturus nobis. sollicite super ege
 nos et pauperes. ita intelligere de
 bemus. ut sicuti beati. et in die
 mala libere nos. dicitur. no
 b' **Uenite** benedicti patris mei.
 percipite regnum quod patrum est uobis
 ab origine mundi. **Adq** ille
 nos odiat. qui sicuti sine ui
 uit et regnat. **Am. Sermo**

ad agnoscendum quod sunt neccija
in conuiuio et quomodo debeat
mus intelligere super egenos et
et pauperes secundum prophetam dicitur.
beatus qui intelligit super
egenum et pauperem.

Domine labia mea a
 pries et hos meum annu
 tiab' laud' tua. **Et**
Congregatio nostra sit in nos d.
 quod ait. **Ubi** cumque duo et tres og
 gati fuerint. in no' mo. ego il
 lic sum ad conuiuium. **Et** nos
 solito oggati. **Uy.** inspicere
 stem' **Sup**imus quod sit quum
 um. **Et** qual' nos met ipsos

Et in die iudicii solum
 redarguemur d' uij.
 operibus misericordie

S ad quum pparare debeam. **C**ito
quos debeam ad quum iutare.
Quato rultio q sunt ad quum
necia pparare. **C**onuum est
coagulum amicitie mtonos
infimalos aut dyltelio. **S**ut qd
phs dicit. **A**d h ergo ut amicitia
na coaguletur. tonis rinter
tonos. oportet nos tonos ee.
Sic ad quum nos met ipos ptoi
tatem pparare. alicqn quum
nobis tonu no eet. **N**a ut qd
phs dicit. **N**ich e hoi tonu su
se tono. pparare no de nobis
ipis ad conuum fca. **C**ulpiat
dum est. **C**um qbz edatis aut bi
batis. **N**a ut seneca dixit. **A**n
e culpiat cu qbz edatis
aut bibatis. **Q**ua qd edatis au
bibatis. **N**a su amico eplo. leo
nis ac lupi uita est. **P**ha etia
dicit. **S**uptoculo rlatiabili co
de. **C**um h nedebea n eni coibz
differeret comednd e. **N**am di
xit beat paulus. **I**epa sua q no
matur. **S**i inf uos. est fornic
tor. aut auar. aut ydolis sui
ens. aut maledic. aut ebriolus
aut rapax. **C**um ei moi nec cib
sumere. **I**nutare g debetis ad
quum urm. **T**onos r paupes f
uerbu dnu dicentis. **C**um facis
pdium l cenam. noli iutare
amicos aut qgnatos. s; paup
aud debiles. ut his retribuere
adno. **R**ecte igitur fecistis iu
tando istos paupes miores.

ad quum urm. **N**am p uos de
um iutatis ipo dicere. **Q** diu
uni eximimus istis fecistis. et
nich fecistis. **R** illos pascendo pi
uistis me. **S**nde qdam sapiens
dicit. **C**uiqs es mte pm d pau
pe pensa. nam du pascas eum
pascas amice dm. **P**aupis ispe
nam latec ipse deus. **L**ibent ita
q debetis istos paupes r alios q
uicare. **R** pascende ura habun
daria illis largi. **U**t p pces ro
uantes suas. **R**apiat uos ietna
tab nacula. **S**m uerbu dnu dicitis
Facite uob amicos d maoda inq
tatis q recipiat. **N**os ietna taber
nacula. **T**onu est eni elemosine
donuq cum donatur. **N**ob reser
uatur. **R** intelauis dei nob res
dicitur. **D**omio dicente. **T**hesauri
zate uob thesaurz icelo. **U**binz
errugo n; tinea d mollitur. **E**t
Martial dicit. **Q** uultis scis q
uuis tihiline ministrat. **S**umit
ubi donat. **S**ipit r accumulatur
uo indignus. **B**is muna pbita p
dit. **R** qm donat. **D**onat r in m
tis. **T**u quaqz cois meretibz et
pascas. **Q** uicqd bens pdis. p
dis g miser. **I**ntendatis i
taq sup istos r alios egenos.
ut stitis beati. **R** non q mouea
mini ietnu. **S**m ubum phe dice
tis. **B**eatu q intelligit sup ege
nu r paupem. **I**ndie mala li
berab eum dno. **R** alibi. **I**ctus
homo q miseret r comodat. **D**is

M

sponet s'mones suos iudicio/
 quia ietnu no comouibit **U**lti
 mo ut dixi debem q necia se
 quunio pparare **E**t certe arbit
 meo aduunui sut necia. ta
 gna felailoz **Q**mu q dem dea
 bis spu'alibz deqz alatur aia.
Et m d' ab temporalibz. deqz cor
 pora sustetetur **T**ertium deci
 bans multis q siml p'sint aie
 r corpori **S**i itaqz nr q p'c me
 locutur est pinquabit uob' fet
 culum decilans nixtis q' fidi
 ligenter auob' fuerit sup'ta.
 adq' digam/ nltu uob' p'cedit
 corpori adq' anime **D**ixit si
 uere utiq' iustitiam loq'mu
 recte iudicate fillu homu **I**n
 h' uersu p'phetico q'libet ubuz
 p'se notabile e **V**nde. v. ualio
 utilia ieo notari possut **I**udlz/
 locutio. uitas. iustitia iudiciu.
 r p' quos iudiciu d'eat exercei.
Cura id uerbum loq'mini sa
 re debetis q' locutio ab ore p'cedit
 adq' lingue artificia exerceatur.
Ad h' ergo ut locutio nra bona r
 recta. utilis q' sat. ori nro d'be
 mus apponere custodiam. fied
 q' recto illud dicitur **I**n p'ha
 t'gaur domui dicens **A**pponere
 ori meo custodiam/ ostui c'p'ta
 tie labus meis **E**t ietaste leg.
Aur tuu r argentum tuu q' fla
 r uerbis tuis facto statetam/ et
 frenos ori tuo rectos **E**t acte
 de ne forte labaris in lingua/

r cadas i' conspectu iudicium tibi
Et sit canis tuus i'atibilis i
 morte. freno itaq' ori impoito
 qz i' puerbio d'r. ossa caret lin
 gna/ s' f'idigit d'rsa. maligna
 r etiam domu' caoso uerto redi
 tari sum' idem. r quia etia' na
 sapiente d'r **C**ors r uita i' ma'u
 lingue domanda est. lingua
 p' ut est posse e' lingua foredo.
 madam qz ad plenu' lingua su
 am nemo domare potest. beato
 Jacobo h' testante. q' ait i' epla
 sua **N**am bestiaz r sp'entium
 ac uoluc' r cet'oz domatur/ r
 ana humana domita sut. lin
 gua aut' suam domare nemo
 pot' s' h' domari non possit/ co
 herenda t'n est **V**nde beatus
 petrus i' epla sua p'ma dixit **Q**
 uult uitam diligere r uidere
 dies bonos. coheretate lingua
 suam amalo/ r labia sua ne lo
 quantur doli **D**edinet amalo
 e faciat bonu **I**nq'rat pacem
 r sequatur eam **I**dem r p'ha
 dixit. q' p'fenda etiam e' ling
 ut cito ait **V**irtute p'maz
 puto co'pescere lingua. p'oxi
 mus ille deo q' sat uitate tace
 re. **R**efrenenda etia' e' lingua/
 ut taceat **N**am ut ait sapi
 ens **T**acere q' nescit nescit
 loq' **N**escit g' stultus loq'. qz
 tacere nescit **V**n' q'dam sa
 piens i'rogatus **C**ur t'n tacet.
 an quia stultus eet **R**. stule

Silicet non potest. Salamon tamen dicit
ut stultus quicquid sitaueit
sapiens reputabitur. **M**oderate
tam loqui et tacere debent. **S**icut
de panphilus dicit. **N**ec ni
hilum taceas nec uerba se
flua dicas. **R**efrenanda etiam
est lingua. ut non sit uertosa.
Nam ut ait sapiens. **V**itiosa li
gua malitie iudicium est. **R**e
frenari etiam lingua ut sit
ueter et non mendax. **S**ed in u
bum domini dicentis. **S**ic symon uir
e. e. n. n. quod amplius est amalo
est. **R**efrenanda est lingua ut
sit tarda ad respondendum et loquendum
et non uelox. **N**am dicit scilicet iaco
bus. esto uelox ad audiendum. tardus
uero ad loquendum. et tardus ad iram.
Salamon ait. **I**udisti hominem
uelocem ad loquendum. stultitia
magis spanda est quam illius
correctio. **E**t alibi. **Q**ui prius. **R**e
qua audiat. stultum se esse
monstrat. et confusio dignum est.
Refrenanda est lingua ut sit dul
cis et bene loquatur. nam salamon
ait. uerbum dulce multiplicat
amicos. **E**t etiam quidam alius dicit.
Prius amicitie est bene loqui.
maledicere uero exordium inimi
citiarum. **P**anphilus dicit. **S**ci
tat inuitat. facundia dulcis a
morem. lingua enim eucharis
gratiosa. **I** bono homine habundat.
Ut salamon ait. **R**efrenan
da in super est lingua ut non

Proferat **I**anua omnia uerba
Ait enim seneca. de formula
honeste uite. **S**ymon quod tunc non
sit in animis. **A**ut doceat. **A**u
t soleatur. aut incipiat. aut mo
neat. **R**efrenanda est etiam lingua.
ut non proferat turpia uerba. **E**t
in honesta. **N**am ut apostolus ait. **E**t
pia colloca bonos mores cor
ruptum. **E**t seneca dicit. **S**uauiter
quicquid turpibus abstineto. quod licet
tia eorum. **I**mpudentia nunt. **E**t scilicet
tes dicit. **Q**ui facere turpe est.
ea non dicere honestum puto.
Refrenanda est lingua ut non
certet de ea re que non mollestat.
Ait enim salamon. **E**t ea re que non
mollestat. ne ceteris. **R**efre
nari debet lingua. ut non
loquatur oscuta et ambigua.
sed clara et apta. **N**am ut ait sa
piens. **S**ancit est mutum esse. quia
quod nemo intelligat dicere sic.
Et etiam lingua refrenare debet.
ut non sit inuolens. **N**am quod lo
cutiones. **A**d sanctum dei. **S**uauiter
leam exere. **H**us auditis
cura illud uerbum loquimini.
Accedam ad alium uerbum ubi dicit.
vere si loquimini fratres. **U**e loqui
debetis. **E**t ueritatem. **E**t ueritatem
Quid est ueritas. **E**cce dominus noster ihesus
et in passione sua in regatus p
pilatum. **Q**uid est ueritas. noluit
respondere. **D**ando forte nobis
credere. **Q**ui non semper ad omem
ueritatem. **R**endere debent. **N**am

M

pnie ralia arcana r secretanob
 q nulla no sut ppilanda neq
 dhus loq debem nec responde
Nam r apostolus ait **V**idiat
 chana dei q no h hoi loq
 lamō dixit **Q** ambulat fiau
 dolentē reuella arcana . q
 aut fidelis est celat ai comū
 sum **E**t alius sapiens dixit
Sepultus apud te sit fmo q
 tu solus audieris **E**t alius
 dixit **Q**d secretum eē ius . ne
 num dicas de hūis g loq nō
 sbetis qd est uitas . de uī
 tas deus est ut ipe dicit i
 euangelio **E**go sum uia uī
 tas r uita **X**pa testatur di
 cens uitas de tra orta est . ec
 iustitia de celo pspexit **E**t
 ra h est delecta uirgine ma
 ria **U**erba dñi uitas sē **S**un
 pha ait **O**mnia mādata tua
 ueritas r me dñi uitas dñi .
Un idem pha dixit **U**niūse
 ue dñi uitas . uitas g post
 den ē colnda . q sola dō hoies
 pamos facit . cum r ipe dō
 uitas sit . uiratem loq debe
 tis . mdatio penitus fugato .
Nā ut ait dñs **D**iabolus est
 mdat r pater eius . ros q m
 tatur cadit animā **S**alala
 mō dixit **P**otius diligendus
 est fur q assiduis r mdatio
 r lingua mdatē odit dñm
 r seruātē it frēs discordiaz
Buit tactis q audistis sup

Quid est
ueritas

illo uerbo uē **S**acedam aditū
 notabile ubi dicit itatia . uē
 utiq loq . debetis itatiam **C**arta
 iustitiā scire debetis . q iustitiā
 deus est **U**nde pha dixit **I**us
 titia de celo pspicit . comū
 etiam tilius uicitāz dices . i
 titia ē oūz dñā r regina uitas
Idem etiam ait nich est hone
 stum qd amittit uacat . q
 idem dicit **N**ullū tps est quod
 iustitia uacante debet **I**d etiā
 ait **I**ustitia i omibz fore necē
 sariam . nam hūis q uendit
 enuit qduat locant . qndis
 q negotiis implicat . itatia
 id gñandaz necia ē . cui tāq
 uis est ut nec illi q malefi
 cio r scelere pascantur pōsūt
 sin aliqua ptiacula iustitie ui
 uere **N**am ille q archipata dē
 nisi equalitē pdm dispiciat
 aut ipficiatur alocus aut reli
 qtur r etiam idem dicit **I**usti
 tia sine prudentiā . mltē potit
 sine iustitiā . nil ualec prud
 ntiā **Q**uar etiam domini dicit
Sapientia hui mudi . stulti
 tia est apud deum **S**apia
 enū dicit **Q** caret iustitiā . p
 uera utiq iustitiā pūgnare
 debem **N**ā . dicit ihs **S**itac
Puistitiā agomitate parā tua .
 r usq ad mortem . cā puistitiā
 r dñs ex pūgnabit pte in
 micos tuos **E**t dicit ihs
 iustitiā . dices **F**undamētū ē

Quid est iustitia

Sperue qm datiois r fame uiti
tia sine qua nich pot ee lau
dabile Seneca uo de formula ho
nelle uite diffiniui iustitaz dice
Iustitia e nature tacita quntio
rad uitoriu mltoz iuenta In
morali u uo cognate diffinitu
Iustitia e costans r ppetua uo
luntas i suu auqz tribuens. p
tes uo iustitie sut n uolare
hoies ueracudie no ostendere
Ut idem tilius dixit iustitia
e talis est. ut. s. dr. r diffinitu.
Iustitaz uo loq debetis r pcepta
uuis q auistata ozuuntur obser
uare q sut h honeste uiuere
alium no ledere. suu auqz tri
buere. r h feceris iusta eris
scientes q nemo iust ee pot
q morte. q exiliu. q egestatez
tinet. aut q ea q sut h
cia eqtati an ponit **U**nde id
tulus dixit r ait beati fm u
bum pte dntis **T**raci q custo
dunt iudiciu r faciunt iustitaz
omni tempore **H**is itaqz pno
tatis sup illo uerbo ititiam
uidam q sut dnda sup qto no
tabili ubi dicit recte iudica
te **R**ecte h uerbu iudicate. in
pauu modi est. impat q ppa
recte iudicate. h. dnt iudetur
Ieuagelio qum dicit **A**it eni
Nolite iudicare r n iudicabi
bimur **N**olite qdempnae r n
qdpnabimur **N**o qd q rctuz
uerbum dnti do pte. absit. si

ea accenderitis. q sut iudicio
necessaria **R**ecte meo arbito
vii. sunt iudicio necia pnci
paliter. uidh scia iudictio. ra
tiocinatio. deliberatio. iustitia
mor dnti. r necitas d qbz sing
ularit dispitant **S**cia iudicio
est necia **U**t salamo ait **A**nte
iudiciu pa ititiam. ran q loq
us disce q uidet q p impitu
male iudicauit. tur licud et
medicus. q pipitaz male secut.
tur **U**t leges nre dicunt **I**ur
dictio etiam necia e **M**a rpi
uidei dicebant pilato. nobis
no licet occidere q q. quia n
habebant iudict. alicqn snia
nulla eet. ut pote and conpe
tenti iudice lata **U**t leges da
mant **R**oanato r e necia. i.
ratiois iqsito. nam bn abitaro
qd optimu sit erit neglecta
uero multis iplicatur errorib.
Ut qdam sapiens dixit **M**a q
tatte caret. no pot ee diuicun.
q eni seci tatte portat tot
mud uicet **U**nde qdam sapiens
dixit **S**uis uicet totu mud.
subice te ratoni deliberato r i
iudicio e necia **C**um d libatce
enu r sin festinatia r uapcedn
dum est ad iudiciu d libatce
enu utilia mora e tutissima.
Nam ut qdam sapiens dixit.
Optimu iudicem extimo. q a
to intelligit r tard iudicat. r

M

In iudicando enim animosa est celi-
 tas. Unde dicitur quod siue iudicium
 omnis odio. si facit sapientem.
 Alius sapiens dicitur. Duo sunt
 causa iudicio. festinatio. et iustitia. Quia
 etiam tullius dicit. nunquam enim
 iratus quod accedit ad perniciem me-
 dicinam illam tenebit. que est inter
 numerum et parum. Unde et lex
 dicitur. Quod iudex ponderatas de-
 ferre secretas. et frequenter partes in-
 terrogare an noui. aliquid addere
 uelint. Et dominus etiam tunc. muli-
 er diphensa iadulatio ducta est
 si ante eum. digito scribebat
 incerta. post deliberationem. eleua-
 to capite seminavit. dicens. quod
 cum uirum est sine peccato. per
 eam lapidem iudicat. Et tunc d
 libando scribebat iudicium. et post
 eleuatis oculis dicit mulier. u
 sunt qui te accusant. Illa dicit.
 nemo domine. et ille. et si nullus
 te accusat. nec ego te contempna-
 bo. Iustitia uero iudicio. est ne-
 cessaria. ut superius dicitur. An iudi-
 cium para iustitiam. timor et
 domini necesse est iudicio. quod timor
 domini est uirtus sapientis. per prophetam dicitur.
 Quia est confusio legum. et doctor et
 secretarum. qui ad iudicandum. uix me-
 moria hominum sufficit. Unde lex
 dicitur. omnia memoria habere. et peni-
 tus in nullo peccare. potius est diu-
 nitatis. quam humanitatis. Sic potius
 est diuinitatis quam humanitatis. ual-

de timendus est ne forte diuinitas
 in nobis non sit. necitas uero in cau-
 tere debet iudicio. potius quam uolu-
 ptas. Non enim per illa uerba. nolite
 iudicare. et nolite contempnare. ex-
 cludit necessitatem. si uoluntatem. quod
 dicitur. non iudicetis ex uoluntate. si cum
 necessitate. scilicet iudicare potestis
 quod statuit per uerbum euangelium. u. dicitur.
 Nolite iudicare. secundum faciem. sed
 iustum iudicium iudicate. Non ergo
 peccatum est iudicare. sine necitas et opo-
 rtunitas subest. simile nolite est.
 cum dicitur nolite uirare oio. non
 enim excludit necessitatem. uel uti-
 litatem. uirandi. sed uoluptatem
 quasi dicitur. non habetis uolupta-
 tem uirandi. Recte enim iuramentum
 prestat. sicut comites secum habent.
 et utilitatem. uiratem. et necessi-
 tatem. Unde apostolus dicit. hoies prima-
 riorum suorum. Et alibi unicus
 quod trouerit. finis est iuramenti. et an-
 gelus domini iurauit. per uirum in
 secula. et per prophetam dicitur. Iurauit et
 dominus. et non penitebit eum. simile
 nolite est. in uersaia. ubi dicitur. nolite
 addere agrum agro. uel domum ui-
 na. nec ibi excludit dominus necessitatem.
 uel utilitatem. sed uoluntatem. nulli
 enim sunt tam religiosi qui non addunt
 agrum agro. uel domum. Nam si iusti
 fratres minores non haberent eadem
 quod petentem. et amplam et congregatam
 fidelium. adderent ecclesie. Et si non
 haberent. locum. quod gratum. adco-

quam l' rectorum adderet tuc
 domibz suis p'dicta file nolite
 est cum die nolite cogitare dec
 stano r' calus ml'as leas sic g
 itelliguntur ubi d'm nolite iu
 dicare. sin' habetis pitiam r' scia
 iudicadi. **N**olite iudicare
 docultis ul' dubus. **N**olite
 iudicare. sin' h'etis iudic' r' no
 lite iudicare sine r'one ul' c
 ca r'om ul' obmissa r'oe. r' nolite
 iudicare sine delib'ate. ul' cum
 festinatia. **N**olite iu
 dicare iuste ul' cita iustitaz.
 r' noli iudicare sin' timore do.
 r' nolite iudicare. i. no h'as
 uoluntate iudicandi. nisi ne
 necessitas ul' utilitas s'bit.
Si ita feceritis no iudicabi
 mini. n' q'dempnabimini p
 iudiciu' u'rm. imo iudiciu' ha
 bebitis inde r'etis beati p'p'ia
 testante q' ait. beati q' custodi
 unt iudiciu' r' faciunt ititiam
 o'i tempore. **N**unc sup est u'ou
 deam sup q'nto uocabulo. h'
 usus uidelicet ubi dicit. filii
 homi' p' filios homi'. **D**ic' p'p'ia
 recte iudicadum. r' ita p'p'ia u'
 ba excluditur r' remouetur q'da
 uana scilicet. quorundam hereti
 quoz. q' d'nt hoies n' posse
 iudicare. neq' uindictas face'.
 d'ntes corlem iudicia ad solu'
 deu' p'tinere. allegantes p'se u'
 ba d'ni. d'ntes **I**n iudicia. rego

retibua r' p'dicta auct' nolite
 iudicare. siqs p'cullerit tibi
 maxillam. pibe ei aliam. r' siqs
 ab stulerit tibi tunica da ei r'pa
 luu'. **S**i certe p'ue itellige p'dictas
 auctoritates. **N**ona sic iuno corpo
 re. multa m'bra s'nt. n' t'n eud'
 actum h'nt. ut beatus paul' dic'.
Hta r' me hoies distincta s'nt offi
 cia. na aliud e' d'cti religiosi.
 r' alii u'ldo man'ab' alud uo
 iudicab'. religiosi r' p'fecti d'cti
 siqs ab stulerit tibi tunica. da ei
 r' paluu'. siqs d'at tibi i' maxil
 lam. porige ei r' aliam. **I** s'ldo at
 man'ibz r' tonis d'cti est. q' in
 repellere omis leges omia iura
 p'damant. **Q**uod q's ob tutelam sui
 corporis facit. id recte fecisse ut
 r' melius e' in q'p' occurrere. q' p'
 eritum iudicare. dum t'n ad iu
 dictam n' fiant p'd'ca. ut leges
 clamant. **I**udicia uo nulli p'nu
 ctatur n' iudicia iudic' r' in
 p'uum h'nt. **E**t n' iudicia iust
 dic' h'nt. r' **impu'** iudicia
 r' co'poralis p'nu'ctat. p'batu' p'
 uetus testament' r' p' ep'las apo
 stolor' r' p' euangeliu' d'ni p' uer'
 testam'tu' p'batu' **Q**uod i lege mo
 ysi d'it. **O**ralefic n' patiens ui
 ue sup t'ra. **R**alibi. q' maledi
 xerit patri. l' uim. morte mori
 at. **I**n iudic' alus auctorita
 tibz uetus testi. **E**t h'ntia p'fati
 d'nt uetus testm'. n' e' suand'

M

et legem moysi datam esse ad diabolo
 quod neque quam dicere possunt. **N**am
 sicut moysi data est ad diabolo
 non precepit deus ipsam suam. **N**on
 dicit moysen debet audiri. **N**on
 appellat in euangelio lex domini dicit
 enim dominus in euangelio. **I**psi debet suam.
 cum dicit super cathedram moysi se
 derunt scribae et pharisaei. **V**erum
 te. omnia quaeque dixerunt uobis
 ob seruate et facite. **I**ubet et dominus.
 moysen debet audiri. **E**t dicit in
 euangelio ducati hunc moysen
 et pharisaeos. **A**udiuistis illos appellatur
 et per euangelium. **L**ex domini cum dicit
 et elisabet et zacharia quod ambo e
 rant iusti apud deum. **P**rocedentes
 in omni opere et in mone si legem domini
Cum dominus post resurrectionem cum ap
 pinquasset discipulis suis est
 ab eis ad castum quod dicitur emaus
 incipiens amos et pharisaeos. **E**xpo
 nebat scripturas. **S**i enim lex do
 data est ad diabolo. non incipit
 domini expositionem scripturarum
 amos et pharisaeos. **Q**uia ipsi heretici di
 cunt ecce uetera transierunt et
 facta sunt noua omnia. **P**tem et
 per nouum iudicium corporale. **P**ro
 dices iudicet hunc et ipsum
 debet profici et ipsam domino placere
Dicit enim beatus petrus. **E**sto
 te subditi. omni humane creature
 pro deum. sive regi tanquam excel
 lenti. sive duobus. tanquam ab eo mi
 sis. ad iudicium uero malefactorum

ad laudem uero bonorum. **Q**uod iudicium
 et malefactorum per iudicem facien
 da est. **E**tiam apostolus in epistola ad roma
 nos per ma dicit. **I**udex non solum cum
 gladium portat. **E**t enim iudex ma
 lefactorum iura quod iudicium et malefac
 torum. **S**umere dicitur iudex. **D**ei enim
 nunc per paulum dicitur. **S**ive sit boni
 iudex. sive malus. **P**ilato. enim quod ma
 lus. quod malus erat. **D**ixit dominus in
 passione sua. **N**on haberes potatem
 super me. nisi data esset tibi. **N**on tamen
 obedire debemus malis potatibus in
 malum. **C**um idem apostolus dicit. **P**ri
 ces non sunt timori boni operis. **N**on
 timere potatem. **B**onum fac. et alibi
Noli uicium amalo. **S**ed uicium bono
 malum. **P**er uerbum et domini probatur
 iudicium corporale. **E**t debet per iu
 dicem si legem dicit lucas. **D**e uan
 gelio. **Q**uoniam tamen inimicos meos il
 los quod non dimiserunt me regere
 super se. **A**ducite huc in iudicium
 an me. **E**tiam per passionem domini pro
 batur. **N**am cum dominus in cruce pendet.
 duobus latronibus pendetibus. **U**no
 ad dexteram. **A**lio ad sinistram. **C**uius
 blasphemabat eum. **D**icens. **S**i fili
 dei es. **D**escende nunc de cruce. **E**t sal
 uate me et ipsum et nos. **S**aluis uero
 incompauit illum. **D**icens. **E**n tu dicit
 times nos quodam dominus factis pa
 tiam. **R**uiste. **H**ic autem nihil mali fe
 cit. **Q**uerens ad dominum inquit.
Memento mi domine conuenis in
 regnum tuum. **D**ominus autem dixit ei

hodie metū eius in paradiso. **E**
 te autem latro iste dicit unum. **A**ffirmo
 Quum ergo unum est quod latrones et
 mulos malefactores plus male
 ficus. tigne iuste cecidi possunt
 et amat potatibus sine iudicibus sic
 illi occidantur. **S**i autem filium dicit
 male fecisset deus. si per uno manda
 tio quod est peccatum mortale. pade
 sum ei per multum. **N**on ergo debet
 iudex huius iudicet et impium du
 bitare facere iudicium. **I**nam dicit
 quodam sapiens. **I**udex qui dubitat
 ulcisci. multos impios facit. **E**ali
 dicit. **C**um inuis idulti. secum
 audaciam crescit. **N**am putat puto
 sic quilibet singulariter iudicium
 faciendo peccaret. **I**ta iudex iu
 dictam omittendo. non est a peccato
 immunus. alicuius tot esse male
 factores. quod bonis hominibus vestes et
 barba auferret. quod nullus bonus uiuere
 ualeat. sic ergo uos filii hominum iu
 dicare. ut deum non offendatis.
Si meremini audire ultimum iu
 diciū dñi quod dicit. **V**enite benedic
 ti patris mei. **P**apite regnū quod
 patrum est uobis. **A**borigine mundi
Quod quod ille nos adducat. quod sine
 fine uiuere et regnat amen. **H**ic est
 sermo quem albertus causidicus
 de sancta Agatha composuit et edidit
 inter causidicos burghenses. apud
 fratres minores in congregacione soluta
 sub. m. cc. l. in media quarta
 gesima. **S**ermo albertani super

Doctina timoris domini.
Rogate dominum fratres. ut ministerio
 sue sanctitatis. tribuat
 in suo suo iudicio. dicere. **I**terum
 hodie aliquid utilitatis. **F**ratres mei. **R**a
 rissimi. quod estis ab hominibus sapie
 tes nominati. summa opera curare
 debetis. ut secundum legem uestram. no
 mina uestra sint obsequia uestris. **H**ic est
 uerum uere sitis sapientes. ueritatem sciam
 possidatis. quocumque ergo uestrum indi
 get sapientia. postulet illam a deo.
 quod dat omnibus affluent. nec impetret
 et dabitur ei ut beatus iacobus in epistola
 sua dicit. **E**cce sicut plures hu
 manas unicuique rei potentissima
 pars principium est. et unicuique q
 tuus. **I**nterim est spectandum. **I**ta de
 gem diuinam ad percipiendam. **S**api
 entiam. ad inueniendum uos reuerere
 oportet. **H**ic est ad timorem domini. quod est
 inueniendum sapientie. **S**icut per prophetam dicit. quod
 ait. **I**nterim sapientie est timor domini. **A**u
 diamus itaque uerbum domini. per uerbum
 dicentis. **V**enite filii. audite me.
 timorem domini docebo uos. **D**etrahens
 inueniat dominus sui amoris. **H**ic est ei
 domini ita consuetudo. ut cui uult
 tribuere suam gratiam et suum amorem.
 prius inglutiat suum timorem. quod
 potestis uidere per multa exempla. **N**am
 cum uoluit tribuere beate uirgi
 ni marie. suam gratiam. et suum amo
 rem. prius inculsit ei per angelum
 suum timorem. **U**nde scriptum est in
 euangelio. **Q**uod cum perturbata esset

sermo

v uxo maria salutata angli.
¶ ei angelus dicens **N**e time
 as maria. in eisti enim gratiam ap
 deum. **S**imulit cum uoluit tueri
 beato ihoi suu amore. **r**osten
 dere illi secreta sua. **P**us icussit
 etiam timores. ut caderet itas.
 quasi mortuus. ut iapochalipsi
 leg. **S**imulit cum dñs beati pa
 ulum uas electonis fecit. ei q
 suam gram tuit tam uun ti
 morem ei icussit. ut caderet i
 tiam. qm mortuus p timore. et
 dixit domine. **q**d uis me face.
 ut iactib; apostolor legitur.
¶ sic possit poni infinita exem
 pla. **H**abebim; ergo timore dñi
 et multa bona habebim;. **N**a dix
 tobias filio suo. multa bona
 habeb; si timueris dñm. **E**t e p di
 timorem ut dixi. habebim; uis
 eius amorem. et etiam oia boni
 geremus. **N**am dix; cariodorus
Semp bene geritur. si celestis
 metus humanis moribus
 apponatur. **T**ercio p dei timore
 habebim; daues ad omne bonu
 et ad papiend; glam i oductuz.
¶ qto p dei timorem. habebim; lu
 ctu sine labore. **D**ixit enim idem
 petrus. filii timor dñi sit ne
 gotiatio tua. **r**ueniet tibi lu
 ctu sin labore. **¶** Quicqto p dei ti
 more iudicalem. q et tatarau
 dr expellim; omnes timores. s.
 humanu mundan; suilem et

omnia nos timebut. **N**am dixit
 idem petrus. **q** timet deum oia
 timet eum. q u n timet dñm ti
 me oia. **T**imete itaq; debem; deu
 cu uirtute et sapia. ut omis tiores
 uicam; scriptu enim e ilibro q dñs y
 mago mundi. **V**irtus adiutorio sa
 pientie omis tiores uicat. **S**exto
 p dñm timore. expellim; omes iopi
 am. et n minuemur omi bono. **D**ix
 enim pba. **T**imete eu omis scieus
 qm no e inopia timib; eu. diui
 tes eguerit et exierit. **I**nqretor
 aut dñm n minueta omi bono.
Septimo p timore dñi. expellem;
 omes fuitute et acqrem; n soluz
 libtate. s; etia sumā i genuitate.
Na q timet dñm diligit illum. et
 obedit deo. ut petrus alfalus dix
 et q timet et diligit deu et obedit deo.
Inuitus dei est illo. et e u sps di
 est. ibi libtas. **¶** ut dixit beac paul
 i epistola ad corinthi. et beata agatha
 i interrogata a qntiano e odicois eet.
¶ ingenua sum. et cum ille rep
 hendisset eam dices. **S**i ingenua es
 quo anc illam x te ee memo
 ras. **¶** illa. **¶** **S**uma ingenuitas h
 e i qua fuit xpi q memoratiunt
 i passione deae uginis legitur.
¶ Octauo p timore dñi. acqrem; illi
 miaz. **¶** q; beata maria. ugo dixit.
¶ omnia eius apgenie i pgenies ti
 nitab eu. **¶** nono p dei timore ac
 qrem; illi adiutoriu ad p pectio
 nem. **¶** **S**icut e pba. **q** timet dñm

S

spauerunt in dño ad uitor eoz
7 p̄ator eoz ē. **D**ecimo p̄ dei
timorē acquiemus illius gl̄i
ficatōem. **D**icit enī p̄pha. mul
ta flagella p̄coris. timentes
aut̄ deū gl̄ificat. **U**ndecimo p̄
dei timorē. acquiemus b̄n̄itates
7 am̄us b̄n̄. **T**ercē enī p̄pha. b̄n̄
om̄s qui timent dñm qui ab̄u
lant in uis eius. **D**uodecimo
p̄ dei timorē pueniē ad p̄fctm
bonū. h̄ ē ad uām sapientia. 7
sc̄iam diuināz 7 humanāz rez.
Est ē sapia p̄fctm bonū mentis
humane 7 diuināz 7 huātuz
rez sc̄ia. **U**t seneca in epl̄is dix̄
ē enī sumū in uita solam studi
um sapie. q̄ qui uicit felix ē.
7 qui possidet beatus. q̄ sapiāz
Salon in p̄bys. **I**up̄m̄ia cō
mendauit dicens. **M**elior ē sa
pientia. cunctis p̄n̄is opibz. 7
om̄e desiderabile ei n̄ pot̄ sp̄ari.
Con̄ aut̄. **D**ix̄ sapie soror mea es.
7 prudentia amica uā uoca. **U**
t̄m̄. **P**osside sapiam. qz am̄o ē
melior. 7 acquire prudentiam
qz melior ē argento. quā sapi
entia h̄re debemus ad sobrieta
tē 7 cū timore dñi. **N**ā dix̄ b̄s
paulus in epl̄a ad roman̄. **N**o
li alit̄ sapere s̄z time. **U**t̄m̄ in
eadē. n̄ plus sapere q̄ oportet sa
pere ad sobrietatē. **U**t̄m̄ si ita
fecimus sapia multa bona nob̄
tribuet. **I**n p̄mus ē letificat cor.

Ut Ihs sitac restat dicens. **U**nu
7 musica letificat cor. 7 super
ut̄sqz dilectio sapie. **I**n sup̄
auium sanat. **N**am dix̄ Seneca
in epl̄is. **E**ger auius ē sine sapia.
Sapia in sup̄ auium firmat 7 fa
bucat. uia disponit. regit ac
tiones. agenda 7 omittenda de
monstrat. **S**apia nos tueri debet.
h̄ docebit ut deum sequaris. fe
ras cūis. hec exigit ut ad legē
suam quisque uiuat. nec ara
tione uita dissentiat. 7 hoīem
ita sapientem facit. **U**t a quodā
p̄pho dicat. **S**apiens s̄ oīs feret
arma cum cogitat. nos ergo
ita sapientes ee debem̄ ut sim̄
sapientes in bono. 7 simplices
in malo. ut b̄s paulus in e.
ad romanos dix̄. **S**ō om̄s ma
los ferre debemus arma iusti
tie cū cogitamus. **N**ā cū hoīes
ueniūt ad nos p̄ consilio uel
auxilio petendo b̄n̄ 7 iuste de
bem̄ eis cōsule illosqz adui
uare in bona cā. **U**t̄m̄ possumus
inde iustū p̄tium sine salarū
acquire. **N**am dix̄ b̄s auḡ. licet
aduocato uendere iustiam. ad
uocatoem 7 uis̄ ofulto nede
iustum consilium. **U**t̄m̄ si forte a
mic̄. ul̄ uicinus. ul̄ aliquis po
tens uellet. ut ei collusionem
ul̄ malitiā iudicem̄. ul̄ in mala
cā eum aduue. ul̄ defendā
mus. ul̄ ei resistē. cumqz

amalo pposito reuocare. p posse
 debemus et responde illi. **S**icut apli
 dicit qui dicit in. e. ad corinthios
 y. **E**nim possum' aduersus uitate
 s; p uitate. **E**t sicut in leges nras
 responde debemus que dicunt.
Que scia pietate ul' extimatores
 uel uerecundia nram ledunt. et
 graue que s; bonos mores sunt.
 nec nos face posse credendum e.
 et ea deum fieri posse credunt que
 comode sunt. **E**t si forte ille a
 micus nre uoluerit uolens nos
 abono pposito ad malu trahere.
 distantiam hcamus. et i memo
 riam hcamus dicit apli. **Q**ui ait
 in. e. ad romanos. noli uinci a
 malo. s; uince in bono malum.
Et recozderis consilij salomois
 qui dicit noli ee humilis sapia
 tua. ne humiliatus in stulticia
 seducaris. et apert dicamus illi
 amico ul' clientulo nro. amice
 hec lex i amicitia sciat. ut neq;
 rogemus res turpes. neq; facia
 mus rogatu. et ab amicis honesta
 petamus. et amicos ca honesta
 faciamus. pccm enim p amicos
 facere n debemus. **N**am dicit
 Tullius de amicitia. nulla est
 excusatio pccm. si amici ca pata
 uis. et maxime in re turpi. ubi
 duplex pccm e. **A**ut enim Seneca.
In re turpi peccare bis e. delin
 que n et debemus alios defende
 in pccone nob armen pimus

Aut enim Seneca. nocentem qui de
 fendit cum s; pat. **E**t uim sua fit
 culpe qui nocentem uiuat. innoxie
 enim alios offendere debent. ut ipse
 defensores dicamur. **A**ut enim cas
 siodorus. ille ipse defensor e di
 cendus qui defendit innoxie. ama
 ci enim uita si feceris. facis tua. ut
 tullius dicit. **N**ec dicat aliquis
 q; sapia nra sit sapia mundana.
 que enim stulticia ap deum. illa ei
 scia. que malitiose et amalinoso
 exercet. e scia hui mundi. et abu
 sine dicit sapia. illa uo scia que e
 sapore uirtutu condita. e uera
 sapia. **A**d cui studiu sumo ope
 niti debemus. q; sine illa nemo
 beate uiuere pot. **N**ec dicat aliq;
 n bn possem lucrari n malina exer
 cerem in curis. na certo certu e
 q; in duplum lucrabit. si cadat in
 infamiam bonitatis et legalitatis.
Iudex q; bonus et legalis sit i ohi
 bus. et in pccu ca. et in iudicando
 q; ille malitiosus et in iudicando
 ihs sita. **C**ura habe de bono noie
 h e mag pmaneb. q; mille the
 sauri magni et piosi. **E**t Salon
 ait. sup argentu et auru gra bona.
Et Seneca dicit. **C**ui oms bndnt.
 possidit ppli bona. Ille uo maliti
 osus negligit famam. et io crud
 e iudicandus. **N**am ut dicit aug.
Qui negligit fama crudelis e. **E**t
 si forte aliqu plus lucrat. e mala
 fama. et dampno suo hoc facit.

Nam scriptū ē **L**uctu cū mala
fama dampnū ē appellatū. **Q**u
quidam phs dixit potuisse malle
q̄ turpit accepisse. **H**ec uidi
meis tempibz. qm̄ hac p̄fessioē
plus. xxvij. annis exercitatus sū.
om̄es enī hñtes famā uirtutis et
bonitatis utoi hñtore oibz bo
nis. malignos aut̄ hñtes inuirtie
atqz malignitatis. fere om̄s utoi
destructos. cum om̄i sua suba et
om̄ibz suis bonis. **E** m̄to. sc̄ptū
enī ē. subē iustoz sicut fluminis
sicabunt. **Q**uia male qui agreat
ato dissipat. uirtū iudiciū ē ut q̄
de malo pueniunt ad malū puei
ant. nec accedat ad bonū. q̄ n̄ p̄ce
dit ex bono. fūma ḡ ope curemus.
ut nomina nra s̄m̄ consequētia
rebz. et uere sapientes simz. uia
qz sapiam talit̄ possideam. ut oia
cum timore dñi faciamus. **H**ac
scalam. xj. gradus hñtem. qui oēs
gradus p̄cedunt a timore domini.
ualeamus sc̄ptōē ad regnum dei.

Ad qd̄ ille nos conducat. qui sine
fine uiuit et regnat. **E**xpliat liber
compositus ab albertano Brisien.
sup̄ doctrina dicendi et tacendi.

De om̄ibz ordinibz om̄i hom̄uz
in h̄ sc̄lo uiuentium. **R**ithimi
Incipiunt.;

Episcopi attendite. De
uerba discernite. **V**obis
p̄cepit dominus. p̄ uis

mora om̄ibz. **S**i bona q̄ loquimini.
opibz feceritis. **E**xempla bona
dabitis. **V**ris am̄is filijs. **P**le
bici dyaconi. **Q**ui fertis uasa
domini. **E**stote semp̄ nitidi. **I**n cō
spectu altissimi. **Q**ui uult eē cano
nicus. **S**it bonus et p̄doneus. **O**be
diat ep̄o. **U**t seniori iudico. **A**d
matutinū ueniat. **C**um signum
ore resonat. **P**̄p̄oita pigritia. se
stinet ad officia. **P**lebani recte au
diant. **Q**d̄ sū patres clātant. **U**t
acq̄ta p̄dia. relinquet in ecclesia.
Maḡr doctū. lic̄ns. flagella det.
discipulis. **U**t docti ab infamia.
doctrinam bñ sapiant. **S**criptores
recta linea. **V**eraces scribat lic̄tas.
Distinctiones p̄pas. **V**sqz ad finem
op̄lant. **I**lic̄tarius clericus. **E**ta
nomi deditus. **D**espiciens misteria.
Ut stulta iacet bestia. **D**iscipulū p̄
basilicū. **P**uanitate nimia. **I**n loco
sup̄manserit. **T**orta ceruice respicit.
Verba dei n̄ munitat. **P**riuanū semp̄
munitat. **E**t recitat parabolas. **I**n
anes atqz uacuas. **A**bbes semp̄ u
gilent. **A**b om̄i namqz crimine. **N**o
p̄ mundi astutia. **S**c̄a reliq̄t stu
dia. **N**on pot̄ eē monachus. **Q**uia
gus ē et p̄dignus. **S**i uiuit sine re
gula. **P**eribit morte pessima. **D**eo
deuote monace. **S**eruate legem
op̄time. **V**iuentes casto corpore.
Terrena cuncta spernite. **P**otestas
ē in p̄plo. **A** firmata domino.
Et cum fide p̄uiant. **Q**ui sacramta

fecerant. **S**uo nullo malo merito.
 vel placitato pretio. vel aliqua a
 micina. veritat uā iudicia. **I**udex
 sedens in placito. Non speret de
 bisantio. **S**z deum recte timeat.
 Et hrem cito finiat. **T**estes p nullo
 munē. falsa loqui psumē. **S**z uā
 ūba dicere. **P**resente uō principe.
Peraces sint Notarij. Tenendo fi
 dem aī. **N**ec unq̄ p denarijs. falsa
 scribant in cartulis. **C**astatoiones
 pph. **7** om̄s uice dñi. **N**e torqueat
 iustitiam. **N**ec manducet fructa.
Tenentes ministeria. cū malis
 n̄ conueniant. **P**ecta fide furiant.
Ne bona pdant mīra. **C**onocatores
 placita. **N**e fraudent arte aliqua.
Relaxent cordis uita. **E**t exgrat
 iudicia. **N**ullus p̄siliarius. **A**ur au
 ticularius. **P**ropt̄ mundana p̄s̄a.
Se confidat in gl̄ia. **M**issus p̄c̄t
 sapiat. **E**narrare nullanica. **N**e stu
 petis publice. **V**erbum dicat iurle.
Muritus atqz sapiens. **T**imens
 deum uāc̄t. **A**marous ē a dom̄o.
Laudandus ē a p̄plo. **R**eceptor ce
 lans uita. **V**t falsa canit fistula.
Redendo dicit ūba. **I**n corde mala
 seminat. **H**ypocrita se simulās. **N**il
 ta abscondit uita. **M**ultū demō
 strat placidū. **I**n corde portat gla
 dium. **E**briosi miserim. **I**n frenit
 ut frenetici. **M**entis pdūt memo
 ria. **N**ich boni ex cogitant. **A**udite
 om̄s layci. **Q**ui xpi estis famuli.
Pullo nq̄ amne. **P**astores non

despicite. **D**um uob̄ i ecclia. ūba
 diuina p̄dicant. **O**pibz p̄ficiate.
 in cordibz describite. **A**n q̄ mors
 atueniat. **D**eo donate decimas.
Securi hinc exhibitis. **E**t celum
 p̄fidebitis. **E**xores uos diligite.
Matos uros corripite. **F**uos anal
 las regite. **O**pus eis impendite.
Qui timer deū oīū. **N**ō uiuet p
 negotiū. **N**ec p̄ cōcupiscētia. **N**ulli
 fraudet p̄tia. **D**ives cū bñ fieris.
Siet paup̄ cū fueris. **A**d uicem
 uiciant. **D**eo cū fide furiant. **M**ile
 ad pugna pagāis. **D**eū i m̄te te
 neat. **S**ellones semp caueat. **N**e di
 cant plusq̄ audiant. **P**lacetes p
 m̄daciū. **P**ec̄m agūt maximū. **V**ile
 appetit sc̄lo. **E**t sunt i uicupeno.
Horella em̄dat uita. **F**urta **7** la
 trocinia. **V**t ceti p̄c̄ti. **T**imeant
 penā cōseq̄. **C**onugate femine.
Tene fide p̄uide. **D**omos uas
 disponite. **A**d templum dei curri
 te. **M**utate uestem uidue. **N** casti
 tatem uiuite. **L**uxuriantes fugite.
Ne possint uos decip̄. **P**uelle se cu
 stodiant. **A**b om̄i uana gl̄ia. **N**e ui
 uentute feruida. **C**adant i adultia.
Hereticos conūte. **V**enā uob̄
 querite. **Q**ue semp solet parere.
Expectat uos cotidie. **S**erui aqz
 recto aīo. **V**ro fuite dom̄o. **A**n
 alle **7** ualr. **D**esuiant similitet.
In p̄s̄is leuiam. **I**n adūsis ita
 uam. **S**up̄ modum n̄ heat. **N**lla
 fidel aīa. **Q**ui uiuins in seculo

Omnes fuite domino. Et uiri
sua decreta. Regnetis super etha.
Amen.

Applicunt richini dñi petri
damiani heremite epi de omibz
ordinibz. **.xv. seculi abufio**

Sapiens sine opibz. **neg. 24.**

Senex sine religione. **toole**
scens sine obedientia. Diues si

ne mia. mulier sine pudicitia.
dominus sine uirtute. Itan

strosus. paup supbz. Rex

iniquus. Eps negligens. Plebs

sine disciplina. Plo sine lege.

Hilinetia **Tria sunt mar**

ihundata. una sine effu

languitas in paupitate. sione san

castitas in uuentute. **gumis. 24.**

Per dei **.v. moie pta soluit. 24.**

Ptimorem. p copunctionem

cordis. p pfessione pcor. p face

dotis oratioez. p creatoris indul

gentiam. **.v. sur gduis huilitati.**

Intogate humilr. audax **24.**

diligent. ardē fidelr. opari

fidelr. sapere fortit. Intelligere.

diligē ardent. **Tres sunt cause**

Qogitatio q pducat hoiez ad

bona. **regni celestem. 24.**

uerbum diuinum. opus inte

grum. **Tria sunt que tenent**

Heror **homine in domo. 24.**

gehenne. desiderium. reg

delis. **De. x. preceptis.**

Primum e preceptum in

lege. Non erunt t inquit

aly dy pteret me. Non accipies
nomen rei tui in uanum. **Genio**
die sabbi scificare. Honora patre
et matrem. Non mechaberis. No
occides. Non furaberis. falsum
testimonium no dices. Non co
cupisces uxorem pximi tui.

Memoria e res ex omnibus
animi pubz maxime deli
cata. et flagitio in qua prima se
nectus incurrit. Dura tñ molli
saxa cauantur aqua.

Cas ne more pign si mane uocit obaudit.
Si uiteret adhuc iterata uoce. sonora
Hare uigil stent. tadez clamore coact
ore tñ lent lingua mouet. heu in qd uis.
Inqd. surge ueni. nox e pmitte gescas.
Immo dies. surge. ds ms en ego surgo.
Vade sequar. nec ei legat. que decipis. et tu
Nec ueies. dudū ueilles. set in ueltes
Quero. nec iueio. nich e. te bura nou.
Surge ato. dne fili psto. nec e tñ. imo
Vl caput huc ul illic uicit. l'braeha sculpat.
braeha ul i loguz distendit. sic s qstaz
Vndelilet moras quent. sep ueit ore
Non ped. sic ueiens nuq ueit. ille dact
forte moues gressus trahit atelst. die mot.

Deo gracias

Liber Sextus de amore et dilectione rerum moralium.

- 77 De caritate.
- 78 De artibus diligendis.
- 79 De virtutibus diligendis / et vitiis fugiendis.
- 80 De superbia.
- 81 De Invidia.
- 82 De Sapientia.
- 83 De Fortuna.
- 84 De Timore.
- 85 De Pietate.
- 86 De Benignitate.
- 87 De Gulositate et inebriatione.
- 88 De Temperantia.
- 89 De patientia et impatientia.
- 90 De Fortitudine.
- 91 De liberalitate.
- 92 De pace.
- 93 De constantia.
- 94 De prudentia.
- 95 De Inicio.
- 96 De verecundia.
- 97 De amore presentis vite contempnendo.
- 98 De conversione ad dominum.
- 99 De vita activa et contemplativa.

posuit. Super illuminatione et spirituali ac corporali resurrectione. Et que in resurrectione sunt necessaria.

Sermo quem Albertus composuit et edidit in fratres minores quomodo debent refici pauperes et Egros. 82

Sermo Alberti ad cognoscendum que sunt necessaria in communi. Et quomodo debent intelligere super egenos et pauperes. 86

Sermo Alberti editus super doctrina timoris domini. 90

Incipiunt sermones Alberti

79 **Sermo quem Albertus composuit et edidit inter causidicos et notarios. Super confirmatione vite illorum.**

80 **Sermo quem Albertus composuit**

1000

1000

21

DE DOCT
DICENDI
ET TACE

40